TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 74

127'nci Birleşim

1 Temmuz 2010 Perşembe

(Bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R **Sayfa**

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ **6**

II.- GELEN KÂĞITLAR **8**

III.- YOKLAMA **9**

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR **9**

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI *9:15*

1.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın, 30 Haziran Emekliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması 9:11

2.- Sivas Milletvekili Selami Uzun'un, 2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde meydana gelen olayların 17'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Faruk Çelik'in cevabı 11:14

3.- Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, Konya ilindeki tarım ve hayvancılık sektörünün durumuna ve dolu yağışının neden olduğu zararlara ilişkin gündem dışı konuşması 14:15

Sayfa

V.- AÇIKLAMALAR **16,48,62,76,131**

1.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Siirt ili Pervari ilçesi Doğanköy'de askerî birliğe yapılan saldırıya ilişkin açıklaması 16

2.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, 2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde yaşanan katliama ilişkin açıklaması 16

3.- Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, Konya'da ve ilçelerinde meydana gelen şiddetli yağış nedeniyle uğradıkları zarara ve çiftçilere verilen desteğe ilişkin açıklaması 16:17

4.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, dolu ve yağmur nedeniyle zarar gören çiftçimizin durumunu dile getiren milletvekillerinin gündem dışı konuşmalarına Tarım ve Köyişleri Bakanının cevap vermediğine ilişkin açıklaması 17

5.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, 2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde yaşanan katliama ilişkin açıklaması 17

6.- Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ'ın, Tarım ve Köyişleri Bakanının yurt dışında bulunduğu için gündem dışı konuşmalara cevap veremediğine ilişkin açıklaması 18

7.- Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, Tarım ve Köyişleri Bakanının yağmur ve doludan zarar gören çiftçinin hâliyle uğraşması gerekirken, Türk-İsrail ilişkilerini görüşmek üzere İsviçre'de bulunduğuna ilişkin açıklaması 18

8.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'na ilişkin açıklaması 18

9.- Siirt Milletvekili M. Yılmaz Helvacıoğlu'nun, Siirt'te vuku bulan menfur terör saldırısına ilişkin açıklaması 19

10.- Adıyaman Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in, Brüksel'de olması nedeniyle gündem dışı konuşmalara cevap veremediğine ilişkin açıklaması 19

11.- Trabzon Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Siirt'te vuku bulan menfur terör saldırısına ve Tarım ve Köyişleri Bakanının Mecliste olmayışını yadırgamadığına ilişkin açıklaması 20

12.- İstanbul Milletvekili D. Ali Torlak'ın, kamyoncu esnafı ile İstanbul'da hizmet veren minibüsçüler ve taksicilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 48

13.- Muş Milletvekili M. Nuri Yaman'ın, çiftçilere yapılan sübvansiyon desteğine benzer uygulamaların kamyoncu esnafı ile şehirler arası otobüs firmaları ve şehir içi taşımacılığı yapan esnafa da yapılmasına ilişkin açıklaması 48

14.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, kamyoncuların sorunlarını gündeme getiren Meclis araştırması önergesine katıldığına ilişkin açıklaması 48:49

Sayfa

15.- Amasya Milletvekili Hüseyin Ünsal'ın, tıp fakültesi olacak alanların kentsel dönüşüm projeleri adı altında AK PARTİ'li Büyükşehir Belediye Başkanınca konut alanına çevrildiğine ilişkin açıklaması 62

16.- Samsun Milletvekili Ahmet Yeni'nin, Atatürk Orman Çiftliği'nin 2007 yılı bilançosuna ilişkin açıklaması 62

17.- Trabzon Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in Anayasa'nın ilgili maddesine göre ileri sürdüğü görüşün, Devlet Bakanı Faruk Çelik tarafından farklı bir anlama dönüştürüldüğüne ilişkin açıklaması 76

18.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun "Kudüs'te, Bağdat'ta, Bişkek'te var olacağız" ifadesine karşı, Tahran'da ve Kuzey Irak'ta var olup olmayacağımızın açıklanmasına ilişkin açıklaması 131

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **20**

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ *20:28*

1.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 28 milletvekilinin, SHÇEK'e bağlı çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/801) 20:22

2.- Çorum Milletvekili Derviş Günday ve 21 milletvekilinin, 1980 yılındaki Çorum olaylarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/802) 22:24

3.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel ve 28 milletvekilinin, 1978 yılındaki Maraş olaylarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/803) 24:26

4.- İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 27 milletvekilinin, Siirt'te meydana gelen cinsel istismar olayının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/804) 26:28

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mehmet Ali Şahin'in, Moğolistan Parlamento Başkanı Damdin Demberel'in vaki davetine, beraberinde bir Parlamento heyetiyle icabet etmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/1246) *28:29* 28:29

VII.- ÖNERİLER **29,49,62**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *29:47,49:61,62:63*

1.- (10/730) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1/7/2010 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin BDP Grubu önerisi 29:40

Sayfa

2.- (10/159, 10/419) esas numaralı Meclis Araştırması önergelerinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1/7/2010 Perşembe günkü birleşiminde birlikte yapılmasına ilişkin MHP Grubu önerisi 40:47,49:50

3.- TBMM Başkanlığına verilen "Atatürk Orman Çiftliği'nde hukuksuzluk, usulsüzlük ve yolsuzlukların açığa çıkarılması ve çözüme kavuşturulması" ile ilgili Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1/7/2010 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin CHP Grubu önerisi 50:61,62:63

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 63,76,122,131,146

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ *63:75,76:120,122:131,131:143,146:155*

1.- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (S. Sayısı: 96) 63

2.- Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/499) (S. Sayısı: 321) 63

3.- Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı: 458) 63

4.- Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu'nun, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/833, 1/162, 2/443) (S. Sayısı: 507) 64:75,76:91,146:155

5.- Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/892) (S. Sayısı: 524) 92:120,122:131,131:143

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR 121,144

1.- İstanbul Milletvekili Şükrü Mustafa Elekdağ'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun şahsına sataşması nedeniyle konuşması 121:122

2.- Aydın Milletvekili Ertuğrul Kumcuoğlu'nun, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun şahsına sataşması nedeniyle konuşması 144:145

X.- OYLAMALAR 146

1.- Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 146:155

Sayfa

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **156**

1.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, banka kredilerini ödeyemeyen üreticilere ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın cevabı (7/14705) 156:157

2.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'deki işsizliğe ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer'in cevabı (7/14713) 158:160

3.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Ziraat Bankası yönetimine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın cevabı (7/14717) 161:166

4.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, bir tur otobüsünün karıştığı trafik kazasına ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/14818) 167:169

5.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, seyahat acentelerinin denetimine ve bir tur otobüsü kazasına ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/14819) 170:171

6.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, Sakarya-Akyazı'da fay hattı ile ilgili imar değişikliğine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/14964) 172:176

7.- Manisa Milletvekili Şahin Mengü'nün, bir açıklamasına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/15043) 177:178

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 13.03'te açılarak altı oturum yaptı.

İzmir Milletvekili Kamil Erdal Sipahi, son günlerde artan terör olaylarına,

Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu, tütün üreticilerinin sorunlarına,

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif Paksoy, GDO'lu ürünlerle ilgili mevzuat değişiklikleri ve uygulamalarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Edirne Milletvekili Cemaleddin Uslu, bölücü terör örgütünün saldırılarına,

Tokat Milletvekili Reşat Doğru, Tokat ili Erbaa ilçesinde yetiştirilen tütün ürününe ve tütün üreticilerinin sorunlarına,

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse, tütün üreticilerinin sorunlarına,

Niğde Milletvekili Mümin İnan, Niğde ilindeki çiftçilerin sorunlarına,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, 30 Haziran Emekliler Günü'ne,

Niğde Milletvekili Muharrem Selamoğlu, Niğdeli çiftçilerin elektrik borçlarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis ve 19 milletvekilinin, yakın tarihimizde yaşanmış bazı toplumsal olayların (10/797),

Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın ve 25 milletvekilinin, boşanma davalarındaki artışın nedenlerinin (10/798),

Adana Milletvekili Nevingaye Erbatur ve 29 milletvekilinin, yatılı ilköğretim bölge okullarının sorunlarının (10/799),

İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 21 milletvekilinin, üniversite hastanelerinin sorunlarının (10/800),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla birer Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Gündemin, "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmının:

577'nci sırasında yer alan (10/692) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin, 30/6/2010 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin BDP Grubu önerisi,

674'üncü sırasında yer alan (10/788) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin, Genel Kurulun 30/6/2010 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin MHP Grubu önerisi,

648'inci sırasında yer alan (10/762) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin, Genel Kurulun 30/6/2010 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin CHP Grubu önerisi,

Yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan 524, 506 ve 525 sıra sayılı kanun tasarılarının bu kısmın 5, 6 ve 7'nci sıralarına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 524, 506 ve 525 sıra sayılı kanun tasarılarının İç

Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetvellerdeki şekliyle olmasına ilişkin AK PARTİ Grubu önerisi, yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Yalova Milletvekili Muharrem İnce, Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ'ın, grubuna,

Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ, Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, şahsına ve grubuna,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, Samsun Milletvekili Cemal Yılmaz Demir'in, grubuna,

Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, AK PARTİ Grup Başkanına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre yerinden yapılacak açıklamalarda söz süresinin bir dakikayla sınırlandırılması ve bir milletvekilinin söz talebinin yerine getirilmediği nedeniyle Oturum Başkanının tutumu hakkında açılan usul tartışması sonucunda, Oturum Başkanı söz talebini sehven görmediğini ve tutumunda bir aykırılık olmadığını açıkladı.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında bulunan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi kabul edilen, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (1/324) (S. Sayısı: 96),

2'nci sırasında bulunan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi kabul edilen, Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (1/499) (S. Sayısı: 321),

3'üncü sırasında bulunan, Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/761) (S. Sayısı: 458),

Görüşmeleri komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

4'üncü sırasında bulunan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi kabul edilen ve görüşmelerine devam olunan Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu'nun, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (1/833, 1/162, 2/443) (S. Sayısı: 507) ikinci bölümünün 21'inci maddesine kadar kabul edildi.

Samsun Milletvekili Suat Kılıç, Rize Belediye Başkanının sarf ettiği iddia edilen sözlere ilişkin,

Samsun Milletvekili Suat Kılıç, Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle,

Konya Milletvekili Atilla Kart, Samsun Milletvekili Suat Kılıç'ın, sözlerini yanlış değerlendirdiğine ilişkin,

Devlet Bakanı Faruk Çelik, Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, Put Adam kitabı ve Rabıta örgütüne ilişkin sözleri nedeniyle,

Bir açıklamada bulundu.

1 Temmuz 2010 Perşembe günü, alınan karar gereğince saat 13.00'te toplanmak üzere birleşime 00.05'te son verildi.

Meral AKŞENER
Başkan Vekili

Gülşen ORHAN
Van
Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK
Burdur
Kâtip Üye

Yusuf COŞKUN
Bingöl
Kâtip Üye

No.: 171

II. - GELEN KÂĞITLAR

1 Temmuz 2010 Perşembe

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 28 Milletvekilinin, SHÇEK'e bağlı çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/801) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.04.2010)

2.- Çorum Milletvekili Derviş Günday ve 21 Milletvekilinin, 1980 yılındaki Çorum olaylarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/802) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.04.2010)

3.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel ve 28 Milletvekilinin, 1978 yılındaki Maraş olaylarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/803) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.04.2010)

4.- İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 27 Milletvekilinin, Siirt'te meydana gelen cinsel istismar olayının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/804) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2010)

1 Temmuz 2010 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.00

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Gülşen ORHAN (Van)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 127'nci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulunduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını, görevli personel aracılığıyla üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 30 Haziran Emekliler Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Sacid Yıldız'a aittir.

Buyurun Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın, 30 Haziran Emekliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 30 Haziran Emekliler Günü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizi izlemekte olan tüm emeklilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, bugün Siirt'te 5 şehit daha verdik; bu şehitlere Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabırlar ve başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, emekli, gençliğinde yıllarca çalışarak devletine hizmet eden, çalışırken de vergisini ve primini ödeyen, zamanı geldiğinde ise emekli olan kişidir. Emekliler yaşlılığında sevdikleriyle beraber kaliteli vakit geçirmesi gereken, çalıştıkları dönemde yapamadıkları şeyleri bu dönemde yapmak isteyen kişilerdir.

Ülkemize baktığımızda emekli aylıklarının yüzde 80'i açlık, tamamı ise yoksulluk sınırının altındadır. AKP Hükûmeti döneminde getirilen politikalar nedeniyle 9 milyonu aşkın emekli "Emek-

liler Günü"nü sıkıntı içinde karşılamaktadırlar. Oysaki emeklilerin ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin rahat bir yaşam sürmelerine imkân sağlamak sosyal devlet olmanın gereğidir ve Hükûmetin öncelikli görevleri arasında olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 30 Haziran Emekliler Günü Millî Eğitim Bakanlığının resmî İnternet sitesinde bile önemli gün ve haftalar listesine alınmamıştır. Hükûmetin emeklilere ne kadar önem verdiği buradan da anlaşılmaktadır. Hükûmet emeklilerin sorunlarını kendi sorunları olarak görmemekte ve "en iyi emekli ölü emeklidir" mantığıyla hareket etmektedir. Sekiz yıldır emeklilere verilen sözlerin hiçbiri yerine getirilmemiştir.

Geçim sıkıntısı çeken emekliler temel ihtiyaçlarını karşılamakta bile zorlanmaktadırlar. Hatta çoğu emekli bu ihtiyaçlarını karşılayamadığı gibi sosyal harcamalarını da yapamamaktadır. Çalışan birçok insan günlük işlerden ve yoğun iş temposundan dolayı bu etkinliklere zaman ayıramamakta, "şimdi yapamadık, ileride emekliliğimizde yaparız" düşüncesini yaşamaktadırlar fakat emekliliklerinde de bunu yapamamaktadırlar.

Her seçim döneminde çok sayıda vaatle oy uğruna kandırılan emeklilerimiz, verilen sözlerin tutulmaması nedeniyle ülke ve dünya gündeminden bihaber yaşamakta, âdeta ötekileştirilerek bir yaşam sürdürmek zorunda bırakılmaktadırlar. Gazete ve dergi bile alıp, okuyamamaktadırlar.

Emeklilerimiz yaşadıkları ekonomik olumsuzluklar nedeniyle birçok şeyden mahrum kalmakta, mutsuz ve gelecekten umutsuz yaşamaktadırlar.

Emeklilerimize 2010 yılının ilk altı ayında TÜİK enflasyonuna bağlı olarak yüzde 4,6 zam yapılmıştır. Oysa kuru soğanda bir yıllık artış yüzde 150, patateste yüzde 57, dana etinde yüzde 44, mutfaktaki enflasyon ise yüzde 30,6'dır. Bu zammın kayda değer bir artışı karşılamadığı görülmektedir.

AKP politikaları sonucu gerçekleştirilen sosyal güvenlik reformu kapsamında, emeklinin on sekiz yaşını doldurmuş evlenmemiş kız çocuğu sigorta kapsamından çıkarılmıştır. Üstelik 1950'den beri bu kız çocukları sigorta kapsamında idi değerli milletvekilleri.

Emeklilerle ilgili bir sıkıntı da aynı kurumda aynı işi yapmış olan eski ve yeni emeklilerin çok farklı emekli maaşı almalarıdır. Yüzde 85 üzerinden emekli olanlar içinde 2000 yılı öncesinde emekli olanlar 2009 yılı sonunda 959 lira maaş alırken, 2000 yılı sonrasında emekli olanlar 1.977 lira maaş almaktadırlar. En düşük maaşı alan her üç kurum emeklisinin maaşları arasında da ciddi uçurumlar vardır. BAĞ-KUR emeklisi 380, SSK emeklisi 683, Emekli Sandığı emeklisi ise 810 lira almaktadır.

Değerli arkadaşlar, dün yeni bir gelişme olmuştur ve Anayasa Mahkemesi işçi ve BAĞ-KUR emeklilerinin maaş adaletsizliğini Yüksek Mahkemeye taşıyan 5. İş Mahkemesini yetkisiz bularak başvurusunu iptal etmiştir. Bu da emekliler için büyük bir hayal kırıklığı olmuştur. Böylelikle 6 milyon emeklinin maaşlarının yükseleceği hayalleri suya düşmüş, yani AKP Hükûmeti döneminde İntibak Yasası'nın çıkması da hayal olmuştur. Devlete yıllarca hizmet eden emeklilerimiz bu hizmetlerin karşılığını unutularak almaktadırlar. Oysaki daha huzur dolu bir yaşamı hak eden emeklilerimiz, belediyelerin dağıttığı yardımlara muhtaç hâle gelmişlerdir. Önümüzde ramazan dönemi var, gene iftar çadırları evinde orucunu açamayan emeklilerle dolup taşacaktır.

Tüm bu sorunlarla baş etmeye çalışan emeklilerimiz bir de ekonomik kriz nedeniyle işsiz kalan çocuklarına ve torunlarına bakmak zorunda bırakılmaktadırlar. Çoğu emekli, çalıştığı bunca yıla rağ-

men emekli olduktan sonra bir ev sahibi bile olamamaktadır. En önemlisi ise emeklilerimiz dengeli beslenememekte, bu nedenle yaşlandıklarında ortaya çıkan sağlık problemleriyle mücadele edememektedirler. Emeklilerimizin durumunun bir an önce düzeltilmesi gerekmektedir. Meclis çatısı altında bu konuda bir komisyon toplanmalı ve her partiden üye alınmalı ve bu sorunlara sahip çıkmalıyız. Buna Meclis sahip çıkamıyor fakat emeklilerimizin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

SACİD YILDIZ (Devamla) – Teşekkür ederim.

…Cumhuriyet Halk Partisi nezdindeki yeri çok ayrıdır, çünkü Cumhuriyet Halk Partisi, emeklilerin ülkemizin kalkınmasında ne kadar önemli bir yere sahip olduğunun bilincindedir. Genel Başkanımız da her grup toplantısında emeklilerimizin sorunlarını ve CHP iktidarında bu sorunların nasıl çözüleceğine değinerek bu önemi göstermektedir, her hafta emeklilerimize seslenerek, 9 milyon emeklimize millî gelir artışından emekli maaşlarına yansıma olacağını, emekli aylığından çalışırken kesilen sosyal güvenlik destek priminin aşamalı olarak kaldırılacağını, intibak yasasının çıkarılacağını ve emeklinin evlenmemiş kız çocuğunun ölünceye kadar anne ve babasının sağlık güvencesinden yararlanacağını belirtmektedir.

Sözlerime son verirken, ülkemizde bin bir zorlukla karşılaşan, her geçen gün hakları biraz daha kısıtlanmasına rağmen ayakta kalmaya çalışan tüm emeklilerimizi Emekliler Günü'nde saygıyla anıyor ve selamlıyorum. Genel Başkanımızın da dediği gibi, önümüzdeki seçimde emeklilerin sandıkta Hükûmeti malulen emekli edeceğine ve emeklilerimiz için daha güzel günler geleceğine olan inancımla yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız.

Gündem dışı ikinci söz, Sivas Madımak Oteli hakkında söz isteyen Sivas Milletvekili Sayın Selami Uzun'a aittir.

Buyurun Sayın Uzun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Sivas Milletvekili Selami Uzun'un, 2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde meydana gelen olayların 17'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Faruk Çelik'in cevabı

SELAMİ UZUN (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, yarın, 2 Temmuz 93 yılında Sivas Madımak Oteli önünde meydana gelen üzücü olayların 17'nci yıl dönümü. Elbette ki o gün orada can veren 37 insanı rahmetle anıyor, ailelerine, Sivas halkına ve ülkemiz insanlarına başsağlığı diliyor, bir daha böyle olayların olmaması için elimizden gelen gayreti ülke olarak göstermemiz gerektiğini biliyoruz.

Böyle bir olayın Sivas'ta olması Sivas ve Sivas halkı için de talihsizlik olarak ortaya çıkmaktadır. Bu olaydan dersler çıkararak, olayı unutmak, unutturmak yerine herkesin geleceğe umutla yaklaşması için tedbirler yumağı oluşturma gayreti içinde olmak istiyoruz. Elbette ki 2 Temmuz 93'te neler oldu, olaylar nasıl gelişti, sebepleri nelerdir, müsebbipleri kimlerdir, araştırılmalıdır. Ama biz burada yaşayan bir Sivas'ı göz önüne alarak, bugün ne yapıyoruz ve ne yapmamız gerekiyor, onun gayreti içerisindeyiz.

Olayın ibreti açısından unutturulmasının doğru olmadığı gibi, her yıl, hiçbir suçu ve kabahati ol-

mayan Sivas halkını suçluymuş gibi göstermenin, onları aşağılamanın anlamsızlığını ve gereksizliğini de burada vurgulamalıyız. Dün Sivas'ta yaşanan olaylara bugün değişik gözle ve ibretle bakabiliyoruz. Bizim amacımız Sivas'ın yaralarını iyileştirme gayreti olmalıdır. Yoksa yaraları deşip kanatmak kimsenin yararına olmayacaktır.

Sivas, canlı bir şehirdir, insanların özgürce yaşadığı, kimsenin inancından, düşüncesinden, kıyafetinden dolayı aşağılanmadığı, hor görülmediği, sevimli ve aynı zamanda tarihiyle iç içe yaşayan bir barış şehridir. Bu barış şehrinde geçtiğimiz Şubat ayının 24'ünde Devlet Bakanı Faruk Çelik'in başkanlığında toplandık. Milletvekilleri, resmî kurumlarıyla, sivil toplum örgütleriyle, siyasi partileriyle, belediye, baro, ticaret ve sanayi odaları, esnaf temsilcileri, üniversite, sendikalar, ziraat odaları, gazeteler, televizyonlar ve Sivas eşrafının bulunduğu bir toplantı gerçekleştirildi. Hedefimiz şu idi: Komşuları ile, dünya ile sorunlarını çözen bir Türkiye'nin içeride kendi kronik sorunlarını çözmesi gerekir ve bunların üstesinden gelmesi gerekir. İşte, bu toplantıda, gerçekten, Sivas'ta yaşayan herkes Madımak Oteli konusunda asgari müşterekte birleşmeye gayret gösterdi, birleşmeye çalıştı. Kimse kimseyi kırmadı, kırmamaya azami gayret gösterdi, ama her şey konuşuldu. Madımak Oteli'nin öncelikle özel idare tarafından satın alınması ve orasının kamu binası olarak, belki de daha çok bir kütüphane olarak kullanılması dile getirildi. Bu amaçla istimlak çalışmaları başlatıldı. Ama üzülerek söyleyeyim, bu 2 Temmuza yani yarına yetişemedi. Ama en kısa sürede bunun tamamlanacağını ümit ediyoruz. Mahkeme 15 Temmuz tarihine gün vererek değer tespitinde bulunacak. Parası Özel İdare hesabına Bakanlık tarafından aktarıldı, sonra istimlaki yapılacak.

Madımak'ın otel olarak kullanılmasından vazgeçilmesi bir nebze olsun acıları dindirir ümidindeyim. Bu olayı bir mezhebe bağlamak, bir inanca, düşünceye, ideolojiye bağlamak yanlış olacaktır. Bu olay Sivas'ta olmuştur, Sivaslıyı incitmektedir; bizleri üzmekte, yaralamaktadır. Olay bizimdir. Sorumluluk makamındakiler bu olayı çözmek üzere yola çıkmıştır. Biz bu konuda gayret gösteriyoruz. Herkesten hem anlayış hem destek bekliyoruz.

Herkesin barış ve kardeşlik içinde yaşadığı bir ülke dileğiyle saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Uzun.

Sayın Bakan gündem dışı konuşmaya cevap vermek istemişlerdir.

Hükûmet adına Sayın Bakan Faruk Çelik, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta Madımak Oteli'nde meydana gelen müessif olay neticesinde, bildiğiniz gibi, 37 vatandaşımızı kaybetmiştik. 17'nci yıl dönümü vesilesiyle burada söz alan Sivas Milletvekili Sayın Selami Uzun Bey'in konuşmalarına katkı sağlamak babından söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Anadolu coğrafyası yüzlerce yıl hoşgörünün, kardeşliğin havzası olmuş bir coğrafyadır. Çeşitli dil, din, ırklara mensup insanlar bu coğrafyada huzur içerisinde yaşamışlardır. Sevgi ve hoşgörü önderleri Mevlânâ, Yunus Emre, Hacı Bektaşı Veli bu coğrafyada filizlenmiş ve dünya onları örnek almaktadır. Böyle bir iklimin insanlarıyız.

Zaman içinde farklılıklarımız istismar edilmiş ve kardeşlik bağlarımız kanla, gözyaşıyla sınanmıştır. 1 Mayıs 1977 olayları gibi, Sivas, Maraş, Çorum ve benzer birçok olay gibi, kardeşliğimiz ne yazık ki sınanmıştır.

Bütün bu olaylar milletimizin birliğini, bütünlüğünü, beraberliğini bozamamıştır. Neden diye sorulursa, nedeni gayet açık: Toplumun hamurunu yukarıda ifade ettiğim abide şahsiyetler yoğurmuşlardır da ondan, şer güçler, bu milletin düşmanları emellerine ulaşamamışlardır.

Bu olayların arka planının aydınlatılması, toplumun tüm kesimlerinin ortak talebidir. Nitekim biz, Alevi vatandaşlarımızın talepleri doğrultusunda yaptığımız çalıştaylarda yoğun bir şekilde, geçmişteki bu karanlık noktaların, bu olayların aydınlatılmasıyla ilgili, çalıştaya katılan tüm çevreler ortak talepte bulunmuşlardır. AK PARTİ Grubuna mensup 115 milletvekilimiz bu konuların aydınlatılmasıyla ilgili araştırma önergesi vermiş. Bilemiyorum, diğer gruplardan böyle bir talep geldi mi ama gelmesi veya gelmemesi çok önemli değildir. Bütün grupların, bütün kesimlerin, bütün sivil örgütlerin ortak talebidir, bu geçmişteki karanlık noktaların aydınlatılması.

Yine bu çalıştaylarda ikinci talep olarak bize ifade edilen, Madımak Oteli'nin geleceğiyle ilgili taleplerdi. Bildiğiniz gibi, Hükûmet olarak Madımak Oteli'nin giriş katında bulunan kebapçı dükkânının ortadan kaldırılması birinci adımdı. Çalıştaylarda yaptığımız çalışmalar neticesinde bu otelin kamulaştırılması konusunda bir uzlaşı sağlandı ve geçtiğimiz ay itibarıyla kamulaştırma bedeli yatırıldı. Mal sahibiyle yargıdaki süreç kısa sürede umuyorum ki neticelenecek ve bu şekilde, tüm taraflara verdiğimiz sözü, yani Madımak Oteli'nin kamulaştırılması konusu bu şekilde gerçekleşmiş olacak ve bu sorun da gündemden kalkmış olacak. Ne olacağı konusunda…

Tabii ki öncelikle Sivas'ta huzur var, barış var, kardeşlik var, dostluk var. Bunu bizzat, az önce milletvekili arkadaşımın da ifade ettiği gibi bizzat gördüm ve yerinde müşahede ettim. Esas bu yönü dikkate alınmalı, yeni gerilimlere, yeni çatışmalara, yeni sıkıntı alanlarını oluşturmayacak şekilde bu sorunun çözülmesinin yanında, tabii ki 2 Temmuz 93 tarihinde yaşanan olayların unutturulması gibi bir sorun, bir konu da kesinlikle söz konusu olmayacaktır, olmamalıdır. İşte, sorunlarıyla yüzleşen Türkiye, demokrasi çıtasını yükselten Türkiye, özgürlük taleplerine duyarlı Türkiye inanıyoruz ki geçmişin bu karanlık noktalarını aydınlatacak, geleceğe daha bir huzur içerisinde, güven içerisinde yürüme imkânını bulacaktır.

Değerli milletvekilleri, Madımak'ta yaşanan olay bir Alevi-Sünni olayı değildir. Yine tüm katılımcılar, tüm kesimler çalıştaylarda net bir şekilde, açık bir şekilde ifade etmişlerdir, bu olay bir mezhep konusu kesinlikle değildir. Çalıştayların zaten amacı ve çözüme doğru bizler giderken bu istismar alanlarını ortadan kaldırmaya dönüktür bütün bu çalışmalarımız, bütün bu çabalarımız. Ama ne acıdır ki 2 Temmuz 1993'ten bugüne, yani o müessif olay yaşandıktan bugüne kadar tüm kesimler bu olaya yaklaşırlarken taraf olarak yaklaşmışlardır.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, açıklayın, bu olay nedir? (AK PARTİ sıralarından "Dinle, dinle!" sesleri) Yobazların katliamıdır.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Hükûmet sizdiniz o zaman.

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) – Bu olay müessif bir olaydır. Konuşmamın başında ifade ettim, bu müessif olayın tarafının olamayacağını ifade ediyorum. Milletimiz tek yürek, bu olaya birlik ve bütünlük içerisinde bakmaktadır, bir ayrışma bakışı kesinlikle söz konusu değildir. Neden? Madımak olayından üç gün sonra da ne acıdır ki Başbağlar olayı yaşanmıştır. Bu işin tarafı kesinlikle olamaz arkadaşlar. Bu işin tarafı olunamaz. "Senin acın, benim acım" diye bir şey kesinlikle düşünülemez. Milletimiz de bunu düşünmemektedir.

Sorun, insanlık sorunudur ve yaşanan bu müessif olay herkes tarafından kınanmaktadır. Ben de yüce Meclisin çatısı altında tüm bu olayları ve faillerini nefretle ve şiddetle kınıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Az önce ifade ettim. Olay, Sivas'ta cereyan ediyor ve Sivas'a gittiğinizde gerçekten tüm kesimler barış içerisinde yaşıyor. Sivaslı yeni bir huzursuzluk istemiyor. Ülkemizin hiçbir yöresinde bulunan vatandaşımız huzursuzluktan yana değil, barıştan yana, kardeşlikten yana. O hâlde yasama organı olarak, yürütme organı olarak üzerimize düşenleri yerine getirmek durumundayız. İşte bütün çabalarımız bu istikamettedir.

Bugüne kadar on yedi yıl geçmesine rağmen bu insanlık ayıbına karşı devlet düzeyinde bir katılım olamamış. Yarın, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini temsilen Sivas'taki bu anma gününe kısmet olur ise katılacağım. Ayrıca diğer, tüm yaşanan bu müessif olayların mekânlarını da fırsat buldukça ziyaret edeceğim. Üç gün sonra da Başbağlar'da, bildiğiniz gibi, bu müessif olay yaşanmıştı. Başbağlar'a da gideceğiz ve ülkemizin birliği, bütünlüğü, var olan birliği, bütünlüğünü güçlendirmek için elimizden ne geliyorsa, sosyal tarafların, sosyal kesimlerin taleplerini de dikkate alarak, onları da çözüme kavuşturarak inanıyorum ki birliğimize, bütünlüğümüze, gücümüze güç katacağız diyorum.

Tekrar, bu müessif olaylarda ve özellikle Madımak Oteli'nde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum, onları saygıyla anıyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Gündem dışı üçüncü söz, Konya ilindeki tarım ve hayvancılık sektörünün durumu ve dolu yağışının neden olduğu zararlar hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Faruk Bal'a aittir.

Buyurun Sayın Bal. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, Konya ilindeki tarım ve hayvancılık sektörünün durumuna ve dolu yağışının neden olduğu zararlara ilişkin gündem dışı konuşması

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bugün yine şehitlerimiz ve onların analarını milletimizin yüreğini dağladı. Bugün şehit düşen kahraman evlatlarımıza Cenabı Allah'tan rahmet diliyorum; milletimize ve kederli ailesine başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, 15 milletvekili arkadaşımla birlikte Konya'nın 11 tane ilçesinin tüm köy ve beldelerini teker teker ziyaret ettik. Bu süreç içerisinde gördüğümüz ve AKP'nin tarım politikasında yaratmış olduğu felaketi bir kez daha müşahede ettiğimiz durum aynen şudur: 2000 yılı fiyatıyla arpa, buğday, yulaf, fasulye, nohut, pancar, kiraz, elma gibi ürünlerin fiyatları yerinde saymaktadır. Ancak 2002 yılından 2010 yılına geldiğimiz sekiz yıllık süre içerisinde, enflasyon farkını bir kenara bırakırsak, gübre fiyatı 4 ila 7 oranında, mazot fiyatı 3 kat oranında, ilaç fiyatı 3 kat oranında, yem fiyatı da 4 ila 6 kat oranında artmıştır. Bunun anlamı şudur: Bir, çiftçi 2002 yılına göre fakirleşmiştir. İki, çiftçi borçlanmıştır; Ziraat Bankasına, tarım kredi kooperatifine, esnafa, tefeciye ve yüksek faizli banka kredi kartlarına borçlanmıştır. Türkiye'deki çiftçinin onda 9'u icralık hâle düşmüştür ve ikinci maddede durumu ifade etmek gerekirse, çiftçimiz 2002 yılından itibaren üretimini düşürmüştür. Hububat rekoltesinde düşüklük vardır. Hububat ürünlerinde kalite düşüklüğü bulunmaktadır. Bundan dolayıdır ki 1 milyon 100 bin çiftçi hayvancılıktan ve ziraat alanındaki faaliyetinden uzaklaşmış, 1 milyon 100 bin kişi sekiz yıllık devri AKP İktidarında işsizler ordusuna katılmıştır. Bu bir sosyal felakettir. Bu sosyal felaketi yaratan AKP'nin sekiz yıllık tarım politikasıdır.

Şimdi ikinci bir felaket ile karşı karşıyayız. Bu sosyal felaketin üzerine bir tabii felaket eklenmiştir. Hububat mevsimi, biçim zamanı Konya yöresinde haziran ayının başında gerçekleşmektedir. Bu yıl haziran ayında beklenmedik seviyede yoğun bir yağmur ve dolu yağışı hububatı ve meyvecilik ile sebzeciliği çok ağır bir biçimde etkilemiştir. Dolayısıyla Konya'nın Akşehir, Doğanhisar, Hüyük, Beyşehir, Seydişehir, Bozkır, Ereğli, Halkapınar, Cihanbeyli, Kulu, Yunak, Çeltik ve Tuzlukçu ilçelerinde hem hububat ürünleri hem de meyvecilikle, sebzecilikle ilgili olmak üzere tarımsal faaliyetlerden elde edilen ürünler ağır bir hasara uğramıştır. Özellikle kiraz üretimi Konya'nın en önemli ihraç maddelerinden bir tanesidir. Konya Akşehir Gölçayır beldesi de önemli kiraz üretimini gerçekleştiren ve ihraç eden beldelerimizden bir tanesidir.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılında 5 lira olan kiraz, bugün Konya'nın Akşehir ilçesi Gölçayır beldesinde uğranılan zarar nedeniyle 30 kuruşa, 50 kuruşa satılır hâle gelmiştir. İhracat tamamen durmuş durumdadır. Hasarlı ürünlerin içerisinden hasar görmeyen kirazların ayıklanması suretiyle hasarsız bir şekilde elde edilen kirazın fiyatı ise 2 lira civarındadır.

Bunun anlamı da şudur: Çiftçi 2002 yılında 5 liraya sattığı kirazı, sekiz yıllık enflasyona ve üretim maliyetlerine rağmen şimdi onun yarısından daha az bir fiyata satmaya mahkûm olmuştur.

AKP'nin yarattığı üçüncü felaket ise MEDAŞ'ın özelleştirilmesiyle ortaya çıkan sorundur.

Değerli arkadaşlarım, çiftçi hasat zamanında gelir elde eden bir kitledir dolayısıyla MEDAŞ'ın yeni sahibi olan şirketin aylık fatura kesmesi, elektrik ücretini peşin tahsil ederek sonradan şalteri açması, kırk dokuz yıllığına, çiftçinin kendisinin kurmuş olduğu sulamayla ilgili trafoyu 1 lira karşılığında kendisine devre mecbur bırakması, sulama alanında…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

FARUK BAL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

…çiftçinin düşmüş olduğu mağduriyeti ortaya koymaktadır. AKP Hükûmetinin yapması gereken; bir, derhal bu özelleştirilen MEDAŞ'la ilgili şirketle temasa geçerek çiftçinin ödeme kabiliyetine uygun bir şekilde faturalarına tanzim etmesine imkân sağlayacak tedbirler alması; ikincisi, doludan ve yağmurdan ağır zarar gören Türk çiftçisine özellikle kiraz, meyve ve sebze üreticilerin, kayısı üreticilerine sağlanan imkân gibi, Ziraat Bankasına olan kredi borçlarının bir yıl süreyle faizsiz ertelenmesi ve dekar başına da 150 lira bir desteğin, yardımın sağlanmasına imkân sağlamasıdır. Tabii, bunu yapması gereken Tarım Bakanıdır. Tarım Bakanı, Türk çiftçisinin sanki bir züccaciye dükkânına fil girmiş gibi bütün dengelerini, değerlerini altüst etmiş, bu defa da kendisini dün akşam itibarıyla Zürih'te görmekteyiz, sanıyorum, Türkiye'nin tarımına verdiği tahribatı, bir kez de İsrail'le ilişkilere vermek suretiyle Türkiye'nin dış politikasına da bir züccaciye dükkânına girmiş fil görüntüsü vermek istemektedir.

Değerli milletvekillerini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bal.

60'ıncı maddeye göre, söz talepleri vardır. Şimdi onları yerine getireceğim.

Sayın Vural…

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Siirt ili Pervari ilçesi Doğanköy'de askerî birliğe yapılan saldırıya ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün, maalesef, yine Siirt ili Pervari ilçesi Doğanköy'de askerî birliğe hain bir saldırı oldu. 1 üsteğmenimiz, 1 Mehmetçiğimiz, 3 geçici köy korucumuz şehit olmuştur, 1 astsubayımız ve 1 Mehmetçik yaralıdır. Öncelikle, bu hain saldırıyı, bölücü saldırıyı kınıyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, Türk milletinin başı sağ olsun, gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

Bölücü terör örgütünün hain saldırıları, birlik ve bütünlüğümüzü, bin yılık kardeşliğimizi bozamayacak, hain projeler gerçekleşmeyecektir. Türk milletinin kararı budur. Güvenlik güçlerimizin meşru, haklı ve kutsal bu iradeye büyük bir kararlılıkla sahip çıkması bütün oyunları bozacaktır. Milletvekilleri olarak, terörle ve bölücülükle mücadelede azimli ve kararlıyız. Milletimiz ve devletimiz, bu belayı, fitneyi ve tuzakları bozacak güce sahiptir. Hiç kimse yanlış bir zehaba ve beklentiye kapılmasın, hesaplar kursaklarında bırakılacaktır.

BAŞKAN – Sayın Kaplan…

2.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, 2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde yaşanan katliama ilişkin açıklaması

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de 2 Temmuz 1993 Sivas Madımak'ta yaşanan katliamla ilgili söz aldım. Orada aydınlarımızın, sanatçılarımızın, seçkin şahsiyetlerimizin arasında benim de avukatlığını yaptığım değerli sanatçılar vardı. Gerçekten, bugün saygıyla anmak yetmiyor; geçmişle, gerçeklerle yüzleşmek gerekiyor. Ülkemizde, Kahramanmaraş'ta, Çorum'da, Sivas'ta Alevi yurttaşlarımıza karşı yükseltilen, bu insanlığa yönelmiş suç ve katliamlar karşısında sivil toplum hafızasının oluşturulması ve seçilmiş travmaların önüne geçilmesi için mutlaka devletin resmî bir özür borcu olduğunu ve bu konuda bir daha aynısının yaşanmaması için çok etkin önlemler alınması gerektiğini düşünüyorum. Yaşamını yitirenleri, tüm sanatçılarımızı, aydınlarımızı saygıyla anıyor, Allah'tan rahmet diliyorum.

Yarın 2 Temmuz, partimizden milletvekillerimiz de orada olacaklardır. Ben umuyorum ki Meclisin bütün grupları temsilen orada olsunlar.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Öksüz…

3.- Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, Konya'da ve ilçelerinde meydana gelen şiddetli yağış nedeniyle uğradıkları zarara ve çiftçilere verilen desteğe ilişkin açıklaması

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum.

Demin Faruk Bal bazı rakamlar ve Konya'yla ilgili bazı bilgiler verdi, katkıda bulunmak istiyorum: İlk başta, bir defa, Kulu, Cihanbeyli, Kadınhanı, Yunak, Çeltik ve Tuzlukçu'da afetler olmuştur, oralardaki çiftçilerimizle yakından ilgileniyoruz, inşallah dertlerine derman olacağız. Şunu belirtmek istiyorum: 2002 ile 2010'u karşılaştırırsak -demin Faruk Bey karşılaştırdı- 2002 yılında çiftçilere verilen destek 1 milyar 868 milyondu, şu anda çiftçilere verilen destek 5 milyar 605 milyondur.

FARUK BAL (Konya) – Çiftçinin cebine gitmiyor.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) - 2003-2010 yılları arasında Konya'daki çiftçilerimize verilen destek 2 milyar 209 milyondur. Mazot desteği ilk bizim zamanımızda başlatılmış olup 2003-2010 yılları arasında Konya'daki çiftçilerimize 245 milyon mazot desteği verilmiştir.

Yine…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şandır…

4.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, dolu ve yağmur nedeniyle zarar gören çiftçimizin durumunu dile getiren milletvekillerinin gündem dışı konuşmalarına Tarım ve Köyişleri Bakanının cevap vermediğine ilişkin açıklaması

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben dün de söyledim. Gündem dışı konuşmalar, milletvekillerinin kendi bölgeleriyle ilgili sorunları Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda dile getirmesidir. Hükûmetin de bunlara cevap vermesi gerekir. Bugün, Türkiye, hemen hemen her bölgesinde tabii afet yaşamaktadır. Çiftçimizin mahsulü hasat döneminde yağmurlarla, dolularla zayi olmaktadır ve çok zor durumlar yaşanmaktadır. Bunları dile getiren milletvekillerine karşı, Hükûmetin Tarım Bakanının, burada bilgi vermesi, düşündükleri, aldıkları tedbirleri anlatması gerekir ki çiftçiler bu zor günlerinde, dar günlerinde Hükûmeti yanlarında, devleti yanlarında görebilsinler ama bütün ısrarımıza rağmen, Tarım Bakanı veya onun adına bir sayın bakan, burada yaşanan afetlerle ilgili bilgi vermeye tenezzül etmemektedir. Bunu şiddetle kınıyorum, bunu Türkiye Büyük Millet Meclisi adına kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Teşekkür ederim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hükûmet yok efendim 1 tane…

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sisteme giremediniz, girenlere söz vereceğim.

Sayın Genç…

5.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, 2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde yaşanan katliama ilişkin açıklaması

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, efendim, AKP'liler, devamlı, öteden beri bu Madımak'tan bahsediyorlar. Evvela, bugün, şehitlerimize Tanrı'dan rahmet diliyorum, yerlerinin cennet olmasını diliyorum.

Şimdi, bu Madımak katillerinin hapishanelerde imtiyazlı bir statüyle yaşadıkları belli. Daha önce soru soruldu, buna cevap vermediler. Ayrıca da Avrupa'da ellerini kollarını sallayarak geziyorlar, bunlar Türkiye'ye getirilmiyor. Bir de ikide bir AKP'liler bu Başbağlar katliamını öne sürüyorlar. Başbağlar katliamı ile Madımak katillerinin ne ilgisi var? Türkiye'deki masum insanları kim katlediyorsa hepsini kınıyoruz ve lanetliyoruz. Hükûmet, bu konuda aralarında bir bağ varsa bunu çıksın söylesin. Yani Madımak'la ilgili bir şey ortaya atıldığı zaman "Efendim Başbağlar… " Varsa orada, Hükûmet sensin, ortaya çıkar.

O bakımdan, Sayın Başkanım, burada Hükûmet bazı şeyleri geveliyor ama ne olduğu belli değil. Evvela açık olmak lazım. Yani sen Madımak Oteli…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bozdağ…

6.- Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ'ın, Tarım ve Köyişleri Bakanının yurt dışında bulunduğu için gündem dışı konuşmalara cevap veremediğine ilişkin açıklaması

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, gündem dışı konuşmalar yapılırken genelde Hükûmet burada bulunuyor, cevapları da veriyor. İki gündür, tarım politikalarıyla ilgili gündem dışı konuşmalarla yerelde, genelde bazı konular dile getirildi, Tarım Bakanımızın burada olmayışı da tabii eleştiri konusu yapıldı. En fazla gündem dışı konuşmalara cevap veren Sayın Bakandır. Kendisi dün ve bugün yurt dışında bulunduğu için Genel Kurulu takip edememiş ve bunlara cevap verme imkânı bulamamıştır.

Durumu bilgilerinize sunmak için söz aldım. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bal…

7.- Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, Tarım ve Köyişleri Bakanının yağmur ve doludan zarar gören çiftçinin hâliyle uğraşması gerekirken, Türk-İsrail ilişkilerini görüşmek üzere İsviçre'de bulunduğuna ilişkin açıklaması

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Tabii Konya'da meydana gelen yağmur ve dolu felaketiyle ilgili milletvekili sıfatıyla yaptığım konuşmanın muhatabı Tarım Bakanıdır.

Tarım Bakanı, sekiz yıllık AKP uygulamasında çiftçiyi 2,80 bir şekilde yere uzatmış, açlığa, perişanlığa, sefalete mahkûm etmiştir. Tarım Bakanı, çiftçinin hâliyle uğraşması gerekirken İsviçre'de Türk-İsrail ilişkilerini görüşmek üzere gitmiştir.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – "Gıda" başlığı açılıyor, "tarım" başlığı açılıyor…

FARUK BAL (Devamla) – Sanıyoruz ki o gizli toplantıda da Türkiye'nin tarım alanında yaşamış olduğu felaketi bir de dış ilişkiler alanına yaymak için oraya görevlendirildi.

Diğer taraftan, Sayın Özkan Öksüz'ün bana cevap vermeye hakkı yoktur. Burada cevap verecek kişi Bakandır. Sayın Özkan Öksüz'ün dediği doğru ise 10 tane Konya ilçesinin 300'e yakın köy ve beldesini 15 milletvekiliyle, arkadaşımla gezdim, gördüm. Eğer Özkan Öksüz Bey'in dediği doğru ise bu çiftçi 2,80 niçin yatıyor, niçin fakir, niçin icralık?

BAŞKAN – Sayın Çelik…

8.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'na ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de şehitlerimiz için Allah'tan rahmet diliyorum ve bütün yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Bugün 1 Temmuz ve bu Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'nı kutluyoruz. İlk kez Türk tarihinde Avrupai anlamda kendi kara sularımızda kendi egemenliğimizi kanıtladığımız, cumhuriyet dönemiyle birlikte kanıtladığımız bir işi, bir eylemi, bir sektörü bugün itibarıyla kutluyoruz. Bu itibarla ben, cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü, onun denizcilik sektörüne katkı yapan yakın çalışma arkadaşlarını burada rahmetle ve minnetle anıyorum. Türk denizciliği daima egemen…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Helvacıoğlu…

9.- Siirt Milletvekili M. Yılmaz Helvacıoğlu'nun, Siirt'te vuku bulan menfur terör saldırısına ilişkin açıklaması

M. YILMAZ HELVACIOĞLU (Siirt) – Bugün ilim Siirt'te vuku bulan menfur saldırıyı kınıyorum. Ülkesi için şehit olan tüm vatandaşlarımıza rahmet, gazilerimize sağlık diliyorum.

Pervari ilçemiz Doğan köyünde bulunan ay yıldızlı bayrağın altında yatan şehitlerimiz birer kahramandır ve de ülkemizin bölünmez bütünlüğünü sağlayan bu kahramanları rahmetle anıyorum tekrar. Ülkemizin bölünmez bütünlüğü için şehit olmuşlardır, ruhları şad olsun. Onların şahadeti bölünmez bütünlüğümüzün bir göstergesidir. Ulusumuzun başı sağ olsun.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan…

10.- Adıyaman Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in, Brüksel'de olması nedeniyle gündem dışı konuşmalara cevap veremediğine ilişkin açıklaması

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tarım Bakanımız Mehdi Eker Bey'in Brüksel'de olma sebebi, gıda güvenliği, veterinerlik ve bitki sağlığı faslının açılmasıyla ilgilidir. Bunun bir kere düzeltilmesini özellikle istiyorum. Arkadaşlarımız bilmiyorlarsa da bu konuyu bilmeleri önemlidir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Vekâlet eden bakan nerede?

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) – Tarım Bakanımızın tarım politikalarımızda yaptığı çalışmalar takdire şayandır. 2002 yılında hayvancılık destekleri 83 milyon TL iken…

OKTAY VURAL (İzmir) – Bir bakan nezaket gösterip buraya bile gelmiyor. Milletvekillerini nasıl hafife alır böyle?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Cevap veren bakan…

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) – …1 milyar TL'yi geçen bir yaklaşım içerisindeyiz. Ayrıca, kuraklık desteği, mera ıslahı, suni tohumlama desteği…

OKTAY VURAL (İzmir) – Burada bulunması gerekiyordu.

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) - …bunlar hep AK PARTİ döneminde yapılan çalışmalardır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz üzülmüyor musunuz burada bir bakanın olmamasına?

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) - Adıyaman'da -az evvel çiftçilerimizle görüştüm- Adıyaman Ofisine gelen, buğday ve arpa getiren hiçbir çiftçimiz geri çevrilmemiş…

OKTAY VURAL (İzmir) – Bir bakan olsun burada. Hükûmet nerede? Rixos'ta tatilde mi?

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) - …yaklaşık 13 bin ton alım yapılmış. Çiftçilerimiz, hem fiyattan hem de Bakanlık ve Ofisin yaptığı

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi…

11.- Trabzon Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Siirt'te vuku bulan menfur terör saldırısına ve Tarım ve Köyişleri Bakanının Mecliste olmayışını yadırgamadığına ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Siirt'in Pervari ilçesinde terör örgütünün saldırısı sonucu hayatını kaybeden Silahlı Kuvvetler mensuplarımıza ve köy korucularına Allah'tan rahmet diliyorum. Şehitlerimiz nedeniyle tüm milletimize, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Terör örgütünü kınıyorum. Türkiye Cumhuriyeti'nin terör örgütünü yok edecek güçte olduğuna inanıyorum.

Biraz önce, gündem dışı konuşmalarda, Tarım Bakanını ilgilendiren bir konuşma yapıldı ama Sayın Tarım Bakanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde değildi. Sayın Tarım Bakanının burada olmayışını yadırgamıyorum. Zira, burada olsaydı da vereceği cevap bizleri hiçbir zaman tatmin etmeyecekti. Örneğin, 2004 yılında Karadeniz'de don afeti nedeniyle zarara uğrayan üreticilerimizin o tarihten bu yana 169 milyon TL'lik alacağı devlet tarafından ödenmemiştir. Sayın Tarım Bakanı, bugüne kadar bu soruya cevap vermemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

"Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları" vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin dört önerge vardır; ayrı ayrı okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 28 milletvekilinin, SHÇEK'e bağlı çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/801)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Çocuğun güvenliğini sağlamak öncelikle ailenin görevidir. Fakat anne-baba yoksa ya da görevlerini yerine getiremiyorlarsa bu görevi bazı kurum ve kuruluşlar aracılığıyla devlet üstlenmektedir. Bu, Anayasa ile de düzenlenmiştir. Anayasanın 61. Maddesi'nde "devlet korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır" denmektedir. O nedenle çocuğun güvenliği hukukun da temel ilkelerinden biridir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin çocuğun korunması ile ilgili ilk maddelerinden biri "Kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları, mahkemeler, idari makamlar veya yasama organları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde, çocuğun yararı temel düşüncedir." şeklinde Türkçeye tercüme edilen 3. Maddesidir. Yani bu maddeye göre kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde çocuğun yüksek yararı, yani güvenliği göz önünde bulundurulmalıdır.

Ülkemizde korunmaya muhtaç çocuklar ve bu çocukların bakılıp korunduğu kurumlar Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) Genel Müdürlüğü'ne bağlı Çocuk Yuvaları ve Yetiştirme Yurtları'dır. Yapılan araştırmalar ülkemizdeki korunmaya muhtaç çocukların büyük çoğunluğunun ekonomik nedenlerle anne-babaları tarafından kurumlara yerleştirildiğini göstermektedir. Bu nedenle Yetiştirme Yurtlarının yapısı, yurttan yararlanan çocukların ve gençlerin ihtiyaçlarını karşılayacak, gelişimlerini ön planda tutacak şekilde düzenlenmelidir. Yurtların temel işlevlerinden biri

de koruma altına aldığı kişilerin geleceğe umut ve güvenle bakmasını sağlamaktır. O nedenle yurtlarda kalanların bir meslek sahibi olana kadar desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Kurumların hedefi, bünyesine almış olduğu gençlerin gelecekte sosyo-ekonomik yönden toplumla eşit bir yaşama düzeyine ulaştırılması olmalıdır. Bunun için kurum içindeki yetiştirme koşullarının düzenlenmesi gerekmektedir. Bu düzenleme korunmaya muhtaç çocuklarımızın iyi yetişmesi ve kişiliklerinin oluşması bakımından da gereklidir. Bu bakımdan SHÇEK'na bağlı Çocuk Yuvalarında ve Yetiştirme Yurtlarında yönetici, uygulayıcı ve personel seçimine büyük bir önem verilmelidir.

Ne yazık ki Türkiye'deki tablo bunun tam tersi niteliğindedir. Ülkemizdeki Çocuk Yuvaları ve Yetiştirme Yurtlarının niteliği iyi olmadığı için çocuklarımızın ve gençlerimizin psiko-sosyal ihtiyaçlarını da karşılayamamaktadır. Kamuoyunda sık sık bu yurtlarla ilgili can sıkıcı haberler yer almaktadır. Çocuk Yuvalarında ve Yetiştirme Yurtlarında kalan kişiler hala kışla türünde düzenlenmiş yurtlarda, ev ortamından uzak bir şekilde topluca kalmakta, cinsel istismara uğramakta, kötü muamele görmektedirler. Son zamanlarda bu yurtlar toplumda, korunmaya muhtaç çocukların ve gençlerin bakıldığı yerler olarak en az bilinen fakat kurumda çıkan skandallar nedeniyle haklarında en çok konuşulan yerler haline gelmişlerdir. SHÇEK'na bağlı yurtlarda kalan korunmaya muhtaç çocuklarımızın ve gençlerimizin taciz ya da tecavüze uğramasıyla ilgili çok sayıda haber her yıl gündemde yer almaktayken henüz bu kurumların niteliklerinin düzeltilmesine, burada kalan kişilerin can güvenliğinin sağlanmasına ilişkin tedbirler alınmış değildir. Hatta, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) Genel Müdürü 21 Nisan'da Mecliste Kayıp Çocuklar Araştırma Komisyonu'nda yurtlarda yaşanan olaylarla ilgili "kurumlarımızda dayak ve taciz olayı, hatta fiilen tecavüz olayı da zaman zaman olabilmektedir. İnsan fıtratı var, insanın olduğu yerde olur bu" gibi talihsiz açıklamalarda bulunmuştur.

Korunmaya muhtaç çocuklarımızın ve gençlerimizin de bu ülkenin geleceği olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle yardıma ve korunmaya daha çok ihtiyacı olan bu kişilerin daha iyi koşullarda bakılabilmesi için SHÇEK'na bağlı Çocuk Yuvalarının ve Yetiştirme Yurtlarının niteliklerinin bir an önce iyileştirilmesi gerekmektedir. Yetiştirme yurtlarındaki çalışanların eğitimlerine önem verilerek bu kişilerin daha yakından takip edilmesi, korunma ve bakım standartlarının iyileştirilmesi ve yurtlarda ne olup bittiğinin araştırılarak kalıcı çözüm yollarının bulunabilmesi amacıyla Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1) Sacid Yıldız (İstanbul)
2) Ali Rıza Ertemür (Denizli)
3) Ferit Mevlüt Aslanoğlu (Malatya)
4) Hüsnü Çöllü (Antalya)
5) İsa Gök (Mersin)
6) Tayfur Süner (Antalya)
7) Mehmet Şevki Kulkuloğlu (Kayseri)
8) Hulusi Güvel (Adana)
9) Abdullah Özer (Bursa)
10) Ali Koçal (Zonguldak)
11) Ali Arslan (Muğla)

12) Çetin Soysal (İstanbul)
13) Ergün Aydoğan (Balıkesir)
14) Ali Rıza Öztürk (Mersin)
15) Selçuk Ayhan (İzmir)
16) Şevket Köse (Adıyaman)
17) Tansel Barış (Kırklareli)
18) Halil Ünlütepe (Afyonkarahisar)
19) Abdurrezzak Erten (İzmir)
20) Fevzi Topuz (Muğla)
21) Tekin Bingöl (Ankara)
22) Akif Ekici (Gaziantep)
23) Erol Tınastepe (Erzincan)
24) Atila Emek (Antalya)
25) Mustafa Özyürek (İstanbul)
26) Yılmaz Ateş (Ankara)
27) Malik Ecder Özdemir (Sivas)
28) Bülent Baratalı (İzmir)
29) Enis Tütüncü (Tekirdağ)

2.- Çorum Milletvekili Derviş Günday ve 21 milletvekilinin, 1980 yılındaki Çorum olaylarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/802)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gerekçesini EK'te sunduğumuz, 1980 yılında Çorum İlimizde yaşanan ve yakın tarihimizde "Çorum Katliamı" diye kendine yer bulan ve resmî tespitlere göre 57 kişinin katledilmesi ile sonuçlanan Çorum olayları ile ilgili bugüne kadar birçok söz söylenmesine rağmen gerçek katil ya da katiller ortaya çıkarılamamış, birçok insanın yaşamında âdeta travmaya yol açan Çorum olayları aradan geçen 30 yıllık süre içerisinde hâlâ sır perdelerinin altında kalmaya devam etmiştir.

Darbe şartlarının olgunlaşmasını sağlamak için dökülen kardeş kanlarını gerekli gören anlayış bugüne kadar açığa çıkarılamamış ve yargılanamamıştır.

Halkımızın hak ettiği barış ve sevgi içerisinde yaşama kültürünün devam edebilmesi için geçmişte yaşanan bu tür karanlık olayların ve faillerinin mutlaka açığa çıkarılması gerekmektedir. Çorum'da yaşanan bu katliamın karanlık noktalarının aydınlatılması ve kamu vicdanının rahatlatılması için, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1) Derviş Günday (Çorum)
2) Durdu Özbolat (Kahramanmaraş)
3) Ramazan Kerim Özkan (Burdur)
4) Mevlüt Coşkuner (Isparta)

5) Ahmet Küçük (Çanakkale)
6) Atila Emek (Antalya)
7) Mehmet Ali Özpolat (İstanbul)
8) Malik Ecder Özdemir (Sivas)
9) Ali Rıza Ertemür (Denizli)
10) Ali Rıza Öztürk (Mersin)
11) Ferit Mevlüt Aslanoğlu (Malatya)
12) Hulusi Güvel (Adana)
13) Şevket Köse (Adıyaman)
14) Erol Tınastepe (Erzincan)
15) Sacid Yıldız (İstanbul)
16) Abdullah Özer (Bursa)
17) Mustafa Özyürek (İstanbul)
18) Yılmaz Ateş (Ankara)
19) Bülent Baratalı (İzmir)
20) Muhammet Rıza Yalçınkaya (Bartın)
21) Ensar Öğüt (Ardahan)
22) Enis Tütüncü (Tekirdağ)

Gerekçe:

Tarih boyu ortak yaşama kültürünün en iyi örneklerinden birini göstermiş olan Çorum Halkı, 1980 yılına geldiğimizde âdeta kargaşa yaratılacak "Pilot Bölge" olarak seçilmiş ve Şehir yavaş yavaş gerginleştirilmeye başlanmıştır. İlginç olan; bu süreç içerisinde bazı Büyükelçilikler Çorum'un etnik ve inançsal yapısı ile ilgili raporlar hazırlatmaya başlamış ve Anadolu'nun orta yerinde yer alan bu ilimizi yakın takibe almış olmalarıdır.

1980 yılının ilkbaharına gelindiğinde şartlar olgunlaştırılmış ve 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı Törenlerine katılacak olan kız öğrencilerin kıyafetleri, bahane edilerek,"Müslüman Namusuna Sahip Çık" diye bildiriler dağıtılıyor ve Halka Cihad çağrısı yapılıyordu.

27 Mayıs 1980 günü Gün Sazak'ın öldürülmesi ile âdeta vakit gelmiş ve düğmeye basılmıştır. Bu gerginlikler devam ederken, 1 Temmuz 1980 günü Çorum Alaaddin Camii'ne Alevi Yurttaşlarca bomba atıldığı dedikodusu yayılıyor ve devlet kuruluşu olan TRT den de bu haberler sıkça tekrar ediliyordu. Polis Telsizlerinden de sıkça Alaaddin Camii'ne bomba atıldığı anonsları duyuluyordu. Söz konusu camii olunca olayları hiç tasvip etmeyen Sünni vatandaşlarda evlerinden çıkarak Milönü Mevkiinde toplanmaya başladılar. Oysa ne Alaaddin Camii'ne ne de başka bir yere bomba yada benzer bir patlayıcı atılmadığı gibi herhangi bir girişimde de bulunulmamıştı.

Olaylar karşısında Çorum Cumhuriyet Savcısı Ertem Türker şu açıklamayı yapıyordu: "Alaaddin Camii'nin bombalandığı haberi olaylardan 1 saat evvel bütün şehirde duyulmuştu. O sırada ben Jandarma Karakolu'ndaydım. Camii bombalandı diye Polis Telsizi duyurdu. Bu telsiz anonsunun arkasından bir askeri telsiz anonsu duyuldu. Yüzbaşı: Bombalama olanağı yok hangi polis bu haberi verdi? diye bağırıyordu." Böyle bir haber askerî kaynaklarca doğrulanmamış, Çorum Valisi de haber ile ilgili herhangi bir açıklamada bulunmamıştır. Camiye bomba atıldı diye telsizle haber yayan Polis de bugüne kadar bulunamamıştır.

Ayrıntıları büyük acılar ve vahşeti andıran görüntülerle dolu olan Çorum olayları yaklaşık 10 gün sürdü. Sokağa çıkma yasağı sonucu ortaya çıkan tablo 57 ölü 100'ün üzerinde kayıp çok sayıda yaralı yurttaşımız. Kundaklanan yağma edilen yüzlerce ev ve işyeri.

Bu olaylardan sonra binlerce aile Çorum'dan göç ederek Büyükşehirlerin Varoşlarında, zor koşullarda yaşam mücadelesi vermeye başladılar. Aradan 30 yıl geçmesine rağmen bir toplumsal travma geçiren ailelerin kimileri ata yurtları olan Çorum'a bir daha hiç dönmedi.

Çorum olaylarının aydınlatılması sadece failleri açığa çıkarmakla kalmayacak, bir toplumsal travmanın da ortadan kalkmasına yardımcı olacaktır. Yüzlerce yıllık bir uygarlığa birlikte katkı veren bu halk ne oldu da bu olayları yaşadı?

Yukarıda açıklanan bilgiler ışığında gerçeklerin ortaya çıkarılması ve kamu vicdanın rahatlatılması için bir Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

3.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel ve 28 milletvekilinin, 1978 yılındaki Maraş olaylarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/803)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

19-24 Aralık 1978 tarihleri arasında meydana gelen ve yüzlerce yurttaşımızın hayatını kaybetmesine binlercesinin yaralanmasına yol açan Maraş Katliamı toplumsal hafızamızda derin izler bırakmış, failler ve tertipçilerinin cezalandırılmamış olması toplumun adalet duygusunun sarsılmasına neden olmuştur.

İnsanların mezhepleri ve siyasi görüşleri nedeniyle böyle bir katliama maruz bırakılmaları ve rejimin daha otoriter olması için çaba gösteren kimi çevrelerce buna göz yumulmuş olması tarihimizin utanç sayfalarından biri olarak değerlendirilmektedir.

Otuz iki yıl önce yaşanan bu katliamın yok sayılması ve görmezden gelinmesi kamu vicdanını rahatsız etmekte, olayların failleri, azmettiricileri ve tertip edenlerin ortaya çıkarılarak aydınlatılması yönünde yaygın ve haklı bir talep bulunmaktadır.

Bu nedenle, Maraş Katliamının aydınlatılması, düzenleyicilerinin ve faillerinin ortaya çıkarılması için Anayasanın 98 inci İç Tüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 27.04.2010

1) Hulusi Güvel	(Adana)
2) Ergün Aydoğan	(Balıkesir)
3) Ali Rıza Ertemür	(Denizli)
4) Malik Ecder Özdemir	(Sivas)
5) Çetin Soysal	(İstanbul)
6) Ali Rıza Öztürk	(Mersin)
7) Şevket Köse	(Adıyaman)
8) Selçuk Ayhan	(İzmir)
9) Ferit Mevlüt Aslanoğlu	(Malatya)
10) Tansel Barış	(Kırklareli)
11) Abdurrezzak Erten	(İzmir)
12) Halil Ünlütepe	(Afyonkarahisar)

13) Fevzi Topuz (Muğla)
14) Sacid Yıldız (İstanbul)
15) Tekin Bingöl (Ankara)
16) Akif Ekici (Gaziantep)
17) Durdu Özbolat (Kahramanmaraş)
18) Erol Tınastepe (Erzincan)
19) Atila Emek (Antalya)
20) Abdullah Özer (Bursa)
21) Mustafa Özyürek (İstanbul)
22) Yılmaz Ateş (Ankara)
23) Ahmet Küçük (Çanakkale)
24) Mehmet Ali Özpolat (İstanbul)
25) Bülent Baratalı (İzmir)
26) Muhammet Rıza Yalçınkaya (Bartın)
27) Mevlüt Coşkuner (Isparta)
28) Ramazan Kerim Özkan (Burdur)
29) Enis Tütüncü (Tekirdağ)

Gerekçe:

Resmi rakamlara göre aralarında çok sayıda çocuk ve kadının da bulunduğu 111 yurttaşın hunharca katledildiği binden fazla kişinin yaralandığı Maraş Katliamında beşyüzden fazla ev yakılmıştır. Gayrı resmi rakamlara göre öldürülenlerin sayısı çok daha fazladır. Katliamdan sonra onbinlerce Alevi ve solcu yurttaş can güvenlikleri sağlanamadığı ya da tehdit edildikleri için kenti terk etmiştir.

Olaylar sonrasında onüç ilde sıkıyönetim ilan edilmiş, sıkıyönetim mahkemelerinde Maraş Katliamına katıldığı saptanan çoğunlukla sağ ve aşırı sağ görüşlü olarak nitelenen toplam 804 kişi hakkında dava açılmış, sanıklardan 29 kişi idam, 7 kişi müebbet hapis, 321 kişi de çeşitli hapis cezaları ile cezalandırılmıştır. Ancak karar Yargıtay tarafından bozulmuş, dava süreci 13 yıl sürmüş ve ceza alanların cezaları da 1991 yılında çıkarılan Terörle Mücadele Kanunu nedeniyle ertelenmiş daha sonra da serbest bırakılmışlardır.

Maraş katliamının aydınlatılmamış ve faillerinin cezalandırılmamış olması daha sonrasında 1980 yılında gerçekleştirilen Çorum katliamı ve 1993 yılında Sivas'ta Madımak Otelinde aydınlarımızın yakılmasını geçekleştirenleri cesaretlendirmiştir.

ABD ve NATO'nun güvenlik konseptinin önemli bir parçası olan Gladio ile onun Türkiye'deki uzantısı olan Kontrgerilla ve bağlı güçlerce gerçekleştirildiği yolunda önemli tanıklıklar ve belirtiler bulunan Maraş Katliamı ülkemizi 12 Eylül cuntasına götüren en önemli adımlardan birisidir.

Kendi yarattığı koşulları darbe gerekçesi olarak öne süren 12 Eylül cuntası insanlarımızın Alevi-Sünni, Türk-Kürt, Sağcı-Solcu ekseninde ayrıştırmalarına ve kışkırtılmalarına destek olmuştur. Böylece darbe koşulları hazırlanmış, baskıcı, temel hak ve özgürlükleri hiçe sayan bir rejimin kurulması sağlanmıştır. Bir plan dâhilinde yapıldığı değerlendirilen bu katliam toplumun mezhep ekseninde ayrıştırılmasını hedeflemiş, yıllardır bir arada yaşayan insanların birbirlerine kıymaları sonucunu doğurmuştur.

Bu katliam insanlığa karşı işlenen bir suç niteliğindedir. Aradan geçen otuz iki yıla rağmen Maraş'ta yaşananlar üzerinde aydınlatılmayı bekleyen pek çok nokta bulunmaktadır. Bu noktaların karanlıkta kalması insanlarımızın adalete ve Cumhuriyet rejimine olan güvenini sarsmaktadır. Kanlı 1 Mayıs olayları, Malatya, Maraş, Çorum ve Sivas Katliamları aydınlatılmadan, toplumumuzun gerçek demokrasiye ulaşması mümkün olmayacaktır.

Hunharca işlenen bu cinayetlerin aydınlatılması, failleri ve tertipçileri ile bu katliamı planladığı yönünde yaygın kanaat olan yabancı istihbarat örgütleri ve kontrgerillanın ortaya çıkarılması Devletin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ve yurttaşlık bilincine sahip insanlarımızın temel görevi ve topluma karşı olan yükümlülüğüdür.

Bu nedenlerle Maraş Katliamının aydınlatılması, failleri ve azmettiricileri ile tertip eden oluşumların ortaya çıkarılması için Yüce Meclisimizce bir Meclis Araştırması açılmasının yerinde olacağı kanısını taşımaktayız.

4.- İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 27 milletvekilinin, Siirt'te meydana gelen cinsel istismar olayının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/804)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Toplumların geleceklerini çocuklar oluşturur. Sağlıklı düşünebilen, gelişmiş bireylerden oluşan toplumlarda, ilerleme hızlı olur. Bu nedenle çocuk hak ve özgürlükleri konusunda asla taviz verilemez.

Ancak özellikle son dönemde çocuk hak ve özgürlükleri konusunda önemli sıkıntılar ortaya çıkmıştır. Çocuklara yönelik şiddet, istismar ve ihmallerin olduğu haberlere sıkça rastlanır olmuştur. Bu da sistemde aksayan yönlerin olduğunu ve bunun bedelini de her zaman çocukların ödediğini göstermektedir. 2003 yılında Mardin'de 12 yaşındaki bir çocuğa 7 ay boyunca tecavüz edildiği ortaya çıkmıştır. 2008 yılında Çankırı'da 14 yaşındaki kız çocuğuna 10 gün süreyle tecavüz edilmiştir. Trabzon Köprübaşı ilçesinde bir ilköğretim okulunda bir öğretmenin kız öğrencilere cinsel istismar ve tacizde bulunduğu ortaya çıkmıştır.

Siirt'te 10 Nisan 2010 tarihinde soruşturulmaya başlanan utanç verici bir olay ortaya çıkmıştır. Bir ilköğretim okulunda 7 kız öğrenciye 2 yıldır çeşitli kişiler tarafından defalarca tecavüz edilmiştir. Kız öğrencilerden birinin rehber öğretmene anlatması ile ortaya çıkan olay uzun süre yerel ve ulusal basına yansımamıştır. İki yıldır Siirt'te yaşanan bu utanç verici olayın benzerleri Türkiye'nin pek çok yerinde değişik tarihlerde yaşanmıştır. BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin imzalandığı ülkemizde iktidar çocuklarla ilgili pek çok konuda sosyal devlet olma sorumluluğunu gerçekleştirememektedir. Söz konusu olayın benzerlerinin yaşandığı diğer durumlarda sorunun çözümlenmesi için gerçekçi bir adım atılmadığı Siirt'teki utanç verici tablonun ortaya çıkması ile somutlaşmıştır.

Konunun bir diğer boyutu ise iki yıldır devam eden bu olayın Siirt'te neredeyse herkes tarafından biliniyor ancak ifade edilmiyor olmasıdır. Siirt'te yaşanan olay Siirt'in değil Türkiye'nin ayıbıdır. Güneydoğu'da pek çok yerde olduğu gibi Siirt'te de pek çok köy boşaltılmıştır. Tarım ve hayvancılığın bitirildiği bir süreç yaşanmaktadır. Bu da geçim kaynağı olmayan vatandaşlarımızı göçe zorlanmıştır. İnsanlarımızın günden güne yoksullaştığı bu dönemde hâla daha 3 çocuk sahibi olunması teşvik edilmektedir. Tüm bunlar da kentin sosyo-ekonomik yapısını bozan olumsuzlukları ortaya çıkarmaktadır. Sosyal ve ekonomik travmaların yaşandığı kentte, bu durumun acı faturası çocuklarımıza çıkarılmıştır. Eğitim ve öğretim görmek için gittikleri okulda müdür yardımcısı tarafından dışarıda Siirt'in hatırı sayılır ailelerine mensup oldukları ifade edilen kişiler tarafından tecavüze uğrayan çocuklarımızın yaşadıkları travmayı atlatmaları geleceğe umutla bakabilmesini sağlamak devletin görev ve sorumluluğudur.

Çocuk istismar ve tacizinin olağanlaştırılması son derece tehlikeli bir durumdur. Konunun bu nedenle ayrıntılı bir şeklide incelenmesi gerekmektedir: Meydana gelen olay, insanlık dışı korkunç bir olaydır. Ancak olayın bir kentin adının kirlenmesi endişesi ile ortaya çıkarılmaması için çaba sarf edilmesi de en az yaşanan olay kadar korkunçtur.

Yaşanan olay Siirt'in değil Türkiye'nin utancıdır. Yaşanan olay Siirt'in değil Türkiye'nin sorunudur. Yaşananların toplumsal bir sorun olarak görülmesi çözüm açısından daha sağlıklı bir yaklaşım olacaktır. Bu olayın gizlenmesi yerine açığa çıkarılması konuyla ilgili tüm detayların incelenmesi bir daha böyle bir olayın yaşanmaması açısından son derece önemlidir. Bu nedenle Türkiye genelinde pek çok yerde yaşanan benzer olayların nedenlerinin de tespit edilmesi açısından Siirt'te ki olayın Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından araştırılması gerekmektedir. Bu nedenle Siirt'teki meydana gelen olayın nedenleri ile bu nedenlerin ortadan kaldırılması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 23.04.2010

1) Çetin Soysal (İstanbul)
2) Malik Ecder Özdemir (Sivas)
3) Durdu Özbolat (Kahramanmaraş)
4) Şevket Köse (Adıyaman)
5) Ali Rıza Ertemür (Denizli)
6) Hulusi Güvel (Adana)
7) Ali Oksal (Mersin)
8) Ali Rıza Öztürk (Mersin)
9) Atila Emek (Antalya)
10) Abdulaziz Yazar (Hatay)
11) Tacidar Seyhan (Adana)
12) Ahmet Küçük (Çanakkale)
13) Ramazan Kerim Özkan (Burdur)
14) Mevlüt Coşkuner (Isparta)
15) Erol Tınastepe (Erzincan)
16) Sacid Yıldız (İstanbul)
17) Abdullah Özer (Bursa)
18) Mustafa Özyürek (İstanbul)
19) Yılmaz Ateş (Ankara)
20) Mehmet Ali Özpolat (İstanbul)
21) Bülent Baratalı (İzmir)
22) Muhammet Rıza Yalçınkaya (Bartın)
23) Ensar Öğüt (Ardahan)
24) Enis Tütüncü (Tekirdağ)
25) Algan Hacaloğlu (İstanbul)
26) İsa Gök (Mersin)
27) Ali Koçal (Zonguldak)
28) Tekin Bingöl (Ankara)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mehmet Ali Şahin'in, Moğolistan Parlamento Başkanı Damdin Demberel'in vaki davetine, beraberinde bir Parlamento heyetiyle icabet etmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/1246)

29/06/2010

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mehmet Ali Şahin, Moğolistan Parlamento Başkanı Damdin Demberel'in vaki davetine icabetle, beraberinde bir Parlamento heyetiyle Moğolistan'a resmî ziyarette bulunması hususu Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun'un 6. Maddesi uyarınca Genel Kurul'un tasviplerine sunulur.

Mehmet Ali Şahin
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

OKTAY VURAL (İzmir) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Peki, karar yeter sayısı arayacağım.

Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.07

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.23

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Gülşen ORHAN (Van)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 127'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresinin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi tezkereyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı vardır, tezkere kabul edilmiştir.

Barış ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- (10/730) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1/7/2010 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin BDP Grubu önerisi

01.07.2010

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu'nun 01.07.2010 Perşembe günü (Bugün) yaptığı toplantısında, toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İçtüzüğün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurul'un onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler Kısmının 616 ıncı sırasında yer alan 10/730 yolsuzlukla mücadelede alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergelerin görüşülmesini, Genel Kurulun 01.07.2010 Perşembe günlü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Barış ve Demokrasi Partisi grup önerisinin lehinde, Sayın Hasip Kaplan, Sayın Nuri Yaman; aleyhinde Sayın Tayfun İçli, Sayın Fahrettin Poyraz.

İlk söz Şırnak Milletvekili Sayın Hasip Kaplan'da.

Buyurun Sayın Kaplan. (BDP sıralarından alkışlar)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Türkiye'nin gerçek gündemini Mecliste konuşamamanın acısını yaşıyoruz.

Evet, Türkiye'nin gerçek gündemi nedir? Eğer sabah son dakika haberlerine 2 asker, 3 korucu, 12 etkisiz kılınan insan haberleri düşüyorsa, yani Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı 17 insanın daha ölüm haberi düşüyorsa yüce Meclisin başsağlığı dilemek ve kınamaktan öte de bir görevinin olduğunu hatırlatmak istiyoruz. Meclisin gündemi… Bu acılar yaşanırken, ülkemin batısında analar Türkçe ağıt yakarken doğusunda Kürtçe ağıt yakarken, bu can yakıcı olaya birinci gündemine alıp Meclisin bunun üzerinde tartışması, çalışması, çözüm bulması gerekirken yine istimlak kanunlarını, özelleştirme kanunlarını, Karayolları kanunlarını ve Türkiye'nin gerçek gündemi olmayan konuları konuşuyoruz.

Evet, çok basit gelebilir, birileri gidip Gediktepe'de fotoğraf pozu yarışmasına da katılabilir. Oysa, siperlere gitmekten çok on sekiz yaşında, yirmi yaşında, gencecik toprağa düşen insanlarımızın önünde siper olacak bir Meclise ihtiyaç vardır.

Çağrıda bulunuyoruz, daha önce gensoruda da söyledik, daha önce de söylediklerimizi defalarca söylüyoruz ve bu önergelerle dile getireceğiz. Gelin, Meclis Türkiye'nin gerçek gündemiyle toplansın. Gerçek gündemi, bu olaylarda çatışmasızlık ortamını nasıl sağlamaktır, nasıl çözüm buluruz ve bunları konuşalım, sonra Meclis tatile girsin. "Meclis, bunu çözene kadar tatile girmesin." diyoruz. Bu çağrımızı buradan yineliyoruz ve diyoruz ki: "Bu Mecliste, eğer bu Mecliste İktidar Partisi Genel Başkanı Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı ile görüşemiyorsa, dört tane grubu olan parti liderleri görüşemiyorlarsa, eğer görüşüp bu konuda bir diyalog, uzlaşı ortamı arayamıyorsa, her gün akan kanın ve her ölümün birinci sorumluları siyaset kurumu olarak şu an Mecliste temsil edilen partilerdir, milletvekilleridir." Gözyaşı döken, yüreklerine kor düşen analaların hepsinden bir siyaset kurumu üyesi olarak özür diliyorum ve Meclis adına da bunu gündeminin birinci sırasını oturtmadığı için, çoğunlukçu siyasetini yine halkımıza, çoğunlukçu siyasetiyle ülkemin gerçek gündemi yerine kendi partisinin gündemini, kendi seçim yasalarını, kendi kadro yasalarını, kendisinin kendi gerçek gündemini koyan anlayışı da burada kınadığımı ifade etmek istiyorum.

Evet, toprağa canlar düşerken, yarın da 2 Temmuz Sivas katliamının, Madımak'ta yanan aydınlarımızın, sanatçılarımızın, değerlerimizin gerçek katilleri yakalanmazken tamamı, adalet yerini bulamazken ve Alevi yurttaşlarımızın Kahramanmaraş'ta yaşadığı travmayı görmezlikten gelen, Çorum'da yaşananları görmezlikten gelen, bugün de Sivas'ta yaşananları… "Devletin resmî politikasıyla yüzleşemeyenlerin, getiremeyenlerin konuşulduğu bir Türkiye'de, siz hangi kardeşliği sağlayacaksınız?" diye sorma hakkını kendimizde buluyoruz.

Evet, kardeşlik, bu ülkede yaşamak "Bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine." Bu sevda bizimse eğer, bu sevdanın uğrunda siyaset kurumunun, Meclisin vereceği en onurlu mücadele, en temel hak ve hürriyet olan yaşama hakkını yüceltmektir, sağlamaktır. Gelin, siperlerde poz verme yarışından vazgeçilsin. Sayın Kılıçdaroğlu'na buradan çağrıda bulunuyorum: Ne olur, o sipere gitme! Siyaset kurumu Meclis kendi sorumluluğunu on sekiz yaşındaki, yirmi yaşındaki askere yüklerse o siperlere ancak o askerden, o çocuklarımızdan özür dilemek için gidilebilir. Yapmayın ve gerçek gündeme dönün. Başbakan da tatilde, tatilden dönsün ve Meclis bu konuda acilen görüşsün diyoruz.

Değerli milletvekilleri, bugünkü önergemizin konusu yolsuzluklar. Bir ülkenin birinci problemi, gerçek gündemi, kardeş kanının döküldüğü çatışma ortamını sonlandırmaktır. Birinci gündem budur. İkinci gündemi yolsuzluklardır. Yolsuzluk bir ülkeyi, bir toplumu kemiren en büyük canavardır. Üçüncüsü, işsizlik ve yoksulluktur.

Bakın, Türkiye'nin gerçek gündemleri olan bu konularda Meclis işletilmiyor. Çoğunlukçu demokrasi anlayışı, çoğulcu değil, çoğunlukçu demokrasi anlayışı… Hani, 2010-2014 yılları yolsuzlukla mücadele stratejisinin çizildiği yıllardı? Şimdi, Google'a bir tıklayın; bütün, televizyonları başında bizi izleyen vatandaşlarımızdan rica ediyorum: Lütfen "AK PARTİ-yolsuzluk" yazın ve Google'ı tıklayın, kaç yüz bin veriye ulaşacaksınız bir görün ve bu verilerin yerel yönetim ayağını, enerji ayağını, sağlık ayağını, maden ayağını, tarım ayağını, çevre ayağını, turizm ayağını, kültürel varlıklarımızın satılması ayağını, yap-işlet-devret modeliyle ülkenin parsel parsel nasıl satışa çıkarıldığını, Galataport'u, Harem Projesini, üçüncü köprüyü… Bakın, üçüncü köprünün temelleri daha atılmadan 400 kilometrelik güzergâhta kimler rant sahibi, kimler oralardan kazanacak? Bütün bunların, ihale kanunlarının hepsinin görüşülmesi gerekiyor. Ben burada, bir partinin, bir iktidarın sorunu olarak da görmüyorum. Bu bir ülke sorunudur. Yolsuzluklar, her iktidar döneminde az da olsa çok da olsa görülür. Bu, muhalefetin de sorunudur ama bununla ilgili bir strateji çizeceksek ve 2010-2014 yılı da bu yolsuzlukla mücadele stratejisinde Türkiye'nin saydamlaşmasının artırılması, yolsuzlukla mücadelenin güçlendirilmesi stratejisinin ve Avrupa Birliği ilerleme raporunun gereği ise yine, Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu olan GRECO'yu 2004'te Türkiye imzaladıysa, gelin, bu stratejiyi, Meclis, bir araştırma komisyonuyla belirlesin; gelin, bütün partilerin görüşlerini katın; gelin, birlikte mücadele edelim. O kadar kolay değil. Elinizde Teftiş Kurulu olabilir, Başbakanlığın. Başbakanlık Teftiş Kurulu, söyler misiniz TOKİ'yi nasıl denetleyecek? Başbakana bağlı TOKİ, Başbakana bağlı Teftiş Kurulu; hem hâkim hem savcı. Haydi buyurun... Nasıl teftiş edecek söyler misiniz? Yani böyle bir ölçü dünyanın hiçbir yerinde var mı arkadaşlar? Kamu görevlileri için etik kurallar yasasını çıkarmak için, önce milletvekilleri için, siyasiler için bir etik kurallar yasasını çıkarmamız gerekiyor. "Gelin, dokunulmazlıkları, yolsuzluklarda sınırlamaları kaldıralım." diyoruz. "Gelin, kürsü dokunulmazlığı düşünce özgürlüğüyle sınırlı kalsın." diyoruz.

Değerli arkadaşlar, Irak sınırında, İran sınırında, bir bidon mazot için, bir karton sigara için son üç ayda kaç kişinin öldüğünü biliyor musunuz? Biz bunu her gün Meclis kürsüsünde gündeme getiriyoruz; araştırma önergeleri okunuyor. Bir karton sigara, bir bidon mazot için kurşuna dizilen o köylülerin fotoğrafını görüp de vicdanen azap duymayan bir insanın ben insanlığından şüphe duyarım. E, öbür tarafta deveyi de havuduyla götüren, milyarları götürenler var. Yani ne oluyor bu enerji politikalarında? Nükleer santraller imzalanırken kaç rakamlar oynuyor? En son on yedi tane kobra alacağız, savaş aracı alıyoruz, 3,5 milyara hangi şirketler kapıyor? Niye Mecliste bunu tartışamıyoruz? F35'lerin yeniden yapımıyla ilgili Eskişehir'de ne kadar yatırım yapacağız? Paralar ne kadar gidiyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Bütün bunları konuşamayacaksak, bu ülkenin gerçek gündemini konuşamayacaksak, buna ilişkin hukuksal kurallar belirleyemeyeceksek, etkili bir yargıyı sağlayamayacaksak, etkili bir soruşturmayı sağlayamayacaksak, "64 ton altın bu ülkeye nasıl girdi?" diye bu Meclis sorgulayamayacaksa, bu Meclis verilen rüşvetleri sorgulayamayacaksa, uluslararası alanda dönen dolapları konuşamayacaksa, bu yetimin hakkını, hazineye giren her kuruşunun nereye gittiğini sorgulamayacaksa neyi sorgulayacak? Ülkenin gerçek gündemi nedir Allah aşkına? Vicdan, insanlık nerede? Yani bunu sorgulamanın zamanı değil mi? Seçime gidiyorsunuz, biliyorum. Vallahi billahi, AK PARTİ sıralarında oturan milletvekillerinden -ki lider sultası var partinizde- yüzde 55'inin milletvekili olarak buraya dönmeyeceğine burada şarta giriyorum. Siz yoklama için geliyorsunuz…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHYETTİN AKSAK (Erzurum) – Sen niye rahatsız oluyorsun! Sen niye rahatsız oluyorsun!

HASİP KAPLAN (Devamla) – Ama içinizdeki 45 tane değerli insanın gelmesini de ben istiyorum.

MUHYETTİN AKSAK (Erzurum) – Seni ne ilgilendirir! Niye rahatsız oluyorsun!

HASİP KAPLAN (Devamla) – Asla, bakın, asla bunun hesabını söyleyeyim, erken seçime de bu kadar boynunuzu kıldan ince uzatmayın, çok kendinizi ezdirmeyin, vicdanınızı ayağa kaldırın, sesinizi…

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaplan.

Barış ve Demokrasi Partisi Grup önerisinin aleyhinde ilk söz Eskişehir Milletvekili Sayın Tayfun İçli'ye aittir.

Buyurun Sayın İçli.

H. TAYFUN İÇLİ (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Barış ve Demokrasi Partisi grup önerisinin aleyhinde söz aldım. Yine her zaman ifade ettiğim gibi usulen söz aldım.

Biraz evvel konuşan Sayın Hasip Kaplan'ın da ifade ettiği gibi, aslında Türkiye'nin gerçek gündemi Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşulmuyor. Türkiye'nin en önemli sorunu aslında ekonomi, yolsuzluk ve terör, bunlar; bunların konuşulması lazım ama başka başka konular getiriliyor ve AKP sayısal üstünlüğe sahip olduğu için Türkiye Büyük Millet Meclisi bunları konuşamıyor.

Ben de diğer milletvekili arkadaşlarım gibi, bugün yaşamlarını yitiren 5 şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, milletimize başsağlığı diliyorum ve burada terörü lanetliyorum.

Değerli arkadaşlarım, biraz evvel Sayın Hasip Kaplan'ın gündemle ilgili görüşüne katıldım ama katılmadığım bir konu var. Sayın Kılıçdaroğlu'nun siperlere gitmemesini istedi, buna katılmıyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Poz için gitmesin canım.

H. TAYFUN İÇLİ (Devamla) – Ben şunu dilerim: Bu ülkede yaşayan herkesin aslında o siperlere gidip terörü lanetlemesini ve terörist faaliyetlere son vermesi için o siperlerden çağrıda bulunmasını dilerim. Çünkü bu kısır bir döngü; kim suçlu, o mu suçlu, bu mu suçlu? Şimdi birazdan nedenlerine, gerekçelerine gireceğim. Bu nedenle, aslında terörü lanetlemeliyiz. Terör kanımızı emiyor, bu ülkenin, bu milletin kanını emiyor ve terörist faaliyetler insanlık dışı faaliyetlerdir. Dün nasıl cezaevlerinde insanların, tutukluların ve hükümlülerin sağlık haklarından, yaşam haklarından mahrum edilmesi nasıl insanlık dışı bir suçsa terörizm de insanlık dışı suçtur ve herkes tarafından lanetlenmesi gerekir.

Değerli arkadaşlarım, Başbakan tatilde. Türkiye Büyük Millet Meclisi geçen günkü AKP grup önerisiyle 16 Temmuza kadar gece 24.00'e kadar çalışacak ama ucu açık, aksine karar alınıncaya kadar. Demokratik ülkelerde, parlamentosu çalışan meclislerin başbakanları veyahut bakanları burada olur. Bakın, bir tane nöbetçi bakan var, başka bakan yok. Başbakan tatilde. Bir ülkenin Başbakanı tatilde olursa bakanları da tatilde olur. Biraz evvel gündem dışı konuşma sırasında Tarım Bakanımızın burada olmadığı konusunda eleştiriler yöneltildi. AKP'li arkadaşlar dedi ki: Tarım Bakanı yurt dışında.

Değerli arkadaşlarım, devlette devamlılık esastır, vekâlet müessesesi vardır. Bir bakan yurt dışına gittiği zaman başka bir bakana vekâlet verilir ve o bakan, vekâlet eden bakan Türkiye Büyük Millet Meclisine gelir, gündem dışı konuşmalara, sorulara cevap verir. Birçok kanun tasarı ve teklifi geliyor, kendi konusuyla ilgili olmayan nöbetçi bakan orada oturuyor ve kanun tasarı ve teklifleri görüşülüyor. Neden bugün bunlar yapılmıyor? Bunlar mazerettir ama dediğim gibi, Başbakan olmazsa, Başbakan tatilde olursa bakanlar da burada olmaz ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyeleri, çok saygıdeğer üyeleri… Daha önceki konuşmalarımda olduğu gibi, ağalıkta vardır -maraba vardır, bir de ağa vardır- veyahut da padişahlıklarda vardır, padişah "Ey kullar bunu yapın." der, Osmanlı Meclisi Mebusanında olduğu gibi, buyruğunu verir padişah, Meclisi Mebusandakiler de ona göre, padişah buyruğuna göre hareket eder ama demokrasilerde bu olmaz. Bunu da belirtmiş olayım.

Değerli arkadaşlarım, Barış ve Demokrasi Partisinin grup önerisi yolsuzlukla mücadelede alınması gereken önlemlerle ilgili Meclis araştırması. Altına imza atarım. Mutlaka bu araştırılmalı ama daha önceki bu Meclis önergeleri -Cumhuriyet Halk Partisinin de aynı konuda, Milliyetçi Hareket Partisinin de aynı konuda önerileri- nedense AKP'nin sayısal çoğunluğuyla reddedildi.

Arkadaşlarım, yolsuzluk, kamu kaynaklarını alıyor götürüyor, halkın birikimlerini alıp götürüyor. Ulusal çıkarlarımızı yağmalıyoruz. Bir ülkede eğer yolsuzluk diz boyu olduysa, eğer ekonomik krizler var ise siyasi yönden de o ülke başka ülkelere biat etmek durumunda kalır. Yani yolsuzluk aslında uluslararası çıkarların da yağmalanmasıdır, heba edilmesidir. Başka? Yolsuzluk, ekonomik krizlerin en büyük nedenidir. Açlığın, işsizliğin, yoksulluğun, yokluğun nedeni hep yolsuzluktur ama her nedense bizim ülkemizde bu konular konuşulur ama gereği yapılmaz. Örneğin, Deniz Feneri denilen bir yolsuzluk olayı vardır. Din istismar edilmek suretiyle yurttaşlarımızın yurt dışında paraları yağmalanmıştır ama nedense, Türkiye'de, bu konuda yargımız bir türlü ilerleyememektedir. Yazarların, çizerlerin ifadelerine baktığımız zaman, böylesi yolsuzluğun altında siyasi iktidarın olduğu ileri sürülmektedir.

Değerli arkadaşlarım, yolsuzluk, aslında, tehlikeli salgın bir hastalıktır. Neden buraya geldim? Yani yolsuzluk, aslında, bölücülüğün ve terörün de kaynağıdır. Bir ülkede yolsuzluk varsa -her tür hastalık- o ülkenin bağışıklık sistemini yıkar ve her türlü hastalığa ülke çok net olarak bulaşır. Yolsuzluk ağır ekonomik buhranların da nedenidir dedikten sonra, neden bu konuları terörle bağlıyorum, diğer konularla neden bağlantısını yaptım, onu açıklayacağım.

Değerli arkadaşlarım, dün konuşurken, olağanüstü hâlin, Sayın Başbakan tarafından, iki grup toplantısında, AKP İktidarı tarafından kaldırıldığının ileri sürüldüğünü ama bunun doğru olmadığını Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19 Haziran 2002 tarihli tutanaklarından size aktarmıştım. Orada (3/1116) sayılı Başbakanlık Tezkeresi'ni okumuş, iki ilde olağanüstü hâlin 30 Temmuz 2002 tarihinde kaldırıldığını, bunların Hakkâri ve Tunceli illeri olduğunu; diğer Diyarbakır ve Şırnak illerinde ise 30 Temmuzdan itibaren, dört ay sonra kaldırılacağına dair Bakanlar Kurulu tezkeresinin Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylandığını burada söylemiştim. Orada, AKP Grubu adına görüşlerini bildiren Sayın Fırat'ın görüşlerinin bir kısmını aktarmıştım, Dengir Mir Mehmet Fırat arkadaşımın. Dengir Mir Mehmet Fırat arkadaşımız AKP adına, AKP Grubu adına konuşuyor, Hükûmete bu uygulamadan dolayı takdirlerini bildiriyor, diyor ki: "İyi ki olağanüstü hâl kalktı." Ama orada, adına ister ironi deyin ister kendi iç dünyası, öyle görüş deyin, bakın, başka ne tür görüşler aktarmış: Anayasa'nın 119'uncu maddesi, 120'nci maddesi ve 121'inci maddesinden alıntılar yapmak suretiyle demiş ki: "Evet, şu hâllerde olağanüstü hâl yapılır." Ama öylesine ilginç bir yaklaşımı var ki Sayın Fırat'ın, bakın ne demiş Fırat, sizin bilgilerinize sunuyorum: "Ancak benim ayrı

bir teklifim var. Ben diyorum ki, olağanüstü hâli, bundan evvelki dönemde tahmin ettiğim kadarıyla 11 ildeydi, 11 ilde yeniden ilan edelim. Hatta, artı, bunun civar illerini de ekleyelim. Ancak 119'uncu maddeye göre bu bölgeyi olağanüstü hâl ilan etmek durumundayız. Çünkü Anayasa'mızın 119'uncu maddesinde tabii afet ve ağır ekonomik bunalımlar hâlinde de olağanüstü hâlin ilan edileceği açıkça Anayasa'da belirtilmektedir." deyip Türkiye'de o dönemde yaşanan ekonomik buhranı, sıkıntıyı olağanüstü hâlin bir nedeni olarak ortaya koyuyor. Gerçekten de Anayasa'mızın 119'uncu maddesi tabii afet ve ağır ekonomik bunalım sebebiyle olağanüstü hâli düzenler, 120'nci maddesi de şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebebiyle olağanüstü hâli düzenler.

Şimdi, birkaç gündür olağanüstü hâlin gerekli olup olmadığı tartışılıyor. Bence tartışılmasında çok büyük yarar var çünkü Milliyetçi Hareket Partisinin mutlaka bu terör belasından kurtulabilmek için olağanüstü hâlin ilan edilmesi gerektiği şeklinde görüşü var. Bunu şiddetle reddedenler de var. Ama 19 Haziran 2002 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde AKP adına konuşan, grup adına konuşan Sayın Fırat, ekonomik nedenlerle olağanüstü hâlin ilan edilmesinin gerekli olduğunu söylemiştir.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye ekonomik bir krizden geçmekte midir? Geçmektedir. Yoksulluk, yolsuzluk diz boyu mudur? Evet. İşsizlik öyle midir? Evet. Emeklimiz kan mı ağlamaktadır? Evet. Çiftçimiz… Hayvancılık, bakın, 100 bin ton ithal ediyoruz, et ihraç eden Türkiye 100 bin ton et ithal ediyor, bu da gerçek midir? Gerçektir. O zaman Genel Başkan Vekilliği yapmış Sayın Fırat'ın 2002'de söylediği bu Meclis tutanaklarındaki görüşünün de dikkate alınması lazım. Kabul edilmesi lazım demiyorum, tartışılması lazım.

Peki, 120'nci madde ne diyor: "Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini…"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

H. TAYFUN İÇLİ (Devamla) – Bitireceğim efendim.

"…veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerine ait ciddî belirtilerin ortaya çıkması veya şiddet olayları sebebiyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması hallerinde, Cumhurbaşkanı başkanlığında…"

Bakın, Başbakanın başkanlığında değil, Cumhurbaşkanının başkanlığında Bakanlar Kurulu toplanır, Millî Güvenlik Kurulunun görüşünü alır ve olağanüstü hâle karar verir, verdikten hemen sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunar.

Şimdi, ister 119'uncu maddedeki şartlara bakın… "Ekonomik kriz", bunu ben söylemiyorum, Sayın Başbakan, daha dün grup toplantısında, G20 toplantısından geldikten sonra dünyadaki ve Avrupa'daki ekonomik krizden söz etmek suretiyle ve Türkiye'nin yaşadığı ekonomik krizi belirtmek suretiyle böyle bir saptama yapmıştır. Bir taraftan da işte, okuduğum Anayasa 120'deki olaylar vardır.

Değerli arkadaşlarım, bu ülke hepimizin, bu insanlar kardeşlerimiz ırk, mezhep ayrımı gözetmeksizin. Türkiye'de böyle bir sorun varsa bu mutlaka tartışılmalıdır, "yapılmalıdır" demiyorum, tartışılmalıdır ve bunun gereği yapılmalıdır diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İçli.

Barış ve Demokrasi Partisi grup önerisinin lehinde Muş Milletvekili Sayın Nuri Yaman.

Buyurun Sayın Yaman. (BDP sıralarından alkışlar)

M. NURİ YAMAN (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, yolsuzlukla mücadele edilmesiyle ilgili verilen önergemiz lehinde söz almış bulunuyorum. Öncelikle hepinizi en içten duygularla selamlıyorum.

Ne yazık ki ülkemiz 1980 sonrası serbest piyasa ekonomisine geçtiği günden bu yana ülkenin herhangi bir köşesinde, herhangi bir biriminde yolsuzluk olaylarının yaşanmadığı, gündeme gelmediği ve basına yansımadığı bir gün kalmamıştır. Burada konuşan değerli hatiplerin de belirttiği gibi, bu konuyla ilgili yapacağınız en ufak bir araştırmada yolsuzlukların artık diz boyu olduğu görülür ve bununla mücadele konusunda da ne yazık ki bugüne değin ülkemizde gerekli olan yasal düzenlemeler hayata geçirilememiştir.

Ben bu serbest piyasa ekonomisinden sonra yaşanan yolsuzluklarla ilgili olarak Kemal Horzumlara değinmeyeceğim, Türkbank'taki yolsuzluktan, Deniz Feneri yolsuzluğundan, YİMPAŞ'tan ve Parsadan'dan da bahsetmeyeceğim ancak bunları belleğinizin, hafızanızın yenilenmesi bakımından da bir kez daha düşünmenizi rica edeceğim. Ancak, hâlen, geçmişte ülkemizde yaşanan bu olumsuzlukların gelecek kuşakların hafızalarında yaşanmaması için hazırlanıp da ülkedeki yolsuzluklarla sağlıklı bir mücadeleyi sağlamayı amaçlayan yolsuzlukla mücadele yasası ne yazık ki hâlen bu Meclisin raflarında sıra bekliyor. Çünkü mevcut iktidarlar ülke yönetiminin hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkesinde, kendi yandaşlarını nemalandırmak için, kendi kurulu düzenlerinin devamını sağlamak için kamuda bunlarla ilgili köklü değişikliklerin yapılmasını bugüne kadar istemediler.

Hepinizin bildiği gibi, denetimsiz yönetim başıboş bir gücün felaket doğurmasına benzer; denetimsiz bir yönetim de keyfîliği ve yolsuzluğu doğurur. Ülkemizin, bilhassa yerel yönetimler bakımından bu tür örneklerini çok sayıda yaşayan bir meslektaşınız, bir arkadaşınız olarak denetimlerde karşılaştığım birkaç örnekle hafızalarınızı yenilemek istiyorum.

Bugün ülkemizde 81 il özel idaresi, 326 tane belediye ve yine yerel yönetimler kapsamında 34 bin köy, binin üzerinde de mahallî idare birlikleri var. Bunlar yetmezmiş gibi bir de belediyelerimizde -hemen hemen büyük bir çoğunluğunda- şirketler ve kamuda kamuoyunun yakından bildiği şekliyle de BİT'ler ve birtakım buna benzer işletmeler söz konusu. Bu birimlerde de yaklaşık olarak 450-460 bin arasında da personel çalışmaktadır. Bütün bu saydığım birimlerdeki denetimler de iç ve dış denetim olarak çok sınırlı birimler tarafından yürütülüyor.

Bildiğiniz gibi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolörlüğü Yasası denetim sistemini ikiye ayırmış; biri iç denetim diğeri de dış denetim. Genelde hukukiliği denetleyen, hukukiliği ortaya koyan iç denetimler İçişleri Bakanlığının bünyesi içinde oluşturulan İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu ve mahallî idareler kontrolörleri tarafından bu devasa örgütün, yerel yönetimlerin, 81 il özel idaresinin, 3.226 belediyenin, binlerin üzerindeki bu mahallî idare birliklerinin denetimi yapılmakta. Ne yazık ki bu kadrolar da… Genelde Mülkiye Teftiş Kurulunun kadrosu 170'le 190 arasında, diğerleri de 130-160 kişilik bir mahallî idareler kontrolörleri tarafından yapılıyor. Ancak, ne yazık ki, bu denetimlerde -çok defa periyodik denetimlerle ilgili olarak- gerek sayısal azlık ve gerekse denetimin mali denetimin dışında bırakılmasından dolayı istenen sonuç alınmıyor. Mali denetimle ilgili olarak Sayıştayın yapmış olduğu denetimler de, Sayıştay Kanunu'nun gereği olarak, sayısal azlıktan dolayı birçok yerel yönetimlerimizin hesap iş ve işlemleri iki yıllık denetim kapsamı içinde değerlendirilmediği için yasa gereği otomatik olarak da zaten bunlar ibra edilmiş oluyorlar. Daha önce yapılan iç denetimlerin dışındaki mali denetimlerde de İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu olsun, yine mahallî idareler kontrolörlerinin olsun yapmış olduğu denetimlerde sonuç almak mümkündü ancak

bu son dönemlerde artık bu yerel yönetimlerdeki bilhassa ihale yolsuzlukları ve kamu harcamalarının istenilen adama, yandaşlara verilmesi konusunda gayet rahat bir şekilde çalışma olanağı sağlanmıştır. Hele KİT'ler konusuna değindiğimiz zaman konunun ne kadar daha da kötü olduğu ve bunların da nasıl örtbas edildiğine üç yıllık KİT Komisyonundaki görevim sırasında bire bir karşılaştım. KİT'lerin denetimini yapan Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ne yazık ki sadece durumu saptamakta ama soruşturma yapma yetkisi olmadığı için de genelde düzenlediği raporları ilgili bakanlığa yani işi yapan, kotaran bakanlığa "Sen bunun dosyasını, kılıfını hazırla, buna göre işlem yap." diye göndermektedir. Bazen işin önemine bağlı olarak, büyük birtakım ihalelerle ilgili rakamların büyüklüğünden kaynaklanan bazı konular Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından denetlenmesine ve bununla ilgili hem cezai sorumluluk hem mali sorumluluk ve hem de disiplin ve idari sorumluluk önerildiği hâlde bu gelen dosyalar içinde gördüğümüz manzaralar bu denetimin de ne kadar etkisiz olduğunu açık ve net olarak ortaya koyuyor.

Bakın, bir yolsuzlukla ilgili olarak eğer bir teftiş kurulu, bir müfettiş, o yaptığı dosyaları doğrudan doğruya, -ilgisi bakımından suç unsuru olan- ilgisi bakımından eğer cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunmuyorsa, o soruşturmadan sonuç elde etmek mümkün değil. Siz, eğer yapılan o yolsuzlukla ilgili dosyayı tekrar o yolsuzluğun biriminin başında bulunan ve siyasi ağırlığı daha etkili olan bakanına ve onun müsteşarıyla genel müdürüne gönderirsek, onlar şimdiye kadar yaptıkları gibi, dosyaları ya zaman aşımına uğratacaklar ya da mali yönden 657 sayılı Yasa'nın da öngörmesine rağmen tazmin raporunu düzenlemeyeceklerdir. Bunun örneklerini sık sık KİT Komisyonunda görüşmeler sırasında dile getirmemize rağmen, bu konuda yasanın öngördüğü mali tazmin raporlarının yine o birimi temsil eden, o birimin başındaki kişinin onayına ve onun mali tazmin raporunun açılıp dava açmasına bağlı olduğu için gene bekletilip zaman aşımına uğratılmaktadır.

Bir tek şey yapılıyor bu konularda, o devasa KİT'lerde yapılan soruşturmalar sonucunda elhak bir şeyin yapıldığını görüyorum; o da, idari veya disiplin yönünden ilgili, kamunun başında bulunan, o birimin başındaki kişiye en fazla verilen disiplin cezası uyarı cezasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

M. NURİ YAMAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Sadece uyarı cezasıyla geçiştiriliyor ancak unutulmamalı ki, hem 5018 sayılı Yasa'nın hem de 657 sayılı Yasa'nın sağladığı ve öngördüğü kamu harcamalarını yapan, kamuyu zarara uğratan kişilerin mali sorumluluktan kurtulmaması lazım. Bugüne değin mali sorumluluğu nedeniyle hakkında kişisel geri alma davası alınan daha bir kişiye ben rastlamadım, içinizde rastlayan varsa, birlikte, gelsinler bunu irdeleyelim.

O nedenle, bu yolsuzluklarla mücadelenin böyle palyatif, böyle kendi teftiş kurullarına ve teftiş kurullarında da soruşturma izninin ilgili bakanın ön inceleme raporuna bağlı olmasından sonuç alınamayacağını belirtirken bu, Mecliste bekleyen yolsuzlukla mücadele yasasının en kısa sürede gündeme alınmasını diler, hepinizin bu önergemize katkı sunmanızı bekler, saygılarımı sunarım. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yaman.

Barış ve Demokrasi Partisi Grubu önerisinin aleyhinde Bilecik Milletvekili Sayın Fahrettin Poyraz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN POYRAZ (Bilecik) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Barış ve Demokrasi Partisinin verdiği önergenin aleyhinde grubum adına söz aldım.

Sözlerime başlarken vatanı için mücadele ederken şehit olan şehitlerimize Cenabıhakk'tan rahmet dileyerek ve yaralılarımıza da acil şifalar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, hepinizin bildiği gibi "yolsuzluk" kavramı kamu gücü ve kaynakları ile özel kuruluşlardaki görev, yetki ve kaynakların toplumun zararına olarak özel çıkarlar için kullanılması şeklinde tanımlanabilen bir kavram. Rekabeti engelleyerek ekonomik büyümeyi yavaşlatmakta, doğrudan yabancı sermaye girişini ve vergi gelirlerini azaltmakta, gelir dağılımını bozarak yolsuzluğu artırmakta, kamu kaynaklarının israf edilmesine yol açarak eğitim, sağlık, güvenlik gibi zorunlu kamu yatırımlarını olumsuz etkilemekte, kamu kurumlarına, yöneticilerine ve adalet sistemine duyulan güveni zedelemekte ve toplumdaki ahlaki bozulmaya yol açmakta olan bir kavramdır yolsuzluk.

Bizden önceki konuşmacı arkadaşlarımız konunun pek çok yönüyle, boyutuyla tartışılmasına vesile oldular. Ben katkılarından dolayı, verdikleri katkılardan dolayı hepsine teşekkür ediyorum. Ama değerli arkadaşlar, unutulmaması gereken bir husus, yolsuzlukla mücadelenin sürgit devam etmesi gereken bir mücadele olduğu ve kamu gücünün, kamu kaynağının kullanıldığı her yerde bunun olabileceği gerçeğinin açık yüreklilikle kabul edilmesi gerektiğidir.

Şu bir gerçektir: Kim olursa olsun, hangi ülkede olursa olsun, mutlaka ve mutlaka kötü niyetli insanlar olacaktır, mutlaka ve mutlaka milletin hakkını hukukunu gasbetmeye niyetlenen insanlar olacaktır. Bize düşen iktidarıyla muhalefetiyle, ister iktidarda olalım ister muhalefette olalım, milletin hakkını hukukunu koruma anlamında, milletin hakkına hukukuna göz koyanlara karşı her türlü mücadeleyi, her türlü tedbiri alma mecburiyetimizdir.

Değerli arkadaşlarımız konuşmalarında zaman zaman, elbette siyasi yönünü de işin içine katarak, İktidarımıza karşı, Hükûmetimize, partimize karşı eleştiriler getirdiler. Kendilerine göre belki haklı yönleri vardır ama şunu da mutlaka ve mutlaka kabul etmeleri gerekir ki, şu anda Türkiye belki tarihinde çok az dönemde rastlanıldığı şekliyle bir taraftan yolsuzluklarla mücadele etmekte, bir taraftan büyümesini, gelişmesini sağlamakta ve bir taraftan da milletin hakkını hukukunu, emanetini de en iyi şekilde kullanmakta, en verimli şekilde kullanmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bir arkadaşımız dedi ki: "Google'a girin. AK PARTİ ve yolsuzluk kavramını tarattırın, onlarca, yüzlerce dosya bulursunuz." Ben de merak ettim, oturduğum yerden Google'a girdim, söz konusu iddiada bulunan arkadaşımızın siyasi partisiyle yolsuzluk kavramını yan yana koydum, bir baktım yüzlerce dosya var. Şimdi, burada hangi siyasi partinin isminin sonuna böyle bir kavram yazarsanız, mutlaka yüzlerce haber çıkacaktır. Bu bir şey ifade etmez. Eğer elimizde hakikaten somut iddialarımız varsa, somut belgelerimiz varsa, devletin hukuk sistemi işliyor, bu devlette savcılar var, bu devlette hâkimler var, burada gelip hamasi nutuk atmak yerine, kuru kuruya konuşmak yerine, Google'dan konuşmak yerine elimizdeki bilgi ve belgeler neyse onlarla, belgelerle konuşmak gerektiği kanaatindeyim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Siirt Belediyesini, TOKİ'leri belgeleriyle getirdik size. Yapmayın! Belgeleriyle açıkladım size. Kaçtı gitti Başkanınız.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Bir taraftan bir başka arkadaşımız da Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun ve KİT Komisyonunun birtakım olayları, birtakım konuları örtbas ettiği iddiasında bulundu.

ABDULLAH ÖZER (Bursa) – Doğru.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Üç yıldır bu Komisyonda çalıştığı iddiasında bulundu.

Değerli arkadaşlar, yolsuzluk yapanın siyasi partisi, dini, mezhebi, milleti yoktur bir kere. Bu gerçeği kabul edelim.

ABDULLAH ÖZER (Bursa) – Bir tek AKP'si vardır.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Yolsuzluk yapan insanla mücadele etmek her kişinin, ister siyasi kimliği olsun isterse diğer, sivil vatandaş olsun, her kişinin sorumluluğunda, boynunun borcu olan bir konudur. Bunu da biliyoruz. Dolayısıyla...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Peki, Deniz Feneri ne oldu, Deniz Feneri? Nerede bu Deniz Feneri?

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Dolayısıyla, Komisyonda birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızın her birisi kendi konularında hâkim, bilgili arkadaşlarımız. Biz gün oluyor, bu Komisyonda -buna iddiada bulunan değerli milletvekili arkadaşımız da yakinen şahittir ki- bir konu hakkında, tereddüt ettiğimiz bir konu hakkında, gün geçmiyor ki saatlerce bu konu hakkında konuşalım, tartışalım. Burada bizim kimsenin bir şeylerini aklama, onların ayıplarını saklama diye bir mecburiyetimiz, böyle bir özelliğimiz yok. Hepimiz şerefli, namuslu insanlarız.

İşin bir diğer tarafı da değerli arkadaşlar...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Deniz Fenerini söyle sen!

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Bir diğer tarafı da olayın siyasi yönüne bakın. Bu bürokratları kim atıyor? Hükûmet atıyor. Peki, bu bürokrat yolsuzluk yapacak da bu bürokrat milletin hakkını, hukukunu korumayacak da, onun yaptığı yolsuzluğu örtbas ederek biz millete gittiğimizde kime hesap vereceğiz? O yapılan, bürokratların yaptığı yolsuzlukların hesabını, muhalefet olarak siz, milletin karşısına çıkıp milletin karşısında tek tek sayıp söylemeyecek misiniz? Peki o zaman, kusura bakmayın ama bizler, KİT Komisyonunun iktidar milletvekilleri olarak, davul bizim boynumuzda, tokmak sizin elinizde… Bizim ne mecburiyetimiz var? Biz enayi miyiz yani tutup da bu arkadaşlarımızın yaptığı birtakım haksızlıkları, usulsüzlükleri, yolsuzlukları örtbas edelim? Yapmayın Allah aşkına. Daha çok değil, bakın, birazdan, zannedersem Cumhuriyet Halk Partisinin veya Milliyetçi Hareket Partisinin önerisini konuşacağız…

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teftiş kuruları sizde, buyurun.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – …Atatürk Orman Çiftliğiyle ilgili konuyu konuşacağız. Çok değil on beş gün önce, biz, KİT Komisyonunda arkadaşlar olarak oturduk, konuştuk, saatlerce konuştuk. Üstelik ne yaptık? "Evet, bu bizi tatmin etmedi." dedik ve hep birlikte, Atatürk Orman Çiftliğinin hesap ve işlemlerini ibra etmedik. "Bizde bu konuda tereddüt var, bu konuda her ne kadar savcı tarafından takipsizlik kararı verilmiş olsa da bir kere daha savcılığa gitsin, savcılık bu konuyu bir kere daha incelesin." dedik ve hep birlikte, milletin hakkını hukukunu koruma anlamında, milletvekilleri olarak üzerimize düşeni yaptık.

Ben açıkçası, sayın milletvekilime… Denetim elemanlığı da yaptı ve dolayısıyla da denetim kültürünün ne olduğunu bilen bir arkadaşımız; biz de yaptık, ben de yaptım. Açıkçası, ben, hiçbir yetkilinin bir denetim elemanının başına geçip de, bir mülkiye müfettişinin yanına geçip de, bir maliye müfettişinin, hesap uzmanının yanına gelip de, bir Sayıştay denetçisinin yanına gelip de "Şu raporu şöyle yaz." deme cesaretini göstereceğine inanmıyorum. Çünkü hakikaten, bizim denetim elemanı arkadaşlarımız da iyi eğitimli arkadaşlarımız, işlerini iyi yapan arkadaşlarımız. Dolayısıyla, burada birtakım hususları konuşurken, birtakım hususları iddia ederken burada olmayan insanlarımızı da zan altında bırakacak şekilde ithamlarda bulunmamamız gerekiyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Dokunulmazlıkları kaldıralım, hepimiz yargılanalım, Başbakan en başta! Hep beraber yargılanalım.

M. NURİ YAMAN (Muş) – Başbakanı aklayan mülkiye müfettişi vali oldu!

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Neticesinde, evet, getirdiğiniz eleştirilerde, öne koyduğunuz fikirlerde doğru olanlar da var. Ama herhâlde, Meclis olarak, Parlamento olarak evvelemirde tartışmamız gereken husus da, Türkiye'de hesap verilme noktasında bütün alanı, bütün sistemi hesap verilebilir, şeffaf hâle getirmek mücadelesi olması gerekiyor.

AK PARTİ olarak, aslında, bizim sekiz yıllık iktidarımız dönemimizde zaman zaman sizlerle tartışsak da, sizlerle karşı karşıya gelsek de, hep birlikte yapmaya çalıştığımız… Çoğu kere de, doğru olanlar noktasında da bu Mecliste, Parlamentoda ihtilaf da olmadı ve mutlaka ve mutlaka milletin yararına olan hususlarda, pek çok demokratikleşme adımını da hep birlikte attık. Bu attığımız adımlarda da istedik ki, arzuladık ki sistemde kapalı nokta kalmasın, sistemde hesap verilemeyen, şeffaf olmayan nokta kalmasın diye mücadele verdik.

Konuşuyoruz, yazmışsınız önergenizde, "Yargı sistemi yeniden yapılandırılmalı. Adil bir yargı sistemi yeterince yok, işlemiyor." diyorsunuz. Ee, doğru! Geçtiğimiz ay burada, hep birlikte, bugün ayyuka çıkmış olan pek çok iddianın araştırılması, kovuşturulması, soruşturulması noktasında taleplerin gazetelerde sütun sütun yer aldığı, "Yargı sistemini daha demokratik yapalım, daha katılımcı yapalım, daha şeffaf yapalım." diye Anayasa değişikliği yapmadık mı?

GÜROL ERGİN (Muğla) – Onun için mi yaptın? Onun için mi yaptın, hükmetmek için mi yaptın? Doğru konuş.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Millete gidiyoruz millete, sonuçta millet karar verecek…

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yargıyı ele geçirmek için yapıyorsunuz.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – …ve millet diyecek ki: "Evet, biz her hâkimimize, biz her savcımıza güveniyoruz."

Türkiye'deki adalet sisteminin…

GÜROL ERGİN (Muğla) – Deniz Fenerini anlat, Deniz Fenerini! Adaletten konuşuyorsan Deniz Fenerini anlat!

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – …yeniden yapılandırılması noktasında söz sahibi olacak olan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – …karar mercisi olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yeniden belirlenmesi noktasında tüm hâkimlerimiz söz sahibi olsun diye millet karar verecek.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Hırsızlara ve hırsızlığa sahip çıktınız.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ben aslında başka bir konuya gelecektim. Şu sekiz yıllık dönem zarfında yolsuzluklarla mücadele anlamında burada Parlamento olarak onun üzerinde kanun düzenlemesi yaptık.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Her tarafınız yolsuzluğa bulaştı be!

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Bankacılık Kanunu'nu değiştirdik, artık şu anda bankalar batmıyor.

MEHMET SERDAROĞLU (Kastamonu) – Hayır hayır, öyle bir şey yok.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Zarar eden kamu bankalarının şu anda her birisi kâr ediyor. Bakın değerli arkadaşlar, Halk Bankası, Ziraat Bankası, Vakıflar Bankası milyarlık kârlar yapıyor.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ziraat Bankası kârla övünmez, Ziraat Bankası çiftçiye yardımla övünür!

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Dolayısıyla Türk Ceza Kanunu'ndan başlamak üzere pek çok yasal düzenleme yaptık.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Beraber bir komisyon kuralım ve birlikte çalışalım, üç ay beraber çalışalım.

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – Bu yasal düzenlemeler noktasında bu Parlamentoda her defasında bu konuları konuştuk, sizlerden de aldığımız öneriler…

GÜROL ERGİN (Muğla) – Deniz Fenerini anlat!

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – …çerçevesinde sistemde aksayan yönler varsa da o aksayan yönleri düzeltme noktasında mücadele verdik.

Ben, Türkiye Büyük Millet Meclisinin özellikle şu önümüzdeki iki haftalık dönem zarfında gündeminin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN POYRAZ (Devamla) – …yoğun olması hasebiyle bu gündeme devam edilmesi noktasında görüşümü belirtiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Poyraz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Reddedilmiştir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı…

BAŞKAN - Siz mi istemiştiniz?

Tamam. Sayın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Tamam Sayın Başkan, olduğu anlaşılıyor.

BAŞKAN - Peki.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

2.- (10/159, 10/419) esas numaralı Meclis Araştırması önergelerinin ön görüşmelerin, Genel Kurulun 1/7/2010 Perşembe günkü birleşiminde birlikte yapılmasına ilişkin MHP Grubu önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu; 01.07.2010 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzüğün 19 uncu Maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Oktay VURAL
İzmir
MHP Grup Başkanvekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Gündeminin, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler Kısmında yer alan 10/159, 10/419 esas numaralı, "Kamyoncu Esnafının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla" Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 104 ve 105. Maddeleri Gereğince Meclis Araştırması önergelerinin görüşmelerinin Genel Kurulun 01.07.2010 Perşembe günlü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin lehinde Sayın Mehmet Serdaroğlu, Sayın Mehmet Ali Susam; aleyhinde Sayın Azize Sibel Gönül, Sayın Halil Mazıcıoğlu.

İlk söz Kastamonu Milletvekili Sayın Mehmet Serdaroğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Serdaroğlu.

MEHMET SERDAROĞLU (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamyoncu esnafının sorunlarının araştırılmasını amaçlayan grup önerimiz üzerinde söz aldım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Günümüzde hemen hemen her sektörde yaşanan ekonomik sıkıntılar, yoksulluk ve işsizliği artırmış, bu olumsuz gelişmelerden de en fazla etkilenen kesimlerden biri kamyoncu esnafı olmuştur. Özellikle, son yıllarda nakliye sektörü kazanç açısından en sıkıntılı dönemini yaşamaktadır. Maliyet girdileri ve akaryakıt fiyatlarının yüksekliğinden bunalan nakliyeciler, bunun yanında bir de iş yokluğu yaşamaktadırlar. Nakliyeci, kamyoncu esnafı yüksek maliyet girdileriyle, çok düşük ücretlerle hatta mazot parasına taşıma yapmak zorunda kalmaktadırlar ancak son zamanlarda ne taşıyabilecekleri yükleri ne de işleri vardır.

Değerli milletvekilleri, tüm esnafımızın en büyük sorunu olan iş yokluğu kamyoncumuzu da derinden vurmuştur. Kamyoncular, gelir vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, araç muayenesi, egzoz pulu, geçici vergi gibi birçok vergi çeşidiyle boğuşurken, K1, C2, SRC gibi belgeler de kamyoncunun diğer baş ağrılarıdır, baş belalarıdır. Şahsa 25 ton için verilen K1 belgesinin maliyeti 12 milyar lirayı bulmaktadır. K1 belgesinde tonaj aşağıya mutlaka çekilmelidir, belge maliyeti de mutlaka ve mutlaka düşürülmelidir. Tonaj ve yüksek maliyet nedeniyle belge alamayan kamyoncu ya sefere çıkamamakta veya büyük cezalar ödemektedir. K belgesinden 3 kez ceza kesilen bir esnafın, aracını satsa bile cezayı karşılayacak gücü kalmamaktadır. Kamyon garajlarında her gün onlarca araç vergi borcundan dolayı bağlanmakta ve haczedilmektedir. BAĞ-KUR primini ödeyemeyen kamyoncu sağlık imkânlarından da yararlanamamaktadır. Sonuçta, kamyoncu, yok pahasına kamyonunu yani ekmek teknesini satmaya çalışıyor ama alıcı da bulamıyor.

Değerli milletvekilleri, bu garibanların ceplerinde harçlıkları bile yok, artık mazotu veresiye de alamıyorlar dolayısıyla işe de çıkamıyorlar. İşsizlikten kamyonların üzerinde kuşların tünediğini kendileri söylüyorlar. Mazot fiyatlarındaki artış kamyoncu esnafını öyle acı bir noktaya getirmiştir ki deposuna mazot koyamayan kamyoncu, yakıt olarak 10 numara yağ kullanmaya başlamıştır, bu da ayrıca büyük cezalar ile karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır. Kamyoncu tüm bu sıkıntılardan dolayı sürücü belgesine "sürünme belgesi" adını vermektedir. Kamyoncunun hâli tek kelimeyle faciadır. Kısaca, ülkemizde kamyoncular üvey evlat muamelesi görmektedir. Vergi borçlarından dolayı araç muayenelerini de yaptıramazken, muayene istasyonları bu insanları canından bezdirmekte, muayeneler âdeta ızdıraba dönüşmektedir.

Değerli milletvekilleri, Kastamonu'dan İstanbul'a giden kamyoncu yolda 2-3 defa kantara çekilmektedir. Bir defa çekilip eline belge verilmesi yeterli değil midir? Ayrıca, ana yolda kantar olmadığı için "Düş peşime, kantara gideceğiz." denilerek, tonlarca yükle, kamyon yolundan çıkarılıp kantara götürülmektedir. Trafikçi, kamyonu, rampanın tam ortasında durdurmaktadır. Bunlarla beraber, bir de kamyoncuya zabıta eziyeti vardır. Kısaca, kelimenin tam ve açık anlamıyla, kamyoncuya tabiri caizse gâvur eziyeti yapılmaktadır.

Çok değerli milletvekilleri, araştırma önergemiz, kamyoncuların tüm bahsettiğim sorunlarına bir çözüm bulmayı amaçlamaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz, toplumun tüm kesimlerinin sorunlarına çözüm getiren kanun tekliflerimiz ve önerilerimiz, maalesef, iktidarınızca dikkate alınmamaktadır. Kamyoncu esnafının motorlu taşıtlar vergisi borçlarına yapılandırma getiren kanun teklifimiz de dikkate alınmayarak Genel Kurulda sizler tarafından reddedilmiştir. Bu araştırma önergemizin de iktidarca reddedileceğini biliyoruz. Ama iktidar, sözümüze kulak verip, hiç olmazsa, bu garibanlara nefes aldıracak birkaç önlemi acilen hayata geçirmelidir. Bu önlemleri şu şekilde kısaca sıralayabiliriz:

Kamyoncu esnafının vergi ve sigorta prim borçları yeniden mutlaka ele alınmalıdır.

Taşıt pulu taksit sayısı artırılmalıdır.

Birikmiş vergi borçları mutlaka yeniden yapılandırılmalıdır.

Kilometre başına fiyat hesabı getirilmelidir.

Nakliye ücretlerine tonaj ve kilometre hesabını baz alarak standart bir ölçü belirlenmelidir.

Kayıt dışılığın önlenmesi için denetimlere etkin bir şekilde devam edilmelidir.

Bu haklı talepler değerlendirilmeli ve mutlaka, bir an önce hayata geçirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, kara yolu taşımacılık sektörümüz 1970'li yıllardan itibaren hızla gelişme göstermiş ve ülkemiz, bugün, Avrupa'nın en fazla kamyon ve tır sayısına sahip olan ülkesi konumuna gelmiştir. Kamyon sayımız 750 bine ulaşırken ülkemizde yurt içi eşya taşımacılığının yüzde 92'si kara yoluyla gerçekleşmektedir ancak sizin yani İktidarın yanlış politikaları sonucu, bakın, Van'da bağlanan kamyonların çürümeye terk edildiğini gösteren şu fotoğrafı sizlere sunmak istiyorum.

Yine yukarıda belirttiğim gibi, sorunları nedeniyle bireysel kamyonculuk gerçekten bitme noktasına gelmiştir. Yurt içi ve yurt dışı kara yolu taşımacılığı yapan firmalarımız bile bu yüksek girdi fiyatları ve akaryakıt fiyatlarıyla baş edemez durumdadırlar.

Değerli milletvekilleri, taşımacılığın dikkatten kaçan diğer önemli bir sorunu da sektördeki yabancı ağırlığının her geçen gün artmasıdır. Buradan sanayicilerimize de seslenerek, tercih yaparken yerli firmaları seçmelerini kendilerinden önemle kamyoncular adına rica ediyorum, aksi takdirde yakında yüklerini taşıyacak, uluslararası taşımacılık yapacak yerli firma bulamayacaklardır. Bu durumda, sektör tamamen yabancı tekellerin eline geçecektir. Ayrıca yurt içi taşımacılık yapan bireysel kamyoncu ile yurt dışı çıkışı olan ya da deniz yoluyla taşımacılık yapan kamyoncular arasındaki uygulamalar da birbirleriyle çelişmektedir.

Değerli milletvekilleri, 23'üncü Dönem Meclisinin çalışma performansıyla ilgili olarak da birkaç cümle etmek istiyorum. 23'üncü Dönemin İkinci Yasama Yılında –sayın grup başkan vekillerinin de dikkatini çekerek ifade ediyorum- 115, Üçüncü Yasama Yılında 116 kanun çıkarttık. Dördüncü Yasama Yılında, yani şu andaki Yasama Yılında ise çıkardığımız kanun sayısı 78'dir. Bu 78 kanunun da 48'i uluslararası anlaşmalardır.

Değerli milletvekilleri, yani Dördüncü Yasama Yılında sadece 30 kanun çıkarabildik, çıkarmışız. Bu rakam da göstermektedir ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma performansında ciddi bir düşüş vardır. Bu düşüşün sebebi iktidarın "Dediğim dedik, çaldığım düdük." anlayışıyla örtüşmektedir.

ENGİN ALTAY (Sinop) – İktidar yorgun.

MEHMET SERDAROĞLU (Devamla) – Hiçbir konuda muhalefetin fikrini sormamakta, getirdiğimiz teklifleri dikkate almamakta ve muhalefeti maalesef yok saymaktasınız. Bu tutumunuz Milliyetçi Hareket Partisini fevkalade üzmektedir. Bilmesiniz ki muhalefeti yok saymak demek demokrasiyi, Türkiye Büyük Millet Meclisini ve büyük Türk milletini yok saymanız demektir.

İktidarın sayın milletvekilleri, siz muhalefeti yok saydıkça muhalefet de varlığını mutlaka bu Mecliste göstermeye çalışacaktır, İç Tüzük'ün kendisine verdiği imkânları kullanacak, kendi tekliflerini, kendi çözüm önerilerini milletimize aktarmaya ve anlatmaya çalışacaktır. Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisini Hükûmetin onay makamı hâline getiren bu anlayışınız hem doğru düzgün kanunlar çıkmasını engellemekte hem de Meclisin verimsiz çalışmasına neden olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

MEHMET SERDAROĞLU (Devamla) – Bu durumun da tek müsebbibi iktidarınızın laf anlamaz, şımarık tutumudur.

Sayın milletvekilleri, iktidarın bu tutumundan neden bahsettiğimi biliyor musunuz? Bu ülkede 10 milyon kişi açlık sınırının altında, 40 milyon kişi yoksulluk sınırının altında, 45 milyon insan borç batağında iken, çiftçisi, esnafı, emeklisi, sanayicisi, küçük esnafı, işsizi, kamyoncusu sıkıntı ve sorunlarla doludur. Bunların sorunlarına çare olmamız gerekirken siz Meclisin verimli çalışmasını maalesef engellemektesiniz. Ülkemizin bunca sorunu devam ediyor, bu sorunlara bugüne kadar çare bulamadınız. Onun için, mutabakat içinde, el birliğiyle çalışmamızın bu millete daha hayırlı işler yapmamızı sağlayacağını bir kez daha dikkatlerinize sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, toplum kesimlerimizin ve tüm sektörlerin sorunlarına çare olacak önerilerimiz iktidar tarafından maalesef süratle reddedilmektedir. Sizi, açılım ve saçılımdan vazgeçerek ülkemizin gerçek gündemine davet ediyor, özellikle bunlardan birisi olan kamyoncu esnafının sorunlarını araştırıp çözüm önerileri üretmeye davet ediyor, saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Serdaroğlu.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Bir tane, Hükûmetten kimse yok burada.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hükûmet var mı Türkiye'de?

ENGİN ALTAY (Sinop) – Hükûmet Türkiye'de de yok, Mecliste de yok.

HÜSEYİN YILDIZ (Antalya) – Tatilde tatilde, Rixos'ta!

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin aleyhinde, Kocaeli Milletvekili Sayın Azize Sibel Gönül. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AZİZE SİBEL GÖNÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına, MHP grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunmaktayım. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerimin başında, Siirt'in Pervari ilçesinde meydana gelen terör saldırısını şiddetle kınıyor ve lanetliyorum. Şehit düşen Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum ve milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Değerli milletvekilleri, hepimizin bildiği gibi, 16 Temmuz tarihine kadar, salı günleri 15.00-24.00, çarşamba ve perşembe 13.00-24.00, cuma 14.00-24.00 olmak üzere bir çalışma takvimi belirledik ve çıkarılması gereken öncelikli kanunların olduğunu tespit ettik. Bu kanunların bu tarihler arasında ve bu çalışma saatleri arasında çıkarılmasıyla ilgili gündeme alınmış kanunlar olduğunu hep birlikte biliyoruz.

Elbette, yük taşımacılığı, kamyoncu ve nakliyeci esnafının sorunları önemlidir, özellikle de ülkemizde. Çünkü yük taşımacılığının yüzde 91'i kara yolu üzerinden kamyonlarla yapılmaktadır. Ülkemizde kara yolu taşımacılığı için gerekli belgelere sahip yaklaşık 400 bin kamyon bulunmaktadır. Ancak, takdir edersiniz ki, süreli ve önceliği bulunan kanunların görüşülmesinden sonra bu sektörün yani kamyoncu ve nakliyecinin sorunları ile de grubumuz ve Meclisimiz şüphesiz ilgilenecektir.

Acil tasarılarımızın belirlenen süre içerisinde çıkarılabilmesi için muhalefetin önerisine katılmayacağımızı üzülerek belirtir, yüce heyeti saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gönül.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde, İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali Susam. (CHP sıralarından alkışlar)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ahmet Bey, bu kadar mı söyleyecekleriniz? Daha on dakika vardı ya.

AHMET YENİ (Samsun) – Bir an evvel gündeme geçelim diye konuşmuyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Milliyetçi Hareket Partisinin, kamyoncuların sorunlarını ve çözüm önerilerini görüşmek üzere vermiş olduğu öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Önergenin lehine söz aldım, çünkü çok önemli bir önerge olduğunun altını çizmek istiyorum. Az önce konuşan Milliyetçi Hareket Partisinden önerge sahibi arkadaşımızın da belirttiği gibi, 700-750 bin arasında kişinin sorunlarını konuşuyoruz. Aileleriyle birlikte saydığınızda yaklaşık 3,5 milyon insan. Etki alanını saydığınızda…

Bu kamyoncular ne iş yapar? Bu kamyoncular köylünün malını taşır, sanayicinin malını taşır, bizim evimizin eşyasını taşır, yani yük taşır, mal taşır, hizmet yapar. Nedir kamyonculuk? Kamyonculuk nasıl bir meslek? Kamyoncu, bir tanımı yapılırsa, bilek gücü, alın teriyle, kendi sermayesiyle aldığı aracın üzerinde kamu hizmeti yapan mukaddes insan demektir. Çok açıkça söylüyorum: Bu insan, devletten 1 kuruş para almadan, bazen kendi malını, tarlasını satarak bu ülkede teşvik edilmiş olan kara yolu taşımacılığında bu ülke sanayisinin, bu ülke tarımının gelişmesi için en önemli olan nakliye konusunu bir kamu hizmeti olarak kendine görev edinmiş olan insandır. Böyle bir kesimin sorunlarını tartışıyoruz ama bu kesim, bu kadar önemli bir görevi yaparken hep dışlanmış, hep yok sayılmış, her yerde ikinci sınıf vatandaş muamelesine tabi tutulmuş, önemli bir kesimdir.

Şimdi burada da -Mecliste- geldik, sorunlarını konuşuyoruz, on dakika iktidar partisine süre verilmiş, iktidar partisi "Başka konuya geçeceğimiz için konuşmuyoruz." diyor.

AHMET YENİ (Samsun) – Kanun çıkaracağız, kanun.

MEHMET ALİ SUSAM (Devamla) – Arkadaş, 2,5 milyon insanın sorunu. Bu insanlar takoza çekmiş kamyonlarını, bu insanların bir sürü sorunu var. Siz iktidar olarak en azından şöyle bir mesaj verin bu insanlara, deyin ki: "Arkadaş, biz sizin şu, şu sorununuzu çözdük, çözemediklerimizle ilgili olarak da şunları yapacağız. Kusura bakmayın, çözdüklerimiz şunlar, çözemediklerimiz için de bundan sonra gayret sarf edeceğiz." Bu kadar yok saymayın.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kamyoncuya ayıracak vakitleri yok Mehmet Ali Bey.

MEHMET ALİ SUSAM (Devamla) – Değerli arkadaşlar, kamyonculuğun çok önemli sorunlarının başında bugün ülkedeki iktidarın bakış açısı yatmaktadır. Bakın, Karayolu Kanunu'nda da konuştuk. Yetki belgeleri çıkardınız. On üç tane belge var, A'dan Z'ye kadar sayarız. Bu belgeleri çıkarmanızın altında yatan neden 750 bin tane kamyoncunun sorununu çözmek değil. Aldığınız paralarla ne yaptınız kamyonculara? Bu kadar yetki belgesi için para aldınız, hangi hizmeti ürettiniz? Kamyonculuğun hangi sorununu çözdünüz? Bu aldığınız paraları Maliyeye dahi yatırmadınız, Karayollarının belirli fonlarında duruyor şu an ama bu insanlardan K1 belgesinden 12.500 liralık paralar aldınız.

Değerli arkadaşlar, peki, bu kamyoncuların, bu belgeleri verdiniz de, iş yapması için yeni imkânlar mı sağladınız? Hayır. Az önce konuşan arkadaşımın da söylediği gibi, tam tersine, bu ülke insanının kara yolu taşımacılığında meslek seçtiği kamyonculuğu bitirecek noktaya getirdiniz ve yabancıların rekabeti karşısında bireysel kamyonculuk yapan insanları kendi kaderiyle baş başa bıraktınız. Bireysel kamyonculuk yapanları baş başa bıraktığınız gibi onların örgütlü gücü olan kooperatifleri ve kooperatif, taşıma kooperatifleri vasıtasıyla iş yapan kamyoncuları devre dışı bırakacak bir sürü sorun çıkardınız. Nedir o? Öz mal meselesi. Kooperatife "Eğer sen taşıma kooperatifi olmak, kamyoncuların birlikte bir araya gelip bir örgüt kurmasını istiyorsan önce beş tane kamyonun olacak, 15 tondan 75 ton taşımacılık yapacak, öz malın olacak." dediniz ve kooperatiflerin böyle bir öz malı olmadığı için de taşıma kooperatifçiliğinin önünü kestiniz.

Değerli arkadaşlar, peki, ne yapılıyor bugün? Bakın size bir örnek vereyim: Bir sürü fabrikalar, bu kooperatifler çaresiz durumda kaldığı için ihaleye çıkartıyor, bazı firmalar alıyor, hiç kamyon almadan bu bizim kamyoncularımızı bedavaya çalıştırıyor, bedavaya. O insanlar iş bulamadıkları için mazot parasına bu işleri, bu taşımacılık sektörünü yapıyor.

Bugün bu sektörün çok önemli sorunları var. Bir tanesi, en temel sorunları, akaryakıt noktasındaki akaryakıtın pahalılığı. Türkiye, dünyanın en pahalı akaryakıtını kullanıyor. Kamyoncular da bunun bir örneği. Peki, niye bunu kullanıyor? Çünkü akaryakıt üzerinden aldığınız vergi çok yüksek. Türkiye'de bütçeyi dolaylı vergiler vasıtasıyla oluşturuyorsunuz yüzde 70'ini. ÖTV ve KDV mazotun üzerine binince 3 bin liraya varan bir fiyata bugün kamyoncu mazot kullanıyor. Peki, bu alınmasa ne olur? 1,5'a kullanabilir.

Bugün bu sektör öyle bir noktaya geldi ki bir sürü haksız rekabetle karşı karşıya. Sınırlarımızdan uluslararası taşımacılık yapıyorum diye girip çıkan kamyonlar mazot getirerek mazot ticareti yapıyor. Çıkamayanlar, belgesi olmayanlar 3 milyona mazot alıyor, öbürkü öyle yapıyor. Çözüm arıyor, 10 numara yağ kullanıyor. 10 numara yağı da 2 milyon liraya alıyor.

Bunun yerine öneri getirdik, dedik ki: "Arkadaşlar, kamyoncuların üzerindeki bu ÖTV ve KDV yükünü kaldıralım. Hem kayıtlı ekonomiye gelelim hem de onlara KDV ve ÖTV kaldırılmış olarak bir mazot verelim. Bu konuda meslek odalarının hazırlamış olduğu ve sizin bakanlıklarınıza ve Hükûmete gelmiş öneriler var. İşte İzmir Kamyoncular Odasının hazırladığı, ucuz akaryakıt alabilmek için her kamyoncuya vergi beyannamesi oranında bir çiple verilebilecek vergi iadesi var." Hiç kale bile almıyorsunuz! Gündeminizde böyle bir şey yok çünkü gündeminizde ufak esnaf yok, gündeminizde kamyoncu yok, kamyonetçi yok; gündeminizde lojistik şirketler var.

Bakın, yabancı şirketler bugün Türkiye'de kamyonculuğun önünde öyle haksız rekabet oluşturur noktaya geldiler ki bu nokta itibarıyla sizler yavaş yavaş, Türkiye'de kamyonculuktan ekmeğini kazanan, çocuğunu okutan, kamyonculuk vasıtasıyla evine bir lokma ekmek götüren insanların bugün kamyonlarını takoza çektiğini görüyorsunuz. Az önce fotoğraf gösterdiler. Kamyon garajları, iş bulamamış veya haciz noktasında kendilerinin kapatılmış kamyonlarıyla dolu.

Vergi borçlarını kamyoncular ödeyemiyorlar, BAĞ-KUR borçlarını ödeyemiyorlar. Söylüyoruz, "Esnafın, sanatkârın ve kamyoncunun vergi borcunu, BAĞ-KUR borcunu taksitlendirme yapın. Bu kriz döneminde bu küçük işletmeler, bu kamyoncular çok zor durumda. Yeniden bir yapılandırma yapın." diyoruz. Kulağı duyan Hükûmet yok, cevap veren bir tane yetkili yok.

Bakanlığa soruyorum: "BAĞ-KUR'da kaç kişinin borcu var?" Bakanlığın cevabı: "Üçte 2'si, yüzde 70 BAĞ-KUR mükellefinin borcu var." Ne demektir bu, biliyor musunuz? Yüzde 70 BAĞ-KUR mükellefi sağlık hizmeti alamıyor demektir arkadaşlar. Bu insanlar, çocuğu hastalandığında doktora götüremiyor, hastaneye götüremiyor. Peki, bu adam çocuğunu hastaneye götürmek istemez mi? Eğer parası olsa, bu BAĞ-KUR borcunu yatırıp sağlık hizmetinden yararlanmak istemez mi? İster ama yok arkadaş, yok, yokun ötesi var mı? Neden duyarsız kalıyorsunuz bu kesimlere? Neden taksitlendirmiyorsunuz? Yıllardır söylüyoruz. Bu anlamıyla bu bakış açınız, Türkiye'de toplumun çok önemli bir kesiminin sorunlarına duyarsızlığınızdan kaynaklanıyor. Bu anlayışı terk etmediğiniz sürece, ciddi bir şekilde bu ülkede yönetim kademelerinde bulunan insanlar olarak, bu ülkeyi yöneten iktidar olarak toplumdan çok ciddi ders alacaksınız.

Değerli arkadaşlar, burada bir öneri daha getirerek kamyonculukla ilgili verilmiş olan bu önergenin Meclisimiz tarafından desteklenmesini istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (Devamla) – Hızla, kamyonculuk sektörüyle ilgili bu araştırma önergesi dikkate alınıp, başta kamyonculuk olmak üzere Türkiye'de kendi bireysel gayretiyle iş yapan, kamu hizmeti yaratan esnafın, sanatkârın sorunlarına acilen çözüm bulmazsanız, gerçekten ülkede birçok insan tarlasını tabanını satarak aldığı kamyonunu veya yine tarlasını tabanını satarak açtığı iş yerini kaybetmekle karşı karşıyadır. Bunların zamanı geçti, bunların artık devri kapandı, bunlar yok olacak diye bakamazsınız çünkü sosyal devlet her vatandaşının her sorununa sahip çıkmak zorunda olan bir devlettir. Onun zorunluluğudur, yükümlülüğüdür, görevidir, anayasal sorumluluğudur. Bu çerçevede bakmak zorundasınız.

Bu duygularla bu araştırma önergesini destekliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Susam.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup önerisinin aleyhinde Gaziantep Milletvekili Sayın Halil Mazıcıoğlu.

HALİL MAZICIOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisinin, "Kamyonlar ve kamyoncu esnafının sıkıntıları" konulu, Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca, Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugünkü gündemine alınmasına ilişkin grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemizdeki bütün esnafın olduğu gibi kamyoncu esnafının sıkıntıları ve sorunları da AK PARTİ İktidarının çözüm aradığı öncelikli konulardandır. Bugüne kadar kamyoncu esnafına yönelik çok sayıda çalışma yapılmıştır. Karayollarıyla ilgili yapılan düzenlemeler mevcuttur. Bundan sonra da gerekirse bu konularda Meclis araştırmaları da yapılacaktır, kanuni düzenlemeler de getirilecektir.

Hükûmetimizin döneminde kamyoncu esnafına yönelik yapılan düzenlemelerin birkaçından bahsetmek gerekir ise artık her isteyen kamyoncu olamamaktadır çünkü mesleğe giriş belli kriterlere bağlanmıştır ve kamyonculuk prestijli bir meslek hâline getirilmiştir.

Otuz yaş ve üzeri olan kamyonlar sahiplerinin rızasına bağlı olarak ücreti karşılığında satın alınarak imha edilmektedir. Böylelikle ekonomik ve teknik ömrünü tamamlamış araçlarla yapılan taşımacılık önlenmiştir. Bu şekilde şu ana kadar yirmi iki bin beş yüz araç alınmış ve imha edilmiştir.

Yol kenarı denetimleri etkili bir şekilde yapılarak fazla tonaj taşınması önlenmektedir. 2009 yılında 4 milyon araç, 2010 yılının ilk altı ayında ise 3 milyon araç tonaj kontrolüne tabi tutulmuştur.

Güvenli araçların trafikte bulunmasını sağlamak üzere araç muayene sistemi yenilenmiş ve dünya standartlarının üzerinde bir araç muayene sistemi kurulmuş ve faaliyete geçirilmiştir.

Bununla ilgili şu bilgileri vermek istiyorum:

Seksen bir il ve seksen sekiz ilçe merkezinde toplam 192 sabit, 72 seyyar istasyon faaliyettedir.

Muayene sayıları olarak, araç muayene istasyonlarında 11/01/2008 tarihinden 30/06/2010 tarihine kadar 8 milyon 868 bin 20 adet araç muayene için gelmiş. Bu araçlardan 3 milyon 569 bin 75 adedi muayene tekrarına kalmıştır.

Yol kenarı denetim istasyonları olarak da 24 adet sabit yol kenar denetim istasyonu, 6 adet mobil denetim istasyonu, 200 adet de seyyar kantar olarak hizmet vermektedirler.

01/07/2007 ve 01/07/2010 tarihleri arasında 12 milyon 66 bin 65 adet araç denetlenmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu araştırma önergeleri Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminde bulunmaktadır ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinin yoğun gündemi itibarıyla öncelikli olarak çıkarılması gereken kanun tasarı ve teklifleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından belirlenmiştir. Araştırma önergelerinin bugünkü gündeme alınması, yasalaştırılması planlanan önemli kanun tasarı ve teklifleriyle ilgili gündemin aksamasına neden olacağından Milliyetçi Hareket Partisinin grup önerisinin aleyhinde olduğumu belirtir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Mazıcıoğlu.

60'ıncı maddeye göre pek kısa söz talebi vardır, onu yerine getiriyorum.

Sayın Torlak…

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- İstanbul Milletvekili D. Ali Torlak'ın, kamyoncu esnafı ile İstanbul'da hizmet veren minibüsçüler ve taksicilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

D. ALİ TORLAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, kamyoncu esnafın sorunlarının tarafımızdan bilindiğini ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum ancak aynı şekilde sorunları olan İstanbul'da hizmet veren minibüsçülerin ve taksicilerin de sorunlarını ben bundan bir ay evvel gündem dışı bir konuşmada ifade etmiştim ve orada yolcu indirme bindirme yeri olmaması sebebiyle büyük cezalar yenildiğini ve ehliyetlerinin alındığını ifade etmiştim ancak bu söylemlerimden sonra 499 sıra sayılı Karayolları Kanunu'nda yapılan değişiklikle bu cezalar kanunlaştı ve gündeme alındı.

Dolayısıyla bir büyük sıkıntılın minibüsçüler için devam ettiğini ifade etmek durumundayım. Bunun aslında olması gereken, pik saatlerde koltuk sayısı ile orantısal bir düzenlemeyle ayakta yolcu alınabilmesini sağlamak olmalıydı. Bu yanlış bir düzenleme olmuştur. Dolayısıyla bu mağduriyetin giderilmesi öncelikle iktidar partisinin sorumluluğunda olmalıdır diyerek yüce Meclisi bilgilendirmek istedim.

BAŞKAN – Sayın Yaman…

13.- Muş Milletvekili M. Nuri Yaman'ın, çiftçilere yapılan sübvansiyon desteğine benzer uygulamaların kamyoncu esnafı ile şehirler arası otobüs firmaları ve şehir içi taşımacılığı yapan esnafa da yapılmasına ilişkin açıklaması

M. NURİ YAMAN (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de değerli konuşmacıların kamyoncu esnafıyla ilgili söylediklerinin hepsine harfiyen katılmanın yanında bunların dışında Ulaştırma Bakanlığından D1 ve D2 belgeli olan şehirler arası otobüs firmaları ile yine şehir içi taşımacılığı yapan minibüsçülerin de benzer sorunlarla uğraştıklarını bilen bir kişi olarak bunlara da en azından bir çiftçilere verilmekte olan sübvansiyon gibi veya düzenlemelerin aynen diğer esnaflardaki uygulamalarına benzer bir işlemin yapılmasını diliyorum.

Bu arada, unutmamalı ki bunlar, iç turizmin gelişmesinde ve bizim hepimizin günlük yaşamımızda bizi minibüsleriyle taşıyan insanlardır ve şu anda dünyanın en pahalı mazotunu kullanıyorlar ve bunların bu yüzde 70'lere varan vergilerinin de indirilmesi hâlinde bu esnafın rahatlayacağını düşünerek yüce Meclisi bilgilendirmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir…

14.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, kamyoncuların sorunlarını gündeme getiren Meclis araştırması önergesine katıldığına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gerçekten ben de bu konuda konuşan arkadaşların belirttiği konularda kamyoncuların problemlerine katılıyorum. Seçim bölgem Gaziantep'te de kamyoncuların çok büyük problemleri vardır. Daha önceden Irak'a gayet rahatlıkla gidip geliyorlardı, oralarda da büyük problemler var. Birçok-

ları, kendi seçim bölgem Gaziantep'in büyük ana yollarına baktığınızda, kamyoncuların çoğu arabalarını belirli yerlere çekmiş, iş alamamaktadırlar. Akaryakıt pahalı, kamyoncular genellikle çok küçük esnaflardır, paraları pulları yoktur, bunlar arabaları genellikle taksitle almaktadırlar, taksitler çok pahalıdır.

Ben bu önergeyi gündeme getiren arkadaşlara teşekkür ediyorum…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- (10/159, 10/419) esas numaralı Meclis Araştırması önergelerinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1/7/2010 Perşembe günkü birleşiminde birlikte yapılmasına ilişkin MHP Grubu önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini…

OKTAY VURAL (İzmir) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.48

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.03

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Harun TÜFEKCİ (Konya), Gülşen ORHAN (Van)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 127'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisinin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım. Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı vardır, öneri reddedilmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- TBMM Başkanlığına verilen "Atatürk Orman Çiftliği'nde hukuksuzluk, usulsüzlük ve yolsuzlukların açığa çıkarılması ve çözüme kavuşturulması" ile ilgili Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1/7/2010 Perşembe günkü birleşimde yapılmasına ilişkin CHP Grubu önerisi

01.07.2010

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu; 01.07.2010 Perşembe günü (Bugün) toplanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzüğün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Muharrem İnce
Yalova
Grup Başkanvekili

Öneri:

18 Haziran 2010 tarihinde, Amasya Milletvekili Hüseyin Ünsal ve arkadaşları tarafından (376 sıra nolu), "Atatürk Orman Çiftliği'nde Hukuksuzluk, Usulsüzlük ve Yoksuzlukların Açığa Çıkarılması ve Çözüme Kavuşturulması" amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesinin, Genel Kurul'un bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 01.07.2010 Perşembe günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde, Sayın Hüseyin Ünsal, Sayın Necati Özensoy; aleyhinde Sayın Ahmet Yeni, Sayın Ahmet Aydın.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi lehinde ilk söz Amasya Milletvekili Sayın Hüseyin Ünsal'a aittir.

Buyurun Sayın Ünsal.

HÜSEYİN ÜNSAL (Amasya) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Atatürk Orman Çiftliği arazisinin ve mal varlıklarının korunması, hiç olmazsa kalan gayrimenkulleri korumak üzere İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını talep ettik. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım; saygılarımla yüce heyetinizi selamlıyorum.

Konuya geçmeden önce, bugün Siirt'in Pervari ilçesinde şehit olan 5 tane şehidimizin; 1 subay, 1 uzman çavuş, 3 tane korucuya Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Ayrıca, yarın 2 Temmuz, Sivas olaylarının yıl dönümü. Bu olaylar hâlâ içimizi acıtmakta. Ülkemizin 37 tane aydınına, yazarına yapılan bu katliamı unutturmayacağız ve şiddetle kınadığımızı ifade etmek istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Atatürk Orman Çiftliği 1925 yılında Abdi Paşa'nın eşi Faika Hanım'dan satın alınarak, 20 bin dönüm arazi üzerine temelleri atılmış bir çiftliktir. Gazi Mustafa Kemal Paşa bu arazileri hazineye 11/06/1937 yılında bağışlamıştır. Arazinin bağışlandığı dönemdeki miktarı ise yaklaşık 120 dönümdür.

Bu tarihî kısa bilgiyi vermemin nedeni: Bugün o vasiyetini incelediğimizde, Gazi Mustafa Kemal Paşa bugün de tarımın ufkunu açmakta, gündemimizde olan GDO'lu yiyecekleri de düşündüğümüzde "Nefis gıdalar elde etmeliyiz." derken de bu konunun ne kadar önemli olduğunu da ortaya koymaktadır.

Değerli arkadaşlarım, Atatürk Orman Çiftliği Türk milletine bir vasiyettir. Vasiyetin ne olduğu sadece bir medeni hukuk kuralı olarak algılanmamalıdır. Hepimizin de ailesinde vasiyetler vardır ama bu, Türk milletine, Türk ailelerine bir vasiyettir, Atatürk'ün bize bıraktığı önemli bir mirastır. Dolayısıyla bu mirasa sahip çıkmak zorundayız. Daha doğrusu Atatürk'ün bize bıraktığı tüm cumhuriyet değerlerine de sahip çıkmak zorundayız. Ama maalesef gözüken o ki, sekiz yıllık iktidarınızda Atatürk'ün bize emanet ettiği tüm kurum ve kuruluşlar yıpranmış ve yok edilmeye çalışılmaktadır. Atatürk Orman Çiftliği de bunlardan bir tanesidir. Amacımız, bir çiviyi korumaktır; Sayın Başbakan "Bir çivi çaktılar mı?" diyor zaman zaman, biz de bir çiviyi korumak üzere bu konuyu dile getirdik.

Değerli arkadaşlarım, Adalet ve Kalkınma Partisi İktidarının usulsüz ve çarpık uygulamalarının bir tanesi de Atatürk Orman Çiftliğinde maalesef yaşanmaktadır. "Pes doğrusu!" denecek bir olayı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporundan öğrenmiş bulunuyoruz. Biraz önce de yolsuzluk için yapılan bir önerge maalesef reddedildi. Bakın, YDK raporunda ne diyor -bir inceleme raporu- size okuyorum: "Yukarıda bahsedilen satış işleminin karşılığı…" bu Atatürk Orman Çiftliği arazisiyle ilgili olarak "…5 trilyon 900 milyar lira…" yani 6 trilyona yakın para "…Atatürk Orman Çiftliği hesaplarına 'Kuzu Toplu Konut İnşaat ve Limitet Şirketi' ile 'Park Gazi İnşaat ve Yatırım AŞ' unvanlı iki şirket tarafından 8/1/2008 tarihinde havale edilmiştir. Gazi Üniversitesi bütçesinden ödenmesi gerekirken 'Kuzu Toplu Konut İnşaat' ve 'Park Gazi İnşaat Yatırım AŞ' unvanlı iki şirket tarafından ödenmesi bu arazi üzerinde 2823 sayılı Kanun gerekçesindeki tahsis amaçlarına aykırı olarak konut inşaatı yapma girişimi nedeni ile Sayıştay Başkanlığı tarafından başlatılan inceleme sonuçları konusunda bilgi edinmek amacıyla Sayıştay nezdinde girişimde bulunulması."

Bu rapor işin nasıl bir vahim noktaya geldiğini anlatmaktadır. Biz bu konuyu hem KİT Komisyonunda hem de daha önceki, epeyce konuşmalarımızda dile getirdik. Fakat gelinen bu noktada konuya duyarsızlık olduğu için tekrar bir araştırma yapmak üzere gündeme getirmek zorunda kaldık.

Değerli arkadaşlarım, bu konuyla ilgili olarak Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin almış olduğu kararlar maalesef bu konunun hassasiyetini bir kez daha ortaya koymaktadır. Burası, bu alanlar 1983 yılında Gazi Üniversitesine tıp fakültesi yapmak, yurt yapmak ve hastane yapmak üzere verilmişken maalesef Ankara Büyükşehir Belediyesi yapmış olduğu kararlarla… Ki, bu en son, elimizdeki kentsel dönüşüm alanıdır. Bu kentsel dönüşüm alanıyla bu bölgeyi, tıp fakültesi yapılacak yeri, öğrenci yurdu yapılacak yeri, hastane yapılacak yeri konut ve ticari alana çevirmektir, amaç bu.

Bu konuyla ilgili, Ankara Büyükşehir Belediyesinin Atatürk Orman Çiftliği üzerindeki emellerini bilmekteyiz ama bundan daha da önemlisi, almış olduğu kararlar var. Her aldığı karar sonucunda Danıştaya, idare mahkemelerine gidilmiş, idare mahkemeleri Ankara Büyükşehir Belediyesinin aldığı kararları da bozmuştur. Bunların belgeleri yanımda ama size sadece karar ve tarihlerini söyleyeceğim: Değerli arkadaşlarım, 16/2/2007 tarih 495 sayılı Karar, 16/3/2007 tarih 797 sayılı Karar, 16/3/2007 tarih 804 sayılı Karar, 14/12/2007 tarih 3200 sayılı Karar ve 14/2/2008 tarih 470 sayılı Karar. En son kararla da bu dönüşüm kararı alınmıştır. Bu kararların hepsinde, Danıştayın, idare mahkemelerinin iptali vardır. Bu alanların, arsaların bulunduğu yer neresi? Niye üzerinde bu kadar ciddi bir şekilde karar alınmak isteniyor? Bu arsaların bulunduğu yer, hepimizin de bildiği Çukurambar mevkisi. Yani, Ankara'nın, bugün, en değerli noktalarından bir tanesi, en mutena semtlerinden bir tanesi. Böyle olunca da burada "kentsel dönüşüm" adı altında bir proje… Ama, hiçbir yasaya sığmayan, hiçbir yönetmeliğe sığmayan bir proje dayatılmak isteniyor çünkü vasiyet edilen bu alanların hepsi yasayla korunmaktadır. Atatürk Orman Çiftliği arsaları devlet mülkü hükmündedir; dolayısıyla, ticari ve konut alanı yapılmayacağına dair kesin hüküm vardır. Böyle olunca da Ankara'nın 13. İdare Mahkemesi, 4. Ankara İdare Mahkemesi, tekrar Ankara 4. İdare Mahkemesi 2009/44, 2009/124, 2009/66 no.lu kararlarla Melih Gökçek projelerinin hepsini iptal etmiştir.

Kentsel dönüşüm projeleriyle ilgili de idare mahkemesinin kararını sizlere okumak istiyorum: Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarının spekülatif girişimlere elverdiği, kamu yararından çok kişi yararı gözettiği, dava konusu alanda yürürlükte olan bir planın içinde farklı bir yapılaşmaya gidildiği, önceki planın kurgusunun ve bütünlüğün bozulduğu üst ölçekli planlara dayanak olarak hazırlanan ve Çukurambar mevki kentsel dönüşüm ve gelişim planlama alanı olarak belirlenen alanın bir çok sakıncayı içermesi nedeniyle yasalara aykırı olarak kamu yasalarına aykırı olduğu belirtilerek dava konusu işlem iptal edilmiş.

Bir diğer kararda ise AOÇ mülkiyetinde bulunan alanı kamu kuruluşu olarak satın alan Gazi Üniversitesinin kamu hizmetine yönelik olarak kullanımı yerine, alanları konut yapılaşması ile rant paylaşımına dönüştürülmesinin kamu yararına uygun düşmeyeceği, çiftlik arazisinin halkın ortak kullanımına hizmet edecek şekilde düzenlenmesi gerekirken ranta yöneltildiği, sonuç itibariyle bir eğitim kurumuna ayrılmasına rağmen özünde konut ve ticari yapılaşma getirecek olan plan değişikliğinin üstün kamu yararı açısından uygun olmadığı…

Şimdi, bu ifadelerden dolayı biz bu konuyu KİT Komisyonunda konuştuk, fakat bunu Mecliste siz değerli arkadaşlarımızın da… Bu bir vicdani meseledir. Dolayısıyla konuta ve ticari alana ayrılmayacak böyle bir yeri, üstelik emsaller yükseltilerek, yaklaşık bin konut yapılacak tarzda projelendirmesi ve bunun da, önceden devletin yatırması, üniversitenin yatırması gereken paranın bir özel inşaat şirketi tarafından yatırılması manidardır, vahim durumdur. Bu, dikkatle izlenmesi gereken bir durumdur. Bu nedenle, bir yozlaşmaya, bir usulsüz uygulamaya birlikte karşı çıkmak zorundayız. KİT Komisyonunda bu konuyu sağladık.

Değerli arkadaşlarım, yalnız bu konuya Atatürk Orman Çiftliği olduğu için ve Atatürk'ün vasiyeti olduğu için sizlerin de hep beraber duyarlılığınızı bekliyorum, bu konuyla ilgili Meclis araştırmasının ve bir komisyonun kurulmasının da önemli olduğunu söylüyorum.

Bu konuyla ilgili zaten Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu daha sizin ilk yıllarınızda, 2003 yılında, bir rapor düzenleyip sizlere verdi. Atatürk Orman Çiftliğiyle ilgili koruma amaçlı bir planının olmadığı, birinci derece sit alanı olduğu ve mutlaka plan yapılması gerektiği, üzerinde olimpiyat alanları, spor alanları yaratılarak çarpık yapılaşmaya gidileceği konusunda bir rapor yazıldı. Atatürk Orman Çiftliği bir kent parkına dönüştürülmeli, farklı beklentileri olan kurum ve kuruluşlar arasında paylaştırılmamalıdır. Böylece eğer onlarla paylaştırmaya kalkarsak plan bütünlüğünü göz ardı etmiş olacağız.

Bir diğeri de Çiftlik yönetim yapısı yeterli değildir. Bu iş ziraat mühendisi, veteriner işi değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

HÜSEYİN ÜNSAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Çiftliğin stratejik gelişimi göz önüne alınarak oraya şehir plancıları, mimarlar ve gıda mühendisleri de istihdam edilmelidir.

Çiftliğin gelir kaynakları yetersizdir. Çiftliğin kiraya verildiği alanlar -üzerinde zaten bir araştırma önergemiz de o konuda var- yetersiz olduğu için de Çiftlik yeteri kadar korunamamaktadır.

Değerli arkadaşlarım, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın bize bir emanetidir, bu Atatürk Orman Çiftliğine mutlak ve mutlak sahip çıkmamız gerektiğini düşünüyor ve bu konuyla ilgili grup önerimizin lehinde oy vermenizi diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ünsal.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde Samsun Milletvekili Sayın Ahmet Yeni. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Çirkin terör sonucu şehit olan askerlerimize ve güvenlik kuvvetlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve yüce milletimize başsağlığı diliyorum. İstanbul'da şehit olan askerlerimiz ile ilgili olarak da teröristin yakalandığını duyduğumuzda gerçekten çok sevindik. Pazartesi günü Bafra'da ebedî istirahatgâhına uğurladığımız şehidimiz Mehmet Boşnak'ın ailesi de birazcık olsun rahatlamış oldu. Kendilerine tekrar başsağlığı diliyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi olarak şu üç konu ile mücadele edeceğimizi iktidara gelmeden önce söylemiştik: Yolsuzluk, yoksulluk, yasaklar ile.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Terör yok mu Ahmet Bey? Onların içinde terör yok muydu?

AHMET YENİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi adına konuşurken aynı zamanda sekiz yıldır KİT Komisyonu Sözcülüğünü de yapmaktayım. Ziraat Bankası, Halk Bankası, Eximbank, Kalkınma Bankası, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Altın Borsası, tasfiye hâlindeki Emlakbank, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi, İller Bankası gibi kurumların da alt komisyon başkanlığını yürütmekteyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her kurumu, her KİT'i en detaylı bir şekilde denetledik ve yıllarca denetlenmeyen KİT'leri güncel denetim yıllarına hep beraber taşımış olduk. Muhalefet milletvekilleriyle nasıl denetim yaptığımızı hem milletvekili arkadaşlarımız hem de hep beraber görüyoruz, biliyoruz. Bu kurumları yüce milletimiz adına denetliyoruz. Biz millete hesap verdik ve hesap veriyoruz. Varsa, hiçbir yolsuzluğa göz yummadık, yummayız. Tüyü bitmemiş yetimin hakkını biz korumaya geldik.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Maşallah! Deniz Feneri ne oldu, Deniz Feneri? Deniz Fenerini anlat hemşehrim.

AHMET YENİ (Devamla) – Değerli Hocam, dinle lütfen.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Deniz Fenerini anlat dinleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Ergin, lütfen… Rica ediyorum, Hatip konuşsun, rica ediyorum, lütfen…

AHMET YENİ (Devamla) – Atatürk'ün emanetine her alanda biz sahip çıktık. Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinde gündeme alınması talep edilen Meclis araştırma önergesinde, değerli milletvekilleri, dört konu yer almaktadır.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Laf atmak böyle bir şey Ahmet Bey! Burada otururken konuşuyordun!

AHMET YENİ (Devamla) – Bunlardan birincisi, Atatürk Orman Çiftliği ile Petrol Ofisi Anonim Şirketi arasında imzalanan bayrak hakkı sözleşmesi ve müteakiben imzalanan kira sözleşmesiyle ilgili husustur. Bu konuda Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından özel inceleme raporu düzenlenmiş; bu rapor gereğince Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından incelenmiş, rapor düzenlenmiştir. Ayrıca Bakanlık iç denetim raporu, Bakanlık Teftiş Kurulu raporu düzenlenmiş, bu raporlar cumhuriyet başsavcılığına intikal ettirilmiş ve Ankara cumhuriyet savcısı kararıyla evrakın işlemden kaldırılmasına karar verildiği görülmüştür. Bütün bu raporlar ve konuyla ilgili sorular ve sorulara alınan cevaplar Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda detaylı olarak görüşülmüştür ve Komisyonumuz Başbakanlık Teftiş Kurulu raporlarına itibar ederek bu konuya münhasır olmak üzere Atatürk Orman Çiftliği hesapları -Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve Barış ve Demokrasi Partisinin de katılımlarıyla birlikte- değerli arkadaşlar, ibra edilmemiştir. Biz orada, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri, çoğunluktayız, oranın yönetimini biz yapıyoruz ve bu hesapları ibra etmedik. Onun için size de çok teşekkür ediyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – O zaman destekliyorsunuz…

OKTAY VURAL (İzmir) – Parti olarak mı yönetiyorsunuz orayı?

AHMET YENİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, konu ikinci kere yargıya intikal edecektir. Gerçekten, ikinci kere bunu yargıya intikal ettirdik. Yargının kararına herkes uyacak. Bu konuyla ilgili olarak da başkaca yapılacak bir işlem yoktur.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Şarkikaraağaç Belediyesinde niye uymadınız? Kesinleşmiş yargı kararı vardır.

AHMET YENİ (Devamla) – Yanlış yapılmışsa yanlış yapan cezasını çekecek ve sonucuna katlanacaktır. Yoksa yanlışları, onlar da ibra edilmiş olacaktır.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – İki buçuk ay oldu, kesin hüküm var.

AHMET YENİ (Devamla) - CHP'nin Meclis araştırma önergesinde gündeme getirdiği ikinci konu ise: Gazi Üniversitesi Rektörlüğüne devredilen arazinin tahsis amaçlarına aykırı olarak kullanıldığı, konut inşaatı için kullanılma kararının alındığı söz konusudur.

Değerli milletvekilleri, KİT Komisyonu olarak Sayıştaya biz bir yazı yazdık. Komisyonumuz, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2007 ve 2008 yıllarına ait faaliyetlerinin denetim görüşmelerinin yapıldığı 8/6/2010 tarihli toplantısında, kuruluşun bu konuyla alakalı tüm detay bilgilerini Sayıştay Başkanlığından biz KİT Komisyonu olarak istedik.

HÜSEYİN ÜNSAL (Amasya) – Ne zaman gelecek cevap?

AHMET YENİ (Devamla) - Atatürk Orman Çiftliğinin kuruluş kanunu olan 24/3/1950 tarihli 5659 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi gereğince, bu kanunun yayımı tarihindeki sınırları içinde bulunan gayrimenkullerin devirleri özel bir kanunla mümkündür, yani bu devir işlemleri kanunla yapılmaktadır.

24/5/1983 tarihinde kabul edilen 2823 sayılı Kanun gereğince, söz konusu arazilerin, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Gazi Üniversitesi Rektörlüğü arasında tespit edilecek bir bedelle Gazi Üniversitesine devredilmesi hükme bağlanmıştır. Bu kanunun gerekçesinde, "Ankara Balgat Çukurambar bölgesinde, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin modern tıp eğitimini gerçekleştirme mecburiyeti ve bölgede yaşayan vatandaşlara verilen sınırlı sağlık hizmetlerinin genişletilmesindeki zaruret, tıp fakültelerinin tevsiini gerektirmektedir." denilmekteydi. Devir amacı budur.

KİT Komisyonunun Atatürk Orman Çiftliği denetimleri sırasında konu gündeme gelmiş ve Yüksek Denetleme Kurulu raporunda öneri olarak, bu arazilerin amacı dışında kullanılıp kullanılmadığı konusunun araştırılması için Sayıştay Başkanlığı tarafından incelemelerin sonuçları konusunda yine bilgi edinmek amacıyla Sayıştay nezdinde girişimlerde bulunulması ve söz konusu arazilerin tahsis amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının takip edilmesi önerisi gündeme alınmış, görüşülmüş, Komisyonumuz öneriye iştirak etmiş, Sayıştay tarafından KİT Komisyonumuza bilgi verilmesi hususunda -biraz evvel okuduğum yazıda- tavsiye kararı alınmış ve bu hususta KİT Komisyonu Başkanlığı tarafından Sayıştay Başkanlığına resmen yazı yazılarak bilgi talep edilmiştir. Yani konu Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ve Komisyonumuz tarafından izlenmekte ve takip edilmektedir.

Üçüncü husus, Atatürk Orman Çiftliğindeki yerlerin kiraya verilmesi işlemlerinde kira gelirlerinin günün şartlarına göre düşük olduğu iddiasıdır CHP'nin önerisinde. Bu konuda, az önce belirttiğimiz birinci konu, Atatürk Orman Çiftliği ile POAŞ arasındaki kiralama konusu Komisyonumuzda görüşülürken, Başbakanlık Yüksek Denetleme Raporu'nda belirtilen konuyla ilgili hususların kurum tarafından dikkatle takip edilmesi ve tedbirlerin alınması vurgulanmış, eski kira sözleşmelerinden kaynaklanan olumsuzlukların yeniden gözden geçirilmesi tavsiyesi edilmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Meclis araştırması önergesindeki dördüncü konu, özelleştirilmiş kurumlara ait arazilerin tahsis amacı ortadan kalktığı için Atatürk Orman Çiftliğine geri devredilmesi hususudur ki, bu konuda gerekli çalışmalar da, değerli milletvekilleri, sürdürülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; herhangi bir kurum, yöneticiyle ilgili varsa bir yolsuzluk iddiaları önergede, hiç beklemeyin, hemen mahkemeye müracaat edin ama bilgisiz, belgesiz, gazete haberleriyle milletimizi de oyalamayalım, millete zaman kaybettirmeyelim, gereken yapılmaktadır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Meclisin denetim görevi yok mu yani?

AHMET YENİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz iktidara geldiğimiz günden itibaren…

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani fazla karıştırmayın diyorsunuz?

AHMET YENİ (Devamla) - Karıştırın, biz karıştırıyoruz. Gelin, KİT Komisyonunda nasıl denetim yaptığımızı arada bir izleyin, inceleyin.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Gel Genel Kurulda da tartışalım.

AHMET YENİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, şu raporlara bir bakın, şu raporların kalınlıklarına.

HÜSEYİN ÜNSAL (Amasya) – Gereğini yerine getir o raporların.

AHMET YENİ (Devamla) - Evet, 2002 ve öncesi raporun kalınlığına bakın ve şu andaki…

OKTAY VURAL (İzmir) – Kaç santim?

AHMET YENİ (Devamla) - Yüksek Denetleme Kurulu bu raporları tanzim ediyor, düzenliyor.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Biraz sonra ben de söyleyeceğim!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sonuç, sonuç; netice?

AHMET YENİ (Devamla) - Birçok müfettişler var aralarında. Biz bu arkadaşlarımıza güveniyoruz. Demek ki o dönemde şu kadar kalın bir rapor düzenlenmiş, evet bizim dönemimizde o yolsuzluk…

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İçindekileri vere vere Çiftlik gitti, Çiftlik!

AHMET YENİ (Devamla) - …yoksulluk ve yasaklar üzerine gideceğimiz sözümüzün ortaya konduğu raporlar da burada.

Şu rapora bak, şu rapora 2002 öncesi… Bir de şu rapora bakın…

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ahmet Bey, kaç gram gelir, kaç gram?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ağırlığı ne kadar?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

AHMET YENİ (Devamla) - Değerli kardeşlerim, değerli arkadaşlar; biz, yüce Türk milletinin hakkını korumaya geldik, onun için buradayız ama görüşmekte olduğumuz birçok konu var. Meclisimizi meşgul etmeden hemen kanunları görüşmeye geçmemiz lazım, milletimiz bizden bir an evvel bu kanunların çıkarılmasını bekliyor.

Bu vesileyle ben hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum. Hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ahmet Bey, arkadaşların nerede, arkadaşların?

AHMET YENİ (Samsun) – Siz varsınız ya!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sağ ol, Allah razı olsun. Bir de seninkileri çağır, bu millet sana da yetki verdi. Bak ben buradayım.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde Bursa Milletvekili Sayın Necati Özensoy. (MHP sıralarından alkışlar)

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Maalesef artan terör olaylarıyla her gün şehit haberleri gelmekte ve bizler Türk milleti olarak son derece üzülmekteyiz. Terör olaylarında bu olayları destekleyen, gerekli tedbirleri almayan bütün sorumluları buradan şiddetle kınıyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Şimdi, biraz önce Sayın Yeni, KİT Komisyonundaki denetimlerden bahsederken, kendisinin de sözcü olduğu komisyondan bilgi verirken daha işin başında yanlış bir bilgi verdi. Atatürk Orman Çiftliğinin hesaplarının KİT Komisyonunda ibra edilmesi gibi bir yetki var mı?

Şurada sonuç bölümünü okuyorum: "Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2008 bilançosu, işte falanca rakam kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur."

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İbra işte o.

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) – Genel kurullarında ibra edilen bir şeyi KİT Komisyonu nasıl ibra eder veya etmez? Oylama bile yapmıyorsunuz orada.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır, hayır.

AHMET YENİ (Samsun) – Üç senede öğretememişiz ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Dinlesene Ahmet Bey. Hem soruyorsun hem dinlemiyorsun.

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) - Bakın, yanlış bilgi vermeyin. Genel kurulda tasvibe sunulan bir şeyin orada oylaması olmaz.

AHMET YENİ (Samsun) – Üç senedir öğretememişiz sana!

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O zaman niye ibra edilmedi?

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) - Tutanakları getirtiriz, burada konuşuruz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Niye ibra edilmedi o zaman?

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) - Yani tasvibe sunulan bir raporun ibrası KİT Komisyonunda olmaz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tasvip ibradır işte.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – KİT Komisyonu bir aile, kavga etmez! Kavga etmez KİT Komisyonu, aile yahu! Yapmayın bunu ya! Bir aile ya!

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) - Yanlış bilgi vermeyin. "Biz KİT Komisyonunda Atatürk Orman Çiftliğinin hesaplarını ibra etmedik." diye bir şey söz konusu değil. Yani buradan birtakım bilgileri verirken doğru verin. Yani bir kere, göz göre göre… Yani şuradaki tutanaklardan okuyorum. Yani, KİT Komisyonunun da tutanaklarını burada getirtip…

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İbra edilenler yok mu orada?

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) - Başkan, bakın, asıl konumuza gelelim. Atatürk Orman Çiftliği…

AHMET YENİ (Samsun) – Üç senede öğrenememişsin!

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) – Siz öğrenememişsiniz, siz sekiz senedir öğrenememişsiniz. Üç senedir biz neler yapıyoruz. Kamu kuruluşlarının daha düzgün, daha doğru denetlenmesi ve daha doğru çalışması için elimizden gelenleri nasıl yaptığımızı, nasıl çaba gösterdiğimizi başta Başkan ve bütün KİT Komisyonundaki iktidar partisi milletvekilleri biliyor. Ama KİT Komisyonunda KİT Komisyonu üyesi hiçbir arkadaşımız, bizler de dâhil, bu kurum ve kuruluşların gerektiği gibi, yeteri gibi denetlendiğini söylerse biraz insafsızlık etmiş olur. Siz de biraz önce gösterdiniz, şu Yüksek Denetleme Kurulunun bir sene boyunca denetleyip getirdiği raporları biz orada üç saatte görüşüp hemen karara bağlıyoruz.

AHMET YENİ (Samsun) – Altı saat konuştuk, altı saat!

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) – Nasıl bir denetleme? Hemen "Yeteri kadar denetlendi, şu…" Bakın, orada hep beraber bütün kurumları denetliyoruz. Biraz insaflı olun. Yani "Yeteri kadar KİT Komisyonunda bu denetimler yapılıyor." demeyin, lütfen.

Atatürk Orman Çiftliği, biraz önce de ifade edildiği gibi, 25/5/1925 tarihinde Atatürk tarafından kurulmuş. Çiftliğin kuruluş amacı "Yeni başkent Ankara ve çevresini ağaçlandırmak, yeşillendirmek, modern tarım ve işletmecilik tekniklerini uygulayarak çevre çiftçilerine önderlik ve öğreticilik yapmak" olarak belirlenmiştir.

Bu konuştuklarım, bu söylediklerimin hepsini Yüksek Denetleme Kurulunun raporlarından ifade edeceğim. Aklımdan veya basından, gazetelerden okuduğumuz şeyleri burada ifade etmiyorum.

Yine, Yüksek Denetleme Kurulu, "Ulu Önder Atatürk'ün ülkenin çeşitli bölgelerinde 150 bin dekar üzerinde tesis edilerek 1937 yılında yazmış olduğu bağış mektubuyla millete mal ettiği beş çiftliğin en büyüğünü teşkil eden Atatürk Orman Çiftliği bağışlandığı tarihlerde 55 bin dekar iken, çeşitli tarihlerde yapılan bağış, satış ve işgaller sonucu giderek küçülerek 2007 yılı sonu itibarıyla 33.351 dekara gerilemiştir." diyor Yüksek Denetleme Kurulu. Yani Atatürk Orman Çiftliğinde bugün bir şeylerin iyi gitmediği ortada, Yüksek Denetleme Kurulunun önümüze getirdiği öneriler de ortada.

Yine, Yüksek Denetleme Kurulunun raporları veya milletvekillerinin verdikleri soru önergeleri ve araştırma önergelerinin de ne şekilde incelendiği, nasıl incelendiği de bütün bunlar ortada. Ne kadar konuşabildiğiniz de, ortada.

Yine, bu konuyla alakalı, Atatürk Orman Çiftliğiyle alakalı bu arazinin, Gazi Üniversitesine tahsis edilen arazinin bir şirket tarafından bedelinin ödenmesi ve bununla ilgili soruşturmaların ne kadar yeterli yapıldığını da biz orada bizzat müşahede eden, o tutanaklara bizzat söylediklerimizin geçirildiği denetimlerden geliyoruz. Bakın, bu araziyle alakalı Gazi Üniversitesi bütçesinden ödenmesi gerekirken, yine Yüksek Denetleme raporlarında Kuzu Toplu İnşaat ve Limitet Şirketi ve Park Gazi İnşaat Yatırım AŞ unvanlı şirket tarafından ödenmesiyle alakalı Yüksek Denetleme Kurulunun raporlarını ne kadar dikkate aldığımızı buradan yine hep birlikte görmekte veya tutanaklardan da yine bunları irdeleyebiliriz, söyleyebiliriz.

Bakın, biraz önce yine Sayın Yeni burada, benzin istasyonunun kiralanmasıyla alakalı bir konuyu KİT Komisyonunda görüştüğümüzü ifade etti. Orada görüştüğümüz konu şudur: Yirmi yıllık sözleşmesi olan bir şirket, kiralama sözleşmesi olan bir şirket, sözleşme bitimine doğru Türkiye Petrol Dağıtım Limitet Şirketinin verdiği teklifle birlikte… O verdiği teklifi, Tarım Bakanlığına da yazdığı yazıyı sizlere burada aktarmak istiyorum: "Mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliğine ait olan Anadolu Bulvarı üzerindeki -şu amblemli bulunan- karşılıklı iki adet istasyonun, AOÇ'yle sözleşmenin sona ermesi ve şirketimizle AOÇ arasında yapılan şifahi görüşmeler sonrası yapılan

mutabakata istinaden, bahsi geçen istasyonlarda uzun süreli olarak ‘TP’ amblemi altında faaliyette bulunması talebimizi ve buna ilişkin olarak tarafların bir araya gelerek protokol hazırlaması hususu, Atatürk Orman Çiftliğine gönderilerek ekli yazımızda iletilmiştir. Ancak bugüne kadar ilgili yazımıza AOÇ tarafından menfi ya da müspet yanıt verilmemiştir. Konuya ilişkin teklifimiz ise on iki yıllık işletme hakkı şirketimize ait olmak üzere, kira vesaire giderler için AOÇ’ye 3 milyon Amerikan dolarının peşin olarak ödenmesi ve buna ilaveten akaryakıttan elde edilen kârın yüzde 25’inin AOÇ’ye verilmesi kaydıyla istasyonların ‘TP’ amblemi altında faaliyette bulunması düşünülmektedir.” diye bir teklif verilmiş, ama buna karşılık, bu teklif, bu kira sözleşmesinin dolmasına birkaç ay kala, maalesef, orada bulunan bir firmayla tekrar sözleşme yapılmış, ancak o sözleşmenin rakamı on bir yıllığına 1 milyon 180 bin dolar karşılığında bayrak hakkı ve yıllık da 12 bin lira civarında bir kirayla sözleşme yapılmış. Dolayısıyla, TP’nin yaptığı bu teklifle kiralama yapılan rakam arasında ciddi anlamda uçurumlar var.

Bunun dışında, bu denetlemelerde, bu soruşturmalarda daha çok kira kanunlarıyla alakalı konulara da atıflarda bulunuyorlar. Ancak, yine orada kiracı olarak devam eden kuruluş, kendisine tahsis edilen 7 bin küsur metrekare yere ilaveten 13 bin metrekare yeri de işgal etmiş, usulsüz bir şekilde işgal etmiş ve bununla ilgili de herhangi bir talepte bulunulmadan, yeni yapılan kira sözleşmesine de bu 13 bin metrekare yer de ilave edilerek, burada bu teklif dururken, yine mevcutta bulunan şirkete aynı şekilde sözleşme devri yapılmıştır. Bununla ilgili görüşler alınırken sorulan soru yanlıştır. Sorulan soru bu kira sözleşmesinin uzatılıp uzatılamayacağıyla alakalıdır, yani mevcut firmanın bir 13 bin metrekare daha ilave yapılıp veya yine AOÇ’nin daha önceden yapmış olduğu kiraların yükseltilmesiyle ilgili talepte, bu firmanın, Petrol Dağıtım Limitet Şirketinin verdiği teklifler göz önünde bulundurulmamıştır. Şayet bu teklifler göz önünde bulundurulmuş olsaydı tekrar kira tespiti yapılırken 3 milyon, yani yaklaşık aradaki 1 milyon 820 bin dolarlık bayrak hakkı ve yine hesaplandığında bu kurumun verdiği kârdan yüzde 25 hissenin boyutlarının nerelerde olduğu, en azından mevcuda kiralanacak olan bu yerin kirasının da bu teklif baz alınarak tekrar yapılması gerektiği noktasında bütün soruşturmalarda, bütün yazışmalarda bunlar dikkate alınmamış, dolayısıyla Atatürk Orman Çiftliğinin yaptığı bu sözleşme rayiç bedeller üzerinden yapılmadığı gibi usulsüz ve kamuyu zarara uğratan, milyonlarca dolarlık zarara uğratan bir uygulama söz konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) – Teşekkür ederim.

Atatürk Orman Çiftliğinde, sadece Gazi Üniversitesine tahsis edilen veya bu petrol istasyonuyla alakalı hususlardan ziyade daha birçok sıkıntılar söz konusudur. Bunun için, bu verilen önerinin dikkate alınarak bu komisyonun bir an önce kurulup Atatürk’ün mirasına sahip çıkmamız gerekmektedir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özensoy.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde Adıyaman Milletvekili Sayın Ahmet Aydın… (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Ahmet, sen aleyhte misin?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Niçin aleyhte olduğumu söyleyeceğim şimdi.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Çukurambar'da evin mi var?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunuyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, öncelikle bir hususu ifade etmek isterim ki, bizler kimsenin kirini pasını sırtımızda asla taşımayız. En ufak bir yolsuzluk varsa, en başta üzerine biz gideriz…

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Şarkikaraağaç Belediyesi, Ahmet Bey.

AHMET AYDIN (Devamla) - …ki, bu vesileyle temiz toplum dedik ve bu manada hortumları keserek ülkemize hizmet olarak aktardık onları.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kalpazanlık ve sahte parayı piyasaya sürmek suçu. İki buçuk ay önce mahkûm olmuş, niye görevde tutuyorsunuz hâlâ?

AHMET AYDIN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, Atatürk Orman Çiftliğinin mevcut arazi ve devirleriyle ilgili önce bilgi vermek istiyorum. Atatürk Orman Çiftliği arazilerinden ilk olarak 1939 yılında, 3697 sayılı Kanun'la satış yapılmıştır. 39'da başladı bu satış ve en son 1983 tarihinde çıkan kanunla satış yapılmıştır, Gazi Üniversitesine. 83'ten sonra, AK PARTİ İktidarı döneminde kesinlikle en ufak bir satış yapılmamıştır. Sadece 2008 yılında Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne bir kiralama söz konusu; tahsis edilmiş ama mülkiyet devri yapılmamıştır. Bugüne kadar kanun ve Devlet Ziraat İşletmeleri Yönetim Kurulu kararıyla devredilen arazi toplamı ise 22 bin dekardır. Kurulduğu yıllarda arazi varlığı yaklaşık olarak 52 bin dekar olan Atatürk Orman Çiftliğinin hâlen arazi varlığı 32 bin dekar kadardır.

Değerli arkadaşlar, CHP grup önerisinin görüşülerek gündeme alınması talep edilen konular hâlihazırda Meclis ihtisas komisyonu olan KİT Komisyonunun gündemindedir aynı zamanda ve detaylı bir incelemeden geçirilmiştir. Hatta, POAŞ ile ilgili husus da ibra edilmemiştir. Araştırma önergesinde geçen POAŞ ile ilgili konuda savcının daha önceden soruşturmaya gerek olmadığına dair kararı da mevcuttur ancak 2007 yılı bütçesi KİT Komisyonunca ibra edilmediğinden, eğer gerekirse akabinde, gerektiğinde adli merciler gerekli soruşturma ve araştırmayı yapacaklardır.

Yine, Gazi Üniversitesine 1983 tarih ve 2823 sayılı Kanun ile 359 bin metrekare yer satılmıştır, 83'te satılmıştır. Gazi Üniversitesi 1991 ile 2009 yılları arasında bedelini ödeyerek arazinin tapusunu almıştır. Yine bu konuyla ilgili de Sayıştay incelemesi devam etmektedir. Bir usulsüzlüğün tespiti hâlinde hiç kuşkunuz, endişeniz olmasın, en başta biz adli mercilere müracaat etmek suretiyle gereğini yapacağız.

Aynı şekilde, değerli arkadaşlar, Özelleştirme Yüksek Kurulunun -yine araştırma önergesinde konu edildiği için- 22 Mart 2000 tarih ve 24 sayılı Kararı'yla Özelleştirme İdaresince çeşitli kurumlara tahsis edilen bir kısım arazi, özelleştirme nedeniyle, bu kurumlar özelleştirildiğinden amacına uygun kullanılamadığı için bu arazilerin tekrar Atatürk Orman Çiftliğine devri talep edilmiştir. Bu arazilerin devri için de Tarım Bakanımızın imzasıyla hem Özelleştirme İdaresine hem de Millî Emlak Genel Müdürlüğüne talepte bulunulmuştur.

Yine araştırma önergesinde dile getirilen bir başka konu, Atatürk Orman Çiftliğinin gelirleri ve bilhassa kira gelirleri burada söz konusu yapılmıştır. Atatürk Orman Çiftliği, değerli arkadaşlar, kira gelirleriyle ağırlıklı olarak ayakta duran bir kuruluştur. Bakıldığı zaman yıldan yıla kira gelirlerinde ciddi bir artış görülecektir. Kaldı ki devam eden kira artış davaları da mevcuttur. Rakamlara

baktığımızda 2002 yılında kira geliri 2 milyon 300 bin TL iken 2009 yılında yaklaşık 5 kat artmış ve kira geliri 11 milyon 524 bin TL'ye çıkmıştır. Yine aynı şekilde, değerli arkadaşlar, Atatürk Orman Çiftliğinin 2000 yılındaki net kârı 1 milyon 538 bin TL iken 2009 yılında 6 milyon 113 bine çıkmış, Atatürk Orman Çiftliğinin net kârı da yaklaşık 4 kat artmıştır.

Değerli arkadaşlar, az önce konuşan konuşmacı arkadaşımız özellikle Atatürk Orman Çiftliği'ni çöplüğe dönüştürdüğümüzü, mezbeleye çevirdiğimizi ifade etti ama ben size, Yüksek Denetleme Kurulunun 2002 raporunda önerilen 18 tane madde var…

MEHMET SERDAROĞLU (Kastamonu) – Hâlâ 2002'desiniz, hâlâ oradasınız.

AHMET AYDIN (Devamla) - 2002 yılı, yıl 2002, o tarihte kimin iktidar olduğunu bütün halkımız biliyor.

O tarihteki öneriler üzerinde sadece bir hususu, bir paragrafı size okuyacağım. 18 tane öneri var. 17'nci önerisinde diyor ki: "Atatürk Orman Çiftliği alanı 1'inci derecede sit alanı ilan ve tescil edilmesine rağmen, sekiz yılı aşkın süredir AŞTİ-Eskişehir asfaltı bağlantısını sağlayan yolun sağ yanındaki tepe ile Batıkent ile sınır Çakırlar mevkisindeki alana, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 3'üncü ve 8'inci maddeleriyle 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 57'nci maddesi ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 421 ve 659 sayılı ilke kararlarına aykırılık oluşturulmasına rağmen taş, toprak, her türlü atık ve artığın döktürülerek çevre kirliliğine neden olunması ve arazinin fiziki konumu ve kotuyla uyuşmayacak biçimde yığınların oluşturulması ve üzerlerinin taş, toprak karışımı malzeme serilerek kapatılması ve hâlen bu alanlar dışındaki alanlara döküm yaptırılması, Atatürk'ün bağış mektubundaki amaçla bağdaşmadığı gibi, arazinin Ankara kenti için taşıdığı önem ve olduğu gibi korunması gerekliliğiyle de bağdaşmaması…" gibi devam eden ve 18 maddeyi teşkil eden çok ciddi, Yüksek Denetleme Kurulunun önerileri var ve bu önerilerden de görüyoruz ki -yıl 2002- 2002'ye geldiğimizde aslında Atatürk Orman Çiftliği amacının dışında tamamen kullanılmış ve asıl o zaman, o tarihte Atatürk Orman Çiftliği âdeta çöplük hâline getirilmiştir. Biz işte şimdi, bu dönemde o çöplükten kurtarmaya çalışıyoruz.

Şimdi, o dönemde Atatürk Orman Çiftliğinin daha az kârı varken mevcut durum itibarıyla çok daha kâr oranını artırmayı ve amacına uygun bir şekilde tahsis ederek çok daha iyi noktalarda kullanmaya çalışıyoruz.

Bu manada da şunu tekrar ifade etmek isterim ki, zaten gündemine hâkim bir KİT Komisyonu var ve KİT Komisyonu da detaylıca bu incelemelerini yapıyor. Bu manada da KİT Komisyonu raporunun da beklenmesi gerektiği düşüncesindeyim.

Yine, aynı şekilde, değerli arkadaşlar, Meclisimizin de gündemi zaten bellidir. Meclis de gündemine hâkimdir. Bu nedenle CHP grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

60'ıncı maddeye göre pek kısa söz hakkı talebi vardır. Şimdi onları veriyorum.

Sayın Ünsal…

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Amasya Milletvekili Hüseyin Ünsal'ın, tıp fakültesi olacak alanların kentsel dönüşüm projeleri adı altında AK PARTİ'li Büyükşehir Belediye Başkanınca konut alanına çevrildiğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÜNSAL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli AKP'li sözcü arkadaşlarımızın hepsi konuşurken, sanki bu alanların Gazi Üniversitesi tarafından yatırıldığı gibi bir imaj yarattılar. Ben bu konuda bir açıklama daha yapmak istiyorum. Buranın üniversite olmasına, tıp fakültesi olmasına karşı değiliz. Fakat tıp fakültesi olacak alanların "kentsel dönüşüm projeleri" adı altında AKP'li Büyükşehir Belediye Başkanlığınca konut alanına çevrilip, konut alanına çevrilen bu yerlerin parasının Kuzu İnşaat tarafından, bir özel şirket tarafından Atatürk Orman Çiftçiliği hesaplarına aktarılması çok vahim durumdur. Bu, tuzun da koktuğu bir durumdur. O yüzden bu açıklamayı yapmak ihtiyacını hissettim.

BAŞKAN – Sayın Yeni...

16.- Samsun Milletvekili Ahmet Yeni'nin, Atatürk Orman Çiftliği'nin 2007 yılı bilançosuna ilişkin açıklaması

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, biraz önceki konuşmamda ona cevaben Özensoy'un bir açıklaması olmuştur, onu düzeltmek istiyorum,

Yüksek Denetleme Temsilcisi "Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2007 yılı bilançosu ve 7 milyon rakamla -Türk lirası ile- ödenen kârı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur." dedi. "Komisyonumuzun değerli üyeleri –Başkan diyor- Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2007 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü ibranıza sunuyorum: İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir." diye tutanaktan okuyorum. Sayın Sözcümüz bu konuyu karıştırmıştır. O bakımdan ben düzeltme yapma ihtiyacı duydum.

Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- TBMM Başkanlığına verilen "Atatürk Orman Çiftliği'nde hukuksuzluk, usulsüzlük ve yolsuzlukların açığa çıkarılması ve çözüme kavuşturulması" ile ilgili Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1/7/2010 Perşembe günkü birleşimde yapılmasına ilişkin CHP Grubu önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.47

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.02

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Gülşen ORHAN (Van)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 127'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisinin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (S. Sayısı: 96)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/499) (S. Sayısı: 321)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı: 458)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan, Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kastamonu Milletvekili Sayın Mehmet Serdaroğlu'nun 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

4.- Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu'nun, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/833, 1/162, 2/443) (S. Sayısı: 507) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

İkinci bölümdeki çerçeve 20'nci madde kabul edilmişti.

21'inci madde üzerinde dört önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinin (b) fıkrasının (4) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan "(g) bendine "Dış Ticaret Müsteşarlığı Dış Ticaret Uzmanları ve Dış Ticaret Kontrolörleri" ibaresinden sonra" ibaresinin "(h) bendine "Vakıf Uzmanları," ibaresinden sonra" şekilde değiştirilmesini ve aynı fıkranın (e) fıkrasına ekli (2) sayılı listeye aşağıdaki kadroların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Bozdağ	Mustafa Elitaş	M. Salih Erdoğan
Yozgat	Kayseri	Denizli
Osman Aslan	Atilla Koç	Özlem P. Türköne
Diyarbakır	Aydın	İstanbul
Bayram Özçelik	Haluk İpek	Veysi Kaynak
Burdur	Ankara	Kahramanmaraş
	Mevlüt Akgün	
	Karaman	

KURUMU: DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI: TAŞRA

SINIFI	ÜNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM KADRO ADEDİ
DH	İmam Hatip	10	3000	3000
DH	Müezzin-Kayyım	12	2000	2000
DH	Kur'an Kursu Öğreticisi	10	1500	1500
DH	Vaiz	8	1000	1000

(x) 507 S. Sayılı Basmayazı 25/6/2010 tarihli 124'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

507 Sıra Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın çerçeve 21. maddesi "VI- Din Hizmetleri Sınıfı" başlığı altında bulunan b) bendinin aşağıda gösterilen şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

b) Yukarıda belirtilenler dışındaki yüksek öğrenim mezunları

1	3000
2	2200
3	1600
4	1100

Osman Özçelik	Bengi Yıldız	Şerafettin Halis
Siirt	Batman	Tunceli
Hamit Geylani		Akın Birdal
Hakkâri		Diyarbakır

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının 21'inci maddesinin (b) fıkrasının (3) numaralı bendinin (b) alt bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal	Mehmet Şandır	Beytullah Asil
Antalya	Mersin	Eskişehir
Yılmaz Tankut		Mümin İnan
Adana		Niğde

b) "C- Din Hizmetleri Tazminatı" bendinin (a), (b) ve (c) alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, anılan bende aşağıdaki (d) alt bendi,

eklenmiştir.

"a) İl müftü yardımcısı, ilçe müftüsü, eğitim görevlisi, ve mesleği ile ilgili yüksek öğrenim mezunu olup "Vaiz" kadrosuna atananlar için %175'ine,

b) Din Hizmetleri Sınıfına dâhil kadrolarda bulunanlardan;

1. Yükseköğrenim mezunu olanlar için %95'ine,

2. İmam-Hatip Lisesi mezunları için %93'üne,

3. Diğerleri için %89'una,"

"c) Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında bulunup, (a) ve (b) alt bentlerinde sayılanlar dışında kalan personele ek ödeme düşülmeksizin ayrıca %40'ına,"

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 507 Sıra Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 21 inci maddesinin (b) fıkrasının (3) numaralı bendinin (b) alt bendi ile (4) numaralı bendinin (b) alt bendinin

aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve (e) fıkrası ile Tasarıya eklenen (2) sayılı Listedeki “Başkanlık Müşaviri” ile “Başkanlık Vaizi” kadrolarının Listeden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu	Enis Tütüncü	Atila Emek
Malatya	Tekirdağ	Antalya
Kamer Genç	Metin Arifağaoğlu	Harun Öztürk
Tunceli	Artvin	İzmir

“(b) ‘C- Din Hizmetleri Tazminatı' bendinin (a), (b) ve (c) alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, anılan bende aşağıdaki (d) alt bendi eklenmiştir.

"a) İl müftü yardımcısı, ilçe müftüsü, eğitim görevlisi, din hizmetleri uzmanı, eğitim uzmanı ve mesleği ile ilgili yüksek öğrenim mezunu olup "Vaiz" kadrosuna atananlar için % 190'ına,

b) Din Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlardan;

1. Yüksek öğrenim mezunu olanlar için % 105'ine,

2. İmam-Hatip Lisesi mezunları için % 103'üne,

3. Diğerleri için %99'una,

c) Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında bulunup, (a) ve (b) bentlerinde sayılanlar dışında kalan personele ek ödeme düşülmeksizin ayrıca % 60'ına,

d) (a) ve (b) alt bentlerinde sayılanlardan ayrıca; başvaiz, başimam-hatip, Kur'an kursu öğreticisi kadrolarına atananlara % 40'ına, uzman imam-hatip, Kur'an kursu uzmanı öğreticisi ve başmüezzinlik kadrolarına atananlara % 20'sine,"

"(b) ‘VI- Din Hizmetleri Sınıfı' bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'VI- DİN HİZMETLERİ SINIFI

Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan,

a) En az dört yıllık yükseköğrenim mezunları

1	3000
2	2200
3	1600
4	1100
5	900
6	800
7	500
8	450

b) Dört yıldan az süreli yükseköğrenim mezunları

1-	2200
2-	1600
3-	1100
4-	800

c) Diğerleri

1-	1500
2-	1100
3-	800
4-	650"

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Kim konuşacak?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Harun Öztürk konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 507 sıra sayılı tasarının 21'inci maddesiyle ilgili olarak vermiş olduğumuz önerge üzerine söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle 21'inci maddenin (a) ila (e) fıkraları arasında altı kanunda değişiklik yapıldığına dikkatlerinizi çekmek istiyorum.

Yine bu maddenin (b) fıkrasına bakıldığında da 657 sayılı Kanun'un üç ayrı maddesinde ve üç ayrı cetvelinde değişiklik yapılmaktadır. Yani on bir ayrı çerçeve madde hâlinde düzenlenmesi gereken konuların bir tek maddede toplanması Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik'in 17'nci maddesinde yer alan "Değiştirilmesi öngörülen maddelerin birden fazla olması durumunda bunlar tek bir çerçeve madde içinde değil, her biri ayrı çerçeve maddeler ile düzenlenir." hükmüne uyulmamıştır. Yine bu maddede söz konusu yönetmelik hükümlerine aykırı olarak fıkraların numarayla değil, harflerle gösterildiğini de görüyoruz. Dikkatle incelenirse bu aykırılıkların birçok karışıklığa neden olacağı fark edilecektir. Bu maddede (c) fıkrasının hangisi olduğunu, (b) fıkrasının alt bentlerindeki (c)'lere karıştırılmadan bulmaya çalışırsanız maddenin düzenlenmesiyle ilgili olarak söylediklerimi daha iyi anlayacaksınız diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarının 21'inci maddesiyle Diyanet İşleri Başkanlığının merkez ve taşra teşkilatında görev yapan personelin din hizmetleri tazminatı ile ek gösterge ve makam tazminatlarında bazı iyileştirmeler yapılmaktadır. Başkanlık personelinin maaşlarında artış yapan hükümleri Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz de ilke olarak destekliyoruz ancak yapılan iyileştirmelerde taşra teşkilatına göre merkez teşkilatı personelinin biraz daha çok kayırıldığını görüyorsunuz. Bu durum, merkezde üst düzey görevlilerin sözleşmeli istihdamına imkân verilmesinden, daire başkanlıklarının genel müdürlük düzeyine çıkarılmasından, ek gösterge ve makam tazminatlarında yapılan artışlardan kaynaklanmaktadır. Taşra teşkilatında görev yapan personele yapılan haksızlığı bir nebze olsun telafi edebilmek için vermiş olduğumuz önergemize destek vereceğinizi ümit ediyoruz.

Önergemizin içeriğine geçmeden önce, önemli gördüğüm bir iki hususu dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün her ne kadar istediğimiz ölçüde olmasa da teşkilat kanunu gündeme geldiği için Başkanlık personelinin maaşlarında bazı iyileştirmeler yapma fırsatı bulabildik. Peki, maaşlarında iyileştirme bekleyen yaklaşık 2,5 milyon kamu görevlisi ile bunların emekli, dul ve yetimlerinin durumlarını iyileştirmeye ne zaman fırsat bulabileceğiz? AKP, eşit işe eşit ücreti amaçlayan bir kamu personel reformunu yapacağını vaat ederek iktidara gelmişti. Aradan sekiz yıl geçti, birçok vaadinde olduğu gibi, AKP bu vaadini de yerine getirmemiştir.

Değerli milletvekilleri, bir şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine gelenler için bazı iyileştirmeler yapıyoruz. Gündeme gelmeyen ya da getirilmeyenler ise bir gün sıranın kendilerine de gelmesini sabırla beklemektedirler. Ancak, kamu görevlilerinin bu konudaki sabrı taşmış ve AKP'den umudu kesmişlerdir. Kamu personel rejiminde parça parça yapılan her düzenlemenin yeni dengesizliklere yol açarak bir kamu personel reformunu hayata geçirmemizi daha da zorlaştırdığını artık görmek durumundayız. Örneğin, bu tasarı ile eskiden Başbakanlık Müsteşarının da altında bir grupta yer alan Diyanet İşleri Başkanı, ek gösterge ve makam tazminatı bakımından bakanlık müsteşarlarının da üstüne çıkarılarak Başbakanlık Müsteşarıyla eşitlenmektedir. Artık, bu düzenlemenden sonra, "En yüksek devlet memuru" denildiğinde, sadece Başbakanlık Müsteşarı hatırlanmayacaktır. Ek gösterge ve makam tazminatı konusunda teşkilattaki bazı üst düzey görevliler için de benzer grup atlamaları yapılmış. Önümüzdeki dönemde, kamu üst düzey görevlileri arasında bunun rahatsızlıkları yaşanacaktır.

Değerli milletvekilleri, tasarı, din hizmetleri tazminatına 10 ile 15 puanlık artışlar getirmektedir. Bunun parasal karşılığı, 50 ile 75 liradır. Önergemizde, bu rakamların 100 ile 150 lira düzeyine çekilmesi teklif edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) – Tasarı, din hizmetleri sınıfında görev yapanların ek göstergelerinde de bazı değişiklikler yapmaktadır. Eskiden bu sınıfta görev yapan yükseköğrenimliler, dört yıllık ya da daha az süreli yükseköğrenimli ayrımı yapılmadan ve yükseköğrenimlerinin dinî branşta olup olmadığına bakılmaksızın aynı ek göstergeden yararlanıyorlardı. Yeni düzenlemeyle, dört yıllık dinî yükseköğrenimliler için öngörülen ek gösterge uygulaması ilk dört dereceden ilk sekiz dereceye yaygınlaştırılmakta ve ek gösterge rakamları artırılarak öğretmenlerle eşitlenmektedir. Din hizmetleri sınıfında görev alanların, dinî yükseköğrenimli olmayanlarla diğer personelin yararlandıkları ek göstergelerle ilgili ise tasarıda bir değişiklik yapılmamaktadır.

Vermiş olduğumuz önergeyle, dört yıllık yükseköğrenimliler arasında tasarı ile yaratılan dinî yükseköğrenimli ve diğer yükseköğrenimlilerin ayrımı kaldırılmakta ve dört yıllık yükseköğrenimlilerin hepsinin 8'inci dereceden itibaren ek gösterge almalarına imkân tanınmaktadır. Yine, önergemizde…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) – Peki, teşekkür ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı…

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.19

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.30

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Gülşen ORHAN (Van)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 127'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

507 sıra sayılı Tasarı'nın 21'inci maddesi üzerinde verilen İzmir Milletvekili Sayın Harun Öztürk ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Tasarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının 21'inci maddesinin (b) fıkrasının (3) numaralı bendinin (b) alt bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal (Antalya) ve arkadaşları

"b) "C- Din Hizmetleri Tazminatı" bendinin (a), (b) ve (c) alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, anılan bende aşağıdaki (d) alt bendi,

eklenmiştir.

"a) İl müftü yardımcısı, ilçe müftüsü, eğitim görevlisi, ve mesleği ile ilgili yüksek öğrenim mezunu olup "Vaiz" kadrosuna atananlar için %175'ine,

b) Din Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlardan;

1. Yükseköğrenim mezunu olanlar için %95'ine,
2. İmam-Hatip Lisesi mezunları için %93'üne,
3. Diğerleri için %89'una,"

"c) Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında bulunup, (a) ve (b) alt bentlerinde sayılanlar dışında kalan personele ek ödeme düşülmeksizin ayrıca % 40'ına,"

BAŞKAN - Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günal. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yüce heyetinizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, görüştüğümüz madde, tasarının yürürlük ve yürütme dışındaki son maddesi ve önemli olduğu kadar da karmaşık bir madde. Defalarca arkadaşlarımıza söylemiş olmamıza rağmen maalesef hangi bendin hangi fıkraya ait olduğu, hangisinin alt bent olduğunu anlamak mümkün değil…

OKTAY VURAL (İzmir) – Devam et sen.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bilerek duruyorum. Arkadaşlar galiba aradan geldikleri için biraz da dışarıda konuşmayı bitirememiştir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Test etmiştim, duyuyormuşsunuz, bravo!

Değerli arkadaşlarım, bu tasarının personelin özlük işleriyle ilgili en önemli maddesi burada. Onun için… Ama ben yine size soracağım. Madem dinliyorsunuz, elinizde varsa sıra sayısına bakın, önergede yazılan (b) maddesinin hangisi olduğunu bulun, size ödül vereceğim.

ZEYİD ASLAN (Tokat) – Yapma ya!

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Yani (b)’sini, (c)’sini, (d)’sini bulun, size ödül vereceğim.

ZEYİD ASLAN (Tokat) – Çok saçma konuşuyorsun ya!

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Bizi sınava mı tabi tutuyorsun?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bakın, getirin, getirin, sözüm sözdür, bulabilirseniz ödül vereceğim ya. İçinden bulun bana getirin, çizin getirin.

Değerli arkadaşlarım, şunu anlatmaya çalışıyorum: Bu özlük işleriyle ilgili bir madde ama bu işin başından beri Alt Komisyon üyesi olan ben bile baktığım zaman bulamıyorum. Onu anlatmaya çalışıyorum. Kanun yapma tekniği açısından da maalesef sorunlu.

İkincisi: Burada tartışmış olduğumuz hususlarda tam bir mutabakat maalesef tartışmalarımıza rağmen sağlayamadık. Bazı konularda iyileşme olmakla birlikte personelin ücretlerinde, dün de bahsetmiştim, burada getirdiğimiz önerge yüzde 40, verilen yüzde 25 civarında diye. Şube müdürleriyle ilgili önergemiz de kabul olmadı ama burada ilginç bir şey var: Diyanet İşleri Başkanlığı radyo ve televizyon kurma yetkisi istiyor. Böyle bir şey olamaz. TRT’nin durumu ortada. Diyanet İşleri Başkanlığı dinî yayınlar yapar, onlara rehberlik yapar, paket programlar yapar, yapılacak yayınlara danışman atar. Zaten TRT’deki durumumuz ortada. Bunun da bir garabet olduğunu burada dikkatlerinize sunmak istiyorum. Varsa o konularda bilgilendirme yapabilir ve o yayınlara danışmanlık yapabilir.

Değerli arkadaşlarım, özet itibarıyla tasarıda personel arasındaki adalet maalesef gözetilmemiştir. Ben size kısaca şunu söylemek istiyorum: Çünkü Müslüman demek adil insan demektir, önce de çalışanlara adil olalım, demiştim.

Burada bir iki şeyle konuşmamı sürdürmek istiyorum ama dikkatinize sunmak istediğim şey, Nisa Suresi’nin 135’inci ayetinde aynen şöyle diyor: “Ey iman edenler, kendiniz, anne babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa Allah için şahitler olarak adaleti ayakta tutun. Onlar ister zengin olsun, ister fakir olsunlar, çünkü onlar Allah’a daha yakındır. Öyle ise adaletten dönüp tutkularınıza uymayın. Eğer dininizi eğip büker, sözü geveler ya da yüz çevirirseniz, şüphesiz, Allah yaptıklarınızdan haberi olandır.”

Yine, bize adaleti emreden cuma hutbelerinde dinlediğimiz, bize adaletli olmayı, iyilik yapmayı emreden sözleri de hatırlıyorsunuz. Her ne kadar "Allah katında tek din İslam'dır." kısmını çıkardıysak da yine de adaletli olma kısmını her cuma dinliyoruz.

Değerli arkadaşlarım, aynı mahiyette yine, Maide Suresi'nin 8'inci ayetinde "Ey iman edenler! Adil şahitler olarak Allah için hakkı ayakta tutun. Bir topluluğa olan kininiz sizi adaletten alıkoymasın. Adalet yapın. O, takvaya daha yakındır. Allah'tan korkup sakının. Şüphesiz ki Allah yapmakta olduklarınızdan haberdar olandır." diyor.

Yine, Kur'an-ı Kerim'deki Allahuteala'nın bu emirlerinin yanı sıra, Türk töresinde de Kutadgu Bilig'de şöyle bir cümle yer alır değerli arkadaşlarım: Orada adalete köni denirdi,

"Köni eğiri bolsa kıyamet kopar." Yani adalet eğer eğrilirse kıyamet kopar. Dolayısıyla, burada biz hem Türk töresinde hem İslam'ın emirleri arasında olan adaletli olmayı personel içerisinde de sağlamak durumundayız. Toplumdaki adaleti ve huzuru sağlamak için de bu hususları dikkate alarak, Diyanet İşleri Başkanlığını bu adaleti sağlayacak şekilde insanlar yetiştirmek üzere dizayn etmemiz gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayınız lütfen.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Önemli bir eksikliği tamamlıyoruz ama hâlâ çok eksikliklerle dolu.

Bizim Türk-İslam medeniyetinin yaşandığı dönemlerde olduğu gibi, ilmi, aklı ön plana çıkaran, iyi ahlakı ön plana çıkaran, akılla hareket etmeyi ön plana çıkaran bir anlayışı hâkim kılmak üzere Diyanet İşleri Başkanlığını yapılandırmamız gerekiyor, burada eksik kalmıştır. İnşallah, yine Maturidi'nin belirttiği, cüzi irademiz, aklımızla davranarak bu adaletsizlikleri gidermemiz, toplumsal uzlaşmayı sağlamamız gerekiyor. Diyanet İşlerini de bu şekilde yapılandırarak, inşallah 2023 yılında lider ülke olma, ondan sonra da 2053 yılında dünyada süper güç olarak -fethin 1600'üncü yıl dönümünde- Türk-İslam medeniyetini yeniden ihya edecek nesilleri yetiştiririz ama bugünkü yaptığımız tasarı eksik kalmıştır.

Hayırlı olmasını diliyor, inşallah, MHP iktidarında tamamlamak üzere hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günal.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

507 Sıra Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın çerçeve 21. maddesi "VI- Din Hizmetleri Sınıfı" başlığı altında bulunan b) bendinin aşağıda gösterilen şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

b) Yukarıda belirtilenler dışındaki yüksek öğrenim mezunları

1	3000
2	2200
3	1600
4	1100

Bengi Yıldız (Batman) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaman.

M. NURİ YAMAN (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Evet, bu beş dakikalık süre içinde, 507 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluş ve görevleri hakkında yasanın 21'inci maddesindeki değişiklik üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli hatipler bu kürsüden bu kurumda çalışan insanlarımızın, her kademedeki insanların sorunlarını gayet iyi ve net bir şekilde dile getirdiler. Ben de bölgemin, genelde Kürt halkının yoğun olarak yaşadığı bölgedeki din görevlilerinden bilhassa vekil imamlarla fahri imamların karşı karşıya bulundukları sorunları dile getirmek istiyorum. Belki sizin bölgenizde, Anadolu'nun diğer bölgelerinde, değerli milletvekillerimiz, bu vekil imam ve fahri imamlık görevinde bulunmayan insanlar olabilir ama ne yazıktır ki Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin büyük bir kesiminde, köylerimizin çoğunda imamlarımız ya vekildir yahut da buralara kadro verilmediği için, imam da atanmadığı için bunlar fahri imam görevini yapan insanlardır.

Evvela vekil imamların karşılaştıkları çok önemli bir sorunu değerli milletvekili arkadaşlarımın dikkatine sunmak istiyorum: Bilindiği gibi buna yapılan atamalarda KPSS sınavında belli bir puanı alan ve taban puan üzerindeki kişiler çağrılıyor. Size 2008 yılında yaşadığımız Muş'taki bir olayı gözlerinizin önüne sererek örnek vermek istiyorum. O tarihte Muş'ta vekil imamlık için yapılan duyuruya 165 kişi başvuruda bulunuyor ve bu 165 kişiden sadece ve sadece 5 kişinin ataması yapılabiliyor çünkü 70 ve üzerinde puan alan bu insanlara Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan yeterlilik sınavında kendilerinin hitabet, ifade ve konuşma kriterlerine göre puanlama yapınca hepsi ne yazık ki bu kriterlerin dışında tutuluyor. Unutmamalı ki buradaki, bu sınavlara giren insanlarımızın büyük bir çoğunluğunun, imamların büyük bir çoğunluğunun, yeterlilik bakımından gerçekten bölgedeki Kürt medreselerinde yetişmiş dinî alimlerden dinî bakımdan hiçbir eksiklikleri yok. Ancak bunlar kendi eğitimlerini, kendi ana dillerinde; kendi dinlerini de, din ve kurallarını da yine ana dillerinde, Kürtçe öğrenmekte ve konuşmalarını da hep Kürtçe yapmaktadır. Eğer siz bu yeterlilik sınavında, bu insanlara Türkçe hitabeti, düzgün Türkçe konuşmayı veya ifadesinin Türkçe yapılması kriterini uygularsanız, burada birçok insan sizin bu kriterlere göre, bu sınavı geçemez.

O nedenle diyorum ki: Burada Diyanet İşleri Başkanlığı bu yeterlilik sınavındaki yönetmeliği süratle değiştirmeli ve bunların hitabetlerinin Kürtçe o halka daha net olarak anlatıldığının bilincinde olması lazımdır. Bu, din ve vicdan özgürlüğünün insan hakları olarak kullanılmasını sağlayan bu devletin kuruluş yasası olan Lozan'da da aynen böyledir. Lozan'ın 39'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında bu sözleşmeyle herkesin dinî hizmetlerle ilgili görevini kendi ana dillerinde yapacağına dair düzenleme vardır. Bu düzenlemeye göre de oradaki Kürt medreselerinde yetişen insanlar tabii ki Kürtçe bu eğitimi alıyorlar ve Kürtçe hitap ediyorlar, konuşmalarını, hadisleri ve Kur'an'ın mealini de Kürtçe daha rahat bir şekilde anlatıyorlar. Bu nedenle, bu kriterin süratle değişmesi lazım.

Yine, bölgede çok sayıda "fahri imamlık" dediğimiz çok eski dönemlerden kalan bir uygulama vardır. Aslında bu fahri imamlık tamamıyla köy haklının sırtına bindirilen ve onlara ekonomik yük getiren çok önemli bir eksikliktir. Bu fahri imamların ücretleri, ne yazık ki, kadroları olmadığı için o köy halkı tarafından kendi yetiştirdiği hububattan tutun benzer birtakım üretim mallarıyla karşılanıyor. Bu ayıbın bu ülkeden, bu bölgeden kaldırılması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

M. NURİ YAMAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

O nedenle diyoruz ki vekil imamlarımızın herhangi bir yeterlik sınavına tabi tutulmadan derhâl Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından imam kadrolarına geçirilip kadrolu hâle getirilmesi artık bir sıkıntı, bir zaruret hâlini almıştır.

İkincisi: 800'e yakın fahri imamlar bugün Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, Kürt coğrafyasında bu görevi yapıyorlar. Bunların da yine bizden bekledikleri bu yerlerdeki fahri imamların en kısa sürede kadrolara geçirilerek ve bunların eğer yeterlikle ilgili bir sınav yapılacaklarsa bunun da dinî bilgilerinin Hanefi mezhebine göre değil mensup oldukları Şafii mezhebinin bilgi, birikim ve ritüellerine göre yapılarak bu fahri imamların da kısa sürede kadrolu hâle getirilmesi gerektiğini diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yaman.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinin (b) fıkrasının (4) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan "(g) bendine "Dış Ticaret Müsteşarlığı Dış Ticaret Uzmanları ve Dış Ticaret Kontrolörleri" ibaresinden sonra" ibaresinin "(h) bendine "Vakıf Uzmanları," ibaresinden sonra" şekilde değiştirilmesini ve (e) fıkrasına ekli (2) sayılı listeye aşağıdaki kadroların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Bozdağ (Yozgat) ve arkadaşları

KURUMU: DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI: TAŞRA

SINIFI	ÜNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM KADRO ADEDİ
DH	İmam Hatip	10	3000	3000
DH	Müezzin-Kayyım	12	2000	2000
DH	Kur'an Kursu Öğreticisi	10	1500	1500
DH	Vaiz	8	1000	1000

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, efendim, bu önergeyi işleme koyamazsınız. Önerge Anayasa'nın 163'üncü maddesine aykırı. Orada diyor ki: "…cari ve ileriki yıl bütçelerine gider artırıcı…" (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ben arkadaşımızı duyamıyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bir şey bilmeden itiraz ediyorlar. Anayasa'nın 163'üncü maddesini okuyun. Diyor ki: "…cari ve ileriki yıl bütçelerinde gider artırıcı önergelerin hangi gelir kaynaklarıyla karşılanacağının açıkça belirtilmesi lazım." Dolayısıyla, gelir kaynağı belirtilmediğine göre, önergenin işleme konulmaması lazım efendim. 163'üncü maddeye bakarsanız…

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Anayasa Mahkemesi Başkanımı…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yahu, Anayasa'ya sen sadakatle yemin etmedin mi? Burada yemin ederken ayağınızı mı kaldırdınız?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, burada Anayasa'nın 163'üncü maddesine aykırı bir durum söz konusu değildir çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinde daha geçen haftalarda Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili 70 bin öğretmen kadrosu ihdası yapıldı aynı usulle.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kötü emsal, emsal olmaz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Emsal değil. Burada, Mecliste, sürekli, polislerle ilgili 30 bin kadro ihdası yapıldı, açık ama aynı şekilde Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip, müezzin-kayyım ve vaizlerle ilgili ihdas yapılırken bunun aykırı gösterilmesi doğru değil. Sadece kadro ihdası yapılıyor, atama söz konusu değil efendim.

BAŞKAN – Anladım Sayın Bozdağ.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Sayın Başkan, burada bir kadro ihdası yapılıyor ama atamanın peşinden hemen yapılacağı düzenlenmiyor. Atama daha sonra olacaktır.

Bu düşünceyle, takdire bırakıyoruz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Atama yapmayı düşünmüyor musunuz Sayın Bakan?

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Sayın Başkanım, ben de Komisyonun yaptığı açıklamaya katılıyorum. Bu düzenleme doğrudan gider hâline gelmiyor, kadro ihdasıdır.

Ayrıca, önerge sahiplerinden de bir açıklama talebim olacak müsaadenizle. Bu din hizmetleri sınıfında vaiz bölümünde tasarıda 200 rakamı var. Daha sonra gelen bin rakamı ilave midir? Bunun bir açıklığa kavuşturulmasında yarar var efendim.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İlave olarak…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, Anayasa'ya aykırı görmediniz mi önergeyi?

OKTAY VURAL (İzmir) – İlave bin olarak mı? Oraya yazın.

BAŞKAN – Kim konuşacak?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 21'inci madde üzerinde verdiğimiz değişiklik önergesiyle ilgili söz aldım. Bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir kanun tasarısını ve birleştirilen teklifi görüşüyoruz.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Başkanlıkta görev yapanlar Türkiye'ye önemli hizmetlerde bulunuyorlar ve ülkemizin dört bir yanında İslam dininin doğru anlatılması, doğru anlaşılması, insanlarımızın bu konuda doğru aydınlatılması konusunda önemli görevler ifa ediyorlar.

Tabii, burada, bütün siyasi partilerimiz bu hizmeti sunanlara katkı adına önemli şeyler söylediler, durumlarının daha da iyileştirilmesi adına önerilerde bulundular, katkılarda bulundular. Ben, bu vesileyle kendilerine teşekkür ediyorum.

Gönül arzu ediyordu ki, bununla ilgili daha fazla şeyler yapılabilsin, daha fazla konularda, mali konularda da başka konularda da iyileştirmeler yapılabilsin ama bunların tamamını yapmak tabii ülkenin ekonomik durumuyla da doğrudan alakalı bir konudur. Şu anda tasarıyla yapılan şey yapılabileceklerin azamisini yapma hedefini güden bir çalışmadır. O nedenle önemli bir adımdır. Diyanet İşleri Başkanlığımızın Teşkilat Yasası'nda 1970'li yıllarda Anayasa Mahkemesinin yaptığı iptallerden sonra önemli boşluklar vardı. Bu vesileyle boşluklar gideriliyor. Anayasa'ya uygun düzenlemelerle Diyanet İşleri Başkanlığının Teşkilat Kanunu bir bütün hâline getiriliyor. Kanun'da dayanağı olmayan organlar kanunda yasal dayanağa kavuşturulmaktadır.

Tabii, bu arada vekil imamlarla ilgili önemli bir düzenleme yapıldı; 4/B kapsamına alınması, KPSS'ye girmiş olması ve yeterlilik belgesi olması kaydıyla yapılacak sınavla bunların 4/B kadrosuna geçirilmesi kararlaştırıldı. Bu da bu hizmeti sunanlar için önemli bir gelişmedir, önemli bir adımdır.

Verdiğimiz önergeyle… Tabii, Diyanet İşleri Başkanlığının taşra teşkilatlarında hizmet sunan değişik unvanlarda personel var. İmam-hatip kadroları şehirler değiştiği, geliştiği, büyüdüğü için, göçlerle yeni yerleşim alanları oluştuğu için yeni kadrolara ihtiyacı var.

Öte yandan, müezzin-kayyım kadrolarında da büyük boşluklar var ve özellikle camilere cuma namazlarına veya vakit namazlarına giden çok değerli insanlarımız şunu duyabiliyor: Cumada "Efendim, camimizin müezzin-kayyımı yoktur; lütfen, cemaatimizden birisi kamet getirir mi?" diye oradan imam-hatiplerin anons ettiğini duyuyoruz. Burada da büyük bir ihtiyaç var. Bu ihtiyacı gidermek adına bir kadro ihdası.

Kur'an kursu öğreticileri ve vaizlerle ilgili… Tabii, Diyanetin kendi taşra teşkilat planı içerisinde daha büyük rakamlarda olması lazım ama imkânlar çerçevesinde, verdiğimiz önergeyle imam-hatip kadrolarına 3 bin yeni kadro ihdası, müezzin-kayyım kadroları açısından 2 bin yeni kadro ihdası, Kur'an kursu öğreticisi açısından 1.500 kadro ihdası, vaiz açısından da bin tane kadro ihdası olmak suretiyle; toplam 7.500 yeni kadro ihdası öngörülmektedir. Muhalefet partilerimizin de buna olumlu yaklaşımları vardır.

Ben bu vesileyle -bu kadrolar kullanıldığı takdirde önemli hizmetler sunacak- önerge kabul edilirse hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, konuya açıklık getirmek üzere bir söz talebim var. Zira, Sayın Kamer Genç'in Anayasa'nın ilgili maddesine göre yapmış olduğu değerlendirme sanki bir başka şekle dönüştürüldü, o şekilde açıklamalar yapıldı. 69'uncu maddeye göre izin verirseniz kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – İsterseniz yerinizden söz vereyim çünkü sataşmayla ilgili bir durum yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Hayır, Sayın Bakanın açıklaması Sayın Kamer Genç'in açıklamalarını bir başka anlama dönüştürüp o şekilde bir açıklama niteliğini kazandı.

BAŞKAN – Şimdi, siz burada bir düzeltme yapacaksınız, ben size yerinizden söz vereyim.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

17.- Trabzon Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in Anayasa'nın ilgili maddesine göre ileri sürdüğü görüşün, Devlet Bakanı Faruk Çelik tarafından farklı bir anlama dönüştürüldüğüne ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, konuştuğumuz önergeyle Diyanet İşleri Başkanlığına toplam 7.500 kadro talep edilmektedir. Biz, öncelikle Cumhuriyet Halk Partisi olarak Diyanet İşleri Başkanlığının her türlü kadro talebinin karşılanması gerektiğini düşünüyoruz. Zira, eğer bu kadrolarda bir boşluk olursa bu boşluğu Diyanet İşleri Başkanlığının yönetiminde olmayan başka gruplar, başka cemaatler, tarikatlar doldurabilir. O nedenle ihtiyacın karşılanması gerektiği kanaatindeyiz.

Sayın Kamer Genç'in söylediği husus, Anayasa'nın 163'üncü maddesindeki temel bir hükmün Parlamentoya hatırlatılmasından ibarettir. Anayasa'nın 163'üncü maddesi der ki: "Cari yıl bütçesine veya gelecek yılların bütçelerine herhangi bir şekilde yük getirecek olan bir tasarı görüşülüyor ise bunun kaynağının da gösterilmesi gerekir."

Şimdi, daha evvel, evet, polis kadrolarında olsun, öğretmen kadrolarında olsun, bu 163'üncü madde aranmadı. Önceki yıllarda yapılan benzer düzenlemelerde de aranmadı.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hiçbirinde aranmadı, şimdiye kadar hiç aranmadı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Bu doğru, hiç aranmadı, katılıyorum. Ancak, gerçekten bu tip konularda Anayasa'ya uygun düzenleme yapılmak isteniyorsa, Hükûmetin, bu tip tasarılarda, ilgili giderin nasıl karşılanacağı yönünde bir düzenlemeyi de getirmesi gerekir. Yani, doğru olan bir husus hatırlatılmıştır ama öteden beri yapılan düzenlemeler maalesef Anayasa'nın 163'üncü maddesi dikkate alınmadan yapılmıştır.

Ama, sonuç olarak Diyanet İşleri Başkanlığının ihtiyacı olan kadrolarının Parlamento tarafından karşılanması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

4.- Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu'nun, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/833, 1/162, 2/443) (S. Sayısı: 507) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge çerçevesinde madde 21'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarıya geçici madde eklenmesine dair iki önerge vardır.

İlk önergeyi okutuyorum:

T.B.M.M. Başkanlığına

Görüşülmekte olan 507 sıra sayılı yasa tasarısının 21. maddeden sonra gelmek üzere geçici 1. madde olarak aşağıdaki ifadenin eklenmesini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Ferit Mevlüt Aslanoğlu	Abdulaziz Yazar	Atila Emek
Malatya	Hatay	Antalya
Hüsnü Çöllü	Mevlüt Çoşkuner	Ali Rıza Öztürk
Antalya	Isparta	Mersin

Geçici Madde : Bu kanunun yayımı tarihinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre istihdam edilmekte olan vaiz, Kur'an kursu öğretmeni, imam hatip ve müezzinler altı ay içerisinde kadroya geçirilirler.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu önergemize Hükûmet katılmadı, Komisyon katılmadı. Tabii, buradaki 4/B'lilerle ilgiliydi bu önergemiz, bunların kadroya atanmasıydı ama bir başka konuyu da ben sunmak istiyorum.

Biz, hepimiz, bugüne kadar Diyanet İşleri Başkanlığının anayasal bir kurum olduğuna ve bu anayasal kurum içerisinde toplumun bir bütününü kucaklayan hoşgörü ile ve toplumun her kesiminin inancına saygı duyan bir toplum olarak Türk toplumunun böyle olduğuna ve böyle bir kurum olduğuna inanıyoruz. Ancak, burada, tabii, hoşgörüdür inancımız, sevgidir, dostluktur inançlar.

Tabii, burada engellilerimiz var, engelli imamlarımız, engelli vaizlerimiz. Özellikle engelli…

OSMAN KILIÇ (Sivas) – Engelli imam olmaz, caiz değil. Hocama danış.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Yani engelli, sıhhi engelli diyorum yani fiziksel engelli.

OSMAN KILIÇ (Sivas) – Özürlü imam olmaz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hayır ama bunların içinde yani görev yapmak isteyen…

OSMAN KILIÇ (Sivas) – Engelli imam olmaz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Yani engelli vatandaş imam olamaz mı, fiziksel engelli?

MEHMET EMİN TUTAN (Bursa) – Olamaz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Yani bir şekilde…

EYÜP AYAR (Kocaeli) – Onlar olamaz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Yani tabii onun neden olmadığını bilemiyorum yani ben o konuda… Ama fiziksel engelli olup da özellikle Diyanet kadrolarında görev yapmak isteyenler var. Mademki Diyanet İşleri Başkanlığımız hoşgörünün, sevginin… Bu nedenle, burada, örneğin bir gözü görmeyen bir insanın… Örneğin bir gözü görmüyorsa bunu engellemek veya bir şekilde başka bir fiziksel, yani görevini yapmaya yönelik fiziksel bir engeli yoksa yani bunu bir kez daha gözden geçirmek lazım.

Şimdi, bu nedenle, özellikle engellilerle ilgili, örneğin bir gözü görmüyorsa bunun görevini yapmasına engel değildir herhâlde? Bu nedenle, özellikle Diyanet İşleri Başkanlığının bu kadrolarında özellikle engelli olup da görev yapmak isteyen ve görevlerine… Kendi, engelli, görevlilerini örneğin vaiz, müezzin veya Kur'an kursu öğretmeni, yani görevini yapmasında bir engel yoktur herhâlde bunların. Bu nedenle, özellikle, hoşgörüyse, Diyanet İşleri Başkanlığımızın mutlaka bu engelli olup da görevlerini yapmaya engel olmayan insanları da kucaklaması gerekir yani tüm kamu kurumlarından daha çok hepsini kucaklaması lazım.

Bu nedenle, bu önergemizi kabul etmediniz ama özellikle engeli de olsa görevini yapabilecek diğer tüm insanların, hoşgörüyle, bu meslekte görev yapmasını sağlamalıyız çünkü hoşgörüdür, sevgidir, dostluktur. Bu nedenle, özellikle Diyanet İşleri Başkanlığımız 5 bin açıktan atama, 7.500 de ilave kadro aldığına göre bunların içinde özellikle engelli olup da görevini yapmakta engeli olmayan insanları mutlaka kucaklamamız lazım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aslanoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

T.B.M.Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 507 sıra sayılı yasa tasarı/teklifine aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ederiz.

“geçici madde: Bu kanunun 6. maddesiyle değiştirilen 635 sayılı Kanunun 7. maddesinin (h) bendinin (5) alt bendi, beş yıl süreyle uygulanmaz.”

Kamer Genç	Hüseyin Ünsal	Sacid Yıldız
Tunceli	Amasya	İstanbul
Şevket Köse		Ali Oksal
Adıyaman		Mersin

BAŞKAN - Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Genç, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 507 sayılı Kanun Tasarısı'yla ilgili olarak verdiğim bir önerge üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, bugün Siirt'te meydana gelen olayda 5 erimiz şehit oldu maalesef. Şimdi, bu iş gerçekten milletimize büyük bir yara açtı. Ben özellikle o bölgenin bir milletvekili olarak orada yaşayan vatandaşlara duygularımı açıklamak istiyorum.

Sevgili doğu ve güneydoğulu arkadaşlarımız, bakın, hepimizin menfaati laik Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütünlüğündedir. Buna inanmanızı istiyorum.

Şimdi, Kuzey Irak'ta zaten bir Kürdistan kuruldu. Eğer Türkiye'yi de birtakım parçalara ayırmaya kalkarsak bu hepimizin aleyhine olur. Çünkü devletimizde demokrasiyi tam sağlarsak, bu sağlayacağımız demokrasiyle hepimiz burada rahat ederiz. Topraklarımızın verimi müsait, kaynaklarımız müsait, birtakım eksikliklerimiz varsa zaman içinde bunları gideririz ama çeşitli yerlerde yirmi yaşında, yirmi bir yaşında askere giden o genç yavrularımızı öldürmekle kimsenin eline bir şey düşmez. Bugün artık doğu ve güneydoğu halkını, birtakım insanların düşünmesi lazım ki, ülkede başka bir yerlere gidip de çalışacak durumda bırakmıyorlar; bugün Karadeniz'e gidemiyorlar, bu işler arttıktan sonra Ege'ye gidemiyorlar, Akdeniz'e gidemiyorlar.

Arkadaşlar, sevgili hemşehrilerim; sizin menfaatinizi sizden daha fazla düşünecek kimse yok, bence çocuklarınızı silahlı eylemlerin içinden çekin ve bu memleketin birlik ve bütünlüğü için de hepimiz kardeşçe yaşayalım. Aksi takdirde en büyük zararı gören sizler olacaksınız. Ben bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Dış güçler bunu maalesef kullanıyorlar. Bakın, bir zamanlar 1915 Ermeni olaylarının geçtiği yer doğu ve güneydoğu olaylarıdır. Acaba orada bu silahlı eylemleri teşvik eden insanlar bunu kim için yapıyorlar? Bunları düşünmek lazım ve özellikle politikacı arkadaşlarımızdan da rica ediyorum, artık bu olayları tahrik etmeyelim, bunun bu bölgeye getireceği bir şey yoktur. Aksi takdirde bir Kürdistan kurulduğu zaman, işte Saddam gibi Kuzey Irak'taki aşiret ağalarının emrine girersiniz ve maalesef o bölgede ne demokrasi olur ne insan hakları olur. Onun için, hissiyatımı gerçi daha da ayrıntılı açıklamak istiyorum ama, gerçekten, her ölüm bizim için bir yıkım oluyor, her ölüm kardeşler arasında bir düşmanlık duygusunu çağrıştırıyor. Ben rica ediyorum, ey güneydoğudaki ve doğudaki kardeşlerimiz, bakın, yıllarca sizin orada yapılan işkencelerle uğraştım, haksızlıklarla uğraştım ama otuz seneye yakındır şu kanaate vardım ki hepimizin menfaati, laik Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütünlüğündedir. Onun için, rica ediyorum, bu konuda evvela sizler bu silahlı eylemleri bitireceksiniz ve bunu aramızda… Yani bir problem varsa onu karşılarız.

Şimdi, değerli milletvekilleri, burada benim verdiğim önerge… Tabii, getirilen kanunlar ne Anayasa'yı öne tutmuş ne hukuku. Şimdi, bu 5'inci fıkrada deniyor ki: "Başbakanlık, bakanlıklar ve Başkanlık birimlerinden gönderilen kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuat taslaklarını hukuki açıdan incelemek."

Arkadaşlar, bizim Anayasa'mıza göre, bu yetkiler, yani kanun ve tüzük inceleme yetkisi Danıştaya ait. Şimdi burada ne getirilmiş? Danıştaya ait yetkiyi, maalesef, getirmişsiniz, Diyanet İşleri Başkanlığına vermişsiniz. Bu nedir? Geçen gün Salih Kapusuz "Efendim, biz isteseydik şimdi şeriatı getirirdik." diyor. İşte, bu ne peki? Diyanet İşleri Başkanlığına kanun tasarı ve tekliflerini, tüzüklerini getirip de ne yönüyle inceleteceksiniz? Yani acaba, bunun şeri kurallara aykırı olup olmadığını inceleteceksiniz? Tabii, kanun taslak ve tasarıları buraya temel kanun olarak geldiği için, biz burada her madde hakkında çıkıp da konuşmuyoruz. Ama hiç olmazsa, bence, bunun yürütmesini bir beş yıl sonraya atalım ve Anayasa'mıza göre Danıştaya ait olan kanun ve tüzükleri inceleme yetkisini şeye vermeyelim. Yani Diyanet İşleri Başkanlığına olmaz arkadaşlarım. Onun için, bu, bana göre, çok sakat bir durum yani.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

KAMER GENÇ (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlarım, tabii, din konusunda insanlar maalesef bir baskı altındalar. Yani işte, bu silahlı eylemler konusunda da insanlar baskı altında, din konusunda da baskı altında ve insanlar çıkıp da düşüncelerini açık açık söylemiyor.

Peygamber Efendimize soruyorlar, diyorlar ki: "İslam'ın nedir özü?" Peygamber Efendimiz diyor ki: "İslamın özü güzel ahlak ve temizliktir." Yine Peygamber Efendimiz diyor ki: "İnsanların…

RECEP YILDIRIM (Sakarya) – Vaaz mı veriyorsun?

KAMER GENÇ (Devamla) – Ben vaaz vermiyorum. Peygamber Efendimiz zamanında İslam için getirilen en güzel ahlak maalesef zaman geçtikten sonra bu yok oluyor. Onun için, bizim, önemli olan, haktan, hukuktan… İşte üzerimize aldığımız görevi layıkıyla yapmamız lazım. Onun için, işte, Peygamber Efendimiz diyor ki: "Münafıklardan sakının." Diyorlar ki: "Münafık kim?" "Bir: Yalan söyleyen."

MEHMET EMİN TUTAN (Bursa) – Çok doğru, çok…

KAMER GENÇ (Devamla) – İki, devletin malını çalan."

MEHMET EMİN TUTAN (Bursa) – Doğru.

KAMER GENÇ (Devamla) – "Emanete hıyanet eden."

MEHMET EMİN TUTAN (Bursa) – Aynen.

KAMER GENÇ (Devamla) – İşte, bugünkü iktidarın yaptığı bunların tam tersi. Yani yalan onlarda var, devlet malını kendi için…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN TUTAN (Bursa) – Sen aynaya bak, aynaya!

KAMER GENÇ (Devamla) - …talan eden onlarda var, yalan söyleyen onlarda var. Her şey ortada. Onun için, yani çıkıp da burada bazı şeyler söylüyorsunuz ama özünüz daha farklı.

Önergemizi Anayasa'nın uygulamasına imkân vermek için verdik.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge reddedilmiştir.

Madde 22'de iki önerge vardır, sırasıyla okutup, işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 507 sıra sayılı Kanun Tasarısının 22 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Bozdağ	Ahmet Yeni	Ahmet Aydın
Yozgat	Samsun	Adıyaman
Ayhan Sefer Üstün	Yılmaz Tunç	A. Müfit Yetkin
Sakarya	Bartın	Şanlıurfa

Madde 22. "Bu Kanunun çerçeve 18 inci maddesiyle değiştirilen 633 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası 30/06/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer. "

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup, işleme alacağım.

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 507 sıra sayılı kanun tasarısının 22. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal	Mehmet Serdaroğlu	Oktay Vural
Antalya	Kastamonu	İzmir
Hüseyin Yıldız	D. Ali Torlak	Mehmet Şandır
Antalya	İstanbul	Mersin

Madde 22 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Ancak, bu kanunun 20. maddesiyle 633 sayılı kanuna eklenen geçici 15. maddedeki yeterlilik belgesine sahip olmak ve sınav şartı beş yıl sonra yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şandır. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir kanunun sonuna geldik, emeği geçen, emek veren herkese çok teşekkür ediyorum. Bu kanunun başlangıcında ilk konuşmacılardan biri bendim, grubum adına bir temennimi söylemiştim. Bu kanun mükemmel çıkmalı, bu kanun eksik çıkmamalı, bu kanunda acele etmememiz gerekir çünkü bu toplumun en önemli ortak paydası din ve onun kurumu olarak Diyanet teşkilatı. Burada, bazı hassasiyetlere de özel önem vermemiz, özen göstermemiz gerektiğini söylemiştim. Bunlardan birincisi kapsayıcı olmasıydı. Bu kanun bu konuyla ilgili tüm tarafları kapsamalı. İkincisi de adaletli olmasıydı. Adalet konusunda belki mükemmeli yakalamak mümkün değildi ama baştan bu yana ifade ettiğimiz birtakım eksiklikleri, bize göre yanlışlıkları düzeltmek noktasında da maalesef fazla bir mesafe kat edilemedi. Bunlardan birincisi vekil imamlık meselesiydi.

Değerli milletvekilleri, bakınız, burada hukuk oluşturuyoruz. Oluşturduğumuz hukuk adaleti temin etmiyorsa bir yanlışlık var demektir. Kaldı ki din gibi yani üzerinde tartışma götürmez bir nas olarak uyulması gereken bir konuda adaleti temin edemiyorsak yanlış yapıyoruz demektir.

Diğer devlet birimlerinde, hatta bu Mecliste aynı işi yapan insanları çeşitli statülerde farklı ücretlerle çalıştırmanın adaletsiz olduğunu ısrarla söylüyoruz. Espriye de getiriyoruz: “Bakın, bu 4/C’li aşçılara 3 kuruş veriyorsunuz, öbürüne 5 kuruş veriyorsunuz. Sizi zehirleyecek bu aşçılar!” diyoruz ama kendi evimizin içerisinde bile adaleti temin etmeyen bir inadımız var. Kusura bakmayın, bunun adı inattır. Az verelim ama eşite yakın verelim, eşit işe eşit ücret verelim. Adalet duygusu olmazsa bizi bir arada tutan ortak paydamızı kaybederiz.

Şimdi 4/B gibi, 4/C gibi sözleşmeli kadroların tüm devlet kurumunda iş barışını, çalışma barışını, saygıyı, sevgiyi nasıl zedelediğini hep beraber biliyoruz. Getirdik, bir iş yaparken… Sayın Bakanımla böyle konuşmamıştık.

Bir başka hususu daha tenkit etmem lazım: Yani buranın en büyük zaafı, değerli milletvekilleri, tenkit için, muhalefet için söylemiyorum, güven meselesi. Başta biz bu vekil imamların kadroya alınmasını konuşmuştuk. Az veya çok ama geri getirildi 4/B kadrosuna konuldu.

Şunu da söylememiz lazım: 4/B kadrosunda sözleşmeli olarak çalışan tüm elemanlara, tüm imamlara, vaizlere, tüm çalışanlara zaten haksızlık yapılıyor. Şimdi bu haksızlığı emsal hâline getirdiniz, bir atıfette bulunurken vekil imamları 4/B statüsüne getirerek bu adaletsizliğin devamını temin ettiniz. Buna bir mecburiyetiniz yoktu.

Değerli milletvekilleri, bir başka şey: Getirilen yapılanma doğrultusunda merkezde birtakım iyileştirmeler yapılıyor. Biraz sonra kabul edeceğiniz kanunla yaptığınız iyileştirmeyi de altı ay sonra vereceksiniz. Yani bir parmak bal çalıyorsunuz sırtına da yumruğu vuruyorsunuz. Niye altı ay sonra? Bu bütçeden karşılamamak için. İyileştirmeleri de, şimdi birazdan kabul edeceğiniz önergeyle de altı ay sonraya erteliyorsunuz. Ama bir teşkilatlandırma kanunu yaparken taşrada çalışanlara bu iyileştirmenin çok azını veriyorsunuz. Bu haksızlık, bu doğru değil. Yani insanların gönlüne dikkat etmek mecburiyetindesiniz. Birine üç verirken birine iki vermenin adaletsizliği o vicdanda mutlaka karşılığını bulacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Bir başka husus: Getirdiğimiz kanunda din hizmetleri sınıfında çalışan insanlarımıza birtakım iyileştirmeler yaptık. Hâlbuki bu hizmeti yapan başka statülerde de insanlar var. Genel idare hizmetlerinde, teknik hizmetlerde, yardımcı hizmetlerde, sağlık hizmetlerinde çalışan insanlarımız da var, bunları niye ihmal ediyoruz? Tekrar ediyorum: Din gibi, inanç gibi, bu toplumun çimentosu olmuş, en büyük ortak paydası olmuş konularda hukuk oluştururken, yapılandırma oluştururken bizim bir sorumluluğumuz, Allah indinde sorumluluğumuz, kul indinde mecburiyetimiz adaletli davranmak. Ama iki gündür çalışıyoruz, üç gündür çalışıyoruz, çalışmamızın sonucunda adaletsizliği burada hukuk hâline getiriyoruz. Bu, buraya yakışmamıştır değerli milletvekilleri. Bu, bu Hükûmete de yakışmamıştır, bu iktidar grubuna da yakışmamıştır ama yapılanlara da teşekkür etmek gerekiyor. Yeni ihdas edilen kadrolara, yeni getirilen düzenlemelere ben de grubum olarak teşekkür ediyorum.

Emeği geçenlere tekrar teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şandır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 507 sıra sayılı Kanun Tasarısının 22 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Bozdağ (Yozgat) ve arkadaşları

Madde 22. “Bu Kanunun çerçeve 18 inci maddesiyle değiştirilen 633 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası 30/06/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.“

BAŞKAN - Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi…

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ahmet Yeni…

BAŞKAN - Buyurun Sayın Yeni. (AK PARTİ sıralarından "Gerekçe okunsun." sesleri) Sizin dediğinizi yapma imkânım yok, Sayın Bozdağ'a söyleyeceksiniz, konuşacak kişiyi o seçti.

Buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 507 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, son günlerde yaşanan olaylar millet olarak birlik, beraberlik ve kardeşliğe duyduğumuz ihtiyacı bir kez daha ortaya koymuştur. Ülkemizdeki birlik ve beraberliği geliştirecek unsurlardan birisi de birleştirici bir unsur olan din unsurudur. Bizler adı bile "barış ve esenlik" anlamı taşıyan bir dinin mensuplarıyız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu dört değere dikkatinizi çekmek istiyorum: Tek vatan, tek millet, tek devlet, tek bayrak. Bu değerlerimize hep birlikte sahip çıkma mecburiyetimiz var. 73 milyon insanımız ile birlikte bu topraklarda barış içerisinde hep birlikte yaşamak zorundayız. Dünya barışında baş aktör olması gereken biziz. İslam'a ve Müslümanlara karşı bir ön yargı oluşmasını engellemek, İslam'ın gerçek hüviyetinin dünyaya tanıtılmasıyla mümkündür. Bu da, öncelikle, Diyanet İşleri Başkanlığının her türlü siyasi tartışmanın dışında tutularak görev ve sorumluluklarını sağlam bir zeminde yerine getirmesine fırsat vermekle gerçekleşir. Bu tasarının amaçlarından biri de budur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyanın çeşitli ülkelerinde Türkiye'den göç etmiş milyonlarca insanımız yaşıyor. Yurt dışındaki vatandaşlarımızın asimile olmadan kendi öz kimliklerine bağlı kalmaları, dinî ve millî değerleri doğru bir şekilde öğrenmeleri ve yaşadıkları toplumla uyum içinde olmaları için Diyanet İşleri Başkanlığı yoğun bir çalışma yürütmektedir. Uluslararası sosyal, ekonomik ve kültürel ilişkiler kurulmasında bu çalışmaların büyük rolü vardır. Bu tasarı, Diyanet İşleri Başkanlığını rahatlatmakla kalmayacak, dolaylı olarak uluslararası ilişkilerimizin olumlu gelişmesine de katkı sağlayacaktır.

Değerli arkadaşlarım, başkentten en ücra mezralara kadar insanın yaşadığı her yerde Diyanet İşleri Başkanlığı personeli vardır. Mesai kavramları çok farklı, gün doğmadan başlayan mesai gece geç saatlere kadar devam ediyor. Doğumdan ölüme kadar hayatımızın her aşamasında din görevlilerimiz vardır. Çalışan bir insanın en temel haklarından olan dinlenme ve tatil hakkı din görevlileri için fedakârlık boyutunda bir yapıya sahiptir. Herkes memleketinde ailesiyle birlikte bayramını kutlarken onlar görev yerlerinde bulunmak zorundadırlar ancak aldıkları maaş istenen seviyelerde değildir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hafta sonları izinli olsunlar dedik, kabul edilmedi Ahmet Bey, 20'nci maddede önergemiz vardı.

AHMET YENİ (Devamla) – Her vatandaşımızın sıkıntısını yakından takip eden Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti bu tasarıda da din görevlilerimizin maaşlarında iyileştirme yapılmasını karara bağladı. Bunun yeterli olmadığını bilmekle birlikte ekonomik dengeler ışığında bir iyileştirmenin yapılmaya çalışıldığını belirtmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kur'an'ın özüne uygun bir şekilde öğretilmesini, tüm inançlara eşitlik ve adalet ilkesi içerisinde hitap edilmesini hepimiz istiyoruz ve destekliyoruz. Gelin, hep birlikte Anayasa doğrultusunda bütün siyasi görüş ve düşüncelerin dışında tutarak Diyanet İşleri teşkilatının mezhep, anlayış ve uygulama ayrımı yapmadan vatandaşlık esasına göre hizmet sunmasına, milletlerin kendi değerlerinden hızla uzaklaştığı yüzyılımızda manevi ve ahlaki değerlerine bağlı nesiller yetiştirmesine hep beraber katkı sağlayalım. Bu kanunu çıkarmak Adalet ve Kalkınma Partisine nasip olmuştur, onun için de gerçekten mutluyuz.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmamı tamamlarken yüce heyeti saygıyla selamlıyor, kanunun yüce milletimize hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yeni.

Konuşmanızı istememişlerdi ama çok alkışladılar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge çerçevesi içinde madde 22'yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Madde 23'te iki önerge vardır, ikisi de aynı mahiyettedir; okutup birlikte işleme alacağım, istemleri hâlinde önerge sahiplerine söz vereceğim ayrı ayrı.

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 507 sıra sayılı kanun tasarısının 23. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal	Oktay Vural	Mehmet Serdaroğlu
Antalya	İzmir	Kastamonu
D. Ali Torlak	Hüseyin Yıldız	Mehmet Şandır
İstanbul	Antalya	Mersin

Madde 23- Bu kanun hükümlerini Diyanet İşleri Başkanlığından sorumlu Devlet Bakanı yürütür.

Diğer önergedeki imza sahipleri:

M. Akif Hamzaçebi	Tayfur Süner	Tansel Barış
Trabzon	Antalya	Kırklareli
Şevket Köse		Vahap Seçer
Adıyaman		Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şandır. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle saygılar sunuyorum, saygıyla selamlıyorum.

Bir hassasiyeti sizlerle paylaşmak için söz aldım. Baştan bu yana ifade ediyoruz, herkes de aynı şeyleri söylüyor ve zannediyorum bu konuda hiçbir tereddüt yok: Din ve diyanet bu toplumun çimentosu, ortak paydası. Birçok konuda biz farklılaşırız ama dinin bağlayıcılığında, yani tüm farklılıklarımızla aynı caminin cemaatiyiz, aynı yöne döner ibadet ederiz. Dolayısıyla bu ortak paydayı korumanın hassasiyetini duymamız lazım. Biz burada siyaseten farklı düşünebiliriz, farklı siyasetler, farklı programların arkasında birbirimizle çekişebiliriz, kamplaşabiliriz, bunlar mümkün ama farklılıklarımızın, bu ayrılıklarımızın yansımaması gereken yer cami, diyanetin alanı. Bu sebeple, bir hususu sizin de dikkatinize sunarak, bugün Teşkilat Yasası'nı, otuz bir yıl sonra eksiklikleriyle de çıkartıp tamamladığımız Diyanet teşkilatına bir arzım var, bir temennim var onu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, 3 Mart 2010 tarihinde Sayın Başbakan Erdoğan, Diyanet İşleri Başkanlığının kuruluş yıl dönümü ve 2010 Kur'an Yılı etkinliklerinin açılış törenine katıldı ve şu konuşmayı yaptı, Sayın Başbakan diyor ki: "Açılım süresince bu süreçte…" Yani sizin tabirinizle demokratik açılım süresince, bize göre bu yanlış bir yıkım sürecidir, biz öyle değerlendiriyoruz. Sayın Başbakan Diyanet teşkilatına diyor ki: "Esasen sürecin başarıya ulaşmasında, ön yargıların kırılmasında, toplumsal hastalıkların şifa bulmasında Diyanet grubumuz tarihî bir sorumlulukla karşı karşıyadır. Çok ciddi çalışmalar yapmanız ve bu projeyi halka anlatmanız lazım."

Değerli arkadaşlar, bu doğru değil, ben böyle düşünmüyorum, kendi sebeplerimden dolayı düşünmüyorum. Haklıyım veya haksızım ve benim gibi düşünen birçok insan da o caminin, o vaazın muhatabı olabilir. Bu sebeple, Diyanet teşkilatının değerli yöneticilerine, değerli hocalarımıza siyasetin malzemesini camiye taşımamalarını temenni ediyorum. Bu temennime sizlerin de katılmasını istiyorum. Sizce doğru olan bir husus bence doğru değildir ama sizin doğru bulduğunuzu eğer camide, hutbede, vaazda hoca efendi de tekrarlamaya kalkarsa oranın güzelliğini bozarız. "Camiye siyasetin taşınması" dediğimiz hadise budur. Bunun yapılmaması, hatta Sayın Başbakanın bu konuşmanın gereğinin yerine getirilmemesi yönünde bir talimatının olması gerekir ama ben Diyanet teşkilatı çalışanlarının, hocalarımızın ferasetine inanıyorum ve güveniyorum. Sayın Başbakanın bu konuşması doğrultusunda bunu bir emir telakki etmeyeceklerine ve bu yönde bir vaazı, bu yönde bir telkini yapmayacaklarına inanmak istiyorum. Bunu önemsediğim için sizlerle paylaşmak istiyorum. İnanıyorum ki siz de çevrenizde bu yönde, Sayın Bakan inanıyorum ki bu yönde bir açıklama yapar.

Sözlerimin sonunda tekrar ifade ediyorum: Geç kaldığımız, borçlu olduğumuz, çok da önemli ve değerli bulduğumuz Diyanet teşkilatının hukukunu, teşkilat yasasını birlikte çıkarmış olmanın biz de övüncünü duyuyoruz. Eksiğiyle, yanlışıyla bu kanun tüm Diyanet teşkilatına, tüm çalışanlara AKP İktidarının borcu olsun. Burada bu kanunla oluşturulan adaletsizlikleri de düzeltmek borcu olsun. Bunları da düzelteceği temennisiyle bu kanunun ülkemize, Diyanet teşkilatına hayırlı olmasını diliyorum.

AHMET YENİ (Samsun) – 24'üncü Dönemde düzelteceğiz.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) - Ayrıca şunu da söyleyeyim, Sayın Yeni oradan laf atıyor: Biz iktidar olduğumuzda bu kanunun yanlışlarını, eksikliklerini düzelteceğimizi de tüm çalışanlarımıza buradan bir taahhüt olarak bulunayım.

Evet, hayırlı olsun, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum efendim.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şandır.

Sayın Hamzaçebi, buyurun lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sadece Kur'an kursuna gitmeyi yasakladınız üç buçuk senede.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Allah'tan kork Bekir!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı teşkilat kanununun sonuna gelmiş bulunuyoruz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kanun burada, açık, aynen…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Siz niye yapmadınız? Biz on iki yaşına kadar düşürdük.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sen çok tehlikeli bir adamsın. Yalan söylüyorsun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlar, konuşmaların bitmesini bekliyorum. O nedenle sustum.

Öncelikle, şunu ifade edeyim ki görüştüğümüz bu kanun tasarısı 1969 yılından bu yana… (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, hangi tarafa bağırayım? Söyleyin!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, süremi baştan alırsanız, teşekkür…

BAŞKAN – Hayhay, hayhay… İsterseniz iki dakika da ekleyeyim. Tamam.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1969 yılından bu yana otuz bir yıllık sürede beklenen bir kanundur. 1969 yılında Anayasa Mahkemesinin, o zaman çıkarılmış olan bazı yasal düzenlemeleri iptal etmiş olması nedeniyle ortaya çıkan boşluk, otuz bir yıl sonra Hükûmetin getirmiş olduğu bir tasarıyla giderilmeye çalışılmaktadır.

Bu tasarının Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeleri sırasında oldukça olumlu yönde destek verdik. Yine Genel Kurul görüşmeleri sırasındaki eksiklikleri gidermek üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak pozitif muhalefetin örneklerini verdik. Hâlen bu anlayışla, bu kürsüde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına bulunuyorum.

Otuz bir yıllık süre Diyanet İşleri teşkilatı açısından son derece zor geçmiştir. Yasal eksiklik Diyanet İşlerinin hareket alanını kısıtlamıştır. Bu nedenle tasarı önemlidir.

Yine otuz bir yıllık süre, toplum hayatında önemli değişikliklerin meydana geldiği bir süredir. Bu sürede iki kutuplu dünyadan tek kutuplu dünyaya geçmişiz, Sovyetler Birliği dağılmış, dünyada dengeler değişmiş, din bütün ülkelerde yükselen bir değer hâline dönüşmüş. Böyle bir dönemde gerçekten toplumun bu konuda da önemli beklentileri, din konusunda da önemli beklentileri ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bu tasarının bu beklentileri karşılayan bir tasarı olması gerekir.

Tasarıyı konuşurken 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanunu'nun temel görevlerini konuştuk. Diyanet İşlerinin temel görevi, İslam dininin inançları ile ibadet ve ahlak esasları konusundaki işleri yapmak, toplumu din konusunda aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek gibi temel görevleri konuştuk. Bu temel görevlerin önemli bir kısmını Diyanet İşleri Başkanlığı başarıyla yerine getiriyor. Ancak toplumu din konusunda aydınlatmak olarak ifade edebileceğimiz İslam dininin esası konusunda toplum ne kadar aydınlatılıyor; topluma dinin vermek istediği ahlak kavramı ne kadar öğretiliyor, anlatılıyor, toplum tarafından benimseniyor, toplum tarafından bu görev

özümseniyor dersek, bu görev layıkıyla yerine getirilebilmiş değildir. İslam dininin esası, toplumu, bireyi ahlaklı kılmaktır, iyi ahlak sahibi kılmaktır. Bu son derece önemlidir. Bütün İslami ritüellerin amacı budur. Namaz kılmanın, oruç tutmanın, hacca gitmenin, zekât vermenin, bayram namazları kılmanın, bayramlarda birbirimizi ziyaret etmenin, cenaze namazları kılmanın hepsi bir Allah korkusuyla, ahiret korkusuyla, bir Allah sevgisiyle aynı zamanda, bireyi ahlaklı kılmayı amaçlar, bütün bunların amacı budur. Ahlak sahibi olan birey ahlak sahibi toplum demektir, ahlak sahibi toplum her şey demektir, bütün iyiliklerin, güzelliklerin yaşandığı bir toplum demektir.

İslamiyetin esasına, doğal olarak, Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanunu'nda bütün siyasi partiler girdi. Bu çok doğal, bunu konuşacağız. Diyanet İşleri Başkanlığının bu konudaki görevini layıkıyla yerine getirip getiremediği konuşulacaktır. Bunu, bir eksikliği tespit etmenin ötesinde, Diyanet İşleri Başkanlığının gelecek dönemdeki vizyonunu tayin etmek, bunu daha iyi ortaya koyabilmek amacıyla da yapıyorum.

"İslam dini en çok hangi kavrama vurgu yapar?" dersek "adalet" kavramına vurgu yapar. Devletin, otoritenin var oluş nedeni adalettir, adaleti sağlamaktır. Liberaller devleti güvenlik ihtiyacından türetirler, liberal felsefeciler devleti buradan türetirler, John Locke, Thomas Hobbes gibi ileri gelen liberal felsefeciler devleti buradan türetirler. İslamiyet'te devlet adalet ihtiyacından doğar. Bütün bunların hepsi, İslamiyet'in gerek adalete gerek diğer temel, sosyopolitik değerlere yaptığı vurgu, emanet, ehliyet gibi kavramlar, meşveret, maslahat gibi kavramlar ifadesini bugün demokratik cumhuriyette bulur. Modern demokrasinin temel değerleridir bunlar aynı zamanda. Konsensüs dediğimiz kavram, devletin adaleti sağlama görevi, bireyin özgürlük alanının genişletilmesi, bütün bunlar ifadesini bugün demokratik cumhuriyette buluyor.

Adaleti şunun için söyledim: Bu tasarı adaleti en çok aramamız gereken tasarı olmalıdır. Bu tasarıyı hazırlayanlar, bu tasarıyı uygulayacak olanlar…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - …adaleti en çok gözetmesi gereken kişiler, kurumlar olmalıdır. Oysa, bu tasarının bazı maddelerinde bundan uzaklaşıldı. Örneğin, özlük haklarında iyileştirmeler yapılırken merkez ve taşra örgütü arasında iyi bir denge kurulamadı, gerek merkezdeki din hizmetleriyle görevli personel gerekse taşrada din hizmetleriyle görevli personel arasında önemli maaş uçurumları meydana geldi. Taşrada yüzde 10'un altında maaş artışı alacak olan din hizmetleri personeli varken bu rakam, bu oran merkezdeki din hizmetleri personelinde yüzde 45'lere çıkabilmiştir. Aynı şey din hizmetleri personeli ile din hizmetlerine dâhil olmayan personel arasında da vardır.

Vekil imamlar büyük tartışma konusu oldu. Hükûmet 4/B yönünde bir çözüm getirdi. Evet, 4/B hiç yoktan iyidir. Biz de bu yöndeki tercihe sonuçta olumlu baktık ama 4/B'nin kamu personel rejiminde önemli bir olanak olmadığını bilelim değerli arkadaşlar. 4/B İş Kanunu'na tabidir. 4/B'li personel…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Son olarak selam verebilir miyim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Burada, süremi bitirdiğim için daha fazla uzatmak istemiyorum ama 4/B gibi 657 sayılı Kanun'un temel konularının dikkate alınması gerektiğini, ileride çözülmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yine, Diyanet İşleri Başkanlığı bütün inanç gruplarına hitap eden bir kurum olmalıdır, hepsinin benimseyeceği bir kurum olmalıdır, bu yönüyle de bir sorun vardır. Bunu ben bir yasal mesele olarak görmüyorum, bir uygulama meselesidir. Sayın Bakanın "Alevi açılımı" adı altında yürüttüğü açılımın bütün inanç gruplarını kapsayacak şekilde devam etmesi ve Diyanet İşleri Başkanlığının bütün toplum tarafından benimsenen bir kurum hâline getirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sonuç olarak, sözlerimi burada bağlayacak olursam, eksikliklerine karşın olumlu bulduğumuz, destek verdiğimiz bir tasarıdır. Bu tasarıya olumlu oy vereceğimizi ifade ederken, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge reddedilmiştir.

Madde 23'ü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İkinci bölüm üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, Komisyonun tasarının tümünün oylanmasından önce bir düzeltme talebi vardır.

Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN DEMİR (Tokat) – Sayın Başkanım, teknik bir iki düzeltme talebimiz var. 12'nci maddede geçen "acente" kelimesinin, 1618 sayılı Kanun'la paralellik arz etmesi açısından "acenta" olarak düzeltilmesini; 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin kabul tarihi olan "13/12/1983" tarihi de sehven "14/12/1983" olarak yazılmış, bunun düzeltilmesini; ayrıca, tasarının 18'inci maddesi, 633 sayılı Kanun'un ek 1'inci maddesini; 19'uncu maddesi, 21'inci maddesini değiştirmektedir; Kanun tekniği bakımından, madde sıralamasının 18 ve 19'uncu maddelerin yer değiştirilerek yeniden yazılmasını talep ediyoruz. Düzeltme taleplerimiz bunlardır.

BAŞKAN - Bu düzeltmeler sehven yazımdan kaynaklanmaktadır. Tasarıyı söz konusu düzeltmelerle birlikte oylarınıza sunacağım.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika sürece vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını, oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise, hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin adı ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını, yine, oylama için öngörülen iki dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 507 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucunu arz ediyorum:

"Oy sayısı : 257

Kabul : 256

Ret : 1 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Bayram Özçelik	Gülşen Orhan
Burdur	Van"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın Bakan bir teşekkür konuşması yapacaktır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; teşekkür konuşmama geçmeden önce bir iki hususa değinip sonra teşekkür bölümünü sizlerle paylaşmak istiyorum.

Öncelikle, bugün, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, milletimize de başsağlığı temennisinde bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, burada, son, ikinci bölümde önemli konulara arkadaşlarımız temas ettiler. Sürçülisan demiyorum, bazı arkadaşlarımız da çok haksız ithamlarda bulundular. Bunlardan bir ikisini belirtmek istiyorum.

Diyanet teşkilatına mensup bazı üst düzey yöneticilerin iki yüz yirmi gün civarında yurt dışında kaldıklarını, ayrıca 80 bin TL gibi bir harcırah aldıklarını, vakfın bir imparatorluk gibi olduğunu ve benzeri, gerçekten hayalî, hiçbir gerçeklikle ilgisi izah edilemeyecek olan ve bütün kurumumuzu da, Diyanet camiasını da üzen bazı haksız değerlendirmeler oldu. Bunlar değerli milletvekili arkadaşlarımızın görüşleri değildi tabii. Birilerinin sanal âlemde yaptıkları bazı işlemler gerçekmiş gibi anlaşılmasın diye burada özellikle belirtmek istiyorum.

Diğer bir önemli konu: Tabii ki 4/B sözleşmeli personel, olmayan bir şeyin ihdası değil, 657 sayılı mevzuata tabi bir uygulama yani 4/A grubu var, B, C grupları var, personelin nasıl alınacağı 657'de belli; yeni bir ihdas gibi takdim edilmesini de, doğrusu doğru bulmadığımı ifade ediyorum.

Bir diğer konu da, çokça burada ifade edildi, bu vekil imamlarla ilgili. Değerli arkadaşlar, şu bilgileri arz etmek istiyorum: Bugüne kadar, AK PARTİ İktidarı olarak, Hükûmet olarak, 4.500 4/C'li personeli, Diyanet personelini 4/B statüsüne geçirdik. 14.400 sözleşmeli personel aldık. Ayrıca 2005 yılından önceki vekil din görevlilerini de 4/B statüsüne aldık. Şu anda yaptığımız düzenleme nedir? Şu anda yaptığımız düzenleme, 2005 ile 2010 yılları arasında vekâleten, vekil olarak görev yapan, KPSS sınavına girmiş, yeterlilik belgesini almış ve dört aylık bir süre içerisinde vekillik görevini yapmakta olan veya yapan din görevlilerinin 4/B sözleşmeli kadroya alınması çalışmasını yapıyoruz. "Neden bunlar 4/B'li oluyor da kadroya alınmıyor?"

Değerli arkadaşlar, şu anda, 30 bin, yeterlilik belgesi olan ve işe başlamak için müracaat eden, kapıda bekleyen din görevlileri var. Şimdi, bunlar burada durur iken dört ay vekillik görevini yapmış bir arkadaşımızı kadroya alırsak, meydana gelecek olan bir eşitsizliği, haksızlığı da dikkate almamız gerekiyor.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Bakan.

Efendim Sayın Genç?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür konuşması için yirmi dakika süre verilmez efendim.

BAŞKAN – O sehven olmuş, sehven olmuş. Zaten on dakika istemişti Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Bakan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, hepsine verelim, onlara da verelim. Geri kalanlara adaletsizlik olmasın.

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) – Yani burada konu gayet net ve açıktır. Şu anda vekil din görevlisi olarak görev yapan değerli görevlilerimizden 4 bin kişi bu yasa çıktıktan sonra, yürürlüğe girdikten sonra bu haktan istifade edecek. Neden "4 bin" diye bunu koyduk yasaya? 2005'ten bugüne kadar vekil olarak görev yapmış 8.400 görevlimiz var. Bundan dolayı, 4 bin kaydı bir sınav şartını da getirdi yani kurum içinde bir sınav yapma zorunluluğu getirdi çünkü 4 binin üzerinde -Maliyeyle yaptığımız görüşmelerde- tahmin etmiyoruz ama 4 binin üzerinde bir müracaat olması hâlinde bu şartın da yasada yer alması gerekliliğini ortaya koymuş oldu.

Değerli arkadaşlar, ayrıca, Sayın Başbakanın millî birlikle ilgili Kur'an Yılı toplantısında yapmış olduğu bir konuşmanın burada dile getirildiğine şahit olduk. O toplantıda ben de vardım, Sayın Başbakanımız… Anayasa'nın 136'ncı maddesinin Diyanet İşleri Başkanlığına yüklediği görev gayet açıktır. Nedir bu? Millî birlik, milletçe dayanışma ve bütünleşme görevi. Diyanet İşleri Başkanlığının zaten görevi budur. Orada da ifade edilen, Anayasa 136 çerçevesinde Türkiye'de birliğin, bütünlüğün çimentosu anlamında, Diyanet İşleri Başkanlığına düşen sorumluluğu orada bir kez daha Sayın Başbakanımız hatırlatmıştır.

Şunu da samimiyetimle ifade ediyorum: Siyaset ve Diyanet ilişkisi en kolay hesap vereceğimiz bir alandır, bunu açık söylüyorum değerli arkadaşlar.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Bakanım, Sayın Başbakan "açılım" diye başladı.

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) – Siyaset-Diyanet ilişkisinde çok net bir şekilde bunu ifade ediyorum. Siyaseti bu kuruma bulaştırmama konusunda başta Başbakanımız olmak üzere de, Bakan olarak, tüm yetkililer olarak azami gayreti gösterdiğimizi de belirtmek istiyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "Bütün siyasi görüş ve düşünüşlerin dışında…" diyor Sayın Bakanım, 136 böyle diyor.

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, burada tabii, 17.541 kadro ihdası yapıldı, hep birlikte yaptık bunu. Bu son derece önemli bir rakamdır. Bunun 5 bin kadro ataması bu yıl içerisinde olacak, 5 bin sözleşmeli, 4/B sözleşmeli alımı gerçekleşecek, ayrıca, 4 bin kadar da vekil imam alımı olacak. Takriben 14 bin görevli bu şekilde işe başlamış olacak. Bunları hep birlikte gerçekleştirdik. Bunların, inanıyorum ki bu tasarıyı getirenler olarak, çok küçümsenmemesi gereken, çok önemli adımlar olarak kamuoyunda algılandığı inancı içerisindeyim.

Bu arada, hiçbir hatip burada temas etmedi, şunu ifade edeyim: Türk Ceza Kanunu uygulaması bakımından, kamu görevlilerine din görevlileri tabi değildi değerli arkadaşlar. Bu Yasa'nın bence getirdiği en önemli düzenlemelerden bir tanesi budur. Diğer kamu görevlileri Ceza Yasası açısından neye tabi iseler, din görevlileri de aynı esaslara tabi noktasına getirilmiş bulundular.

Bu kısa belirtmelerden sonra, değerli milletvekilleri, 23'üncü Dönem milletvekilleri olarak, tıpkı 1965 yılında olduğu gibi, tarihî bir görevi yerine getirmiş bulunuyoruz. Otuz yıldır ağırlıklı olarak ikincil mevzuatla yönetilen Diyanet İşleri Başkanlığı, teşkilat yasasına, bugün itibarıyla kavuşmuş bulunuyor. Başta Sayın Başbakanımız olmak üzere, Bakanlar Kurulundaki tüm arkadaşlarıma ve Meclis Başkan Vekilimiz ve Divan Üyelerine ve siz emeği geçen bütün milletvekili arkadaşlarıma şükranlarımı arz ediyorum.

Ayrıca, ülkemizin en ücra köşesinde milletimizin dinî, manevi hayatına minberde ve mihrapta rehberlik yapan, semalarda ezan sesini eksik etmeyen, vefakâr, fedakâr din görevlileri başta olmak üzere, bütün Diyanet camiasına, ülkemize, milletimize ve özellikle yurt dışında yaşayan gurbetçilerimize, akraba ve soydaş topluluklarına, bu Yasa'nın hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, tarih bize göstermiştir ki inancını kaybeden milletler, kimliğini oluşturan diğer unsurları da çok kolay kaybederler. Bundan dolayı, dünyevileşmenin insanlığı bunalttığı günümüz dünyasında inanç ve dinin önemi, öyle tahmin ediyorum ki, çok daha iyi anlaşılmaktadır. Barış dini olan, orta yolu tavsiye eden İslam'ın kuşatıcı rahmetine bütün insanlığın bugün çok daha büyük ihtiyacı vardır. Bu Yasa ile daha dinamik bir yapıya kavuşacak olan Diyanet İşleri Başkanlığı tüm bu taleplere cevap verecek bir yapıya kavuşmuş bulunmaktadır.

Dikkat ederseniz, gerek Parlamento çalışmalarımızda gerek siyasi atmosferde gergin bir ortam var. Bu yasa çalışmasında gördük ki, bütün siyasi grupların bu yasa ortak bir paydası oldu. Başta milletimizi birleştiren bağların ne kadar güçlü olduğu konusunda da buradaki birliktelik önemli bir mesaj teşkil etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

DEVLET BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bu Yasa'yla büyük Türkiye'nin Diyanet teşkilatını daha güçlü kılacak, daha donanımlı görevlilerle milletimizin din konusunda daha iyi aydınlatılması konusunda önemli görevler yapacak, birliğimizi, bütünlüğümüzü, kardeşliğimizi daha da iyi pekiştirecek güzel bir düzenlemeyi hep birlikte el birliğiyle gerçekleştirmiş olduk. Elinize sağlık diyorum, dilinize sağlık diyorum ve milletimize tekrar hayırlı olması temennisiyle hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Tasarı hayırlı uğurlu olsun.

Birleşime elli beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.56

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.01

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Gülşen ORHAN (Van)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 127'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

5'inci sırada yer alan, Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/892) (S. Sayısı: 524) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Komisyon raporu 524 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu tasarı İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle tasarı, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Tasarının tümü üzerinde gruplar adına ilk söz, Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Hasip Kaplan.

Buyurun Sayın Kaplan.

BDP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Böylesine önemli bir bakanlığın görüşmesini yaparken gerçekten üzüntü duyuyorum. Salona bakıyorum, Türkiye'nin en önemli Bakanlığının kuruluş ve görevleri hakkındaki kanunu konuşuyoruz ve ben, tabii, burada ekranları başında bizi izleyen halkımıza buradan AK PARTİ sıralarında 5 kişi var ve gerisi çoğunluk muhalefet.

M. NURİ YAMAN (Muş) – 4 kişi var…

HASİP KAPLAN (Devamla) – Demek ki Dışişleri Bakanlığımız gibi çok önemli, ülkemizi dışarıda temsil eden, sorumluluklar üstlenen bir bakanlık konusundaki sorumluluk anlayışımız bu ilgimiz kadar.

(x) 524 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Ben bunu söylerken neden bunları söyleme gereğini duydum? Plan ve Bütçe Komisyonunda da görüşürken aynı yaklaşım söz konusu oldu. Dışişleri Bakanlığının…. Elimde Sayın Davutoğlu'nun bir sunuşu var ve bu sunuşta 2010 yılı bütçesiyle ilgili bir cümleyi halkımızın dikkatine sunmak istiyorum: Deniliyor ki "Bakanlığın 2010 yılı için bütçe teklifi Maliye Bakanlığına '1 milyar 771 milyon 401 bin 553 TL.'" Dışişleri Bakanlığının teklifi Maliye Bakanlığına. Ancak Maliye Bakanlığı 2010 yılı bütçesini Türkiye Büyük Millet Meclisine "920 milyon 137 bin TL" olarak teklif etmiştir. Şimdi, bu teklife baktığımız zaman, Dışişleri Bakanlığının talebinin sadece miktar teklifinin yüzde 52'si karşılanmış. Şimdi bunun altını önemle çizmek istiyorum. Sonra tekrar devam ediyorum, Bakanlığın bütçesi son on beş yılda 2,5 katından fazla oranda azalarak genel bütçenin binde 3,3'üne tekabül eden bir seviyeye gerilemiştir.

Arkadaşlar, gerçekten oturup düşünmemiz gereken günlerdeyiz. Düşünün, Dışişleri Bakanlığı, Türkiye büyüyor, dış ilişkileri büyüyor ve dünyanın 16'ncı ekonomisi olmakla övünüyoruz. Şimdi, dünyanın 16'ncı büyük ekonomisinin Dışişleri Bakanlığının bütçesi 1 milyar TL bile değil. Yani, Türkiye'de birçok genel müdürlüğün bütçesi Dışişleri Bakanlığının bütçesinden daha fazla.

Şimdi böyle olunca, kanun tasarısının -ki Hükûmetten geliyor- gerekçesine bakıyoruz: "Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, uluslararası ilişkilerin genişleyen kapsamı ve dış politikada alınan yeni inisiyatiflerle birlikte çok çeşitli alanlarda ve coğrafyalarda yeni sorumluluklar üstlenmektedir. 2009, 2010 ve 2011 yılları içerisinde faaliyete geçen veya geçmesi öngörülen kırk iki yeni temsilcilikle, Dışişleri Bakanlığının yurtdışı teşkilatını oluşturan toplam temsilcilik sayısı iki yüz on ikiye ulaşmış olacaktır." deniliyor.

Evet, küresel ekonomik bir krizi geride bıraktıktan sonra, ekonomi, politika, dış ilişkilerde de yeni arayışları ister istemez gündeme getiriyor ve yönümüzü bugün ithalat ve ihracatımızın yüzde 60'ını yaptığımız -100 milyar civarında ithalat ve ihracat rakamımız- ABD ve Avrupa Birliği ülkeleri… Şimdi onlarda bir kriz oluştu ve en son, işte gördünüz, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin bütçelerinde bir gerileme ve kısıtlama kararı alındı. Bu gerileme ve kısıtlama sonucu Türkiye'nin yüzde 60 olan ithalat ve ihracatı yüzde 46'lara geriledi. Yani Türkiye'nin mevcut… Tabii tekstil sektörü, turizm sektörü, inşaat sektörü, sanayi sektörü, bunların hepsinde gerileme yaşandı.

Elbette ki Türkiye, genç, dinamik bir nüfusu ve Allah'ın yeryüzünde nasip eylediği en güzel vatan zenginliğine sahip bir ülke olarak, bu kriz döneminde genç ve cesur girişimciliğiyle yönünü Orta Doğu'ya, Uzak Doğu Asya'ya, Afrika'ya, Güney Amerika'ya, Brezilya'ya, Arjantin'e dönebilme cesaretini gösterdi ve Rusya'yla olan ticaret hacmimizde bir genişleme oldu ama Çin'e baktığımız zaman, koskoca Çin'de, ilişkilerimiz, ihracatımız hızla gelişirken, bir iki tane temsilciliğimiz var. Endonezya'yla yeni ilişkiler geliştiriyoruz, Hong Kong'da, yeni temsilciliğimiz orada, daha önce kurulmuştu, var.

Şimdi burada oturup doğru doğru konuşacağız. Evet, siyaseten çok karmaşık konuları tartışıyoruz. Filistin olayı, İsrail olayı, Gazze olayı, Kandil olayı, NATO olayı… Türkiye'nin güvenlik riskini çok yakından ilgilendiren, çok önemli konularda durmadan bir taraftan Ermenistan'la ilişkiler, bir taraftan Kıbrıs'la ilişkiler, bir taraftan üçlü mekanizma, bir taraftan Orta Doğu, bir taraftan Amerika'nın yaz aylarında Irak'tan çekilme ihtimali, diğer taraftan yeni enerji politikaları, yeni Nabucco'yla beraber geçiş koordinatlarının Türkiye üzerinden olduğu, Katar'daki doğal gazdan tutun da İran'daki petrolden, Azerbaycan'daki doğal gaz ve petrolden, böylesine devasa ilişkiler ağı içinde Türkiye'yi Dışişlerinde gerçekten çok az sayıda özveriyle çalışan bir kadro ve dar bir kadro götürmek zorunda kalıyor.

Biz elbette ki bu ülkenin evladı olarak bu ülkenin daha da gelişmesi için, daha da zenginleşmesi için, daha da etkin olması için ve ilk 10'un içinde yer alan bir Türkiye Cumhuriyeti devletinin gerçekten barış içinde, demokrasi içinde yaşayan onurlu vatandaşları olmanın özlemiyle biz de bu konuda bu sorumlulukta böylesi bir teşkilat yasasını desteklerken bir iki önergeyle de elbette ki çalışanların özlük haklarından tutun da ulusal üstü yargı ve hukuktaki ilişkilerine kadar bazı önerilerimiz olacaktır. Bu dikkate alınır, alınmaz genelde AK PARTİ'nin çoğulcu anlayışın değil, çoğunlukçu anlayışının "ben getirdim, ben yaparım, ben bilirim, ben çalarım ben oynarım demokrasisi" çerçevesinde.

Tabii, bunu tartışırken dış sorunlarımızı, dış ilişkilerimizi konuşmayacak mıyız siyasetini? Elbette ki yasama Meclisinde bunun konuşulması kadar doğal bir şey yok ve biz de merak ediyoruz, heyecanla da bakıyoruz.

Bugün, Sayın Dışişleri Bakanımız Ahmet Davutoğlu bu kanun tasarısı nedeniyle apar topar geldi. Nereden geldi? Bakıyoruz hemen son dakika haberlerine: Brüksel'de İsrail Ticaret Bakanıyla gizlice bir görüşme yapıldığı haberi düşüyor, "İsrail Ticaret Bakanı Ben-Eliezer'le buluştu, iki buçuk saat görüştü." deniliyor. Orada İsrail Dışişleri Bakanı Lieberman'ın haberdar edilmediği İsrail basınına düşen haberlerde geçiyor ve Hükûmet içinde İsrail'de de bu tartışılıyor. Tabii, bizde de ister istemez bunu sağduyuyla, soğukkanlılıkla, yani gerçekten İsrail'le bunca kriz yaşarken bu hızlı trafiğin ve diplomasinin ne olduğunu, Sayın Bakanımızın burada, yüce Meclise bir açıklama yaparak detaylandıracağına, bilgilendireceğine de inanıyorum, çünkü doğru olan da budur, yürütmenin yasamaya karşı hesap verme değil, bilgilendirme gibi bir görevi vardır.

Fakat son dakika haberlerine düşen enteresan şeylere de vurgu yapmadan geçmeyeceğim. "Gizli görüşme doğrulandı." deniliyor. Doğru, Ankara'dan Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Sayın Burak Özügergin, yine Ankara'ya gelişi sırasında Sayın Bakanımızın böyle bir görüşme olduğunu… Ancak cep telefonlarımıza düşen hemen sıcak bir habere geçmek istiyorum. Deniliyor ki bu görüşmede, bakın "Esir olan İsrailli bir asker Şalit için bin Filistinliyi serbest bırakmaya hazırız." demiş İsrail Hükûmeti adına konuşan Bakan.

Elbette Filistin'le dayanışmaysa, böyle bir görüşme, bunun üzerine minvalse, temelinde başka şeyler yoksa, Toronto görüşmesi sonrası Sayın Obama ile Erdoğan arasındaki görüşmelerden sonra bu gerginliği indirin, tansiyonu düşürün ve görüşün telkinleri etkili olmadıysa veya olduysa, bu ülkenin yararına doğru yapılmışsa, doğru bir adım atılmışsa, atılan doğru adımda Sayın Bakanın yanında yer alırız, ancak aynı hassasiyeti, İsrail'in askeri, esir askeri, kendi askeri için gösterdiği hassasiyeti Hükûmetten sınır boylarında on beş günlük eğitimden sonra gidip toprağa düşen askerlerimiz için de göstermesini bekleme hakkımız var. Muhalefet olarak bunu sorarız.

Dağlıca'da, 8 tane asker Dağlıca'dan Kuzey Irak'a götürüldüğünde bu Parlamentonun üyeleri gidip sağ salim onları getirdi diye haklarında fezleke hazırlanırken, bu kıyaslamayı Sayın Bakanın yapmasını, Hükûmetin yapmasını diliyorum. 8 askerimizin canı hiç mi kıymetli değildi ki onları getirmek için Kuzey ırak'a giden ve Amerika'nın da Barzani yönetiminin de Talabani'nin de bilgisi dâhilinde oradan askerleri sağ salim getirdi diye bizim milletvekillerimize fezleke gönderen anlayış karşısındaki duruşu da sorgulamalarını ve doğru bir duruş göstermelerini isteme hakkımız var.

Arkadaşlar, bunu ben niçin söylüyorum? Eğer İsrail'in bir askeri için gösterdiği hassasiyetin binde birini biz askerlerimiz için gösterseydik, bugün, Siirt'in Sarıyaprak köyünde 2 askerimizin, 3 korucunun ve -siz, birileriniz veya birileri insan olarak görmeyebilir- etkisiz hâle getirilen ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan 12 gencin anasının da babasının da olduğunu, madalyonun iki yüzünün olduğunu, her acının, her ölümün paylaşılması gerektiğini, bu ülkenin çocukları söz konusu olduğu zaman, onu paylaştığımız zaman, bunu aşabilmenin ne kadar daha kolay olabileceğini görmemiz gerekiyor.

Evet, bu kürsüden başsağlığı çokça, kınama çokça yapılıyor. Bu kürsü ağlama duvarı değildir arkadaşlar. Bu kürsü, halkın temsilcilerinin seçilip geldiği çözüm adresidir. Biz çözümü bulamıyoruz. Eğer ülkemizde barışı sağlamak için, silahları susturmak için adım atamıyorsak ve haberlere baktığım zaman, Sayın Başbakan -tabii ki onun da tatil hakkı var- tatile gidiyorsa askerler öldüğü zaman ve sayın ana muhalefet parti lideri bu kan akma olayı konuşulurken görüşmek için "Sen benim makamıma gel, ben senin makamına geleyim." gibi peşrevler çekiyorsa birbirine bu ülkede, bu ülkede iktidar ile ana muhalefet partisi kayıkçı kavgasına tutulmuşsa, ben neyi konuşayım burada Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde diye düşünüyorum. Çünkü bu ülkede kardeş kanını durduramadığımız sürece çok güçlü dışişleri bakanlıklarımız da olsa, çok güçlü kurumlarımız da olsa ne yazar!

Bakın arkadaşlar, şu kitapçığı açın ve ilk sayfasından itibaren bir şeyler göreceksiniz. Türkiye'nin, devlet politikası olarak sulhtan bahsettiğini göreceksiniz yurtta ve cihanda.

Şu tasarıya bakınız, şu tasarının 1'inci maddesinde Dışişleri Bakanlığımızın görev ve yetkileri sayıldığı zaman çok ulvi görevlerle donatıldığını göreceksiniz. "Her türlü toplumsal yaşamın temelini oluşturan insan haklarının ve demokratik değerlerin savunulması ve ileriye götürülmesi, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle yapılan her türlü ayrımcılık ile mücadele edilmesi." Güzel sözler bunlar. Bunları hayata kendi ülkemizde geçiremiyorsak, siz gidip nerede hayata geçireceksiniz? Hangi ülkede, hangi dışarıda?

Arkadaşlar, bir tehlikeli oyuna dikkatini çekmek istiyorum yüce Meclisin: Şimdi, notlarıma bakıyorum. Sayın Başbakan konuşmasında şöyle bir imada bulunuyor, diyor ki: "NATO neden Kandil'e girmiyor?" Evet, dikkatinizi çekeyim: "NATO niye Kandil'e girmiyor?" NATO'ya Türkiye olarak -kitapçıkta yazıyor- 50'lerden beri üyeyiz. NATO'nun bugüne kadar girdiği yere bela girmiştir arkadaşlar. Bakın, Yugoslavya'ya girdi, bela girdi Yugoslavya'ya; paramparça oldu. Bakın, dikkat edin, Bosna-Hersek ayrı, Hırvatistan ayrı, Slovenya ayrı, Kosova ayrı, Sırbistan ayrı; kaç devlet olduğunu gördünüz mü?

Bakın, NATO Irak'a girdi. Irak'a girdikten sonra kaç milyon insan öldü biliyor musunuz? Müslüman değil miydi ölenlerin hepsi? 1 milyon insanın üstünde öldü. NATO, Birleşmiş Milletler Afganistan'a girdi. Neyi çözecek arkadaşlar? NATO -bir de bahanesi var- "Türkiye'deki sorun örgütle Türkiye arasında. Oysa El Kaide uluslararası bir terör örgütü olarak bütün ülkeleri, 11 Eylülde İkiz Kuleleri vurduğu için farklı." diyor.

Şimdi, NATO'yu, bu belayı Türkiye'ye davet ederseniz, kendi vatandaşlarınızla konuşamaz ve çözemezseniz korkarım ki bu dehşet planların tuzağına düşürürsünüz. Bu çok tehlikelidir. NATO, girdiği yerlerde, arkasından iki provokasyonla yeşil hatlar çekiyor, yeşil hatlar. Fırat'ı yeşil hat hâline getirebilir. Bu tehlikeye dikkat çekmek istiyorum. NATO'yu davet etmeyin; gidin kendi çocuklarınızla konuşmanın, görüşmenin, tartışmanın ve çözmenin yollarını bulun.

Bakın -elimdeki notlara bakıyorum, demin tekrar baktım- Diyarbakır'da doksan dokuz tane sivil toplum örgütü bir araya geliyor, Hükûmete çağrıda bulunuyor, PKK'ye de buluyor. Arkasından Batman'da onlarca sivil toplum örgütü geliyor ve çağrıda bulunuyor "Silahlar sussun." diye. Bugün de benim ilimde Şırnak'ta sivil toplum örgütleri bir araya gelmiş ve açıklama yapmışlar, çağrıda bulunuyorlar. Yine bakıyorum, Van'da sivil toplum örgütleri bir araya gelmiş çağrıda bulunuyor. Peki, ülkemin diğer bölgeleri, Karadeniz, Akdeniz, Ege, İç Anadolu, Trakya'nın sivil toplum örgütleri süs saksısı mıdırlar, söyler misiniz arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Süs saksısı olmadıklarına göre, onlar da vicdanen, insan olarak bundan rahatsız olduklarına göre neden susuyorlar? Yani, bu ülkenin savaşı da barışı da hep doğunun, güneydoğunun, oradaki örgütlerin ve aydınlarınsa, emek, meslek örgütlerinin, siyasetçilerin omzuna mı bindi?

AK PARTİ diyor ki: "Bu Mecliste 75 tane Kürt milletvekilim var.", 20 tane biz varız, eder 95, CHP'de de var, MHP'de de var Kürk kökenli; eğer, bizler bir araya gelip iki laf edemiyorsak, bir çağrı yapamıyorsak yazıklar olsun bize! Yazıklar olsun, bu Mecliste bu kırmızı koltuklarda oturmaya!

Arkadaşlar, sivil toplum nedir? Vicdandır, vicdan. Niye İzmir'deki sivil toplum susuyor? Niye İstanbul'daki sivil toplum susuyor? Niye Ankara'ya yürümüyorlar? Niye sesini çıkaramıyorlar? NATO'yu davet ediyorlar. Bu ülkenin içişlerine, dışarıdan güçler, müdahale edilsin isteniyor. Buna ses çıkarmak zorundayız. Ülkemizin birliği, bütünlüğü…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) - Bu güzel ülke, 70 milyon değil, 700 milyon insana yeter arkadaşlar, 700 milyon insana. Bu kardeşliğimiz, 700 milyon insanı doyurur ve mutlu yaşatır.

Bu duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaplan.

Buyurun Sayın Şandır.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Hatip de ifade etti, ben de buradan söylüyorum: Bugün gazetelere yansıdığı kadarıyla Sayın Dışişleri Bakanı İsrailli bir bakanla Brüksel'de -gazetelere yansıdığı kadarıyla- gizli bir görüşme yapmıştır.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, böyle bir usul var mı efendim? Neye göre konuşuyor?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Bu görüşmenin gerçeğini, Dışişleri Bakanlığının teşkilat yasası görüşülürken, bu iddialar ortadayken, Sayın Dışişleri Bakanını, millete -şu anda da tam izlenme saatidir- başında bir açıklama yapmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bozdağ.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, İç Tüzük'ümüz açısından böyle bir usul, bir defa yok. Kendisi soru sorabilir, İç Tüzük 60'a göre açıklama yapabilir, sataşma varsa konuşabilir.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Ben bu talebimi Sayın Bakan açısından söyledim.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakan burada. Zaten açıklama yapacaktır Sayın Bakan ama biraz sabırlı olursak Sayın Bakan konuşacak efendim.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Bakanın takdirine sunuyorum.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakan konuşacak, açıklamasını yapacak.

BAŞKAN – Her ikinizin de söyledikleri tutanaklara geçti.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Birazdan bu konu sorularla ortaya konulacak. Öyle olacağına Sayın Bakanın istediği anda açıklama yapma yetkisi, hakkı vardır.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakan, ne konuşacağını Sayın Şandır'a sormaz efendim.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - Ben davet ediyorum ve talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şandır, siz söylediniz, Sayın Bakan da ne zaman konuşacağını kendisi söyleyecektir.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Kendi takdirine sunuyorum yani bu çok özel bir konuda Sayın Bakan…

BAŞKAN - Sayın Şandır, ben de Sayın Bakana "Kalkın, lütfen burada konuşun." deme hakkına sahip olmadığıma göre…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Hayır, öyle değil.

BAŞKAN - Tutanaklara geçti, teşekkür ederim.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, şimdi Sayın Bakanın tümü üzerinde zaten bir konuşması olacak.

BAŞKAN – Ya, lahavle, aynı şeyi söylüyoruz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Aynı şeyi söylüyorum ama Sayın Bakan, konuşup bu konuya değinmese Sayın Şandır haklı olur. Bir konuşsun, değinecek mi, değinmeyecek mi?

BAŞKAN – Hayır, şimdi Sayın Şandır, önceden talep etti.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Arzum şu: Bu konuşmalar başlarken Bakanın konuşması daha şık olur diye söylüyorum.

BAŞKAN – Tamam efendim. İşte şık olup olmayacağına da sonuçta kendi iradesiyle karar verecek.

Tamam, teşekkür ederim.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani siyasi istismar yapıyorsun! Sadece siyasi istismar yapıyorsun!

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - Yoksa zaten sorularla konuşacağız.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sadece istismar yapıyor, Bakan konuşup cevap vermezse…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – İstismar yapmıyorum!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İstismar yapıyorsun!

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sizin iyiliğinize söylüyorum!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakan konuşmadan…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Buraya her çıkan bunu konuşacak.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İstismar yapıyorsun! Bakan konuşsun. Konuşmazsa o zaman haklı.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Bozdağ, buraya her çıkan bunu konuşacak.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakan konuşmadan…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Şimdi, Sayın Hasip Kaplan konuşmasa daha iyi değil miydi, Sayın Metin Ergun konuşacak aynı şeyi?

BAŞKAN – E, ne yapalım, konuşacak, siz söylediniz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, Sayın Başkan…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Bakan, açıklama yapsa bu konuşmalar olmayacaktı.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakan konuşacak ama…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – İstismar değil, asıl istismarcı…

BAŞKAN – Sayın Şandır… Sayın Şandır…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - Dış politika sizin meseleniz değil, milletin meselesi!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İstismar etmeyin Sayın Şandır!

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Hayır, istismar etmiyorum, onu size iade ederim! Milliyetçi Hareket Partisi asla bu konuyu istismar etmez!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Çok net, açık!

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) - Talebinizi söyleyin Sayın Şandır.

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.27

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.39

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Gülşen ORHAN (Van)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 127'nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

524 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Metin Ergun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletin kalpgâhı olan bu kürsüde milletin temsilcilerinin milletin hissiyatını dile getirmesi tabii bir şeydir. Bu yüzden bugün millet terör örgütünü yine lanetlemiştir, biz de lanetliyoruz, telin ediyoruz ve şehitlerimizin ailelerine başsağlığı diliyoruz, şehitlerimize de Allah'tan rahmet diliyoruz.

Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle grubum ve şahsım adına yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

1991 yılında Sovyetler Birliğinin çözülüp Doğu Bloku'nun dağılmasından sonra dünyanın siyasi haritası değişmeye başlamıştır. Bu bir süreçtir; aynen 1910'lu, 20'li yıllardaki gibi bir süreçtir ve bu süreç henüz tamamlanmamıştır. Güç merkezleri değişmiş, farklılaşmış, küreselleşme olgusuyla karışarak daha farklı cazibe merkezleri oluşmuştur. Dolayısıyla Dışişleri Bakanlığımızın da bu doğrultuda yapılanması normaldir. Olması gereken de odur. Her ne kadar bu anlayışımızı tam olarak karşılamasa da biz parti olarak bu kanun tasarısını destekliyoruz ve olumlu oy kullanacağız ancak bu kanun tasarısını baz alarak Türkiye'nin dış politika sorunlarını ve AKP'nin yanlış yaklaşımlarını da burada milletin kürsüsünden dile getireceğiz, çeşitli önergeler vererek bunları dile getirmeye gayret sarf edeceğiz.

Jeopolitikçilerin dünyanın kalpgâhı dedikleri Türkiye; Avrupa, Asya, Afrika kıtalarının birleştiği kuzey, güney ve doğu ulaştırma yollarının üzerinde yer alan bir coğrafya üzerinde kurulmuştur. Bu coğrafi konumunun özelliği dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti, kurulduğu günden itibaren komşuları ve dünya ülkeleriyle karşılıklı saygıya dayalı dikkatli bir dış politika uygulaması içerisinde bulunmuştur. Cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Mustafa Kemal Atatürk "yurtta sulh cihanda sulh" ilkesiyle Türkiye'nin içeride ve dışarıda barış, güven ve karşılıklı saygıya dayalı ilişkiler içerisinde olmasının gerekliliğini işaret etmiştir.

Sayın milletvekilleri, sekiz yıllık AKP hükûmetleri döneminde, Türkiye'nin kurulduğu günden itibaren büyük bir gayret ve dikkatle oluşturduğu jeopolitik, siyasi ve tarihî konumuna uygun hassas dengelere dayalı bu dış politika anlayışı ve denklemleri büyük ölçüde hasar görmüştür. Buna karşılık, AKP hükûmetleri, uzun yılların çabası neticesinde oluşturulan ve bu döneme kadar dikkat ve ihtimamla sürdürülen bu dış politika denkleminin yerini alacak gerçekçi ve tutarlı yeni politikalar da üretip uygulayamamışlardır.

AKP hükûmetlerinin sergilediği dış politika anlayışı, millî menfaatlerimizle örtüşmemektedir, gerçekçilikten uzaktır, romantiktir, hayalperest, hatta maceraperesttir, ayakları yere basmayan bir dış politika anlayışıdır. AKP hükûmetlerinin dış politika anlayışı, dış politika değerlerimizi göz ardı eden bir dağınıklık içerisindedir.

Dış politikanın tebessüm ve romantizmin ötesinde bir gerçeklik olduğunu unutan AKP hükûmetleri, fazlaca dış seyahat etmeyi ve şahsi ikili temaslar kurmayı bir marifet ve başarı gibi göstermeye çalışmışlardır. Yaşananlar bize göstermiştir ki bütün bu mütebessim temaslar ve seyahatler, Türkiye'nin temel dış politika sorunlarının millî menfaatlere uygun biçimde çözümünde hiçbir olumlu sonuç vermemiştir.

AKP hükûmetleri döneminde Türkiye'nin dış politikası şahsi ikili görüşmeler öne çıkarılarak yürütülmüştür. Bugün olduğu gibi, genellikle kapalı kapılar ardında gerçekleştirilen bu şahsi ikili görüşmeler kayda geçirilmemiş ve muhatabın sözlü vaatleriyle yetinilerek, Türkiye'nin dış politikası uluslararası ilişkiler açısından hiçbir anlam ifade etmeyen bu yöntemle yürütülmeye çalışılmıştır. Bu yönüyle baktığımız zaman, AKP hükûmetlerinin dış politikası sözeldir. Ne yazık ki Türkiye'nin millî menfaatleri son dönemdeki bu sözel dış politika anlayışıyla korunmaya çalışılmıştır. Herkesçe malumdur ki kayda geçirilmeyen ve dolayısıyla devlet hafızasına girmeyen dış politikadaki bu sözlü vaatler kişiseldir ve devletleri bağlamaz. Ufak iç politika hesapları peşinde olan ancak dış politikada farklı davranan AKP hükûmetleri, kendi dönemleri içinde Türk dış politikasını tamamen teslimiyetçi ve angaje bir anlayışla yürütmüşlerdir. Bu angaje ve teslimiyetçi anlayışlarını da dış politikada faydadan ziyade zarar getiren sahte kabadayılıklarla örtmeye çalışmışlardır.

“Çözümsüzlük çözüm değildir” ve “Muhatabından bir adım önde olmak” ifadesi dış politikada Türkiye’ye pahalıya mal olmuştur. Bu dönem içerisinde AKP hükûmetlerinin uluslararası bazı anlaşmazlık ve sorunların çözümünde büyük oranda kendi zorlamaları ile arabuluculuğa soyunduklarına da şahit olunmuştur. Bu girişimlerinde sorunlara çözüm bulmak bir yana, taraflarla bile ilişkileri bozma noktasına getirmişlerdir. Ayrıca bu politik davranışla Türkiye'nin aslında doğrudan ilgisinin olmadığı bu sorunlar, bu girişimler neticesinde Türkiye'nin sorunu hâline gelmiştir.

Gözlemlediğimiz bir başka husus, AKP hükûmetlerinin Türkiye'nin dış politikasını uzmanlaşmış, tecrübe sahibi Dışişleri mensuplarından dahi gizleyerek, kaçırarak, uzmanlıkları tartışılan danışmanlar eli ile kapalı kapılar ardında yürütme arayışı içinde olmalarıdır. Bu hatalı dış politika uygulamalarına karşı uyarıda bulunan deneyimli Dışişleri mensupları ise Hükûmet mensuplarınca zaman zaman, yer yer tahkir edilmişlerdir.

AKP hükûmetlerinin dış politikası yüzeyseldir ve sonuç odaksızdır. AKP hükûmetlerinin dış politikası verimsizdir ve sonuçsuzdur. Sekiz yıl boyunca sorunları çözmek adına büyük propagandalarla atılan hiçbir adım, evet hiçbir adım sonuç vermemiştir. Bunun olumlu bir tek örneği yoktur. Dolayısıyla denilebilir ki, AKP hükûmetlerinin dış politika uygulamaları Türkiye'nin temel sorunlarını çözmekten uzak olup, dost ve kardeş ülkelerle bile mevcut iyi ilişkileri ilk kez bozan bir seyir izlemiştir. AKP’nin yürüttüğü gerçekçilikten uzak bu hatalı dış politika, Türkiye'nin uluslararası camiadaki etkinliğini azaltmaya ve yalnızlaştırmaya yol açmıştır.

Ülkelerin dış politikaları karşılıklı çıkarlar ve güven üzerinde, kalıcı ittifaklar, değişken ittifaklar ekseninde tanzim edilir ve yürütülür. Artık, bir devlet politikası hâline gelmiş Türkiye millî dış politikasında özellikle Türk cumhuriyetleri, Pakistan ve benzeri gibi ülkelerle güven esasına dayalı bir değişmez kalıcı dostluk ve müttefik ilişkisi olarak devam ettirilmeliydi. AKP, takip ettiği ilkesiz ve omurgasız dış politika anlayışında bu hususa dikkat etmemiştir. AKP, yeni uluslararası sorunlara, arabulucu küresel güçlerin küresel projelerine eş başkan veya yeni yoldaşlar edinmeyi bir stratejik derinlik olarak görmüştür. Korkarız ki AKP'nin bu sanal stratejik derinliği Türkiye'ye çok büyük zararlar verecektir.

Yine bu dönemde Türkiye'nin dış politikası diplomasi gerçekliğinde ve literatüründe yeri olmayan "ağabey" ve benzeri gibi ifadeler kullanılarak Türkiye gibi köklü bir devletin geleneğine uymayacak şekilde gayriciddi söylemlerle yürütülmeye çalışılmıştır. AKP hükûmetleri döneminde Türk dış politikası, uzun erimli ve uzun soluklu olmaktan çıkarılarak çoğu zaman kendi içinde çelişkili, günübirlik, küçük politik hesapların dikkate alınmasıyla yürütülmeye çalışılmıştır.

Muhterem milletvekilleri, AKP hükûmetleri nasıl iç politikada inkârcı bir yaklaşımı benimsemiş ise dış politikada da aynı üslup ve yaklaşımı benimsemiştir. Onlara göre kendilerinden önce dış politikada hiçbir şey yapılmamış, Hatay ve Kıbrıs gibi örnekler unutularak hiç dik duruş sergilenmemiştir.

AKP dış politikada acelecidir. Bütün sorunları kendi dönemlerinde çözme hevesi ve aceleciliği içinde olmuşlardır. Türkiye'nin bilgisinden ve birikiminden istifade etmeyi düşünmemişlerdir. Türkiye'nin kazanım ve tecrübesini dikkate almamışlardır. Ne yazık ki, bu aceleci ve öngörüden uzak yaklaşımları yüzünden, sorunları çözme hayaliyle attıkları her adımda millî çıkarlarımız zarar görmüştür. AKP, dış politika uygulamasında kararlı, istikrarlı ve ilkeli bir duruş gösterememiştir. AKP İktidarı döneminde millî çıkarlarımızın korunması kararsız ve ilkesiz, gelişigüzel yaklaşımlara bırakılmıştır.

Yine yaşananlar göstermiştir ki, AKP hükûmetleri millî menfaatlerimizin korunması doğrultusunda gerekli öngörü ve soğukkanlı analiz yeteneğinden uzaktır. Analiz yeteneğinden ve stratejik derinlikten uzak oldukları için de, yürütülen millî çıkarlarımızdan taviz kampanyalarının tuzağına düşmekten kurtulamamışlardır. Bunda Türkiye'nin geçmiş birikimlerinin dikkate alınmaması ve bu yüzden gelecek perspektifinin sağlıklı olmaması da etkili olmuştur. Bu dönemde Türkiye'nin komşularıyla ilişkileri kulağa hoş gelmekle birlikte dış politika gerçekliğinde hiçbir anlam ifade etmeyen "sıfır sorun" söylemiyle yürütülmeye çalışılmıştır. Bu söylemin kılavuzluğunda yürütülmeye çalışılan dış politika komşularımızın hiçbiriyle mevcut temel sorunların çözümünde yardımcı olmamıştır. Uluslararası dayatmalarla benimsendiği anlaşılan bu teslimiyetçi söylemin uygulamada Türkiye'nin millî çıkarlarına hizmet etmediği anlaşılmıştır. Belki daha vahimi, bu politika uygulamasına karşı millî çıkarlar gözetilerek yapılan bütün uyarılar AKP hükûmetleri tarafından dikkate alınmamanın ötesinde sık sık çarpıtılarak, bu uyarıları yapanlar suçlanarak zan altında bırakılmıştır. Nitekim bu söylem kullanılarak ve dış dayatmaların zorlamasıyla millî çıkarlarımıza aykırı Ermenistan ile imzalanan protokoller Ermenistan ile ilişkilerimizde olumlu bir sonuç vermediği gibi dost ve kardeş Azerbaycan ile ilişkilerimizde önemli hasarlara sebebiyet vermiştir. Türkiye, uzun ömürlü bir imparatorluğun vârisi olarak eski coğrafyasındaki tarihî, kültürel ve aidiyet bağıyla bağlı milletlerle ve toplumlarla ortak mirası paylaşan bir milletin ülkesidir. Bu coğrafyalardan göç eden insanların akrabalık bağlarıyla bağlı olduğu toplumlarla ilişkileri devam etmektedir. Günümüzde bu insanlara karşı hakkaniyet ve evrensel hukuk kurallarına aykırı uygulamalara Türk milletince tepki gösterilmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, kurulduğu andan itibaren cumhuriyetimizin bu coğrafyalara yönelik temel politikası, iç işlerine saygı çerçevesinde buralarda yaşayan toplumlarla kültürel ve sosyal ilişkileri geliştirmek olmuştur. Ayrıca soğuk savaşın sona ermesinden sonra kurulan yeni Türk cumhuriyetleriyle örtüşen çıkarlarda iş birliği ilişkilerimizi yine iç işlerine saygı çerçevesinde geliştirmek de son dönem cumhuriyet hükûmetlerinin hedefi olmuştur. Ancak AKP hükûmetleri döneminde Türk dünyası unutulmuş, ilişkilerde hiçbir ilerleme sağlanamamış hatta tam tersi hasar bile görmüştür.

Sayın milletvekilleri, söylemde Irak'ın toprak bütünlüğü sık sık vurgulanmasına rağmen uygulamada AKP hükûmetlerinin kararsız politikaları neticesinde Irak'ın kuzeyinde sadece Irak'ın değil Türkiye'nin de millî birlik ve toprak bütünlüğünü bozabilecek bölücü teröre yataklık eden ve destek sağlayan bir siyasi yapının oluşması görmezden gelinmiştir. Tarihî Türkmen kenti Kerkük'ün demografik yapısının değişmesine ve toprak hukukunun tartışmalı bir hâle gelmesine köklü bir devlet ciddiyetiyle bağdaşmaz bir şekilde ses çıkarılmamış ve görmezden gelinmiştir. Kerkük'ün tapu ve nüfus idareleri yakılırken buna tepki gösteren kamuoyu "kayıtların aslı bizde" gibi pratikte hiçbir değeri olmayan söylemlerle yatıştırılmaya çalışılmıştır. İktidar, bu dönem içinde vuku bulan müttefiklik hukukuyla ve dostlukla bağdaşmayan, alçaklık numunesi olan, Türk askerinin başına çuval geçirilmesi hadisesi karşısında bir nota bile verme cesaretini gösterememiştir.

Son dönemde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ile İran arasındaki "uranyum zenginleştirmesi" temelinde yaşanan sorunun çözümünde arabuluculuğa soyunan AKP Hükûmeti, sorunun çözümüne bir katkıda bulunamadığı gibi Türkiye'nin uluslararası arenada yalnızlaşmasına yol açmış ve bugüne kadar İran'ın sorunu olan bir hadise Türkiye'nin de sorunu hâline gelmiştir.

AKP hükûmetleri, Türk milletinin millî davalarından biri olan Kıbrıs konusunda da "kazan/kazan" ya da "bir adım önde olmak" gibi dış politikada bir anlam ifade etmeyen sloganlarla hem KKTC'nin hem de Türkiye'nin millî çıkarlarına aykırı teslimiyetçi ve dışarıdan dayatılan "ver kurtul"cu bir politika izlemişlerdir. Bu bağlamda, büyük bir kampanyayla destek verdikleri Annan Planı doğrultusundaki politikaları, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerini de olumsuz yönde etkileyerek iflas etmiştir.

57'nci Hükûmet döneminde Helsinki Zirvesi'nde sağlanan Türkiye'nin AB adaylık statüsü, AKP hükûmetleri döneminde ne yazık ki ucu açık bir sürece dönüşmüş durumdadır. Öyle ki, gelinen noktada bazı AB ülkelerince Türkiye'ye tam üyelik yerine sıkça "imtiyazlı ortaklık" önerilir hâle gelmiştir. Millî bütünlüğümüze ve millî çıkarlarımıza aykırı haksız AB dayatmaları ve AKP hükûmetlerinin bu dayatmalara teslim olmaları Türkiye'nin tam üyelik hedefini sonunda tehlikeye atmış gibi görünmektedir. Sonuç olarak, AKP hükûmetleri döneminde yürütülen Türk dış politikası, sorun çözmenin ötesinde yeni sorunlar üreten bir yapıya bürünmüştür. Buna karşılık bu dönemde Türkiye'nin temel sorunları görmezden gelinerek üstü örtülmüştür.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinize saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ergun.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Şükrü Elekdağ, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine de sabırlar diliyorum, yüce Meclisi de saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Dışişleri Bakanlığının kuruluş ve görevlerinin kapsamlı bir yeniden yapılanmaya tabi tutulması uzunca bir süredir kuvvetle duyulan bir ihtiyaçtı. Bu ihtiyaç spesifik olarak şu üç nedenden kaynaklanıyordu: Birincisi, Türk dış politikasının büyük ölçüde genişleyen gündemi ve faaliyet alanlarıyla uyumlu olarak yeni temsil ihtiyaçlarının karşılanması gerekiyordu. İkincisi, dış politika sahnesinde artan görev ve sorumlulukları karşılayacak şekilde Bakanlığın kurumsal kapasitesinin tüm unsurlarıyla güçlendirilmesi ve yeniden yapılandırılması icap ediyordu. Üçüncüsü de bu yeniden yapılanma sürecinde Bakanlığın insan kaynakları ihtiyacının nitelik ve nicelik bakımından sağlanması, personelin özlük haklarındaki eksikliklerin giderilmesi ve Bakanlığın altyapı ihtiyaçlarının karşılanmasıydı.

Yasa tasarısı, değerli arkadaşlarım, kanımızca bazı istisnalarla bu üç alanda da olumlu değişiklikler getiren ve çağdaş dış politika yürütmenin altyapısını ve araçlarını büyük ölçüde sağlamayı öngören bir çalışmanın ürünüdür. Ancak, tasarının 12'nci maddesinin ikinci paragrafının (a) bendinde yer alan "Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Cumhurbaşkanını ve Hükûmeti temsil eder." ifadesinin uluslararası hukuka ve teamüle ve Anayasa'mıza ters düşen çok ciddi bir hatayı içerdiği kanısındayız, çünkü uluslararası hukuka ve teamüle göre büyükelçiler, devletlerini ve devletin temsilcisi olan cumhurbaşkanını temsil ederler, hükûmetlerini temsil etmezler. Nitekim 24 Aralık 1984 tarihinde Türkiye tarafından onaylanan Diplomatik İlişkiler Hakkında -1961 tarihli- Viyana Sözleşmesi 1'inci ve 3'üncü maddelerinde, bir büyükelçinin, nezdinde bulunduğu ülkede kendini gönderen devleti temsil ettiği ve kabul eden devletin de büyükelçiyi bu sıfatla kabul ettiğini öngörür. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından itibaren de, değerli arkadaşlarım, bu uluslararası teamüle uyulmuştur.

Diğer taraftan, büyükelçilerin hükûmeti temsil ettiği kavramı kanun tasarısından çıkarılmadığı takdirde Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 104'üncü maddesindeki hükümler ihlal edilmiş olacaktır. Zira 104'üncü madde "Cumhurbaşkanı devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder." hükmünü içerdiği gibi, (b) fıkrasında da Cumhurbaşkanına, yabancı devletlere Türk devletinin temsilcilerini göndermek görevini tevcih etmektedir.

Sonuç olarak, büyükelçilerin hükûmeti temsil ettikleri ibaresinin metinde muhafaza edilmesi, hem Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre kanun hükmünde olan Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi'ni hem de Anayasa'nın 104'üncü maddesini ihlal edecektir. Bu nedenle, kanun tasarısının 12'nci maddesinin ikinci paragrafının (a) bendinden büyükelçilerin hükûmeti temsil ettiği ifadesinin çıkarılması zorunludur.

Değerli milletvekilleri, ele aldığımız konu Dışişleri Bakanlığının kuruluş kanunu olunca, doğal olarak Türkiye'nin dış politika alanındaki performansının değerlendirilmesi kaçınılmaz oluyor. Özellikle son zamanlarda içeride ve dışarıda Türk dış politikasının ekseni üzerinde hayli yoğun tartışmanın gündeme geldiği dikkate alınırsa, böyle bir değerlendirmenin yapılması gerçekten icap ediyor.

Değerli arkadaşlarım, konuya cumhuriyetin kuruluşundan AK PARTİ İktidarına kadar geçen dönemde uygulanan dış politikayı ele alarak başlayacağım. Bu dönemde bazen ufak tefek inhiraflar da olsa uygulanan dış politikanın temel taşları şunlardı:

1) Ulusal çıkarları daima ön planda tutmak, bağımsızlığın korunmasına azami özen göstermek ve dış baskıların etkisiyle politika oluşturmamak.

2) Batı ağırlıklı ama çok yönlü ve Doğu'yu ihmal etmeyen bir politika çizgisi izlemek.

3) İlkeli, gerçekçi ve tutarlı olmak.

4) Türkiye'nin çevresinde bir barış kuşağı oluşturmak.

5) Dış politikayı iç politika ihtiraslarına alet etmemek ve dinî ideolojiden esinlenerek dış politika oluşturmamak.

6) Maceraya heves etmemek.

7) Ölçü ve ihtiyatı elden bırakmamakla birlikte gerektiğinde de risk hesabına dayalı cesur kararlar almaktan kaçınmamak.

Erdoğan Hükûmeti tarafından izlenen dış politikayı izlediğimizde, değerli arkadaşlarım, dış politikanın oluşmasına, bu ilkelerden uzaklaşan ve birçok durumda bu ilkelere sırtını dönen bir zihniyetin hâkim olduğunu görüyoruz. Bu yeni zihniyet, cumhuriyetin kuruluş felsefesinden taviz vermek, laiklikten uzaklaşmak ve "ümmet" kavramını öne çıkarmak suretiyle Orta Doğu'da önemli bir politik aktör olmayı hedefliyor. Bu yeni zihniyet, dış politikayı iç politikaya ve dinsel motivasyona endeksleyerek yürütüyor. Bu yeni zihniyetin bir niteliği de "Pollyannacılık" şeklinde tezahür eden aşırı bir iyimserlikle, gerçekle hayal arasında bocalaması ve bunu "vizyon" diye tanımlamasıdır. Ve nihayet bu zihniyet, göz boyamaya, sansasyon ve curcunaya dayanan bir yaklaşımla yapılan her işi zafer diye kamuoyuna sunmayı dış politikanın ayrılmaz bir unsuru saymakta, bu tutumu nedeniyle de angaje olduğu yanlış ve hatalı süreçlerden kendini kurtaramamaktadır.

Değerli arkadaşlarım, bu söylediklerime örnekler vermek için fazla gerilere gitmeye hiç hacet yok. Ağustos 2008'de Rusya'nın Gürcistan'a askerî müdahalesinden sonra Başbakan Erdoğan'ın lanse etmiş olduğu Kafkasya İstikrar ve İşbirliği Platformu önerisinin tam bir dış politika şovuna dönüştüğü hatırlanacaktır. Başbakanımız Rusya ile Gürcistan arasında ara buluculuğa soyundu. Platformla tüm güney Kafkasları barış ve iş birliğine yönelten bir ortam yaratılacağı ilan edildi. Girişimin dâhiyane bir dış politika buluşu olduğu yolunda yoğun bir kampanya yapıldı. Oysa Başbakanın bir kere dahi bir araya getiremediği Rus ve Gürcü siyasi liderler bilahare Ankara'ya sırtlarını döndüler ve Cenevre'de müzakereye başladılar. Platformun kurucusu Türkiye'yi aralarına katılmaya davet bile etmediler. Gerçekte bu Kafkasya İstikrar ve İşbirliği Platformu da Hükûmetin bir buluşu değildir, patenti Sayın Süleyman Demirel'e aitti.

Değerli arkadaşlarım, Ermenistan açılımına gelince: Tam bir şov ortamında, futbol diplomasisiyle başlatılan bu girişim de kesin bir fiyaskoyla sonuçlandı ve daha kötüsü 2011 Nisanında Türkiye aleyhine kullanılacak bir saatli bombaya dönüştü. Ermenistan'la Türkiye'nin ulusal çıkarlarını kesinlikle korumayan, Ermenistan'ın dayattığı şartları içeren iki protokol imzalandı. Bu protokollerin aleyhimizdeki hükümleri, Ermenistan'ın Anayasa Mahkemesi tarafından alınan bir kararla yorumlamak suretiyle daha keskin bir hâle dönüştürüldü. Dışişleri Bakanlığı da, 18 Ocakta Ermenistan Anayasa Mahkemesi kararının protokollerin lafzını ve ruhunu zedelemesi, müzakere gerekçesini ve protokollerle hedeflenen temel hedefleri sakatlaması nedeniyle kabul edilemeyeceğini açıkladı. Ermenistan Anayasa'sının 102'nci maddesine göre, Ermenistan Anayasa Mahkemesinin kararları bağlayıcı ve değiştirilemez niteliktedir. Bunun sonucu olarak da mahkeme kararı protokollerin ayrılmaz bir parçası olma niteliğini kazanmış durumdadır. Bu durumda protokollerin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanması için en ufak bir olasılık dahi mevcut değildir. Böyle olunca da protokollerin feshedilmesi gerekiyor ama Hükûmet iki arada bir derede, feshi göze alamıyor çünkü önümüzdeki nisanda Amerikan Kongresine soykırım tasarısı geldiği zaman Obama yönetimine "Aman, tasarıya geçirmeyin! Geçirirseniz protokolleri Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylatamam." denilmesi tasarlanıyor. Ancak, böyle bir beyanın inandırıcılığı da yok çünkü protokollerin onaylanması ancak Azerbaycan'la ilişkilerin çökmesi göze alınarak yapılabilir.

Öte yandan, Temsilciler Meclisi Başkanı Nancy Pelosi Türkiye aleyhindeki siyasi havadan yararlanarak Türkiye'ye nisanda çekeceği resti sabırsızlıkla bekliyor. Ankara'ya "Ya protokolleri onaylayın ya da soykırım tasarısının geçmesine razı olun." diyecek. Hükûmetin Ermenistan açılımını -kusura bakmayın ama- eline yüzüne bulaştırdığı ve devletin başına büyük bir gaile açtığı ortada. Washington'da yazılan reçetenin etkisiyle ve saftirikliğe varan bir iyi niyetle ulusal çıkarlarınızı tehlikeye atmayı göze alırsanız, olacak olan budur.

Değerli arkadaşlarım, Türk Hükûmetinin bir de İran macerası var. Bu macera, gerçek ile hayal arasında bocalayan bir dış politikanın Türkiye'yi pişmanlık ve tehlikelerle dolu bir yola sokacağını kanıtlıyor. Esasında, Sayın Başbakan, İran'la Amerika arasında arabuluculuk yapmak gibi ihtiraslı bir oyuna soyunmanın bölge istikrarına katkıda bulunacağı kadar, kendisine de uluslararası alanda büyük itibar ve siyasi ağırlık kazandıracağı umudundaydı. Ancak, Sayın Başbakanının bizzat kendisinin İran'ın nükleer silah yapmayacağına kefil olduğu yolundaki tüm Batı dünyasının ortak görüşüne karşı çıkan şok açıklaması, şok iddiası, Batılı liderler tarafından Türk Hükûmetinin sadece tarafsızlığından değil, sağduyusundan da bir şeyler kaybettiği şeklinde algılandı. Tahran'da İran-Türkiye-Brezilya arasında imzalanan Nükleer Takas Anlaşması da özünde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarıyla yasaklanan uranyum zenginleştirme yolunu İran'a açan bir çaba şeklinde görüldü. Sayın Dışişleri Bakanımız Davutoğlu, Nükleer Takas Anlaşması'nı büyük bir diplomatik zafer olarak lanse etti. Dünya barışına eşsiz bir katkıda bulunulmuş, Güvenlik Konseyi daimî üyelerinin yapamadığını kendisi yapmıştı. Tahran'da bu şekilde bol keseden atılınca, Türkiye Güvenlik Konseyinde "hayır" oyu kullanmak durumunda kaldı. Bu da kaçınılmaz olarak Türkiye'nin Amerika ile ilişkilerini yaraladı. Esasında çekimser oyla Ankara'nın durumu idare etmesi pekâla mümkündü. Brezilya arabuluculuktan da çekilince Ankara düdük gibi ortada kaldı. Türkiye'nin "hayır" oyundan hiçbir kazancı yok ama kayıpları belli. Bir kere, "hayır" oyu verdiği Güvenlik Konseyi yaptırım kararını uygulamak zorunda kalacak, daha önemlisi, Washington'un desteğini yitirebilecek. Nitekim Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısı Philip Gordon'un "Türkiye'nin yönelimi, Ankara'nın Amerika'dan destek beklediği konularda bizim destek vermemizi zorlaştırıyor." yolundaki mesajı, üstü örtülü bir ültimatom gibi gözüküyor. Esasında Sayın Başbakanın Toronto'da karşılaştığı nahoşluğun da bu uyarının ciddiyetine işaret etmiyor mu?

Eminim, Dışişleri Bakanlığındaki diplomatlar şu soruları kendi aralarında tartışmaktadırlar: İran'a arka çıkarak, Amerika ile ilişkileri tehlikeye atmak acaba akılcı oldu mu? Washington çekimser oya razı olacağı mesajını vermişken Hükûmetin "hayır" oyunda ısrar etmesi, faturası oldukça ağır olacak bir basiretsizlik değil mi?

Şimdi, değerli arkadaşlarım, İsrail Silahlı Kuvvetlerinin insani yardım gemisi Mavi Marmara'ya uluslararası sularda kanlı bir baskın düzenleyerek 9 Türk vatandaşını öldürmesi olayına gelelim. Önce bir noktanın altını çizeyim: Bir devletin bu yapılanı karşılıksız bırakması için devlet olmaktan çıkması ve tüm millî onurunu yitirmesi gereklidir. Ama ne yazık ki Sayın Başbakan bu konuda esti, gürledi, İsrail'e karşı tehditler savurdu, Türkiye'nin çıkarlarına ve onuruna sahip çıkacağını söyledi fakat olayın üzerinden bir ay gibi bir süre geçmesine rağmen Hükûmet bu alanda hiçbir somut adım atmadı.

Sayın Dışişleri Bakanı, İsrail saldırısının Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde görüşülmesinde Türk devletinin hak ve hukukunu olduğu kadar, mağdurların da hak ve hukukunu savunmada yetersiz kaldı. İsrail'in suçunun Güvenlik Konseyi tarafından tescil edilmesini ve saldırıyı inceleyecek tarafsız bir uluslararası komisyonun kurulmasını sağlayamadı. Güvenlik Konseyinden İsrail'i kınama kararı bile çıkarılamadı. Güvenlik Konseyinin Başkanlık açıklamasının Türkçeye tercümesi üzerinde tahrifat yapılarak "İsrail kınandı" diye kamuoyu aldatılmaya çalışıldı. İsrail'in Türkiye'den özür dilemesi sağlanamadı. Saldırının üstünden bugüne kadar bir ay geçmesine rağmen olayın sorumlularının hukuk yollarıyla nasıl cezalandırılacağı hususunda Hükûmetin bir yol haritası yok. İsrail'e karşı alınacak siyasi, ekonomik ve askerî önlemler hususunda da Hükûmet şaşkınlık içinde bocalıyor. Hükûmet bu edilgenliğini sürdürürse Mavi Marmara olayının Türk siyasi tarihinde Türkiye'nin onuruna sürülmüş kara bir leke olarak kalacağından endişe ediyorum.

Şimdi gelelim Erdoğan Hükûmetinin ümmetsel dış politikasına. Değerli arkadaşlarım, dış politikada desteksiz atılmaz. Özellikle dış politikanın iç politikaya endekslenmesi ve dinî bir motivasyondan esinlenmesi ülkeyi maceracı ve son derece tehlikeli yollara sokar.

Sayın Başbakanın Kudüs'ün kaderinin Türkiye için İstanbul'un ve Ankara'nın kaderiyle aynı olduğunu söylemesi retorik olmaktan öteye son derece önemli bir dış politika açıklamasıdır. Başbakanın bu ifadesi Kudüs'ün ve Filistin davasının Türk dış politikasının temel taşı hâline getirildiği anlamını taşır. Başbakanın bu sözleri Türkiye Cumhuriyeti'nin Ankara ve İstanbul'u korumak için ne yapması gerekirse aynı şeyi Kudüs için de yapacağı demektir ki bu akla ziyan bir düşüncedir ve ulusal çıkarlarla bağdaşmaz.

Filistin davası, çok boyutlu Türk dış politikasının boyutlarından biridir. Biz, bu davanın adalet ve hakkaniyet çerçevesinde kalıcı bir çözüme kavuşmasını isteriz, bu yolda çalışırız, diplomatik girişimler yaparız ama Kudüs'ün Türk dış politikasının ana ekseni hâline getirilmesinin akılla, izanla bağdaşır bir yolu, bir yönü yoktur.

Sayın Dışişleri Bakanının da şirazeden çıktığını görüyoruz. Kudüs'ü başkent yaparak, orada topluca namaz kılma önerisi var. Bu, bir Dışişleri Bakanı tarafından söylenecek söz değildir. "Kudüs'ü başkent yapacağız." sözünün anlamı İsrail'i oradan söküp atacağız demektir ki, bu ancak savaşla olur. Türkiye'nin böyle bir savaş niyeti var mı? Bir Dışişleri Bakanı bu kadar hesapsız bir şekilde konuşabilir mi?

Burada önemli bir tespit yapmak istiyorum değerli arkadaşlarım. Türk Hükûmetinin kendi sorunlarını unutup, başkalarının dertleri için dış politikada önemli bir yeri olan devletlerle nahak yere ilişkilerini bozması, müttefiklerini kaybetmeyi göze alması akıl kârı mı? Bunu yaparken de Türkiye için esas sorun yaratan odaklarla mücadeleden kaçması makul mü?

Örneğin, PKK terörüne yataklık eden Barzani'nin teröre karşı hiçbir adım atmamasına ve PKK'nın kanlı eylemlerine ortak olmaya devam etmesine rağmen Türkiye'ye davet edilip, Irak'tan bağımsız bir yönetim gibi ağırlanmasının anlaşılır bir tarafı yoktur. Türkiye, terörle mücadele alanında Amerika'ya verdiği desteğin karşılığını Washington'dan tam anlamıyla sağlayamadığından şikâyetçidir. Ankara'nın Amerika'dan uluslararası hukuka dayalı meşru talepleri vardır.

Türkiye'nin dış politikasını odaklayacağı birincil önemde hedef bu iken, Sayın Başbakanın, İran nükleer yetenek kazandığı takdirde Türkiye'nin bölgedeki stratejik ağırlığını kaybedeceğinin farkında değilmiş gibi hareket etmesi makul müdür?

Değerli arkadaşlarım, bu söylediklerimin ışığında kaçınılmaz olarak şu sonuca varılıyor: Türk dış politikasında bir eksen değil bir akıl ve izan kayması var. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

Bu görüşlerle Dışişleri Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı'nı, Dışişleri Komisyonu Raporu'nda yer alan muhalefet şerhinde belirtmiş olduğumuz üzere "büyükelçilerin Hükûmeti temsil ettiği" ibaresinin metinden çıkarılması şartıyla kabul edeceğimizi belirtir, saygılarımı sunarım.

Teşekkür ederim. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Elekdağ.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Adına Düzce Milletvekili Sayın Yaşar Yakış… (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YAŞAR YAKIŞ (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı Teşkilat Kanunu hakkında AK PARTİ görüşlerini sizlerle paylaşmak için huzurunuzdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığımızın hâlihazırda yürürlükte olan Teşkilat Kanunu dahi ihtiyaçlara daha çıktığı zaman cevap vermeyecek durumdaydı. Aradan geçen zaman içinde pek tabii ki bu cevap verememe durumu daha da artmıştır ve bugün böyle bir yasaya ihtiyaç çok daha fazla bir noktaya, ileri bir noktaya gelmiştir.

Şu anda yürürlükte olan 4009 sayılı Kanun 1994 yılında yürürlüğe girdiği zaman ben de Bakanlığın üst yönetimindeydim, Müsteşar Yardımcısıydım ve o tarihte de bu Kanun'un birçok eksikleri olduğunu görmüştük. Pek tabii ki o günden bu yana dünya politikasında, dünya dengelerinde meydana gelen değişmeler, Türk dış politikasının hem hedeflerinde hem de içeriğinde meydana gelen değişmeler Teşkilat Yasası'nı değiştirme ihtiyacını daha fazla ortaya çıkardı.

Dünyadaki değişiklikler nelerdir? Dünyada en önemli değişiklik, 1994'lerden itibaren, soğuk savaşın sona ermesinden sonra iki kutuplu dünyadan tek kutuplu dünyaya, yani Amerika'nın önderliğindeki bir dünya düzenine geçildi. Bu, Batı ittifakı içinde yer alan ve dış politikasını da Batı ittifakı çerçevesinde yönlendiren, çerçevesini çizen Türkiye'ye, dış politika hedeflerine başka bir şekilde, başka bir açıdan yaklaşma ihtiyacını ortaya koydu.

İkinci önemli gelişme Sovyetler Birliği'nin dağılmasıdır. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra en çok etkilenen ülke hangi ülkedir diye sorarsanız, onların başında da Türkiye gelir. Türkiye, hem Kafkaslarda hem Orta Asya'da akraba topluluklar ve akraba devletlerin ortaya çıkması nedeniyle, dış politikada yepyeni meydan okumalarla karşılaştı. Pek tabii ki ondan önceki duruma göre dizayn edilmiş ve o zamanki ihtiyaçlara göre çerçevesi çizilmiş olan bir yapı, Dışişleri Bakanlığı yapısı, yeni ortaya çıkan, Kafkaslarda ve Orta Asya'da ortaya çıkan o ihtiyaçları gideremezdi.

Aynı şekilde Yugoslavya'nın dağılması Balkanlarda benzer bir gelişmeye sebep oldu, Balkanlarda da akraba topluluklar ve kendileriyle çok yakın ilişkiler kurmak durumunda olduğumuz devletler ortaya çıktı. Bu devletlerin bir kısmı, âdeta Türkiye'nin kendilerine sağladığı yardım olmadığı takdirde, şimdi gelmiş oldukları noktaya, haklarının savunulması açısından, uluslararası alanda haklarının savunulması açısından, bugün gelmiş oldukları noktaya, Türkiye olmasaydı, Türkiye onlara yardım elini uzatmamış olsaydı belki gelemeyecekti. Dolayısıyla, Yugoslavya'nın dağılması da Türkiye'nin dış politikasına yeni bir boyut getirmiştir, yeni unsurlar getirmiştir.

Orta Doğu'daki gelişmeler daha da büyük ölçüde etkilemiştir Türkiye'yi. Ne olmuştur Orta Doğu'da? Orta Doğu'da önce Sovyetler'in dağılması nedeniyle buradaki Sovyet nüfuzu gerilemiştir, bazı yerlerde tamamen ortadan kalkmıştır. Ondan sonra da Amerika'nın Irak'ı işgal etmesi ve işgalden sonra Amerika'nın sebebiyet verdiği çeşitli politikalar, Ebu Gureyp Hapishanesinde olanlar dâhil olmak üzere orada uyguladığı politika, Amerika'nın da Orta Doğu'da, Arap âleminde ve İslam âleminde itibarının önemli derecede aşınması sonucunu vermiştir. Bütün bunlar Orta Doğu'da bir boşluk ortaya çıkarmıştır. Pek tabii ki, biz süper güçlerin boşalttığı veyahut da onların çekilmesinin yarattığı boşluğu doldurma iddiasında değiliz ama Orta Doğu kendi bölgemizdedir, pek tabii ki, burada sorumluluklar yükleneceğiz ve bölgesel bir güç olma yolunda ilerliyoruz, bir müddet sonra eğer bölgesel güç olarak kendimizi daha da kanıtlayabilirsek ondan sonra küresel güç olma yolunda da adımlar atmaya başlayacağız.

Dolayısıyla, biz bölgesel güç olarak nerede bölgeseliz? Biz, Orta Doğu'da bölgeseliz, Karadeniz havzasında bölgeseliz, Kafkaslarda bölgeseliz ve Balkanlarda bölgesel bir gücüz. Orada, pek tabii ki, varlığımızı hissettirmemiz lazım. Dolayısıyla, Orta Doğu'da meydana gelen bu boşlukta bizim yeni siyasi hedefler belirlememiz ve ona göre örgütlenmemiz gerekiyordu.

Dünyada başka gelişmeler oldu mu Türkiye'nin dış politikasını etkileyen? Evet, Avrupa Birliği süreci somutlaştı ve hız kazandı. 2002 yılında iktidar olduğumuz zaman, daha Hükûmet kurulmamıştı, 18 Kasım günüydü galiba, Hükûmet kurulmadan Avrupa başkentlerini dolaşmaya çıktık ve Hükûmet, biz oralarda, yollarda seyahat ederken kuruldu ve Avrupa başkentlerini dolaşarak 12 Aralıkta yapılacak olan Avrupa Zirvesi'nde Türkiye'nin müzakerelere başlaması için zemini hazırlamaya çalıştık ve nitekim 12 Aralık 2002 tarihinde Avrupa Birliği Zirvesi'nde, Türkiye'nin, Kopenhag Kriterleri'ni yerine getirmesi şartı ile 2004 yılında müzakerelerin, 2004 yılına kadar gerçekleştirirse Kopenhag Kriterleri'ni, yerine getirirse müzakerelerin zaman geçirilmeden başlaması kararı alındı. Bu, elli senelik Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri macerasında en kritik ve en somut noktadır.

Şimdiye kadar gelmiş geçmiş hükûmetlerin pek tabii ki hepsi de ellerinden gelen birçok şeyler yaptılar, kendilerine teşekkür borçluyuz. Bu yapıda, bu binada, bu duvarda her tuğla koyana teşekkür borçluyuz, onlar da birçok şey yaptılar ama Türkiye'nin 2002 yılında aldırdığı karar kadar somut, elle tutulur ve hedefe yönelik bir karar alınmamıştı. Onu bugünkü Hükûmetimiz, bundan önceki Hükûmet ama AK PARTİ Hükûmeti aldırmıştır. Dolayısıyla Türkiye'nin dış politikasında bir de bu önemli unsur devreye girmiştir.

Başka hususlar var mı? Evet, küreselleşmenin bugün ulaştığı düzey de dış politikada başka hedeflere yönelinmesi veya dış politikanın parametrelerinin şimdi biraz daha farklı şekilde belirlenmesi ihtiyacını ortaya koyuyor.

Küreselleşme, bugün, Türkiye'nin dünyanın çok uzak yerlerinde vukua gelen olaylardan doğrudan doğruya etkilenmesi sonucunu verdiği için Türkiye'nin de dış politikasını ona göre belirlemesi ve Dışişleri Bakanlığını da ona göre örgütlemesi gerekiyordu. Biraz sonra yapısında yapılmaya, meydana getirilmeye çalışılan yapısal unsurları, örgütlenme tarzını gördüğümüz zaman bunun somut örneklerini de yaşayacağız.

Şimdiye kadar söylediklerim Türkiye'nin inisiyatifiyle değil, dünyada Türkiye'nin dışındaki gelişmelerin sonucuydu. Buna bir de en son olarak Türkiye'nin inisiyatifiyle meydana gelen gelişmeleri eklemek istiyorum, o da Türkiye'nin bölgedeki bölgesel sorumluluklarını sahiplenmesidir.

Biraz önce değerli muhalefet partisi milletvekilleri bu politikanın çeşitli yönlerini eleştirdiler. Biz eleştirilerden hiçbir zaman rahatsız olmayız. Zaten politikada muhalefet partilerinin o fonksiyonu önemlidir. İngiltere'de muhalefet partisine "Kraliçe Hazretlerinin muhalefet partisi" adını verirler. Pek tabii ki Türkiye'de de Türk devletinin muhalefet partisidir ve bu devlet adına bizim yaptıklarımızı eleştireceklerdir ama eleştirilerde içerik var mı, onu biraz sonra cevaplandırmaya çalışacağım.

Türkiye'nin bölgesel sorumluluklarını sahiplenmesi bana eski bir "tekerleme" mi dersiniz, "misal" mi dersiniz, ne dersiniz, onu hatırlatır: Bölgede İsrail, Türkiye ve Mısır'ı mukayese ettikleri zaman "İsrail küçük bir devlet olduğu hâlde büyük bir devlet gibi hareket eder. Mısır bölgesel düzeyde önemli bir devlettir, o orta boy bir devlettir, o orta boy devlet olmanın hakkını vererek hareket eder. Türkiye ise büyük bir devlet olduğu hâlde küçük bir devlet gibi hareket eder." derlerdi. AK PARTİ İktidarı işte bu parametreyi değiştirdi. Türkiye büyük bir devlettir ve büyük bir devlet gibi hareket ediyor. Yani, "AK PARTİ İktidarının dış politikaya getirdiği en önemli unsur nedir?" derlerse: Türkiye büyük bir devlet olduğu hâlde küçük bir devlet gibi hareket etme alışkanlığını, geleneğini tersine çevirdi ve büyük devlettir, büyük devlet olarak hareket ediyor. Türkiye'nin bölgesel sorumluluklarının sahiplenmesinde bize önder olan en önemli ilke bu olmuştur. Türkiye, şu anda, bölgesel oyuncu olarak ortaya çıkmıştır. Bunu, bizim partimizin mensupları değil, uluslararası basını takip eden bütün milletvekillerimiz, muhalefetiyle iktidarıyla, herkes görüyor. "Türkiye, bölgesinde parlayan, yükselen bir güç olarak ortaya çıkmıştır." diyor.

Bunun sonucu olarak da Türkiye, 2009 ila 2011 yılları arasında yani bu üç yıllık sürede kırk iki yeni dış temsilcilik, büyükelçilik ve başkonsolosluk olmak üzere, açacak. Bu, bir ülkenin dış teşkilatının büyümesinde rekor bir hızdır. Sadece yeni kurulan devletler ancak bu kadar hızla bir dış teşkilatının genişlemesine gidebilir. Türkiye gibi, işte Cumhuriyet Dönemini alırsak sadece seksen doksan yıllık bir dönem, bir tarihi olan cumhuriyet Türkiye'si ve ondan önce Osmanlı Devleti'nin büyükelçiliklerini de tevarüs etmiş bir devlet olarak bu kadar hızlı bir genişleme hiçbir zaman olmamıştı. İşte, şimdi önümüzde bulunan teşkilat kanunu, bu meydan okumalara, bu parametrelere cevap vermek için sizin huzurunuza getirilmiş ve tasvibinize sunulmuş bulunuyor.

Yasanın içinde neler var? Eminim ki Sayın Dışişleri Bakanımız, hem yasanın muhtevasından bahsedecek hem dış politikamızın belli başlı hususlarını, Sayın Şandır'ın en başta acele ederek "Niye açıklama yapmıyor?" dediği şeyleri, öyle zannediyorum açıklayacaktır Sayın Bakanımız ama ben de bu yasada yer alan ve grup olarak bizim dikkatimize gelmiş olan önemli hususların altını çizmek istiyorum. Yasanın getirdiği yeniliklerden bir tanesi, genel müdürlüklere on tane yeni genel müdürlük ilave ediliyor. Ben dışişleri mesleğine 1960'lı yılların başında intisap ettim. 1950'lerde Dışişleri Bakanlığında iki tane genel müdürlük vardı. Birinci daire genel müdürlüğü siyasi işlere bakardı, ikinci daire genel müdürlüğü ekonomik işlere bakardı. Sonra, 1960'larda üçüncü daire eklendi. Sonra, 60'ların ortalarında galiba kültür dairesi, dördüncü daire eklendi. Sonra, emlak işleri ön plana geçti, beşinci daire eklendi, ondan sonra arttı.

Şimdi, sadece bu teşkilat kanunuyla on tane ilave genel müdürlük ekleniyor ve genel müdürlüklerin bazılarının isimlerini zikretmek istiyorum. Bu, aynı zamanda, AK PARTİ'nin dış politika vizyonundaki geniş ufku ve büyük hedefleri de gösteriyor.

Bakın, genel müdürlüklerden bir tanesinin adı Küresel ve İnsani Konular Genel Müdürlüğü. Bu, şimdiye kadar belki Dışişleri Bakanlığında düşünülmemiş olan, belki alt düzeyde, teknik düzeyde, bir grup, bir ekip tarafından yürütülen fakat bu iş için sadece genel müdürlük kurulması hiçbir zaman düşünülmemiş olan bir hususdur.

İkinci bir genel müdürlük adı zikredeceğim, Çatışmayı Önleme ve Kriz Yönetimi Genel Müdürlüğü.

Bakınız, değerli milletvekilleri, çatışmayı önleme… Biz, bir çatışma çıktıktan sonra onun tedbirini almaktansa, C vitamini almak suretiyle nezleyi önlemek imkânı varken "Bir hastalanalım, gerisi Allah kerim, ondan sonra ilaç alır iyileşiriz." yaklaşımındansa ondan önce tedbir alıp hastalanmamak önemlidir. İşte, bu Genel Müdürlüğün, görevini eğer hakkıyla yerine getirecek ekip ve altyapı oluşturabilirse bunu yapacağını zannediyorum. Çatışmayı Önleme ve Kriz Yönetimi Genel Müdürlüğünün çok önemli bir görevi ifa edeceğinden eminim.

Bir başka genel müdürlük, Komşu Ülkeler ile İkili Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa ülkelerinde dolaşan milletvekillerimiz görmüşlerdir, oralarda, bir ülkenin hududuna doğru yaklaştığınız zaman birdenbire refahın arttığını görürsünüz. Neden? Hudutta yaşayan insanlar hangi tüketim maddesi hududun hangi tarafında daha ucuzsa, gidip öbür tarafından alıyor, alışverişini öbür taraftan yapıp beri tarafa geliyor. Türkiye'de hudutlara yaklaştığınız zaman yollar bozulur, köyler tenhalaşır, dünyanın sonuna geliyormuşsunuz gibi olur, tam hududa geldiğiniz zaman da… 1980'lerin sonlarına kadar Rus hududunu bilirsiniz, Sovyet hududunu; o tarafa parmağınızı uzatıp gösterdiğiniz zaman protesto gelirdi, "Bizim tarafta bir yeri parmağıyla işaret ediyor." diye. İşaret etmek dahi yasaktı. Yani hudutlar bu kadar su geçirmez ve hiçbir şekilde ilişkilere izin vermeyen yerlerdi. Hâlbuki dış ticarette en kârlı dış ticaret sınır komşularıyla yapılan ticarettir. İşte biz bu genel müdürlükle eminim ki bunu sağlayacağız.

Zamanım kısaldığı için biraz hızlı geçmek istiyorum. Burada kurulan daireler hakkında Sayın Bakanımızın bilgi vereceğini düşünerek personel konularında getirilen haklarla ilgili bir şey söylemek istiyorum. Personel için birçok mali haklar getirilmiştir fakat Bakanlığın da istediği kadar, Hükûmetimizin de istediği kadar bu hakları getiremediğimizin de farkındayız. Neden? Türkiye'nin kaynaklarının kıt olduğunu biliyorsunuz. Maliyeyle yapılan istişarelerde, bugünkü koşullarda ancak bu kadarı verilebileceği için o kadarıyla yetinilmiştir.

Personel sayısında, önümüzdeki on beş yılda kullanılmak üzere 2.100 civarında kadro ihdas ediliyor fakat rakamları Sayın Bakanımızın sunacağını tahmin ediyorum.

Ben birçok hususu atlayarak sayın muhalefet milletvekillerinin ve grup sözcülerinin değindikleri hususlar hakkında birkaç cümle söylemek istiyorum. Sayın Hasip Kaplan İsrail'le görüşmeden bahsetti, gizli olmasına değindi. Pek tabii ki gizli olacaktır ve pek tabii ki İsrail'le de görüşeceğiz, başka ülkelerle de görüşeceğiz. Savaş sırasında iki taraf savaşırken o iki ülkenin diplomatları savaşı nasıl sona erdireceğiz, nasıl bir ateşkese varırız diye onlar dahi kendi aralarında konuşurken… Biz, İsrail'e savaş ilan etmiş değiliz, yaptığı yanlış bir şey için kendisini doğru yola sevk etmeye çalışıyoruz ve bunun için baskımızı sürdürüyoruz. Sayın Bakan da bu çerçevede İsrail'in, İsrail tarafının talebi üzerine bir görüşmeyi yürütmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sayın MHP temsilcisi hayalperest, maceraperest ve hiçbir sonuç vermeyen bir dış politika yürüttüğümüzü söyledi. Dış politikada dün konuştuk, bugün neticesi diye ortaya çıkmadı diye aceleci davranırsanız hiçbir şey yapamazsınız. Dış politikada bir tohum ekeceksiniz, o çimlenecek, yeşerecek, büyüyecek, meyve verecek, ondan sonra sonuçlarını göreceksiniz.

Avrupa Birliği konusunda teslimiyetçi politikadan bahsetti. Teslimiyetçi politikayı eğer biz uyguladıysak, 1 Mart tezkeresini hatırlatmak isteriz, bir de Birleşmiş Milletlerde verdiğimiz ret oyunu hatırlatmak isteriz. Şimdiye kadar hiçbir hükûmetin kolay kolay yapamadığı kararları aldık.

Teşekkür ederim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – 1 Mart tezkeresinde ne yaptınız ki?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Amerika'ya o heyeti niye gönderdiniz Sayın Yakış?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Saatlerce 1 Martı geçirmek istediniz.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen…

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) - O tarihlerde bakandınız. Geçirmek için saatlerce savunmadınız mı Yaşar Bey? Savunmadınız mı 1 Martı? Siz savundunuz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Amerika'ya o heyeti niye gönderdiniz o zaman?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen…

ATİLA EMEK (Antalya) – Sayın Yakış, siz o dönemde bakandınız; üstelik, Amerika'ya giden heyetin içindeydiniz.

YAŞAR YAKIŞ (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yakış, çok teşekkür ederim.

Şahısları adına ilk söz Kırşehir Milletvekili Sayın Abdullah Çalışkan'a aittir.

Buyurun Sayın Çalışkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 524 sıra sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ İktidarı olarak, iç politikayı, dış politikayı, ekonomiyi ve demokratikleşmeyi birbirine paralel şekilde eş zamanlı olarak dönüştürmenin ve ilerletmenin gayreti içerisindeyiz. Biz, Türkiye'yi dünyada güçlü bir ülke yapmak istiyoruz. Türkiye'yi bölgesinde lider, dünyada etkin küresel bir aktör olması için gerekli tüm adımları hiç çekinmeden atıyoruz. 2002 yılıyla kıyaslandığı zaman, ülkemizin nereden nereye geldiğini çok net bir şekilde görmemiz mümkündür. Temel hedefimiz, çocuklarımıza her anlamda güçlü ve gelişmiş bir Türkiye bırakmaktır.

Değerli milletvekilleri, bir ülke gücünü, tarihî birikiminden, kültürel zenginliğinden, ekonomik, teknolojik ve askerî gücünden, demokratik yapısından, coğrafi konumundan, diplomatik ilişkilerinden ve insan kalitesinden alır. Biz AK PARTİ İktidarı olarak, ülkemizin her alanda güçlenmesi için gerekli tüm çalışmaları yapıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin güçlü bir ülke olması için ekonomimize istikrar ve güven kazandırdık. Ekonomik olarak Türkiye'yi 26'ncı sıradan 17'nci sıraya yükselterek gelişmiş 20 ülke arasına girmesini sağladık.

Dünyada yaşanan krize rağmen, uluslararası kuruluşlar, 2010 ve sonrasında Türkiye ekonomisinin en hızlı büyüyen ekonomiler arasında yer alacağını teyit ediyor ve kredi derecelendirme kuruluşları da aynı şekilde Türkiye'nin notunu artırıyor. Bu hafta açıklanan rakamlara göre, Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde rekor bir artışla yüzde 11,7 büyüme gerçekleştirdi. Haziran ayında ihracat 2009 yılının aynı ayına göre yüzde 13,2 artışla 9 milyar 173 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

Türkiye ekonomisi kırılgan bir ekonomi olmaktan çıkıp her yönüyle güçlü ve sağlam temeller üzerinde her geçen gün daha da iyiye gidiyor. Güçlü ekonomimiz sayesinde ARGE çalışmalarına daha çok kaynak ayırarak ülkemizin teknolojik anlamda da mesafe almasını sağladık.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin gücünü aldığı insanımızın kalitesinin artması konusuna da ayrı bir önem verdik. Ülkemizin geleceğini teslim alacak olan genç ve dinamik nüfusumuzun iyi eğitim alması ve iyi yetişmesi gerektiğine inanıyoruz. İlk defa ülke bütçesinden eğitime savunma harcamalarından daha çok kaynak ayırdık. Ülke genelinde 143 bin derslik yaptık. Özgür düşünceye, bilgi üretimine ve paylaşımına ortam hazırlamaya çalıştık. 70 yeni üniversite kurduk, 30 bin bilişim teknolojisi sınıfı açtık, okullarımıza 750 bin bilgisayar gönderdik. Türkiye'nin geleceğini en iyi şekilde inşa etmeye çalışıyoruz. Ufku ve vizyonu geniş, dünyayı yakından takip eden önyargısız nesiller ülkemizi daha da ileriye taşıyacak.

Değerli milletvekilleri, ekonominin ve demokratik yapının birbiriyle doğrudan ilişkili olduğuna inanıyoruz. Demokratikleşme yolunda da çok kararlı ve önemli adımlar attık, güçlü bir çözüm iradesi ortaya koyduk. Attığımız adımların her zaman arkasındayız. Türkiye'de tabuların yıkılmasını ve bu ülkenin vatandaşı olan ve "benim sorunum" var diyen herkese karşı devletin kucak açması ve tüm sorunların tartışılması gerektiğine inanıyoruz. Bize, ülkemize ait halı altına süpürülen hiçbir mesele kalsın istemiyoruz. İyi niyet ve samimiyetle el ele vererek tüm sıkıntıların üstesinden geleceğimize inanıyoruz. Güçlü ve büyük Türkiye'yi bu şekilde hep beraber kuracağız. Millî birlik ve bütünlüğü birlikte tesis edeceğiz. Tüm farklılıklarımızı zenginlik olarak görüp, kardeşliğimizi daha da pekiştireceğiz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye çok uzun bir süre üç tarafı denizlerle, dört tarafı düşmanlarla çevrili bir ülke olarak tanımlandı. Komşularıyla sıkıntıları olan bir ülkenin küresel planda söz sahibi olması mümkün değildir. Yakın zamana kadar bir tehdit olarak gördüğümüz komşularımızla var olan tarihsel bağlarımızı güçlendirmeye çalışıyoruz. Vizelerin karşılıklı olarak kaldırılması sayesinde komşu ülkeler ile ekonomik ve sosyal entegrasyon ve bağımlılığın artmasına önem veriyoruz. Bölgemizdeki tüm ülkelerin önemli ortak paydalarından biri Türkiye'ye duydukları güvendir ve biz bu güveni bölgesel barışın tesisi yolunda kullanma gayreti içerisindeyiz.

Değerli milletvekilleri, biz, ülkemizin bulunduğu coğrafi konumun avantajlarından en azami şekilde yararlanıyoruz. Avrupalı bir ülkeyiz ama yine aynı zamanda Orta Doğu'nun, Kafkasların, Balkanların, Afrika'nın ve Yakın Doğu'nun siyasetini, sosyolojisini ve psikolojisini en iyi şekilde anlayabilecek bir ülkeyiz. Dünyada birçok ülkeyle tarihimizden gelen köklü ilişkilerimiz var. On altısı Afrika'da olmak üzere kırk yedi temsilcilik açarak dünyanın her coğrafyasında söyleyecek sözümüz olduğunu gösterdik. Türkiye, kendi istese dahi içe kapalı, pasif, dünyadaki gelişmelere ilgisiz kalabilen, gözünü yumabilen bir ülke hâline gelemez; böyle bir ülkeymiş gibi davranamayız. Biz, düşman üretme değil, dost kazanma anlayışıyla hareket ediyoruz; Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesini hayata geçirmeye çalışıyoruz.

Türkiye, AK PARTİ İktidarı döneminde sadece yakın çevresinde ve komşu bölgelerde değil, dünyanın hemen hemen her bölgesinde istikrar, barış ve iş birliği çabalarına aktif ve somut katkılar yapmaya başlamıştır. Bunun sonucu olarak ülkemiz, küresel planda söz sahibi olmuş, uluslararası süreçleri yönlendirme kapasitesine sahip, güvenilir bir aktör konumuna yükselmiştir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin güçlü bir ülke olması için ne yapılması gerektiğini çok iyi biliyoruz, atılması gereken adımları atıyoruz ve bundan sonra da halkımızın desteğiyle bedeli ne olursa olsun ülkemiz için yapılması gerekeni hiç çekinmeden yapmaya devam edeceğiz. Ülkemizden, halkımızdan aldığımız güçle diplomatik olarak birçok başarıya imza attık. İzlediğimiz proaktif dış politikayla gündemi belirlenen değil, dünya gündemini belirleyen bir ülke hâline geldik. Dünyada hiçbir ülkenin konuşmaya cesaret edemediği konuları dünya gündemine taşıdık. Güçlünün değil, haklının ve mazlumun yanında olduğumuzu gösterdik. Diklenmedik ama her zaman dik durduk. Uluslararası kuruluşlarda daha etkin hâle geldik. Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin geçici üyesi olması sayesinde uluslararası konularda sesimizin daha gür çıkmasını sağladık. Yüzü aşkın ülkenin üye olduğu ve kültürler arasındaki gerilimlerin aşılması için başlatılan Medeniyetler İttifakı girişiminin de eş başkanı olduk. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Başkanı olduk, İslam Konferansı Örgütü Genel Sekreteri olduk.

Değerli milletvekilleri, zor bir coğrafyada bulunuyoruz, zorlu bir süreçten geçiyoruz. Ancak, mevcut tüm sorunlara rağmen umudumuzu da muhafaza ediyor, bölgenin kaderinin değişebileceğine inanıyoruz ve Türkiye olarak da bunun mücadelesini veriyoruz. Biz samimi bir şekilde bu mücadeleye devam edeceğiz. Daha önce belirttiğim gibi, ülke içinde demokratikleşme çabalarından en ufak bir taviz vermeyecek, uluslararası boyutta da Türkiye'nin itibarını, gücünü artırmak için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Biz her anlamda “adalet” diyoruz, “hukuk” diyoruz, “demokrasi” diyoruz. Güçlünün, sesi çok çıkanın haklı olduğu bir dünya istemiyoruz. Çifte standarttan uzak, net mesajlar veriyoruz. Kim olursa olsun, Türkiye olarak her zaman mağdurun, mazlumun, zayıfın, ezilmişin, zulüm görenin yanındayız. Bu sayede Türkiye'nin itibarı artıyor, bu sayede adaleti, vicdanı, insaniyeti öne çıkaran insan merkezli bir dış politikanın savunuculuğunu yapıyoruz. Bu sayede tüm dünyanın ilgisini, takdirini ve en önemlisi de güvenini kazanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, içine kapanan ve sonu gelmez tartışmalarla enerjisini heba eden değil, dışa açılan ve bilgiyi maksimum düzeyde kullanan ve üreten bir ülke konumuna yükseliyor. Bunu birlikte başarıyoruz.

Türkiye olarak dünyaya uyum sağlamak, yerküremiz ve insanlık için olumlu katkılar yapmak durumundayız. Türkiye tarihî ve kültürel birikimiyle bu değişime yön vermek, yeni düzende yapıcı ve aktif roller üstlenmek gibi bir potansiyele sahiptir. Bunun yolu elbette öncelikle kendi iç sorunlarımızı hafifletmekten, kendi ayaklarımız üzerinde doğrulmaktan, kendi değişimimizi ve gelişimimizi sağlamaktan geçiyor. Elbette Türkiye’nin büyümesini istemeyenler Türkiye’nin kısır iç meseleleriyle uğraşarak dünya gündeminden kopmasını isteyenler var. Türkiye’nin ayakları üzerinde durarak söz söylemesini hazmedemeyenler var. Nerede olursa olsun güçlü Türkiye istemeyenlerle birlikte mücadele etmeliyiz; çünkü bu ülke hepimizin, hiç birimiz bir diğerinden üstün değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Devamla) – Hepimiz bu ülkeye bu ülkenin güçlenmesine hizmet etmeliyiz. Ülkemizin millî menfaatleri söz konusu olduğu zaman kenetlenerek tek vücut olmayı başarabilmeliyiz. İç politik hesaplar yaparak farkında olmadan başkalarını sevindirmemeliyiz. Her konuda konuşalım, tartışalım ama bir olmamız gerektiği zaman, iri olmamız gerektiği zaman birbirimizi yıpratacağız diye farkında olmadan kendi kalemize gol atmayalım.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin dış politikada elde ettiği bu başarıların arkasında hiç kuşkusuz dünyanın dört bir köşesinde bizleri temsil eden özveriyle çalışan ve büyük emek sarf eden Dışişleri mensuplarımız bulunuyor. Huzurlarınızda başta Dışişleri Bakanımız olmak üzere tüm Dışişleri mensuplarımıza teşekkür ediyorum. Bugün görüşmekte olduğumuz kanun tasarısıyla Dışişleri Teşkilatımız yeniden yapılanarak daha etki hâle gelecek, kurumsal kapasitesi ve işlevselliği daha da artacak, Dışişleri mensuplarımızın niteliği, niceliği ve özlük haklarında gelişmeler yaşanacaktır.

Kanun tasarısının yasalaşmasını ümit ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çalışkan.

Şimdi Hükûmet adına Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu.

Buyurun Sayın Davutoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı'nı huzurunuza, yüksek heyetinize sunmak üzere söz almış bulunuyorum.

Her şeyden önce bugün, ülkemizin bütünlüğü ve bekası için şehitlik makamına erişen askerlerimize ve korucu vatandaşlarımıza Cenabıhak'tan rahmet diliyor, ailelerine taziyelerimi sunmak istiyorum.

Ayrıca bu kanun tasarısının huzurumuza gelmesine katkıda bulunan sadece Bakanlığımız mensuplarına değil, ilgili bütün kurumlara, Maliye Bakanlığımıza, Devlet Personel Başkanlığına ve her şeyden önce, tabii, Dışişleri Komisyonunun değerli üyelerine teşekkürü bir borç biliyorum. Gerçekten, Dışişleri Komisyonunda çok verimli bir çalışma sonrasında, muhalefet partisi üyelerimizin de katkılarıyla yasa tasarımıza son şekli verilmiş ve huzurunuza getirilmiştir. Burada muhalefet milletvekillerine de teşekkürü bir borç biliyorum.

Zaten sunuşlarda da görüldüğü gibi -aslında bütün parti yetkililerinin ve şahıs sunuşlarında- teşkilat yasasına dönük çok fazla bir eleştiri söz konusu olmadı. Zaten maddelere geçtiğimizde bu konular tekrar ele alınacak. Ancak, ben, kısaca, bu yasa tasarısının gerekçelerini ve ana unsurlarını zikredeceğim ve düşündüğümden daha kısa bir şekilde bunu bitirerek güncel olarak bana yöneltilen sorulara cevaplar vereceğim.

Her şeyden önce şu anda elimdeki yasa -bugün huzurunuzda olan yasa tasarısı değil, şu anda geçerli olan yasa - 24 Haziran 1994'te kabul edilmişti. O zamandan bu zamana uluslararası konjonktür radikal bir değişime uğradı. Soğuk savaş sonrası dönem 1989'dan 94'e kadar bir dalgalanma yaşanmıştı, ancak 94'ten bugüne kadar çok büyük değişiklikler yaşandı. Dolayısıyla da ülkemizin en köklü kurumlarından olan Bakanlığımızın da bu yeni değişime ayak uydurma ihtiyacı söz konusuydu.

Bu değişimin üç ana unsurunu sizlerle paylaşmak istiyorum:

Birincisi, soğuk savaş döneminde devraldığımız, parçası olduğumuz transatlantik ilişkiler sistemindeki değişim. Başta Avrupa Birliği olmak üzere, Avrupa Birliği ve NATO önemli bir değişim yaşadı, Avrupa Topluluğundan Avrupa Birliği yapılanmasına geçti ve ülkemiz de AK PARTİ İktidarı döneminde -2004'te- müzakerelere başladı. Dolayısıyla Dışişleri Bakanlığımızın takip etmesi gereken çok yoğun bir gündem maddesini oluşturdu.

Yine NATO yeni görev alanları -ki birçoğu ülkemizin doğrudan tarihî bağlarının olduğu görev alanlarıdır- üstlendi. Yine bu da Bakanlığımız üstünde yeni bir sorumluluk alanı oluşturdu.

İkincisi, çevre bölgelerde büyük bir değişim yaşandı. 90'lı yıllarda Balkanlar, Kafkaslar, Orta Doğu ve Orta Asya hemen hemen tümüyle yeniden yapılanmaya çalıştı. Birçok kriz yaşandı bu bölgelerde. Bu krizler en çok da ülkemizi ilgilendirdi. Bosna savaşı, Kosova savaşı, Karabağ, Orta Doğu'daki gelişmeler, Irak'ta yaşanan iki savaş ülkemizi ve ülkemizin dış politikasını yürüten Dışişleri Bakanlığımızı çok daha yoğun bir şekilde yakın bölgelerle ilgilenmek zorunda bıraktı. Orta Asya'daki kardeş ülkelerde yaşanan değişimler o ülkelerin de uluslararası alana taşınmalarında üzerimizde yeni bir sorumluluk alanı oluşturdu. Dolayısıyla bu çerçevede yeni politikalar geliştirmeye ihtiyacımız var. Mesela komşu ülkelerle geliştirdiğimiz yüksek düzeyli stratejik işbirliği konseyleri ve ortak kabine toplantıları öylesine geniş bir iş yükünü beraberinde getiriyor ki Orta Doğu, Balkanlar ve Kafkaslardaki geleneksel Dışişleri yapılanmasının üstünde bir ihtiyacı ortaya çıkartıyor.

Yine bölgesel örgütlerde başta geçen sene 3 Ekimde kurduğumuz Türk Konseyinin yapılanması olmak üzere, Afrika Birliği, ASEAN, İKÖ, MERCOSUR gibi uluslararası örgütlerle kurduğumuz ilişki, bölgesel örgütlerle kurduğumuz ilişkiler de Dışişleri Bakanlığına yeni bir veçhe, yeni bir boyut kazandırdı. Bu da yeni bir görev tanımı ortaya çıkardı.

Üçüncü olarak küresel alanda büyük bir değişim yaşandı. Yeni alanlar ortaya çıktı, daha önce diplomasinin alanı olmayan alanlar; iklim değişikliği, ekonomik krizler, nüfus hareketlilikleri, göç meseleleri vesair. Ayrıca uluslararası etkileşim alanları arttı. Brezilya'da çıkan bir ekonomik kriz bizi de ilgilendirdi 90'lı yıllarda. Herhangi bir başka bölgede, Uzak Doğu'da yaşanan bir tsunami olayı bir anda bizim de gündemimiz hâline geldi ve bütün bu alanlara Haiti'deki depreme kadar koşması gereken bir Dışişleri teşkilatımız var. Bütün bu hazırlıkları, acil yardımları, insani yardımları yönetmesi gereken bir Bakanlık yapılanmasına ihtiyaç vardı. Dolayısıyla bu alanda da biz çok ciddi adımlar attık. Birleşmiş Milletler yeniden yapılanırken Türkiye Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi oldu, tarihinde bir bütün olarak ilk defa. Daha önce bir kez yarım olarak paylaşmıştık bir başka ülkeyle.

Yine, ekonomik krizlerin bu denli yaşandığı bir dönemde Türkiye G20 üyesidir. Geçen hafta Toronto'da sadece G20'nin bir üyesi olarak değil, ekonomik krizi en başarılı atlatan ülkelerin başında gelen ülkenin Başbakanı, Maliye Bakanı olarak aslında o ülkelere bir ekonomi dersi de verildi: "Krizden nasıl çıkılır?" dersi. G20'deki rolümüzü artıracağız. G20'yi sadece ekonomik alanda değil, siyasal alanda da karar veren bir yapı hâline dönüşmesi için her türlü çabayı göstereceğiz.

Kültürel kriz alanlarına müdahale etmek üzere Medeniyetler İttifakı'nı 2005'te İspanya'yla birlikte biz başlattık ve herkesin fantezi gibi gördüğü bir konuda şu anda Medeniyetler İttifakı Projesi'ne 120 ülke ve uluslararası örgüt üyedir ve dünyanın kültürel krizleri aşmadaki belki de en önemli forumudur.

Bu çerçevede, uluslararası organizasyonlardaki etkinliğimizin artmasıyla Dışişleri Bakanlığımızın elemanlarının bu organizasyonlarda aldığı görevler de arttı. Şu anda İslam Konferansı Örgütü Genel Sekreteri Türkiye Cumhuriyeti'nden bir vatandaşımız, Sayın Ekmeleddin İhsanoğlu, onun yanında 3 diplomatımız görev yapmak durumunda. Sayın Ahmet Üzümcü Büyükelçimiz Kimyasal Silahları Önleme Örgütünün başına geldi. Dolayısıyla şimdi Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatına da bir aday gösteriyoruz.

Türkiye'nin etkinliği arttıkça, uluslararası örgütte Türk vatandaşlarının rolü de artıyor, bu da bizim diplomatlarımız için yeni bir alan açıyor. Dolayısıyla Bakanlığımızın yeniden yapılanmaya ihtiyacı vardır. Bakanlığın mensupları bir taraftan bu derece yoğun tempolu bir dış politika yürütürken, diğer taraftan da size bugün sunduğumuz bu yeni yasa tasarısını hazırladılar.

Burada yine üç önemli omurga konuyu ele almaya çalıştık. Birincisi, yapısal bir değişime ihtiyaç vardı, onu gerçekleştirdik. On yedi genel müdürlük kurduk. Sayın Yakış'ın biraz önce gayet veciz bir şekilde anlattığı için çok detayına girmeyeceğim yeni yapılar ortaya çıkardık bu küresel meseleye hitap edecek, Küresel ve İnsani Konular Genel Müdürlüğü gibi.

Artık Türkiye sadece güvenlik konusunda konuşan bir ülke olmayacak. İnsan haklarının sözcüsü Türkiye olacak, uluslararası vicdanın sözcüsü Türkiye olacak. Her alanda, her yerde, dünyadaki her meselede bir Türk görüşü olacak ve bu görüş, bu yeni birimde hazırlanacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Çatışmayı Önleme ve Kriz Yönetimi Genel Müdürlüğü kuruyoruz. On sene önce buna ihtiyaç olmayabilirdi, gerçekten hicap duyuyorum.

"Ara buluculuk hevesi" deniyor, biz ara buluculuk hevesi peşinde değiliz, çevremizdeki bölgelerimizde olan her mesele bizi ilgilendirir, bir heveskârlık içinde de değiliz. İran'a dönük olarak bir askerî müdahale olduğunda biz bu coğrafyada rahat durabilecek miyiz? Irak savaşının nasıl sonuçlar doğurduğunu hepimiz görmedik mi? İran'da bu yüksek tansiyonlu gerilimi seyrederken biz Ankara'da birileri bizi ara buluculuk hevesiyle suçlamasın diye oturup "bekle gör politikası" mı izleyeceğiz? İzlemeyeceğiz. Bundan önce olduğu gibi bundan sonra da Balkanlarda, Orta Doğu'da, Kafkaslarda, Orta Asya'da kıpırdayan bir yaprak olursa önce Ankara duyacak ve önce Ankara cevap verecek. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar) Bunun için de çatışmayı önleme ve kriz yönetimi masası kurduk. Bunun için Dışişleri Bakanlığına psikoloji mezunlarını da alacağız.

KÜRŞAT ATILGAN (Adana) – Çatışmayı önleyebilecek misiniz Sayın Bakan?

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Müdahale etmeyin.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Önleyeceğiz, çatışma çıkmadan önleyeceğiz.

AHMET YENİ (Samsun) – Öğrenelim arkadaşlar, öğrenelim!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Bakan, çatışmayı önleme genel müdürlüğü kurmak yerine önce çatışma çıkarmamak gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, lütfen...

AHMET YENİ (Samsun) – Öğrenmek bile istemiyorlar Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Yeni, size de lütfen...

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Uluslararası hukuk genel müdürlüğü kurduk, komşu ülkeler ekonomik ilişkiler genel müdürlüğü kurduk çünkü biz bütün komşu ülkelerin, komşu bölgelerin lokomotif ekonomi olan Türk ekonomisiyle bütünleşmesini istiyoruz, aramızda sınır olmasın istiyoruz. Her alanda, her sektörde Irak'ın bütünüyle, kuzeyiyle, güneyiyle, Balkanlardaki her yerle bütünleşmek istiyoruz, onun için vizeleri kaldırıyoruz, kaldırmaya devam edeceğiz. Yükümüz ne kadar artarsa şevkimiz o kadar artacak.

YILMAZ TANKUT (Adana) – Bir de Kandil'i temizleyin de ondan sonra yapın.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – O da olacak.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Tercüme dairesi başkanlığı kuruyoruz, diplomatik arşiv dairesi başkanlığı kuruyoruz, en önemlisi diplomasi akademisi kuruyoruz. Artık Dışişleri Bakanlığımız, bu, köklü kurumumuz kendisi de bir üniversite gibi çalışacak, başka ülkelerin diplomatlarını da yetiştirecek, kardeş devletlerin diplomatları Türkiye'de, Ankara'da Türk Dışişleri Bakanlığının diplomasi akademisinde yetişecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkinci olarak, insan kaynaklarının niceliksel olarak artışını sağlayacağız. Sadece birkaç rakam vermek istiyorum, bu dış politika yüküyle karşılaştırma açısından söylüyorum: Amerika Birleşik Devletleri'nin şu anki diplomat sayısı, Dışişlerinde toplam çalışanı 11.600, meslek memuru-diplomat 6.700; Rusya toplam memur 9.500, meslek memuru 5.400 -hadi bunlar eski küresel güçler- Fransa 5.809 toplam, 1.632 meslek memuru; İngiltere 5.700, 3.000; Almanya 3.800, 1.600 -İspanya dahi Türkiye'den çok daha fazla- Türkiye ise sadece 1.464 toplam memur ve 970 meslek memuruyla çalışıyor. Bu rakamlarla Pakistan'ın ve İspanya'nın da gerisindeyiz ama ilgilendiğimiz konular Fransa'nın, Almanya'nın ölçeğini de geçiyor, küresel güçlerin ilgilendiği konularla ilgilenir hâle geliyoruz. Dolayısıyla insan kaynaklarını geliştireceğiz. On beş yılda 2.100 yeni kadro ihdası düşünüyoruz. Havuzu genişleterek genç yaşta, daha erken yaşta büyükelçi olmanın yolunu açacağız çünkü büyükelçilerimiz artık sadece Türkiye'de çalışmıyor. Uluslararası örgütleri de bizim büyükelçilerimiz idare ediyor. Yeni bir ufuk kazandı bütün Dışişleri teşkilatı. Ben onlarla iftihar ediyorum.

Konsolosluk ve ihtisas memurluğu diye ikinci bir kariyer memurluğu açıyoruz. Böylece idari memurlar, önlerini göremeyen memurlar olmaktan çıkacaklar, kariyeri olan ve protokolde, konsolosluk işlerinde ihtisaslaşmış memurlar hâline gelecekler.

Niteliksel olarak yeni yapılanmalara gideceğiz. Diplomasi akademisinden bahsettim. Ayrıca lisan imkânları oluşturacağız. Her bir komşu ülkenin lisanını bilecek bizim diplomatlarımız; Ermeniceyi, Rumcayı, Bulgarcayı, Arapçayı, Farsçayı, Çinceyi, yükselen dilleri de bilecekler. Sadece İngilizce ve Fransızca diye iki diplomat ekolü olmayacak. Küresel dilleri de bilecekler, bölge dillerini de. Bunun için özel imkânlar oluşturuyoruz.

Mahrumiyet bölgelerine… Bu sene büyükelçilik açtığımız 15 Afrika ülkesi başta olmak üzere buralara dönük özel teşvik politikaları takip edeceğiz.

Dolayısıyla, hedefimiz bütün küresel alanda faaliyet gösteren, kendi bölgesindeki her olaya olay çıkmadan müdahil olabilecek etkinlikte bir politika takip edebilecek bir Dışişleri Bakanlığı yapısı kurmaktır. Çağdaş bir yapıya kavuşturacağız Bakanlığımızı ve bu Bakanlık, inşallah, bu yeni tasarıyla önümüzdeki dönemde yükselen güç olan Türkiye'nin yükselen insan potansiyelini yansıtan bir bakanlık olacak. Ben şimdiden vereceğiniz destek için teşekkür ediyorum.

Şimdi, bana tevcih edilen diğer sorulara geride kalan vakitte cevap vermek istersem, birinci konu, İsrail'in uluslararası nitelikte ve sivil nitelikteki 32 ülkeden vatanların ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla organize edilen sivil konvoya, yardım konvoyuna yaptığı saldırı sonrası Türkiye'nin yaptığı faaliyetler. Hiçbir olayı konjonktürel değerlendirmeyin, ne dünkü görüşmeyi, ne başka görüşmeleri, bir süreç içinde değerlendirin lütfen. Bizler kısa hafızalı olduğumuz zaman hata yaparız.

Ne yaptık? Gece saat 04.30'da olay olduğunda biz Medeniyetler İttifakı Toplantısı için gece on birde Rio'daydık. O anda, aynı saatlerde, gece yarısı saat on iki gibi Birleşmiş Milletler daimî temsilcimizi aradım -uçaktan aradım- ve "En geç on iki saat içinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi toplanacak ve ben gelip orada hitap edeceğim." dedim ve gerçekten olağanüstü bir gayretle -Sayın Apakan'ı ve ekibini kutluyorum- gece olmasına rağmen, ben ertesi gün saat on bir gibi New York'a indiğimde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi toplantıya hazır hâldeydi ve hepinizin bildiği ve millî onurumuzu koruma amacıyla yaptığım o hitabı gerçekleştirme imkânı buldum.

Yine, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi… Tarihinde az rastlanır bir hızla, yirmi dört saat daha dolmadan bir Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Başkanlık açıklaması ve bunun içindeki Türkiye'nin temel taleplerini içeren bir tasarıyı kabul ettirdik. Hemen bu konuda Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri harekete geçti ve uluslararası tahkik komisyonu oluşturmak için gerekli temaslara başladı ve hâlâ bu temaslar sürüyor, bitmiş değil. Gün be gün takip ediyoruz. Bu konu her an Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin gündemindedir ve devamlı konuşuluyor. Bazı ülkelerin isteksizliğine rağmen bu komisyon kurulacak, bunun hesabı sorulacak. Aynı gün Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonunu Cenevre'de harekete geçirdik. Bir gün sonra gerçekleri araştırma komisyonu kararı çıktı ve orada da temmuz ayı içinde bu komisyon kurulacak.

Yine, Güneydoğu Avrupa Ülkeleri Zirvesinden Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisine, NATO'dan Avrupa Parlamentosuna, Arap Liginden İslam Konferansı Örgütüne kadar, bir ay içinde hemen hemen bütün bölgesel ve uluslararası örgütlerden çok güçlü kınama kararları çıkardık ve çok büyük bir dayanışma gördük. İlk defa İsrail dünyada bu kadar yalnızlaştı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Emin olunuz, Filistin toprakları işgal edildiğinde dahi bu kadar yalnızlaşmamıştı. Onun için hükûmetleri çatırdamaya başladı, çatırdayacak. Türk vatandaşlarının hukukunu takip etmek bizim millî onurumuzdur. Yine onun için, kırk sekiz saat geçmeden –bakınız, tarih daha sonra bunda emeği geçenleri gerçekten şükranla anacaktır- yaptığımız etkin diplomasiyle hem Birleşmiş Milletlerde hem Amerika Birleşik Devletleri nezdinde hem de diğer ülkeler nezdinde, 1 tek vatandaşımız dahi İsrail'de bırakılmadı, yaralısıyla, sağıyla, hepsi kırk sekiz saat içinde Ankara'ya, Türkiye'ye getirildi. Sadece bizim vatandaşlarımız değil, şart koşmuştuk, hiçbir yolcu, hiçbir diğer ülke vatandaşı da kalmayacak dedik, hepsi de geldi ve o ülkelerin dışişleri bakanları bizlere teşekkür ettiler.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – İsrail kınandı mı Sayın Bakan?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Kınandı. (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Birleşmiş Milletler İsrail'i kınadı mı?

AHMET KÜÇÜK (Çanakkale) – Cenaze getirmeyi politika kabul ediyorsunuz, böyle bir şey olur mu ya?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen…

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Şimdi, İsrail'i uluslararası platformlarda yalnızlaştırmaya devam edeceğiz, bu işin peşini bırakmayacağız. Uluslararası tahkik komisyonu da kurulacak, yüce Meclisimizin ortak şekilde aldığı kararın bütün gerekleri yerine getirilecek. Bu çerçevede İsrail'e yüce Meclisimizin ortak kararı sonrasında bir nota tevdi ettik ve notada taleplerimizi dile getirdik. O günden bugüne de bu taleplerimizi her vesileyle gündeme getirdik, getirmeye devam edeceğiz.

Bu çerçevede, İsrail tarafı, doğrudan ve dolaylı mesajlar göndererek olayın olduğu andan itibaren bizimle temasa geçmeye çalıştı. Biz, uluslararası gündemde yeterli adımlar atmaksızın bu teması doğru görmüyorduk ama son gelişmeler ışığında, özellikle verdiğimiz nota sonrasında Netanyahu'yu temsilen Ticaret Bakanı olarak değil, Netanyahu'yu temsilen, Başbakanı, İsrail Başbakanını temsilen Ben Eliezer görüşme talebinde bulundu ve bu görüşmeyi gerçekleştirdik ve doğru yaptık. Şartlarımızı yüzlerine doğrudan ve net olarak söylemek için bunu yaptık. Dünyanın bütününe, bütün küresel alana Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde yüksek sesle vurguladığımız temel taleplerimizi İsraillilerin yüzüne de söylemek için bunu yaptık, bugün olsaydı yine yapardık. Niçin… (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Neler söylediniz?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Neler söylediğimiz devlet kayıtlarında yazılıdır. (MHP sıralarından gürültüler)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Bakan, Meclisten ne saklıyorsunuz?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) - Hiç kimse bu ithamda da bulunamaz. AK PARTİ İktidarı dönemindeki bütün görüşmeler devlet arşivlerinde vardır, dünkü görüşme de devlet arşivimizde vardı. Görüşmeyi de yanımda Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Sayın Sinirlioğlu'yla birlikte gerçekleştirdim, hepsi var.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Niye gizli Sayın Bakanım? Niye otel odasında?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Diplomaside açık olarak da gizli olarak da yapılır. Niye gizli olduğunu bize değil, İsrail tarafına sorun. Gizli olması bile bu kadar hükûmeti çatırdattıysa açık olmuş olsaydı İsrail'de herhâlde bu görüşme hiç gerçekleşmezdi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi, bununla bağlantılı olarak, Sayın Elekdağ'ın Kudüs'le ilgili yaptığı yorumlara gelmek istiyorum. Gerçekten önce usul olarak bir şey söyleyeyim, kendisi çok değerli bir diplomatımızdır ve bu yasa tasarısına da büyük katkılar sağladı. Bizim devlet adabımızda kapalı bir toplantıda, başka bakanların katıldığı toplantılarda geçen konuşmalar teyit de edilmez, ret de edilmez. Kapalı bir toplantıysa o kapalı toplantıdır. Bundan dışarıya birtakım konuşmalar sızmışsa bu konuşmaların gerçekliği tahkik edilmeden yapılacak yorumların hepsi batıldır. Ben çıkıp da bu yorumlara cevap vermem çünkü orada bulunan 17 Arap Ligi üyesi dışişleri bakanına benim sadakat borcum var, onların bana olduğu gibi. Oradaki görüşme orada kalır. O bakımdan gazetelere benim adıma yansıyan konulara cevap vermiyorum ama bir konuya cevap vermek şarttır.

Sayın Elekdağ, Kudüs bizim meselemizdir. Niçin bizim meselemizdir? Doğu Kudüs sizin zannettiğiniz gibi İsrail'in toprak parçası değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Uluslararası hukuka göre Doğu Kudüs Filistin devletinin bir parçasıdır ve 1967'de işgal altında olan topraklardan oluşur, bu toprakların parçası. Mescidi Aksa da Doğu Kudüs'te bulunur, bilginize. Mescidi Aksa İsrail toprağı değildir ve olmayacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve bir gün barış olursa -ki benim kastettiğim oydu- Doğu Kudüs Filistin devletinin başşehri olacaktır ve Türkiye Cumhuriyeti devleti de bir Arap ligi toplantısını, diğer Arap ülkeleriyle İstanbul'da, geçen sene Şam'da, önümüzdeki sene Fas'ta yaptığı gibi orada yapacaktır, yapabilir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz burada barış mesajı veriyoruz. Evet, barış olacak, Doğu Kudüs'te Filistin'in başşehri olacak ve biz de gerekirse, onlar davet ederse gidip orada bu toplantıyı yapacağız.

Türkiye açısından baktığımızda, niçin bizim meselemiz? Sayın milletvekilleri, şu anda Doğu Kudüs'teki dinî mekanların idaresi bile hâlâ Osmanlı'dan kalan teamüllerle yürütülüyor. Yeni bir uygulama yok, yeni bir hukuk yok, Osmanlı'dan kalan teamül geçerlidir. 1948 Savaşı sonrasında oluşan Doğu Kudüs Komisyonu vardır Birleşmiş Milletlerde. Türkiye Kudüs Komisyonu üyesidir…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayınız lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum.

…Amerika ve Fransa'yla birlikte ve hâlâ bu Komisyon Birleşmiş Milletler bünyesinde varlığını sürdürmektedir. Biz bu Komisyonun üyesiyiz, uluslararası hukuk açısından da bizi ilgilendirir.

1967 işgali söz konusu olduğunda Doğu Kudüs'te Mescidi Aksa'ya İsrail bayrağı çekildiğinde –Dışişleri arşivlerimizde var- ilk tepkiyi ve en sert tepkiyi –rahmetle anıyorum- oradaki başkonsolosumuz vermiştir ve "Bu bayrak burada inmezse Türkiye İsrail ilişkilerini bütünüyle gözden geçirecektir." demiştir. Doğru da yapmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

1980'de İsrail Doğu Kudüs'ü, Kudüs'ü başşehir ilan ettiğinde de maslahatgüzar düzeyine ilişkiler bu sebeple indirilmiştir, doğru da yapılmıştır. Geçmişte olduğu gibi bugün de Doğu Kudüs bizim meselemiz olacak.

Sayın Başbakanımızın sözüne atfen yine tekrar ediyorum, Kudüs'ün kaderi de, Bağdat'ın kaderi de, Bişkek'in kaderi de, Semerkant'ın kaderi de, Saray Bosna'nın kaderi de bizim kaderimizdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Oralarda düzen olursa Anadolu coğrafyası lider coğrafya olur, oralarda düzen olmazsa biz Anadolu coğrafyasında rahat oturamayız. Biz Türkiye'yi de çevresini de küresel anlamda etkin bir…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – 1 milyon Müslüman öldü Irak'ta, neredeydiniz?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Davutoğlu.

Sayın Elekdağ…

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul) – Efendim, Sayın Bakan, benim ismimi kullanarak bazı yorumlar yaptı. Acaba müsaade eder misiniz kürsüden konuşayım?

BAŞKAN – Buyurun.

KADİR URAL (Mersin) – Musul, Kerkük'teki Türkmenlerin katliamını ne yapacaksınız Sayın Bakan?

ATİLA EMEK (Antalya) – Bağdat'ın kaderi ne olacak Sayın Bakan?

BAŞKAN – Sayın Ural, bir saniye…

KADİR URAL (Mersin) – Ecyat Kalesi kimindi?

BAŞKAN – Sayın Ural, bir dakika…

KADİR URAL (Mersin) – Ecyat Kalesi bizim değil miydi? Sizin döneminizde yıkıldı.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU – O da bizimdir.

BAŞKAN – Sayın Elekdağ, üç dakika süre veriyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, sonra benim de söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elekdağ.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Şükrü Mustafa Elekdağ'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul) – Ben konuşmamda Sayın Başbakanın Kudüs'ün kaderinin İstanbul'un kaderi, Ankara'nın kaderi olduğunu söylediğine atıfta bulundum ve dedim ki, yani Osmanlıcada ehemi mühime tercih etmek diye bir söz vardır yani önceliklerini Türkiye'nin tespit etmesi lazım diye düşünüyorum esas itibarıyla. Yani İstanbul'un kaderini siz Kudüs'ün kaderiyle eğer aynı kefeye koyarsanız Türk dış politikasının bütün eksenini değil tümünü değiştirmiş olursunuz. Bunun akılcı bir yaklaşım olmadığını söyledim esas itibarıyla.

Şimdi bakınız, Kudüs esas itibarıyla, tabiatıyla Müslümanlar için çok önemli bir yerdir. Tabiatıyla Mescidi Aksa miracın olduğu mahaldir. Mekkei Mükerreme'den, Medine'den sonra Kudüs Müslümanlar için 3 numaralı önemli bir yerdir fakat aynı zamanda bu Kudüs Hristiyanlar için olduğu gibi Yahudiler için de önemlidir. Hazreti Davut krallığını kurduğu zaman Musa'nın lahdini oraya getirmiştir, onun için orası son derece onlar için de kutsal bir mekândır.

Şimdi, bu kutsal mekânda büyük bir çatışma var yani yarın öbür gün Filistin sorunu halledildiği zaman en önemli konu olarak, sorun olarak karşımıza bu çıkacak. Belki toprak kadar önemli bir konu burası. Knesset, İsrail Parlamentosu Kudüs'ü başşehir olarak ilan etmiştir. Doğu Kudüs üzerinde Filistinlilerin talebi vardır ve "Burası bizim başkentimizdir." demektedirler.

Şimdi, bu son derece, çetrefil bir konu. Bunun içine Türkiye'yi sokmakta akıl ve izan var mı? Ben onu soruyorum. Ben diyorum ki: Kudüs bizim için önemli, son derece önemli tabiatıyla; dış politikamız çok boyutlu, dış politikamızın önemli bir boyutu. Tabiatıyla orası için girişimlerde bulunacağız, çalışacağız, konuşacağız, ilgileneceğiz muhakkak ki ama siz eğer "Kudüs, Türk dış politikasında en önemli bir yeri işgal ediyor." derseniz, Kudüs ile Ankara'yı, Kudüs ile İstanbul'u bir tutarsanız bu son derece yanlış bir yaklaşım olur. Bu, Türkiye'yi olmadık belalara, olmadık felaketlere sürükler. Benim söylediğim bu.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Elekdağ.

Sayın Kaplan, ne diyorsunuz?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İlk konuşmamda İsrailli Bakanla görüşmeyi sormuştum Sayın Bakana ve orada bir İsrailli esir asker için bin Filistinlinin de serbest bırakılması için konuşulduğunu söyledim. Sayın Bakan burada bu konuda hiçbir açıklama yapmadı.

BAŞKAN – Şimdi onunla ilgili sizin konuşma yapmanız gerekmiyor ki. Girmişsiniz, soru sorarsınız. Yani soruya cevap verip vermeme hakkı mevcut.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, o konuda benim sormak istediğim…

BAŞKAN – Tamam, itirazım yok da size bir sataşma yok.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İşte, sataşma anlamında değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben konuşma yapmak istiyorsunuz zannettim, onu söylüyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, sataşma anlamında değil, benim sorduğum sorulara Sayın Bakanın verdiği cevap şu: "İsrailli Bakanla görüştüm ve bu arşivlerde yer aldı." diyor.

BAŞKAN – Tamam.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Oysaki Dışişleri Bakanı Sözcüsü Burak Özügergin açıklama yapıyor ve İsrailli Bakanla görüşme yapıldığını söylüyor. Bu görüşmenin ardından bu teklifin İsrail'den geldiğini söylüyor. Arkasından Gazze'yle yardım ilişkilerinin ele alındığını söylüyor. Bir İsrailli esir asker için bin Filistinlinin serbest bırakılabileceğini söylüyor. Sayın Bakanın burada, bu kürsüde söylediği "Bu diplomatik bir görüşmedir, arşivde kalacaktır, Meclisi ilgilendirmez."

İç Tüzük gereği, Anayasa gereği Meclisi ilgilendiren bir konuda bilgilendirme yapma yükümlülüğü vardır. Ben detaylı içeriğini söylemiyorum. "Görüştüm" der, "görüşmedim" der.

BAŞKAN – Anladım, anladım. Tamam, sizin söylediklerniz şimdi kayıtlara geçti.

Teşekkür ediyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani onu inkâr etmez, "İsrail istedi, ben görüştüm." der, "Şu Bakanla görüştüm." der. Şu söylediğimiz iddia "doğrudur" veya "değildir" der. Bununla ilgili Meclisi ve kamuoyunu bilgilendirir.

BAŞKAN – Anladım, şimdi meramınızı ben de anladım, kayıtlara da geçti.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/892) (S. Sayısı: 524) (Devam)

BAŞKAN – Evet, şahıslar adına son söz Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik'e aittir.

Buyurun Sayın Çelik. (MHP sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 524 sıra sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde şahsım adına konuşmak için söz aldım. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce şehitlerimizi rahmetle anıyorum. Onların aziz hatıralarını ebediyen yaşatma irademizi bu vesileyle vurgulamak isterim.

Değerli arkadaşlar, burada, Dışişleri Bakanlığının kuruluş ve görevleriyle ilgili bir tasarı üzerinde Genel Kurulumuz çalışma yaparken, elbette, değinmek durumunda olduğumuz en önemli dış politika aletlerinin başında diplomasi gelmekte.

Diplomasi, devletler arasındaki müzakereleri sürdürme anlamında kullanılmakla birlikte, asıl realist olan, gerçekçi olan anlamı savaşın silahsız olarak devamından ibaret bir uğraş olarak tanımlanmasıdır. Bu itibarla, diplomasi bir milletin, bir devletin ayakta kalması için olmazsa olmaz en önemli uğraş alanlarından biridir. Diplomasiyi de devam ettiren, sürdüren çok değerli devlet adamları, diplomatlar vardır. Bu, sadece cumhuriyetimize has değil Osmanlı döneminde de bunun çok güzel misallerini, uygulamalarını ve bu uygulamaları yapan değerli sefirleri, aktörleri, devlet adamlarını görmekteyiz.

Bu itibarla, Osmanlı diplomasisi bütün protokol kurallarıyla birlikte çok ağır ve sistematize, yazılı kurallarının yanında, teamüllerinin belki katbekat fazla olduğu âdeta bir kurallar manzumesi şeklinde cereyan etmekteydi. Ancak Osmanlı, bütün dünyaya hükmederken, yön ve şekil verirken o kuvvetli günlerinde, kuvvetli asırlarında, baht asırlarında Osmanlı bütün dünyaya damgasını vururken işte, bu uğraşları yani protokol kurallarını en iyi şekilde tatbik sonucu bunu elde edebilmişti.

Dolayısıyla "teşrifat" dedikleri Osmanlı'nın protokol kurallarını hafife alma, küçümsemeyi, bir devlete yapılan en büyük kötülük olarak tanımlamak gerekir. Zira devleti ayakta tutarken, özellikle devletin kendi iç dinamiklerini protokol kurallarının, protokolü icra eden kişilerin arkasına sağlam bir şekilde koymak, tahkim etmek de son derece önemlidir.

Buradan kastım şudur: Kuvvetli bir demografik yapı, kuvvetli bir ekonomi, kuvvetli bir ordu, total olarak bir milletin büyük gücü diplomatın arkasında durduğu sürece, o diplomat masaya oturduğu zaman kendisinin ne kadar güçlü olduğunu hisseder, karşı tarafa da bunu hissettirir. İşte, cumhuriyet döneminde de biz, özellikle Kurtuluş Savaşı'mızdan sonra güçlü ordumuzu ve sürekli gelişen ekonomimizi, tam bağımsız bir devlet yapımızı ve bürokrasimizi diplomasinin arkasına koyduğumuz zaman o diplomasi harikalar yaratmaktadır, yaratmaya da devam ediyor.

Dolayısıyla orduyu küçümseyen, küçük düşüren bir Hükûmetin ve ekonomiyi ayaklar altına aldıran ve millî ekonomiyi, bağımsız ekonomiyi daha da bağımlı hâle getiren, ithalata muhtaç hâle getiren ve demografik yapıyı gittikçe bozan bir hükûmetin elbette dış politikanın arkasına yerleştirebileceği total bir güçte aşınma yaratacağı muhakkaktır.

İşte, AKP İktidarı budur. Sayın Bakanın söyledikleri hilafıhakikattır; kısmen içinde doğruları barındıran, birçok yanlışlıklar içeren bir söylemden ibarettir. Bu böyle değildir.

Kudüs'le ilgili açıklamaları da Sayın Bakanın doğru değildir ve Sayın Bakan öncelikler sıralamasını dahi iyi yapamayan, kendi kafalarının ardındaki düşünceleri gerçekmiş gibi Türkiye Cumhuriyeti'ne dayatmaya çalışan nakıs bir zihniyetin politikaları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Onun için bu kafa yapısını düzeltmek lazım. Onun için AKP'nin bir an önce iktidardan gitmesi ve büyük Türk milletine, asaletine yaraşır bir siyasal iktidarın başa geçmesi lazım ki diplomasi ve dış politikanın ancak o zaman rayına oturması mümkün olur. (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, arz etmiş olduğum dış politikayı uygulayan kişileri "monşer" diye aşağılayan bir zihniyetin dış politika yapması da zaten mümkün değildir. Bugün, diplomatlarımız, Sayın Bakanın ifade ettiği gibi, dünyanın dört bir tarafında görev yaparken ve namlunun ucunda görev yaparken bu diplomatları "monşer" diye küçümsemek çok ayıptır, yanlıştır. Değerli arkadaşlar, biz diplomatlarımızdan 70'in üzerinde şehit vermedik mi? Niçin şehit oldular? Onlar Ahmet, Mehmet, Hasan, Hüseyin için şehit olmadılar; onlar Türkiye Cumhuriyeti'nin elçileri, büyükelçileri ve konsolosluk ve büyükelçilik görevlileri olduğu için şehit oldular. Onları da bu vesileyle rahmetle, minnetle anıyorum, bunların aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum. Ancak bunlara "monşer" diyerek küçümsediğiniz zaman karşınıza yine 70'in üzerinde emekli diplomatlar çıkar ve Hükûmeti kınayan bir açıklamayı yapmaya hak kazanırlar, ki yapmışlardır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye, sadece arz etmiş olduğum konuda değil, Ermenistan'la ilişkilerde olsun, Irak'taki kırmızı çizgilerimizde olsun, temel Orta Doğu politikalarında olsun, Kıbrıs politikasında olsun, Balkan politikasında olsun ve Kafkasya politikasında olsun -İran'la dört yüz yıla yakın biz sulh içinde yaşayan bir millet ve devletiz- İran politikasında olsun ve Türkistan yani Orta Asya politikasında olsun, diğer komşularımızla, özellikle Rusya Federasyonuyla olan politikalarımızda olsun, hep sıfır almıştır, eksi almıştır, başarısızdır. Bu Hükûmet, bu politikalarda bir adım ileriye dahi varamamıştır. Kurmaca Davoslar bu Hükûmeti asla kurtarmaya yetmemiştir.

Mavi Marmara bir fecaattir değerli arkadaşlar. 9 tane canımız gitmiştir ancak bu konuda yapılan, sadece Sayın Bakanın ifade ettiği "Görüştük, yaptık, ettik..." Bu kadar. Peki, bir eylem koyabildiniz mi? Ortada eylem yok arkadaşlar. Ama İsrail'in koyduğu bir eylem var, 9 canımızı katletmiştir. Katillerin eline gemiyi göndermişler ve teslim etmişlerdir. Bu 9 canın sorumlusu bu Hükûmettir. Bunu bilmek durumundayız.

O hâlde, kırmızı çizgilere tekrar dönersek, Irak'ta, orada kan akmaya devam etmektedir. Milyonun üzerinde Iraklı maalesef hayatını kaybetmiştir. Değerli arkadaşlar, bizim, dünyada, ilişkimizin belki statik olduğu, ilişkimizin istikrarlı olduğu en önemli ülkelerin başında Amerika Birleşik Devletleri gelmektedir. Amerika'yla ilişkilerimiz artık patolojik bir hâl almıştır. 1 Mart 2003'ten bu yana bu ilişkiler normal rayına oturtulamamıştır. Bu da iktidarın kusurudur, hatasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Aslında, bu süre zarfında, iktidarın dış politika iflaslarını burada açıklamaya maalesef bu on dakikalık süre yetmemektedir. Onun için, millî güvenlik ve millî çıkarlarımızı korumak, çevremizde barış, istikrar ve güvenlik kuşağı oluşturmak, bütün ülkelerle saygı ve ortak yarara dayalı ilişkiler kurmak, sorunları adil ve kalıcı bir çözüme kavuşturmak, jeopolitiğin ve jeostratejik gerçeklerin doğrultusunda politikalar geliştirmek ve devlet ciddiyeti ve üslubunu rayına oturtmak ve Avrasya jeopolitiğinde güçlü, başat aktör olabilmek, özellikle Milliyetçi Hareket Partisinin temel arzusu ve istemidir.

Bu duygularla Türkiye'mizin "Lider Ülke Türkiye" ülküsüne yönelmesini arzu etmekteyiz.

Yasanın hayırlı olmasını yürekten diliyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çelik.

Soru-cevap işlemine geçiyorum.

Sayın Taner…

RECEP TANER (Aydın) – Sayın Bakan, bu hafta Avrupa Birliğiyle yapılan görüşmelerde bir faslın daha açıldığı belirtilmekte. Bizimle beraber aynı anda AB'ye müracaat eden ülkeler kaçıncı fasıldalar? Sizce bu başarılı bir dış politika mıdır?

İki: Mavi Marmara gemisinin bandırası Türk müdür, Komor mudur?

Üç: Müslüman ülkelerden ve İslami kuruluşlardan hangileri İsrail'i kınama yayınlamışlardır?

Dört: İsrail Bakanı ile Brüksel'deki görüşmenizde Başbakanın Obama'yla yaptığı görüşmede gündeme gelen "İlişkilerinizi düzeltin." talimatının bir etkisi var mıdır?

Beş: Bu görüşme, İsrail'in yalnızlaşmasına gönlünüz elvermediğinden İsrail'i yalnız bırakmamak için mi yapılmıştır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu…

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Bakan, 27 Mayısta, Mavi Marmara gemisini durduracağını resmen ilan etti İsrail, 31 Mayısa kadar müdahale etti. 27 Mayıs ile 31 Mayıs arasında İsrail'le neler görüştünüz? Gemiye müdahale yapılmayacağı yönünde bir teminat aldınız mı? Yoksa İsrail'in gemiye müdahale edeceğini bir blöf olarak mı zannettiniz acaba? Bu nedenle, 27 Mayıs ile 31 Mayıs arasında İsrail'le yaptığınız görüşmeleri açıklar mısınız?

BAŞKAN – Sayın Tankut…

YILMAZ TANKUT (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, İsrail'le krizin akabinde "Sürpriz Türkiye-İsrail görüşmesi" şeklindeki haberler bugün basına yansımış ve "Dışişleri Bakanı Davutoğlu ile İsrail Ticaret Bakanı Brüksel'de gizlice görüştü." denilmiştir.

Şimdi soruyorum: 9 vatandaşımızı alçakça katleden İsrail Hükûmetinin bir bakanı ile niçin gizli görüşme ihtiyacı duyulmuştur? Bu görüşmenin ana konuları nedir? İsrail Ticaret Bakanı ile hangi ticari konular bu görüşmede ele alınmıştır? Bu görüşmede vatandaşlarımızı katleden İsrail askerlerinin cezalandırılması ve İsrail Hükûmetinin Türkiye'den özür dilemesi sağlanmış mıdır? Bu görüşmenizde Dışişleri mensuplarından kimler bulunmuştur? Yoksa bu görüşme, adı geçen İsrailli bakanla baş başa mı gerçekleşmiştir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Şandır…

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Sayın Başbakan G20 zirvesinde NATO'ya çağrıda bulunarak Afganistan'da Taliban'a karşı yürütülen mücadelenin PKK'ya karşı da verilmesini istedi. Bunun ne anlama geldiğini bize izah eder misiniz? Eğer bu, PKK mücadelesinde Hükûmetinizin yeni bir stratejisiyse bunu Türkiye'nin millî çıkarlarıyla uygun bulur musunuz? Irak'ın kuzeyinde, Türkiye'nin güneydoğusunda bir NATO birliğinin olması Türkiye'nin çıkarlarına uygun düşer mi? Birinci sorum bu.

İkincisi: Etkin ve güçlü dış politikadan bahsediyorsunuz ama bir yandan da müttefiklerinizin nezdinde suçluların iadesini sağlayamadığınızdan da şikâyet ediyorsunuz. Bu, dış politikanızın zaafının ispatı veya itirafı değil midir?

Bir başka şey: İsrail saldırısında ölen Türk vatandaşı sayısı 9 mudur, 12 midir? Bunu burada açıklamanızı istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut…

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Sayın Bakan, Filistin'de Hamas örgütü ile İsrail arasında arabuluculuk teklifinizin Hamas tarafından reddedilip Mısır'ın arabuluculuğunun istendiği doğru mudur?

Başbakanın "Dış ilişkilerde sıfır sorun" ifadesinden sonra sorunlu ülke sayısı kaça çıkmıştır? Sorun çözdüğünüz ülke var mıdır?

Irak'ta askere, Gazze olaylarında milletin başına geçirttiğiniz çuvalı ne zaman, nasıl çıkartmayı düşünüyorsunuz?

Marmara gemisinin kaderi ve 9 canın hesabı ne zaman sorulacak?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan…

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, İsrailli Bakanla görüşme konusu ve İsrailli esir asker Şalit karşısında bin Filistinlinin serbest bırakılması konusu Dışişleri Bakanlığı sözcüleri tarafından açıklanmış basına. Bir de sizden dinlemek istiyoruz, Meclisi bilgilendirmenizi…

Ayrıca, Sayın Başbakanın, NATO'dan müdahale istemesini Kandil'e… Nasıl bir prosedür? Sayın Obama'dan istemiş. Bu, tezkere kapsamında mı istendi?

AİHM'in haç yasağına ne diyorsunuz? İspanya ile Fransa'nın çarşaf yasağına ne diyorsunuz? Avrupa'da ırkçılık mı gelişiyor, ayrımcılık mı gelişiyor?

Bir de "Doğu Kudüs kaderimizdir." diyorsunuz; bir de Diyarbakır'ı kader yapmayı düşünüyor musunuz, "Kaderimizdir." diyebilecek misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yaman…

M. NURİ YAMAN (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, İsrail'le yaşanan son diplomatik kriz ile İran'ın nükleer silah üretimi nedeniyle Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin aldığı ambargo kararı sonucu gelinen bu noktadaki tutumumuzu dış politikamız bakımından ulusal çıkarlarımıza uygun buluyor musunuz?

İki: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin bu kararıyla ilgili olarak ambargo kararına Türkiye olarak uyacak mıyız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Geylani…

HAMİT GEYLANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, Sayın Bakana sorum: "Yurtta sulh, cihanda sulh" özdeyişine uygun Türkiye'nin, Kuzey Irak Kürt yönetimiyle ilişkilerinde karşılıklı siyasi ve ekonomik çıkarlar dışında, Kürtler arası çatışmaları dışlama temelinde, ülkemizin toplumsal barışına ve bölge istikrarına ne kadar katkı sağlanmakta ve ne kadar yol alınmıştır? En önemlisi, temel amaç da bu olmalıdır, ne diyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Arifağaoğlu…

METİN ARİFAĞAOĞLU (Artvin) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, ülkemizin kuzey doğusunda bulunan serhat ili Artvin'in, Gürcistan Cumhuriyeti'yle Sarp Sınır Kapımız mevcuttur. Bilindiği gibi, Batum Havaalanından, iç hat seferleri gibi, istifade de edilmektedir. Sarp Sınır Kapısı'nın yükünü hafifletmek, ayrıca Batum Havaalanına içerideki ilçelerin kolay ulaşımını sağlamak ve kışın Borçka ilçesinin altı pare köyüne ulaşımı sağlayacak olan Muratlı Sınır Kapısı için Gürcistan Dışişleri Bakanıyla görüşmeler yaptığınızı biliyoruz. Son aşama hakkında bilgi verebilir misiniz? Ayrıca, Muratlı Sınır Kapısı'nın açılması için bir takvim vermek mümkün müdür?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Coşkunoğlu…

OSMAN COŞKUNOĞLU (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakana üç sorum var zaman yeterse. Birincisi: Avrupa Siber Suçlar Sözleşmesi 1 Temmuz 2004'te yürürlüğe girmiştir. Aradan altı sene geçmiş olmasına karşın hâlâ ülkemizde imzalanmamıştır, neden?

İkincisi: Hırvatistan ile Türkiye, Avrupa Birliği üyelik sürecine aynı zamanda başlamıştır, müzakerelere. Hırvatlar dün son üç faslı açmışlardır. Bu açılışta Brüksel'de sadece Hırvatistan'ın Başmüzakerecisi vardı. Türkiye daha on üçüncü faslı açabilmiştir fakat 3 bakan birden oradaydı. Bu biraz şov havası veriyor, ne dersiniz?

Üçüncü sorum: Büyükelçilerimiz bu kadar iddialı ve uluslararası önemli rol oynayan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkmenoğlu.

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Van) – Sayın Bakanım, Gazze'den gelen Vanlı bir gazimiz, yaşlı gözlerle size minnet duygularını iletmemi istedi, bunu belirtmek istiyorum ve "Orada tutulduğum zaman Türkiye Cumhuriyeti devletinin büyüklüğünü, vatandaşı olmanın gururunu İsrail askerinin yüzündeki endişe ve korkuyu gördüğümde bir kez daha anladım." dedi.

Sayın Bakanım, Dışişleri Bakanlığımızın elçilerini dinlerin kavşağı Mardin'de buluşturdunuz. Güneşin kenti Van ilimizde sizleri ağırlamak isteriz, teklifimizi değerlendirmenizi arz ediyorum.

İkinci sorum, dostluk, komşuluk ilişkileriyle ördüğünüz komşu ülkelerimizden İran'la olan ortak sınır kapımızla ilgili bir çalışma var mı? Bunu öğrenmek istiyorum. Gittiğimiz her yurt…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sıvacıoğlu…

MUSA SIVACIOĞLU (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanıma şu soruyu yöneltmek istiyorum: Çok yönlü bir dış politika izliyoruz. Bu çok yönlü dış politikanın bir neticesi olarak Ankara dâhil olmak üzere İstanbul'da da Amerika Birleşik Devletleri'nin, Fransa'nın, İngiltere gibi çok yönlü dış politika izleyen ülkelerin kültür merkezleri var. Bizim Türkiye olarak şu ana kadar kaç tane ülkede kültür merkezlerimiz var? Yenilerini açmayı düşünüyor muyuz? Bu yöndeki gayretlerimiz nelerdir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bütün sorulara eğer cevap verme imkânı bulamazsam eksik kalan soruları yazılı olarak da cevaplamaya hazırız. Bürokrat arkadaşlarımız gerekli notları aldılar.

Sayın Taner fasılları sordular. Biz Hükûmet olarak Avrupa Birliğiyle mümkün olan en fazla faslı en kısa sürede açmak için yoğun bir çaba içindeyiz. Aslına bakarsanız, Avrupa Komisyonuyla yürüttüğümüz çalışmalarda çok ciddi bir engelle karşılaşmıyoruz çünkü teknik çalışmalarda teknik fasıllar gayet yoğun bir faaliyetle, dün işte Gıda Güvenliği Faslı'nda olduğu gibi Tarım Bakanlığımızın, Dışişleri Bakanlığımızın ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve Avrupa Birliğinden sorumlu Devlet Bakanlığımızın çabalarıyla mesafe alıyoruz. Ancak, siyasi gerekçelerle başta Kıbrıs konusunda Türkiye'nin yürüttüğü haklı politikalar dolayısıyla uygulanan askıya almalar bazı fasıllar için ve bazı fasıllar için de başta Fransa olmak üzere bazı ülkelerin koyduğu blokajlar dolayısıyla istediğimiz hızda ilerleyemiyoruz. Diğer ülkelere göre Türkiye'nin fasıl açmasının daha yavaş seyretmesinin temel sebebi budur.

"Mavi Marmara gemisine yapılan saldırıyı hangi Müslüman ülkeler kınamıştır?" diye sordular. Bütün Müslüman ülkelerden çok ciddi dayanışma gördük. Bildiğiniz gibi, olay olduktan kısa bir süre sonra Sayın Katar Emiri ve Suriye Devlet Başkanı da bizzat gelerek dayanışma duygularını ifade etmişlerdir ve ailelere de taziyede bulunmuşlardır. Ayrıca, Türk-Arap Forumu'nda bütün dost ve kardeş ülkeler açık destek beyan etmişlerdir. İslam Konferansı Örgütünde ortak kararlar alınmıştır. Dolayısıyla bu konuda biz bu dost ve kardeş ülkelerin tutumundan memnuniyet duyuyoruz, her uluslararası forumda da desteklerini ifade ediyorlar.

Sayın Başbakanımızın Sayın Obama'yla yaptığı görüşme sonrasında bu görüşmenin gerçekleştiği iddiası kesinlikle doğru değildir. Türkiye'nin hiçbir devletten bu şekilde bir telkin altında karar almadığını herhâlde son Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde kullandığımız oy açık bir şekilde göstermiştir. Biz, kendi politikamızı uygularız, bu politika neyi gerektiriyorsa onun gereğini yaparız.

Sayın Tankut "İsrail Bakanı ile ne görüştünüz? Hangi ticari konular… Görüşmeye kim katılmıştır?" diye soruyor. Aslında konuşmamda bunu ifade ettim, görüşmeye benimle birlikte Dışişleri Bakanlığı Müsteşarımız Sayın Feridun Sinirlioğlu katılmışlardır. Ticari konu görüşülmemiştir. Onu da ifade ettim konuşmamda, tekrar sorma ihtiyacı hissetmişler, herhâlde takip edemediler. Bakan Ben-Eliezer bu toplantıya İsrail Başbakanı Netanyahu'nun özel temsilcisi olarak gelmişler ve Netanyahu'dan bir mesaj iletecekleri ifadesiyle bu görüşme talebinde bulunmuşlardır. Sadece bu konu konuşulmuştur. Özür ve diğer konular ise aynen uluslararası forumlarda talep ettiğimiz gibi, verdiğimiz notayla talep ettiğimiz gibi ve yüce Meclisimizin ortak tutumuyla talep edilmiş olduğu gibi, İsrail tarafından yüzlerine ifade edilerek talep edilmiştir ve gereğinin de yapılması doğrultusunda bütün çalışmaları sürdüreceğiz ve İsrail'in tutumuna göre de her türlü tedbiri almaya, her türlü müeyyideyi uygulamaya kararlıyız.

Sayın Şandır, Sayın Başbakanımızın G20'den NATO'yla ilgili olarak teröre karşı mücadele bağlamında yaptığı çağrı bir dayanışma çağrısıdır. NATO üyesi müttefiklerden bu konuda dayanışma beklediğimizi ifade etmek üzere güçlü bir şekilde vurgulanmıştır.

Sayın Aslanoğlu, 27 Mayıs ile 31 Mayıs arasında İsrail'le neler konuşulduğunu sormuşlardır. Şimdi, bu konular da yine arşivlerimizde vardır. Ben kısaca söyleyeyim ama detaylı bir cevabı yazılı olarak ileteceğiz. Biz bu dönemde her düzeyde İsraillilerle temas hâlinde olduk ve İsrail'e sivil amaçlı bu gemilere karşı güç kullanmaması konusunda en net uyarıları son saate kadar yaptık. Bunu bir blöf olarak telakki etmiş değiliz. Her türlü tedbiri, eylem planını da çıkardık. Üç farklı senaryoya göre çalışma yaptık. Onun içindir ki, bu haber bize Rio'da bir gece yarısı ulaştığında ne orada benimle birlikte bulunan Dışişleri ekibinde ne Ankara'da olan ekibimde ne de Birleşmiş Milletlerde olan ekibimde herhangi bir tereddüt olmaksızın bir eylem planı devreye sokulmuş ve üç gün içinde hem Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde bahsetmiş olduğum çalışmalar tamamlanmış hem bütün vatandaşlarımız kurtarılmıştır. Sadece söylem düzeyinde değil, eylem düzeyinde de bu senaryoları ne kadar iyi çalıştığımızı zaman ve arkadaşlarla birlikte gösterilen çalışmalar ortaya koymuştur. Dolayısıyla bu konuda Türkiye farklı senaryolara hazırlıklı bir şekilde 27 Mayıs ile 31 Mayıs arasında bütün taraflara gerekli uyarılarda bulunmuştur.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Hamas…

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU – Evet, Sayın Bulut oradan hatırlattılar Hamas arabuluculuğuyla ilgili. Daha sonra o bahsedilen açıklama Hamas tarafından yalanlanmıştır, böyle bir açıklama olmadığı vurgulanmıştır, Türkiye'nin yaptığı çalışmalara destek de ifade edilmiştir. Kendilerine bunu da gerekirse göndeririz ama basından da takip ederlerse bunun böyle olduğunu takip ederler.

Sayın Kaplan'ın, doğrusu bir İsrailli askere karşı bin Filistinli mahpusun salıverilmesi konusunda yürütülen çalışmalarla bizim bugün yapılan açıklama arasındaki bağlantıyı biz anlayabilmiş değiliz. Eğer sorarlarsa yazılı olarak cevap veririz, ama bu görüşmeler, yani İsrailli asker Gilad Şalit ile bin Filistinli tutuklunun takas edilmesi görüşmeleri uzun süre devam etmiştir. Bu takasın gerçekleşmesi için biz de kolaylaştırıcı bazı çalışmalarda bulunmuşuzdur, Gazze savaşı esnasında ateşkesi sağlamak üzere. Dolayısıyla şu anda da böyle bir barış imkânı olursa yine elimizden geleni yaparız. O anlamda, bunun Mavi Marmara'ya yapılan saldırıyla herhangi bir bağlantısı ya da korelasyonu bu çerçevede yoktur. Biz Orta Doğu'da barış doğrultusunda atılacak her adımı atmaya kararlıyız.

Kendilerinin "Diyarbakır'ın kaderi ortak kaderimizdir." sözü… Hayır, Diyarbakır bizim kalbimizdir, yüreğimizdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Diyarbakır'ı İstanbul'dan, Ankara'dan, Konya'dan ayırmak mümkün mü ki?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – NATO'yu niye çağırıyorsunuz o zaman?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU - Diyarbakır'la ilgili böyle bir tanımlama ihtiyacı duymayız bile. Diyarbakır bizim yüreğimizdir. Yani bunu böyle… Bu kıyası yapmalarını doğru bulmadım. Dışarıdaki bazı önem verdiğimiz şehirlerle, bölgelerle kaderimizin ortaklığını söyleyebiliriz ama Diyarbakır'ı "ortak" demek bile bize züldür. Diyarbakır biziz, biz Diyarbakır'ız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – NATO üssünü kurun o zaman Diyarbakır'a. NATO üssünü kurun… Alkışlayın! Tezahürattan başka bir işe yaramıyorsunuz.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU - Sayın Ağaoğlu'nun Artvin Sarp Kapısı dışında Muratlı Sınır Kapısı'yla ilgili sormuş olduğu soru için teşekkür ederim.

Gürcistan Dışişleri Bakanı Sayın Vaşadze'nin son ziyaretinde bu konuyu ele aldık, kendisi de bu konuda elinden geleni yapacağı sözünü verdi. Bugün de kendisiyle telefonda görüştüm. Biz bu konuda gerekli adımları atacağız, inşallah o bölgedeki vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştıracak şekilde Muratlı Sınır Kapısı açılacak.

Sayın Coşkunoğlu, Avrupa Siber Suçlar Sözleşmesinin İmzalanmasına Dair Bakanlar Kurulu kararı çıkmıştır, çok yakın zamanda imzalayacağız. Şimdiye kadar kendi yasamızı bu Sözleşmeye uyumlaştırma çalışması içerisinde olduk. Adalet ve İçişleri bakanlıklarıyla birlikte bu çalışmaları tamamlayıp kısa zamanda bu konudaki eksikliğimizi gidereceğiz.

Sayın Sıvacıoğlu, kaç ülkede kültür merkezi açıldığı konusu… Bildiğiniz gibi, kültür merkezlerini yeni bir yapıya kavuşturuyoruz ve "Yunus Emre kültür merkezleri" şeklinde açıyoruz. Son dönemde çok sayıda Yunus Emre kültür merkezi açtık Kültür Bakanlığımızla birlikte Saraybosna'da, Üsküp'te, Kahire'de. Bu çalışmaları, sizin de haklı bir şekilde vurguladığınız gibi çok önemli olan bu çalışmaları daha da ileriye götürmeye kararlıyız.

Sayın Türkmenoğlu'nun Van davetini memnuniyetle kabul ediyoruz. İnşallah, en kısa zamanda Van'a geleceğiz ve bir büyükelçiler toplantısını veya başka bir toplantıyı da Van'da yapacağız. Kendileri çok iyi biliyorlar ki İran'la ortak sınır kapısı konusunda da çalışmalarımız sürüyor. Esendere ve Gürbulak'a ek olarak Razi-Kapıköy Van demir yolu kapısına sınır kapısı ekleme çalışması sürüyor. Onu da çok kısa zamanda, inşallah, tamamlayıp, bizim komşu ülkelerle entegrasyon politikamızın ana odağı olan ulaştırma konusundaki çalışmalarımızı daha da ileri bir aşamaya getireceğiz.

Sayın Geylani'nin, Kuzey Irak'la ilişkiler konusunda yönelttiği soru ise… Evet, Kuzey Irak diğer bütün komşu bölgeler gibi Türkiye'nin ekonomik olarak, kültürel olarak çok yoğun temaslar içinde olduğu bir bölgedir. Bu temasları artırarak, biraz önce vurguladığım gibi, komşu bölgelerle entegrasyon çalışmalarımızı daha da ileri bir aşamaya getireceğiz.

Sayın Yaman "İsrail'le yaşanan son kriz, İran nükleer programını ambargo kararıyla ilgili son durum ulusal çıkarlara uygun mu..." Şimdi, bütün bu politikalarda bizim temel hedefimiz Türkiye'nin ulusal çıkarlarını korumaktır. İran konusunda takip ettiğimiz politika, çevremizde bir ateş çemberi oluşmasını engelleme politikasıdır, askerî seçeneği masadan kaldırma politikasıdır. Yaptırımlara karşı yürüttüğümüz politika da Türkiye'nin etrafında bir duvar örecek olan yaptırımların olmasını engelleme çalışmasıdır. Biz İran'a yönelik yaptırımlara değil herhangi bir yaptırıma… Bölgede yaptırım olmasını istemiyoruz, çünkü şu anki büyük ekonomik potansiyelimiz bu tür ekonomik yaptırımlarla aslında frenlenmektedir. Türkiye'nin ulusal çıkarlarına bunun aykırı olduğunu düşündüğümüz için bu karara bir açıdan da bu şekilde "Hayır" oyu verdik. Ancak, bu karar, tabii, "Hayır" oyu vermekle birlikte Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin bağlayıcı olduğu kararlarla ilgili olarak ulusal Birleşmiş Milletlere taahhütlerimiz çerçevesinde gerekli tutumu alacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Zamanınız doldu.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.53

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.18

BAŞKAN : Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Gülşen ORHAN (Van)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 127'nci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

524 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

TANSEL BARIŞ (Kırklareli) – Sayın Başkan, 60'a göre kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Barış, sizin bir dakikalık, pek kısa söz talebinizi yerine getiriyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun "Kudüs'te, Bağdat'ta, Bişkek'te var olacağız" ifadesine karşı, Tahran'da ve Kuzey Irak'ta var olup olmayacağımızın açıklanmasına ilişkin açıklaması

TANSEL BARIŞ (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Dışişleri Bakanımız konuşmasında büyük alkış da alarak şöyle demişti: "Kudüs'te var olacağız, Bağdat'ta var olacağız, Bişkek'te var olacağız." Tahran'da var olacak mıyız bilemiyorum. Sayın Bakan, Kuzey Irak'ta da var mıyız?

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/892) (S. Sayısı: 524) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 18'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Onur Öymen.

Buyurun Sayın Öymen. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ONUR ÖYMEN (Bursa) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlar; Dışişleri Bakanlığı teşkilat yasasının birinci bölümü hakkında Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Son günlerde bölgemizde ve dünyada yaşanan gelişmeler dış politikanın ne kadar önemli olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur ve bu dış politikanın hazırlanmasında ve yürütülmesinde çok büyük görev yapan diplomatlarımızın ne kadar önemli bir işlev yaptığını da belirtmiştir, ortaya koymuştur.

Değerli arkadaşlarım, dünya ülkeleri arasında Türk dış politikası, Türk dış işleri daima önemli, öncü bir rol oynamıştır. Türk diplomatları bütün dünya ülkeleri tarafından daima saygıyla anılmıştır, herkes Türk diplomatlarına saygı göstermiştir, bir kişi hariç, Türkiye'nin Başbakanı. Sayın Başbakan, diplomatlarımızı "monşerler" diye küçümser bir üslupla tezyif ediyor, küçültüyor. Son derece üzüntü vericidir, utanç vericidir.

Sayın Dışişleri Bakanının temel görevleri arasında, başında bulunduğu örgütün hakkını, mensuplarının haklarını ve haysiyetini korumak vardır. Dışişleri mensupları hakkında böyle küçültücü ifadeler kullanan Sayın Başbakana karşı, Sayın Dışişleri Bakanının bir sözünü, bir tepkisini duyanınız var mı? Kürsüye çıktı bu kadar şey söyledi, şu Bakanlık mensuplarının hak etmediği bu küçültücü sözlere karşı bir tepkide bulunduğunu duydunuz mu? İşte üzüntü verici olan budur. Herkesten önce Sayın Bakan, bu görev size düşüyor.

İkincisi, bu teşkilat yasası kuşkusuz Bakanlığımızın çalışma koşullarını iyileştirecektir. Eleştirilerimizi Dışişleri Komisyonunda söyledik. Orada iyileştirmeye çalıştık metni, eskisinden daha iyi bir hâle geldiğini söyleyebilirim ama biraz önce Sayın Elekdağ'ın söylediği gibi, büyükelçilerin, devleti ve Cumhurbaşkanını temsil ettikleri, hükûmetin temsilcisi olmadıklarını belirten bir değişiklik yapılmadığı takdirde maalesef bu yasaya oy verecek durumda değiliz. Onun için, bütün dünya ülkelerinin kabul ettiği bu ilkeyi bu yasaya da koymanın çok yararlı olacağını düşünüyoruz.

Sayın Bakan bazı konularda doğru şeyler söyledi; dedi ki: "Lisan çok önemlidir, gittikleri ülkenin lisanını öğrenmelidir diplomatlar." Çok güzel. Sizden önce öyleydi. Bir arkadaşımız yurt dışına tayin edileceği zaman, TÖMER'le anlaşmıştık, o ülkenin dilini öğreniyordu. Arap ülkelerine gideceği zaman Arapça kursu görüyordu, Rusya'ya gideceği zaman Rusça öğreniyordu. Peki, bu yasada böyle bir hüküm var mı? Yok. Madem bu kadar önem veriyoruz, niye bu yasaya koymadık bu hükmü? İşte, güzel fikirler söylemek iyidir ama doğrusunu isterseniz bunu yasaya geçirmek daha da önemlidir.

Mesleğe giriş koşullarını çok konuştuk Komisyonda. Burada tekrarlamayacağım söylediklerimi ama şunu biliniz ki, sadece psikoloji okumuş mesela veya sadece halkla ilişkiler okumuş bir insanın meslek memuru niteliğini kazanmasının sakıncalarını o zaman da dile getirdik, burada da tescil ediyorum. Aynı şekilde sosyal bilimler dalında eğitim görmüş bir gencin hukuk, uluslararası ilişkiler, iktisat gibi alanlarda master yaparak Dışişlerine girmesi burada öngörülüyor. Sosyal bilimlerin Dışişleri işleviyle doğrudan doğruya ilgili alanlar olduğunu da, bu anlayışta olduğumuzu da burada tescil ediyoruz, biz bu anlayışla değerlendiriyoruz. Zaten yasanın daha sonraki bölümlerinde de buna benzer hususlar var.

Şimdi, bütün mesele şu: Bu kadar özenle yetiştirdiğimiz, bu kadar dikkatle seçtiğimiz diplomatlarımızın görüşlerinden Hükûmetimiz yeterince yararlanıyor mu, yararlanmıyor mu? Acaba Hükûmetimizin son zamanlardaki söylemleri ve uygulamalarının ne kadarı Dışişleri Bakanlığı mensuplarının, diplomatlarımızın önerisidir? Mesela, komşularımızla sıfır ihtilaf politikası acaba diplomatlarımızın mı önerisidir, yoksa Hükûmetin bir buluşu mudur?

MEHMET EMİN EKMEN (Batman) – Politikaları Hükûmet belirler, diplomat uygular Onur Bey.

ONUR ÖYMEN (Devamla) – Ben kırk yıllık süre içinde bizim diplomatlarımızın hükûmetlere böyle bir öneride bulunduğunu hiç hatırlamıyorum çünkü dünyada da örneği yoktur, çünkü uluslararası ihtilaflar bir tarafın gayretiyle çözülemez. Sadece Türkiye'nin gayretiyle hiçbir meseleyi çözemezsiniz; bütün ülkelerin, ilgili ülkelerin mutabakatı lazımdır bir ihtilafı çözmek için.

Peki, şu soruyu sorsak: Acaba Dubai'de 1 milyar dolar karşılığında Kuzey Irak'a asker göndermeme taahhüdü diplomatlarımızın önerisi midir? Diplomatlar mı Hükûmete böyle bir öneride bulundular? Tahmin etmiyorum. Acaba Ermenistan'la imzalanan protokollerin kökeninde, başlangıcında bizim diplomatlarımızın önerisi mi yatıyor, yoksa 19 Nisan 2010 tarihinde Carnegie Endowment'ta Türk-Ermenistan Yakınlaşma Komitesi Başkanı David Phillips mi bu parlak fikirleri size verdi? "Hayır." demeyin, acele etmeyin çünkü o toplantıda açıkça bu protokollerin kendi fikirlerinin ürünü olduğunu açıklamışlardır. O bakımdan, diplomatlarımız, Hükûmetin başarılı olmayan adımlarının sorumlusu sayılamaz.

Kıbrıs'la AB ilişkilerinin bağlanmasını diplomatlarımız mı önerdi Sayın Bakan size? Buna benzer çok şey var.

Her hâlükârda, mesela, efendim, "Darfur'da katliam yapılmamıştır, Müslümanlar katliam yapmaz." sözünü diplomatlar mı size önerdi? 11 Eylül saldırılarında bir saat içinde 3 bin kişinin ölümüne yol açan saldırıları Budistler mi yapmıştı? Her dilden insan terörizm de yapabilir, her dinden insan katliam da yapabilir. Böyle, belli bir dine mensup insanlar katliam yapmaz gibi sözler diplomasiye hiç yakışmıyor, hiç bağdaşmıyor ve bizim diplomatlarımızın da bu işlerde sorumlu olmadığını düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, biraz önce konuşulan konuların hepsi çok önemliydi. Kudüs'le ilgili sözlerini, Sayın Bakanın, dikkatle kaydettik, dilerdik ki aynı sözleri Yukarı Karabağ için de söylesin. "Kudüs neyse Ankara odur.", "Yukarı Karabağ neyse Ankara odur." diyebiliyor musunuz? Diyorsanız, o protokolleri niye imzaladınız? Sayın Bakan, bir kelimeyle bahis yok içinde Yukarı Karabağ'dan.

Şimdi, Mavi Marmara meselesi son derece ciddidir. 9 vatandaşımızı kaybettik, 20'den fazla yaralımız var ve siz bunu bir gurur tablosu olarak anlatıyorsunuz: "Orada yaralıları getirdik, cenazeleri getirdik, yolcuları getirdik ve bunu yapmakla büyük bir başarı sağladık." İnsanlarımız öldü arkadaşlar! İnsanlarımız öldü ve bu insanları öldürenlere en küçük bir ceza veremedik, özür bile diletemedik. Özür dileyen var mı? Yok. Gemi nerede? Gemi İsrail limanında. Tazminat ödendi mi? Ödenmedi. İsrail, uluslararası mahkeme kurulmasını kabul etti mi? Etmedi. Peki, siz gizli görüşmede ne konuşuyorsunuz Sayın Bakan? Bu taleplerimizden, yüce Meclisin oy birliğiyle kabul ettiği taleplerden bir tanesi yerine getirilmemişken, sizin gizli bir toplantı yapmanız acaba şöyle bir izlenim uyandırmaz mı: Bunlar kamuoyuna başka şey söylüyor ama kapalı kapılar arkasında başka bir dil kullanıyorlar gibi bir izlenim yaratmaz mı?

Değerli arkadaşlarım, diplomasi alanında hiçbir başarı sağlayamazsanız ülkenin güvenliğini sağlayacaksınız. Türkiye'nin bugün karşılaştığı, bugün 5 şehit daha vererek acımızı tazelediğimiz terörizm olaylarının çözümü diplomasidedir. Sayın Bakan, lütfen dosyalarınıza bakınız. Suriye'den biz terörü nasıl tasfiye ettik? Nasıl bertaraf ettik? Askerî güç mü soktuk, ateş mi ettik, silah mı kullandık? Nasıl bertaraf ettik? Diplomasi yoluyla. O kadar ağır bir baskı uyguladık ki Suriye'ye üç günde çözüldüler. Kuvvetli demeçlerle, caydırıcı demeçlerle, üst düzeydeki bütün siyasi ilişkileri kestik, "Sizinle bir tek terörü görüşürüz." dedik.

Siz niye benzeri bir politikayı Irak'ta yapamıyorsunuz? Daha önceki hükûmetlerin Suriye'de sağladığı başarıyı siz niçin Irak'ta başaramıyorsunuz? Niçin Irak Hükûmetine gidip Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarını ve Irak Anayasası'nın 7'nci maddesini hatırlatamıyorsunuz? "Bu topraklardan bu teröristleri bertaraf etmek zorundasınız." niye diyemiyorsunuz? Niçin Amerikalılara Dördüncü Cenevre Protokolü'nü hatırlatamıyorsunuz? Onların Irak'ta güvenliği sağlamaktan sorumlu olduklarını niye söyleyemiyorsunuz? Sanki hiçbir terör meselesi yokmuş gibi, Irak'la diğer ilişkileri geliştirdiğiniz için nasıl övünebiliyorsunuz? Her gün insanlarımız ölüyor. Merkezi belli, karargâhı belli, liderlerinin nerede olduğu belli, adresi belli, niçin hiçbir şey yapamıyorsunuz? Niçin "Siz yapamazsanız biz yaparız." diyemiyorsunuz? Devletseniz bunu yapacaksınız.

Sayın Bakan, siz başarılı olun, bırakın biz sizi övelim. Siz kendi kendinize gururlanmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayın.

ONUR ÖYMEN (Devamla) – Siz başarılarınızı ortaya koyun, merak etmeyin, önce biz muhalefet partileri olarak sizi alkışlarız.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Siz hep olumsuz baktınız.

ONUR ÖYMEN (Devamla) – Türkiye bugün dünya ülkeleri arasında iç güvenlik barış endeksinde 121'inci sıradadır. Dünyanın 5'inci büyük, 5'inci en güçlü ordusuna sahip olan Türkiye maalesef 121'inci sıradadır iç güvenlikte. Niçin? Gücümüz mü yok? Hukuk mu bizden yana değil? Meclisten yetki mi vermedik size? Nedir sıkıntınız? Cesaretiniz yok. Cesaretiniz yok. Gelip de bu kürsüden böyle çok cesurmuşsunuz gibi beyanlarda bulunmak kolaydır ama cesaretli hareket etmek zordur.

Onun için diyoruz ki hiçbir iş yapmasanız bile lütfen şu kanı durdurun. Burada birinci sorumluluk sizdedir Sayın Bakan, diplomasidedir. Örneğini söyledim. Açın, Suriye dosyasını okuyun, bakın bakalım biz nasıl yaptık onu. Sayın Baykal'ın bakanlığı döneminde nasıl yaptık bu işi? Nasıl yaptık? Üç günde nasıl çözüldüler? Diplomasi bu, onun için sizden bunu bekliyoruz.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öymen.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Ertuğrul Kumcuoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi adına, gündemimizde bulunan Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun üzerinde konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hepinizi dediysem de işte, 15-16 kişiyi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Şimdi, Türk milleti bilsin. Türk milleti, bu memleketi yönetmeye soyunan Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı ve Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın AKP Grubuna hâkim olmadığını bilsin çünkü kameralar burayı göstermiyor, bizi gösteriyor.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Kendi grubuna bak.

RECEP TANER (Aydın) – İktidarsınız ama muktedir değilsiniz.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Şuraya üç buçuk kişiyi toplayamıyorsunuz.

Evet, değerli arkadaşlar…

SADIK BADAK (Antalya) – Siz konuşmanızı yapın.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Konuşma yapmak için geldim, müsaade ederseniz konuşacağım Beyefendi.

Değerli arkadaşlar, eğer, etkin dış politika yapmak istiyorsak bu ancak yeterli sayıda ve yetkin diplomatlarla, düzgün ve etkili bir teşkilatlanmayla mümkündür. Eğer bu kanun tasarısı, bu hedefi sağlayacaksa bu kanun tasarısını önümüze getiren mercileri, kişileri kutluyorum.

Yalnız, son zamanlarda, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiğinden bu yana kanun yapma tekniğinde baş gösteren özensizliğe en sonunda Dışişleri Bakanının da bulaşmış olmasından ciddi ızdırap duyuyorum. Artık doğru dürüst kanun yapamaz hâle geldik.

Bakın, şimdi diyor ki 5'inci maddede: "Bakan, merkez ve yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir." Affedersiniz, yani bu Bakan merkez ve yurt dışı teşkilatının her türlü faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını bizzat nasıl denetler? Bunu kim kaleme alıyor, bu maddeyi? Nasıl yazılıyor bu kanun? "Denetler ve denetletir." deyin de hiç olmazsa maksat hasıl olsun.

Sonra bir başka maddesinde "yedi adet müsteşar yardımcısı." Çatal kaşık mı müsteşar yardımcıları? Kişiler için adet tabiri kullanılır mı beyefendiler ve bunu yazan -tamamı- Türkçeyi doğru dürüst bilmeyen arkadaşımızın sıfatı büyükelçi. Sayın Bakan, hicap duyuyorum. Böyle şey olur mu? Ha, benim bildiğim Dışişleri memurları bu hatayı yapmaz. Benim beraber çalıştığım Dışişleri mensupları bu yanlışı yapmaz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onlar hazırladılar bunu, onlar.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Bunu yapan sizin Başbakanlıkta istihdam ettiğiniz ve İstanbul Belediyesinden ithal ettiğiniz kişiler bunlar. Bu arkadaşlar bu hatayı yapmaz, "yedi tane müsteşar yardımcısı" demezler. Çatal kaşıktan bahsetmiyoruz, sandalye masadan bahsetmiyoruz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – At suçu bürokrasiye.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Başka bir madde: "Bakanlık, ihtiyaç duyması hâlinde, irtibat ofisi, büyükelçilik bürosu, konsolosluk ajanlığı gibi temsilcilikler kurması için Bakanlar Kuruluna teklifte bulunur." Bakanlar Kurulu kuruldur, bir kurum değildir, bir kişilik değildir, tüzel bir kimlik değildir. Bakanlar Kuruluna teklifte bulunulmaz. Başbakanlığa belki teklifte bulunulur. Sonra teklifte bulunulur da ne olur? Böyle denmez ki bu. İcabında "Bu işleri yapmak üzere Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca efendim, kurumlar ihdas edilir." diye ifade edilir bu. Kanun yapmasını da bilmiyorsunuz beyefendiler. Ben neresinde tutayım bu işi?

Ondan sonra geliyoruz 19'uncu maddeye. 19'uncu madde: "Bakanlık dış politikanın yürütülmesinde gerekli ve faydalı gördüğü uzmanlık konularının ve yabancı dillerin Bakanlık personelince öğrenilmesi ve bu alanlardaki mevcut birikim ve yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla gerekli tedbirleri alır." Ya, işin tabiatı gereği bu, elbette alır. Bunun için kanun mu yapılır? Anayasa'ya koydunuz, Sosyal ve Ekonomik Kurul kurmak gibi bir şey bu. Aynı hatayı, efendim, şimdi, Gelir İdaresi Kanunu'nda da yapıyorsunuz, "Bakan Koordinasyon Kurulu…" Ya Bakan zaten koordinasyondan sorumludur, canı istediği zaman toplar insanları, gerekli koordinasyon görevini yerine getirir yani şimdi biz Maliye Bakanlığı Kanunu'nu da geri mi çağıracağız? "Maliye Bakanı da memurların iyi memur olabilmesi için gerekli tedbirleri alır." diye teşkilat kanununa ek bir madde mi koyacağız?

Dolayısıyla, Sayın Bakan, ben bu hatanın -tekrar ısrar ediyorum- diplomat arkadaşlarım, benim bildiğim diplomat arkadaşlarım tarafından yapıldığı kanaatinde değilim.

Onun için, Türkiye'de kanunu yapma prosesinde Başbakanlığın artık daha düzgün, daha derli toplu bir düzenlemeye gitmesi lazım. Türkçe bilmeyen insanlarla Başbakanlık ve Türkçe bilmeyen insanların bulunduğu Başbakanlıkla Türkiye sağlıklı ve doğru bir şekilde yönetilemez. Herkes aklını başına toplasın, bu gidiş iyi gidiş değil.

Şimdi, gelelim efendim, kimi konuşuyoruz? Dışişleri Bakanlığını konuşuyoruz. Dışişleri politikası önemli bir politika mı? Önemli bir politika. Muhalefet, böyle, eksik olmasın arkadaşlarımız, teker teker "şurası yanlış", "şurası eksik", "şurası noksan", "şurası hatalı" diye ifadede bulunuyorlar, Sayın Bakanımız geliyor buradan "Biz şöyle iyi yaptık, biz böyle iyi yaptık. Biz başarılıyız. Bizden önce hiçbir şey doğru yapılmıyordu, sadece bizimle beraber yapılıyor."

Nereye iyi yapılıyor? Eğer, bakın, ben size söyleyeyim, arşivleri uzun uzun okumak fırsatınız yoksa, şu 11 Kasım 2002 tarihli Radikal gazetesinde "Bir Avrupa Serüveni" diye bir makale var. Ben bunun fotokopisini size göndereyim Sayın Bakan, bunu okuyun.

Bakın, ne oluyor? 11 Aralık 1999, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinde en uzun gün. Türkiye'nin tam üyelik adaylığının konuşulduğu gün. Diplomat arkadaşlar gayet iyi bugünü hatırlıyorlar, çünkü pek çoğu o müzakerelere katkıda bulundular.

Evet, o gün saat 12.00'de, Türkiye'nin Dışişleri Bakanı, o zamanki dönem başkanı olan Fin Dışişleri Bakanı Halonen'e telefon ediyor ve diyor ki: "Kusura bakmayınız, çabalarınız için teşekkür ederiz ama biz bu öne sürdüğünüz teklifler üzerinden AB'ye tam üyelik adaylığını kabul edemeyiz." Nokta. Helsinki toplantısı birbirine giriyor. Gece 22.10'da, Esenboğa Havaalanı'na bir uçak iniyor. Bu uçak Chirac'ın özel uçağı. İçinde AB Genel Sekreteri Solana ve Genişlemeden Sorumlu Komiseri Verheugen var. Türkiye'nin istediği şartları ihtiva eden mektubu getirip Hükûmetin önüne koyuyorlar ve Chirac'ın tabiriyle -bu benim tabirim değil- Türkiye diğerleriyle aynı haklara sahip bir AB üyesi adayı oluyor. Yazıyor bunlar, arşivlerimizde yazıyor, gazetelerde yazıyor. Yani, 1999 10 Aralığında diğerleriyle aynı haklara sahip bir AB üye adayı olan Türkiye'nin bugünkü durumu ne?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Dış kapının mandalı.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – İmtiyazlı adaylığı tartışılan bir Türkiye. Başarılı dış politika bu mu Sayın Bakan? Bunun neresi dış politika? Neresi başarılı dış politika? Siz AB üyeliği sürecinde Türkiye'yi nereden nereye getirdiğinizin farkında mısınız?

TANSEL BARIŞ (Kırklareli) – Eksen kayması var.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) - Böyle şey olur mu? "Biz başarılıyız." Nereniz başarılı? Aha, şu AB üyeliğini şey yapıyorum.

Ondan sonra, başka bir örnek vereyim size, yani hazır, başka arkadaşların söylediğini tekrar etmeyeyim diye.

13 Mart 2010'da Sayın Cumhurbaşkanı Kongo ve Kamerun'a gidiyor, giderken de bir beyanat veriyor. Ne oluyormuş? "Afrika Türkiye'nin stratejik ortağı olmuştur." Dokuz sene Avrupa Konseyinde çalışmış, Dışişleri Bakanlığı yapmış Sayın Cumhurbaşkanımızın, Afrika sanki hükmi bir şahsiyetmiş, Afrika bir devletmiş, bir şeymiş gibi "Afrika Türkiye'nin stratejik ortağı olmuştur." diye beyanat vermesini son derece yadırgadığımı belirtmek istiyorum. Eğer Afrika bizim stratejik ortağımız oluyorsa Antartika veyahut da Büyük Okyanus niye olamıyor?

Sonra, niye gitmiş Sayın Cumhurbaşkanı Kongo ve Kamerun'a diye bakıyorsunuz, daha çok, ticaretimizi geliştirme çabalarımıza katkıda bulunmak için.

Beyefendi, son yedi sekiz sene içinde büyükelçilik açtığınız 15 Afrika ülkesinin toplam gayrisafi millî hasılası 467 milyar dolar, İspanya'nınki ise 1 trilyon 395 milyar dolardır; 3 misli. Siz 15 tane büyükelçilik açıyorsunuz.

AHMET YENİ (Samsun) – Açmayalım mı?

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) - Sayın Bakan bakın, bazı üyeleri bu Meclisin ve bu milletin bazı mensupları bazı şeyleri sezebilecek kadar sağduyulu insanlardır. Afrika'daki 15 büyükelçiliği bu maksatla açmadığınızı biz hissediyoruz, ne maksatla açtığınızı da kestirebiliyoruz.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Türkiye, buyükelçiliği niye açar ya!

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) - Bugün Türkiye'de makamı, mevkisi ne olursa olsun, pozisyonu ne olursa olsun hiçbir siyasetçinin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakikalık ek süre veriyorum; tamamlayınız lütfen.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – … kendi özel, kişisel, uzun vadeli hesapları gereği Türkiye'nin dış politikasına yön vermeye hakkı yok. Dünyanın parası bu işler. Herhâlde Türk Dışişlerindeki değerli arkadaşlarımız bize bir büyükelçilik çıksın diye yapmıyorlar bunu. Siz yapıyorsunuz politikacılar ve niye yaptığınızı da siz biliyorsunuz, biz kestirebiliyoruz. Bunun da bir yere kaydedilmesinde fayda görüyorum.

AHMET YENİ (Samsun) – Söyleyin de biz de anlayalım!

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Sayın Yeni, haydi!..

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Bildiğiniz bir şey varsa biz de öğrenelim.

AHMET YENİ (Samsun) – Bir şey biliyorsanız söyleyin!

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Biz Sayın Bakanla onu konuşuruz.

HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Dinle, dinle!

AHMET YENİ (Samsun) – Biz de öğrenelim, bilgilerinizden istifade edelim!

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Şimdi, bakın arkadaşlar, Mavi Marmara işinde "Biz bu işin içinde değiliz." diyorsunuz -keşke bu konuşmalar bugün olmasaydı- arkasından da diyorsunuz ki "Bizim üç tane alternatif senaryomuz vardı." Haa, demek ki buraya kadar işin içindesiniz. Hani işin içinde değildiniz? Yapmayın, bunlar doğru şeyler değil, sağlıklı şeyler değil. Doğrunun ne olduğunu bundan sonraki 27 maddeyle ilgili önergelerimizde konuşurken size anlatacağım; inşallah anlaşabiliriz.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kumcuoğlu.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – İma etmeyin, anlatın!

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Anladınız, değil mi?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Yok, anlatın; anlamadım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kumcuoğlu.

Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Hamit Geylani. (BDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Geylani.

BDP GRUBU ADINA HAMİT GEYLANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan yasa tasarısının birinci bölümü üzerine Barış ve Demokrasi Partisi adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarının genel gerekçesinde şu satırlar dizilmiştir -tırnak içinde-: "Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, uluslararası ilişkilerin genişleyen kapsamı ve dış politikada alınan yeni inisiyatiflerle birlikte, çok çeşitli alanlarda ve coğrafyalarda yeni sorumluluklar üstlenmektedir." Yine tasarının genel gerekçesinde görüldüğü gibi bununla, bu söylemle Afrika, Güney ve Doğu Asya, Kafkasya, Orta Asya, Güney ve Kuzey Amerika ve Orta Doğu ile Avrupa'yı içeren küresel bir alan kastedilmektedir. Ayrıca 2009, 2010, 2011 yılları içerisinde 42 yeni temsilcilik açmakla ve açılacakla toplam temsilcilik sayısının da 212'ye çıktığı belirtiliyor.

Eğer tüm bunlar doğruysa buna bir diyeceğimiz yok, hatta "Daha da büyüyelim ve daha da büyük inisiyatifler sahibi olalım." diyoruz. Ancak Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal iç politikada kendi coğrafyasındaki sorumluluk ve inisiyatifin karnesine bakmak gerekmez mi? Her alanda uluslararası itibar, inisiyatif ve sorumluluk, ülkenin iç barışı, demokrasi standartları, emeğe ve insan haklarına saygıyla, evrensel hukuk normlarından geçmektedir. Onun için, Türkiye'nin, iç barışını sağlayamadığı, Avrupa Birliğine üye olma sürecinde ciddi sorunlar yaşadığı, dış politikada yeni gelişmelerin ve beraberlerinde sorunların yaşandığı bir dönemde yasa tasarısının gerekçesi oldukça havada kalıyor.

Türkiye yıllardır iç politikada yaşadığı başarısızlıkları dış politika alanında da yaşamaya devam ediyor. Türkiye'nin uluslararası siyaset arenasında etkin bir rol üstlenebilmesi için öncelikle iç sorunlarını kalıcı bir şekilde, barışçıl yöntemlerle çözmek zorundadır. Bunu yaparken de otuz yıllık ezberci bakış açısını değil, demokratik yollardan çözmeyi esas almalıdır.

Bu nedenle, başta Hükûmet ve 23'üncü Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi olmak üzere, sorumluluk sahibi bütün birey ve kurumlar, artık uluslararası bir boyut kazanan Kürt sorununun demokratik ve barışçıl çözümünü ajandalarının baş gündemine almak zorundalar. Devlet, Hükûmet, sorumluluk sahibi ve insan olmanın gereği de tam da budur. Bu gereğin yerine getirilmesiyle ülkenin iç sorunlarının büyük ölçüde çözüleceği gibi, dış politika alanında da özellikle Orta Doğu'da aktör olabilecek koşulların sağlanmasını da beraberinde getireceği düşüncesindeyiz.

Değerli arkadaşlar, siyaset arenası, hepimizin de tanık olduğu üzere, çok hızlı bir şekilde değişim ve dönüşüm içindedir. Siyasi ve ekonomik güç dengeleri sürekli değişim içinde olmakla birlikte Türkiye'nin bu değişim sürecinde doğru politikalar belirleyemediği, yaşanan son olaylarda da ortaya çıkmaktadır.

Bir kez daha altını çizerek yinelersek, özellikle Türkiye siyasi tarihinin otuz yıllık dilimine damgasını vuran ve seksen beş yıldır çözüm bekleyen Kürt sorununu, iç dinamiklerle, demokratik ve barışçıl bir şekilde, kendi coğrafyamızda, kendi halklarımızla çözmekten başka seçeneğimizin olmadığının altını çizmek istiyorum. Buna karşın, evet buna karşın, sorunu "bir terör sorunu" olarak ele alan yanlış yaklaşım ve bunu dış politikanın da ana eksenine oturtmanın, ABD, AB ve diğer bölge ülkelerini, Türkiye'nin iç sorunlarına dâhil etmenin, varlığımıza, bütünlüğümüze, beraberliğimize bir eksiklik, bir saygısızlık olduğunu ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, 2003 sonrasında Irak'ta yaşanan sorunların Türkiye'yi ilgilendiren boyutu Kürt realitesidir. Irak'ın ve Türkiye'nin Kürt sorunları giderek birbirleriyle bağlantılı bir hâle gelmiştir, İran ve Suriye'deki sorunlar da bu bağlamın birer parçasıdır. Türkiye'yle bölgesel Kürt yönetimi arasındaki ilişkilerin bölge barışı eksenli gelişmesi noktasında anlam kazanır ancak böyle bir anlam yüklenebilir. Ne var ki AKP Hükûmeti, ABD'nin de dayatmasıyla Orta Doğu'da yine kardeş kardeşe kırdırma politikasıyla, sınır oynama oyunlarıyla bir gündem oluşturmaktadır. Oysaki onurlu çözüm, komşu sınırlarına saygı, kendi sınırlarımızın içinde demokratik, toplumsal barışı inşa etmektir. Artık, hadise, egemen güçlerin uzlaştıkları güvenlik ve ekonomik dar çerçeveye sığmıyor değerli arkadaşlar. Buna rağmen, günümüzde Kürt sorununun inkâr ve imha siyasetiyle ortadan kaldırılması için âdeta iktidarı, muhalefeti, asker ve sivil bürokrasiyle tehlikeli bir birliktelik sergiliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetin her siyasal elit kuşağı, bir öncekinden daha derin travmaları kendisinden sonraki kuşağa miras bırakarak çözümsüzlüğün bir tabu hâline getirilmesini sağlamıştır. Türkiye'nin ve diğer bölge ülkelerinin siyasal, sosyal ve tarihî gerçekleri yadsınarak uygulamaya koyulmaya çalışılan tüm dış politikaların Türkiye'ye ve çevre ülkelere istikrarsızlıktan başka bir şey getirmeyeceği de açıktır. Avrupa Birliğiyle bütünleşmek isteyen, dünyada barışın ve diyaloğun tesis edilmesi için Medeniyetler İttifakı Projesi'nde rol alan, Orta Doğu'da, Balkanlarda ve Kafkaslarda yaşanan sorunlar için arabulucu rolü üstlenmek isteyen bir Başbakan ve Hükûmeti söylem ve icraatlarıyla Kürtlerin en temel hakları olan Kürt dilinin, kültürünün ve kimliğinin anayasal güvence altına alınmasına ve anayasal yurttaşlığa neden karşı çıkmaktadır ve bu muhalefet de bu anlayışa neden çanak tutmaktadır? İşte çifte standart denilen kültür hadisesi budur.

Değerli arkadaşlar, bilinen bir gerçeği yineleyelim: Türkiye'nin Orta Doğu'daki sorunu ve rolüyle AB'ye üyelik tartışmaları tamamen Kürt sorununa odaklanmış durumdadır. Avrupa Birliğine uyum çerçevesinde demokratikleşme ve dolayısıyla sivilleşmeye yönelik icraatların durma noktasına geldiği de ortadadır. İşte tam da burada Kürk realitesinin ayrı bir aidiyet hakları temelinde kabul edilmesinin en temel engel olduğunu hep birlikte ve her gün görüyoruz. Bu görüntüler ortada iken yine Türkiye'nin kendi sorunlarını çözmeden Orta Doğu'ya ders vermeye kalkışması, modeller önermesi uluslararası arenada ciddiyetten uzak görülmektedir. İç meselelerini çözemeyen, ülkesinde barışı tesis edemeyen bir Türkiye, Orta Doğu'da güç olamayacağı gibi, bu tutumu nedeniyle giderek de yalnızlığa itilecektir. AKP, bugünkü tarih itibarıyla da deşifre olan, ayrıca gizli kapaklı İsrail-Filistin sorununda samimi ve gerçekçi olmadığını, ülkesinde yaşananlara bigâne kalarak ülke kentlerini ve çocuklarını kaderlerine terk etmekle kanıtlamaktadır. Sayın Bakan deminki konuşmasında İran hamiliğinden de söz etti. Ancak bakınız, İran'da yaşayan Kürt yurttaşlarının siyasi idamlarına…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bir dakika ek süre veriyorum, tamamlayınız lütfen.

HAMİT GEYLANİ (Devamla) – …ve hak ihlallerine sessiz kalması da öngörülen kaderin ve niyetin bir göstergesi değil midir?

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; özet olarak arz ettiğim ve görüldüğü gibi yurtta sulhu gerçekleştiremeyen bir ülke ve onun yönetimi cihanda sulhu gerçekleştiremez ve kimseyi de kandıramaz.

Kısaca arz ettiğim bu duygularla Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Hükûmet adına Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu'na söz vereceğim ama süremiz azaldığı için görüşmelerin Sayın Davutoğlu'nun konuşmasının bitimine kadar uzatılmasıyla ilgili Genel Kurulun kararını alacağım.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, özellikle uzatma konusunda gösterdiğiniz hoşgörü için.

Her şeyden önce sorular kısmında hatırlatılan, bana hatırlatılan bir hususta bir bilgilendirme yapmak istiyorum. Sayın Şandır soruları sorarken Mavi Marmara gemisinde vefat eden vatandaşlarımızın sayısının 12 olup olmadığını sormuşlardı. Galiba Endonezya Cumhurbaşkanının böyle bilgisi.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Evet, Endonezya Cumhurbaşkanı söyledi. Kayıtlara da geçti.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Evet. O herhâlde sehven söylenmiş bir bilgi. Bizim bütün çalışmalarımızda ulaştığımız sonuç şudur: 8 Türk vatandaşı, 1 Türk kökenli Amerikan vatandaşı. Rakam budur. Yani tavzih etmek bakımından, önemli gördüğüm için ifade ediyorum.

Bir hususu, ilkesel olarak burada, Sayın Öymen'in ve Sayın Kumcuoğlu'nun konuşmalarında geçen bir hususu doğrusu dikkatlerinize getirmek ve altını çizmek istiyorum. Her iki değerli milletvekilimiz de Hükûmetlerle diplomatlar arasında bir ayrım yaptılar. Doğrusu ben bunun, Türkiye'nin ulaştığı demokrasi düzeyi ve Dışişleri Bakanlığımızın o köklü geleneğiyle, her ikisiyle de bağdaşmadığını düşünüyorum. Her iki değerli milletvekili geçmişte büyükelçilik de yaptıkları için çok iyi bilirler ki Bakanlığımızın belki de en köklü geleneği siyasi sorumluluğu üstlenen ve dış politikayı yapmakla sorumlu olan, yürütmekle sorumlu olan ve bu görevi yürüten Sayın Bakana ve Hükûmete doğru bilgilendirme yapmaktır. O hükûmet hangi partiden olursa olsun, hangi siyasi görüşe sahip olursa olsun, Dışişleri bürokratlarımız en doğru bilgilendirmeyi, en doğru analizi aktarırlar ama siyasi karar ve sorumluluk Bakana ve Hükûmete aittir. Bu ikisini ayırmak demek, demokrasi yerine başka bir rejim düşünmek demektir.

Türkiye'de çok köklü bir bürokrasi geleneği vardır. Bunun da en köklü yansımaları Bakanlığımızdadır. Şu anda kendileriyle çalışmaktan büyük gurur duyduğum Bakanlık mensuplarının hiçbirisi, Hükûmet yerine karar almayı düşünmezler, hiçbirisi de Hükûmetten aldıkları bir talimatı uygulayıp uygulamama konusunda kendilerini serbest addetmezler. Devlet olmak, siyasi kararı alanın hükûmet olması, bu kararı uygulayanın da bürokrat olmasını gerektirir. Demokrasi denecekse rejimin adına, bu böyledir. Bu ikisinin arasında ayrım yapmak, çok kurnazca bir ifadeyle, memurla hükûmeti karşı karşıya getirme çabasıdır, seçilenler ile atananları karşı karşıya getirme çabasıdır; gerçekten bizim siyasi kültürümüze yakışmayan bir tutumdur. Bunu buradan ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ TANKUT (Adana) – Böyle bir şey yok ki.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Ben, her vesileyle, beraber çalıştığım arkadaşlara bugünkü konuşmamda da teşekkürlerimi ifade ettim, ismen de teşekkür ettim Sayın Apakan'a ve ekibine. Her vesileyle teşekkür ettim. Bakanlığım mensupları bilirler ki her önemli girişimden, faaliyetten sonra da kendileriyle otururum, ayrıca özel olarak toplanır, bir ikram veya bir başka vesileyle teşekkürlerimi ifade ederim. Sayın Başbakanımız da birçok vesileyle bu teşekkürleri kendilerine, çalışan bürokratlarımıza ifade etmişlerdir.

Sayın Başbakanımızın tenkit ettiği husus, kimleri tenkit ettiği, daha salondan çıkmadan, bir başka devletin cumhurbaşkanı Sayın Başbakanımıza yönelik olarak ülkemizin onurunu zedeleyecek şekilde bir tutum sergilediğinde, onun seyretmeden dahi yorum yapanlarla ilgilidir. Her şeyden önce, kim, hangi siyasi partiden, hangi siyasi görüşten olursa olsun, bu ülkenin cumhurbaşkanlarının, başbakanlarının yurt dışındaki onuru, hepimizin onurudur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kim onlar, açıklar mısınız Sayın Bakan?

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) - Onlar çok iyi biliniyor, yoksa, çok değerli emekli diplomatlarımızı da, hele hele bugün gece gündüz benimle birlikte, çoğu ailesinden uzak çalışan şu beraberimde gördüğünüz diplomatları da kastetmemişlerdir, ben onlarla birlikte çalışmaktan iftihar ediyorum ve onların da demokrasiyi çok özümsemiş bürokratlar olarak Hükûmetle birlikte nasıl özverili şekilde çalıştıklarının şahidiyim. Kendilerine bir kez daha teşekkür ediyorum.

Lisan konusunda Sayın Öymen'in bir şeyi vardı "Sizden önce böyleydi, şu anda değil." diye. Ben bunların rakamlarını, şu andaki Bakanlığımızda lisan konusundaki durumu, yani bizden önceki durumu size arz etmek istiyorum. Sayın Kumcuoğlu'nun tenkit ettiği madde 19'u onun için koyduk. Evet, yabancı dillerin geliştirilmesi ve uzmanlaşmanın teşviki Bakanlığın zaten görevleri arasında, birçok geçen diğer husus gibi. Ancak Bakanlığımızda bizden önce Arapça konuşulan ülkelerde 122 diplomatımız, görevlimiz vardı, bunun sadece 8 tanesi Arapça biliyordu. Rusça konuşan ülkelerde 86 temsilcimiz vardı, bunun sadece 6 tanesi Rusça biliyordu. Balkan dilleri konuşulanlarda 35 görevlimiz vardı, hiç Balkan dili bilen yoktu. Çince görev yapılan yerde 33 görevlimiz vardı, Çince bilen sadece 2 arkadaşımızdı. Bunu artırabilirsiniz. Şimdi biz bu 19'uncu maddeye bu atfı onun için yapıyoruz ve diyoruz ki, bundan sonra her türlü imkânı vererek ve aldığımız karar şu, bunu kanun maddesi hâline getiriyoruz ama Bakanlık içinde aldığımız karar, her bir aday meslek memuruna, değişik düzeylerdeki memura belli aralıklarla ücretli izin vererek o dilleri öğrenmelerini temin edeceğiz. TÖMER'de öğrenilmiyor dil, ben biliyorum, ben akademisyenim, istenen ölçüde öğrenilmiyor. Biz diplomatlarımızın gittiği yerlerde, gittiği ülkelerde o ülkelerin ruhuna, iliklerine, kültürlerine nüfuz edecek şekilde dillerini konuşmalarını istiyoruz, bunun için de her türlü fedakârlığı yapmaya kararlıyız.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Anlamamışlar Sayın Bakan.

YILMAZ TANKUT (Adana) – Dünyanın en zeki adamı sensin!

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) - Bir başka husus, Sayın Kumcuoğlu'nun Afrika ülkelerine atfı. Gerçekten ben kendisini her zaman sadece eski bir büyükelçi olarak değil, bir aydın, entelektüel olarak da takdir etmişimdir, Afrika'yı bu kadar küçümsemesini anlamış değilim. Bütün dünya ülkeleri şu anda rekabet alanlarını Afrika'ya yönelttiler.

TANSEL BARIŞ (Kırklareli) – Stratejik ortaklık.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) - Biz de Afrika'da önümüzdeki dönemde son derece dünya politikasında etkili olacak bu kıtaya geç bir şekilde aslında nüfuz ediyoruz. Gecikmiş bir girişimdir bu. 15 büyükelçilik açtık, çok da doğru yaptık.

Bakın şimdi Afrika'daki büyükelçiliklerin sayısına, değişik ülkelerin sayısı: ABD 48, Fransa 43, Rusya Federasyonu 41, Almanya 39, İngiltere 35, Mısır 40, Brezilya 34, İran 24, Çin 47, Japonya 30, biz…

AHMET YENİ (Samsun) – Onlar yanlış yapmış demek ki!

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Hayır efendim.

…bu kararı, Afrika'ya açılım kararını aldığımızda Türkiye'nin Afrika'daki toplam büyükelçilik sayısı 21 idi. Afrika'nın yarısı eğer Osmanlı arşivi olmasa tarih yazılamayacak ülkelerdir. Japonya dünyanın öbür köşesinden gelecek ve 30 büyükelçilik açacak, Çin 41 büyükelçilik açacak, Afrika tarihinin Osmanlı arşivlerinde "Afrika-yı Osmani" denilen Afrika'nın içinde sadece 21 Türk büyükelçiliği olacak. Bunu içinize sindiriyorsanız Türkiye'nin onur şeyini bu şekilde düşünüyorsunuz demektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bizim içimize sindiremediğimiz sizin Kandil'e gidemediğiniz Sayın Bakan!

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) – Masrafa gelince, evet 15 Afrika ülkesi 1 İspanya kadardır, doğru, gayrisafi millî hasılada.

Şimdi, size bir başka rakam söyleyeyim: Bu 15 Afrika ülkesine açtığımız 15 büyükelçiliğin toplam maliyeti de 1 Avrupa ülkesinde açılacak büyükelçilik kadardır, daha fazla değil. İşletme maliyeti de bu kadardır. Hepsinin rakamlarını size gönderebiliriz. Bir tek Türk iş adamı herhangi bir büyükelçilik açtığımız bir Afrika ülkesinde bir tek iş yapsa ve 10 milyon dolarlık iş yapsa o seneki şeyimizi kazanmış oluyoruz bir seferde, ki bu büyükelçilikleri biz gelecek yüzyıla yatırım yapıyoruz. Afrika'nın her köşesinde Türk Bayrağı dalgalanacak dünyanın her köşesinde dalgalandığı gibi. Bunu herkes bilsin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bizim perspektifimiz bu. Kimsenin menfaatine değil, Türkiye'nin geleceğine yatırım yapıyoruz. Hiçbir özel veya farklı kaygı olmaksızın bundan sonra bu çabalarla Türkiye her alanda faaliyet yapmaya, Afrika'nın her köşesinde etkin dış politika yürütmeye kararlıdır.

Sayın Kumcuoğlu'nun kanun maddeleriyle ilgili düzenlemelerle ilgili söylemiş olduğu özellikle 5'inci madde ikinci fıkra bakanlıkların kuruluş ve teşkilat yapısını düzenleyen 3046 sayılı Kanun'daki ifadenin aynısıdır. Bakanlığımıza bu şekilde intikal etmiştir. Ayrıca, kendisinin "Bunu diplomatlar yazmamış." demesi de diplomatlarımıza züldür. Bütün bu kanun Dışişleri Bakanlığımızın mutfağında hazırlanmıştır ve Dışişleri Bakanlığı Kanunu'nu Dışişleri Bakanlığı hazırlar. Böyle olmuştur. O bakımdan, diplomatları ve Türkiye'nin en önemli yine koordinatör kurumu olan Başbakanlığı ayırt ederek, ayırarak Başbakanlığı töhmet altında tutması gerçekten kendisinin devlet adabına ve geçmişine yakıştıramadığım bir tutumdur.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Bakan, burada öyle kanunlar geçirildi ki!

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) - Ancak, redaksiyon olarak tavsiye ettiği hususlar iyi niyetle tavsiye edilmiş olsa bunlar zikredilir ve düzeltilir. Nitekim adet konusunda söylediği hususa katılıyorum, bizim de gözümüzden kaçmış.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Ona benzer o kadar çok yanlışlık yapılıyor ki Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) - "Adet" ifadesi orada zaittir, doğru değildir. Onu değiştirmeyi bir önergeyle teklif edeceğiz. Eğer yapıcı bir tenkit olursa, bu tutumumuz da gösterir ki biz bunları değerlendirmeye ve düzeltmeye hazırız.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Biz de o anlamda yapıyoruz zaten.

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU (Devamla) - Ancak, buradan hareketle bütün bir Bakanlığın Türkçe bilmediğini ima etmeye çalışması da, doğrusu, kendisi de Bakanlıkta çalıştığı için yakıştıramadığım bir tutumdur.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hedef saptırmayın Sayın Bakan, hedef saptırmayın. Başarıları gösterirken "Hataları da biz yapıyoruz." deyin. Niye bürokratlarla karşı karşıya getiriyorsunuz Meclisi?

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Kumcuoğlu, şimdi Sayın Bakanın konuşmasının bitimine kadar diye Genel Kurulda bir karar aldık. Dolayısıyla benim uzatma yetkim yok.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Hakkım ne olacak?

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkanım, oturum kapandıktan sonra…

BAŞKAN - Sizin konuşmanız için Genel Kuruldan yeniden uzatma almam lazım.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Benim hakkım ne olacak?

BAŞKAN – Hakkınız… Bakın, ne yapayım?

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, uzatın. Sayın Başkan, oylamaya sunun, uzatın.

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Oylayın… Oylayın…

BAŞKAN – Peki, tamam.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkanım, oturum kapandıktan sonra…

BAŞKAN – Sayın Şandır, onları biliyorum da, ben de şimdi Genel Kurulun oyuna sunacağım. Siz de bunu çok iyi biliyorsunuz.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Alın efendim, evet.

BAŞKAN - Evet, sataşma nedeniyle Sayın Kumcuoğlu'na söz vereceğim. Kendisine üç dakikalık söz süresi vereceğim.

Genel Kurulda oylarınıza sunuyorum uzatılmasını: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Kumcuoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Aydın Milletvekili Ertuğrul Kumcuoğlu'nun, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

23'üncü Dönemin tarihinde ilk defa iktidar kanadı muhalefet lehine el kaldırıyor, tebrik ediyorum, bunun altını çiziyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İlk defa…

Şimdi efendim, tabii saat on iki, yorulduk. Sayın Bakan, bazı konuşmacıların konuşmalarını birbirine karıştırdı gibi geliyor. Ben hiçbir zaman konuşmamın hiçbir yerinde Dışişleri mensuplarıyla Dışişleri Bakanının arasını açacak veya onları birbirine düşürmeye sevk edecek bir ifadede bulunmadım, orada bir yanlışlık var, orada bir yanlışlık var. Başka birisi söylemiş olabilir. Hepiniz dinlediniz yani, öyle bir şey demedim ben.

AHMET YENİ (Samsun) – Kayıtlara bakalım.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Ha onun dışında ne dedim: "Böyle kanun yapılmaz." dedim.

AHMET YENİ (Samsun) – "Türkçe bilmiyorlar." dediniz ama.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) - Ve bir süre beraber çalışmaktan büyük onur duyduğum, büyük kıvanç duyduğum, büyük inşirah duyduğum Dışişleri personelini de hakikaten yani gönlüm elvermediği için "Olsa olsa bu hatalar bir başka yerde yapılıyordur." dedim. Çünkü yani Sayın Bakanım, çok istirham ederim, sadece bundan ibaret değil. Ben size onlarca, yüzlerce misal verebilirim. Kanun yaparken sağlıklı Türkçe kullanmıyoruz, doğru ifadeler kullanmıyoruz. "Efendim, falanca kanun böyleymiş." Efendim, yanlışın tekrarı marifet midir? Meziyet midir? Böyle şey mi olur? Doğrusunu yazarsınız, doğrusunu yazarsınız, "denetler veya denetletir" dersiniz.

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) - Zaten sizlerin yanlışlarını düzelte düzelte…

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) - Şimdi onun dışında, efendim, ben Başbakanlıkla Dışişleri Bakanlığını birbirine düşürmeye çalışıyormuşum. Bunu ben söylemedim, fakat buradan, ister, gönül arzu eder ki Sayın Başbakan bu memleketin dış politikasının yürütülmesinde ve belirlenmesinde Cumhurbaşkanlığı makamı, Başbakanlık makamı ve Dışişleri Bakanlığı mutlak bir uyum hâlindedir diyebilsin.

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) – Öyle…

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Öyle, öyle…

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) - Ne var bunda?

AYŞE NUR BAHÇEKAPILI (İstanbul) - Aksini söyleyin.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Öyle mi?

Peki, siz niye söylüyorsunuz efendim bana, onu yetkili ağızlar söylesin, Sayın Cumhurbaşkanı "Evet" desin, Sayın Başbakan "Evet" desin Sayın Bakan "Evet" desin.

AHMET YENİ (Samsun) - Uyum içerisinde çalışıyorlar, uyum…

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Siz Sayın Bekir Bozdağ, bak ikinci defadır Hükûmeti vesayet altına alma çabası içindesiniz.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Olur mu efendim?

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) - Evet efendim. Sayın Bakan bir şey soruluyor "Soru soramazsın." Yahu sen, affedersin, siz ne hakla Sayın Bakanın neye cevap verip, neye cevap veremeyeceğine karar veriyorsunuz?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, ben "soramazsın" demiyorum. Ben bir şey demedim. "Sayın Bakan cevap verdi ona." dedim.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Hayır, yok.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - "Biraz önce verdi." dedim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hep yapıyor onu.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Yani, şimdi, Sayın Başbakan Meclisi vesayet altına alıyor, Meclis grubu bakanları vesayet altına alıyor, ondan sonra başka vesayetlerden şikâyet ediyorsunuz.

Efendim, şimdi…

SUAT KILIÇ (Samsun) – Dışişleri Bakanı vesayet altına girmez, rahat olun.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Hayır, bilirsiniz, tamam, ben biraz heyecanlı konuşurum, biraz konuştuğum vakit sizlerin canını yakarım ama edep ve adaba aykırı şeyler söylemem, Sayın Bakan da bunu bilir.

AHMET YENİ (Samsun) – Türkçe'yle ilgili ifadeni düzeltmen lazım.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Devamla) – Maksadını aşan ifadeler olmuşsa da kendisinden ve Dışişleri camiasından da özür diliyorum. Ama gerçekler gerçektir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, kanun tasarı ve teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 2 Temmuz 2010 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 00.10

X. - OYLAMALAR

1.- Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına verilen oyların sonucu:

Oylama Saati : 18:40
Sıra Sayısı : 507
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 257
Reddedenler : 1
Çekimserler : 0
Mükerrer Oylar : 1
Toplam : 259
Açık Üyelikler : 8

Kanunlaşmıştır.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Adana	Atılgan	Kürşat	MHP	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Erbatur	Nevingaye	CHP	Katılmadı
Adana	Fırat	Dengir Mir Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Gürkan	Fatoş	AK PARTİ	Kabul
Adana	Güvel	Hulusi	CHP	Katılmadı
Adana	Kirişci	Vahit	AK PARTİ	Kabul (Mükerrer)
Adana	Küçükaydın	Ali	AK PARTİ	Kabul
Adana	Seyhan	Tacidar	CHP	Katılmadı
Adana	Tankut	Yılmaz	MHP	Kabul
Adana	Ünüvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Vural	Mustafa	DSP	Katılmadı
Adana	Yıldırım	Recai	MHP	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Gürsoy	Şevket	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Köse	Şevket	CHP	Katılmadı
Adıyaman	Kutlu	Fehmi Hüsrev	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Açba	Sait	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Akcan	Abdülkadir	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Aslan	Zekeriya	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Aydoğan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Koca	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Ünlütepe	Halil	CHP	Katılmadı
Ağrı	Alır	Mehmet Hanefi	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Aydemir	Abdulkerim	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Eryılmaz	Yaşar	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Kaya	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Kotan	Fatma Salman	AK PARTİ	Katılmadı
Amasya	Erdemir	Avni	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Gülle	Akif	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Ünsal	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Ankara	Akıncı	Zekeriya	CHP	Katılmadı
Ankara	Aksoy	Bekir	MHP	Katılmadı
Ankara	Asan	Aşkın	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ateş	Yılmaz	CHP	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Baytok	Nesrin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bölükbaşı	Ahmet Deniz	MHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Ankara	Çağlayan	Mehmet Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Dağı	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Denemeç	Reha	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Erdem	Eşref	CHP	Katılmadı
Ankara	Gedikli	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Halıcı	Mehmet Emrehan	CHP	Katılmadı
Ankara	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Kapusuz	Salih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Koca	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Okay	Hakkı Süha	CHP	Katılmadı
Ankara	Özcan	Mehmet Zekai	Bağımsız	Kabul
Ankara	Özdalga	Nazmi Haluk	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Paçacı	Mustafa Cihan	MHP	Katılmadı
Ankara	Pehlivan	Mücahit	Bağımsız	Katılmadı
Ankara	Sav	Önder	CHP	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	MHP	Katılmadı
Ankara	Yazıcıoğlu	Mustafa Said	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Arıcı	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Badak	Sadık	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Çöllü	Hüsnü	CHP	Katılmadı
Antalya	Emek	Atila	CHP	Kabul
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Kabul
Antalya	İrbeç	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Kaptan	Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Süner	Tayfur	CHP	Katılmadı
Antalya	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Toskay	Tunca	MHP	Katılmadı
Antalya	Yıldız	Hüseyin	MHP	Katılmadı
Artvin	Arifağaoğlu	Metin	CHP	Kabul
Artvin	Çolak	Ertekin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Atay	Mehmet Fatih	CHP	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Ertürk	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Koç	Atilla	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Kumcuoğlu	Ertuğrul	MHP	Kabul
Aydın	Taner	Recep	MHP	Kabul
Aydın	Uzunırmak	Ali	MHP	Kabul
Balıkesir	Akbaş	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aydoğan	Ergün	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Bulut	Ahmet Duran	MHP	Kabul
Balıkesir	Özgün	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Öztaylan	Mehmet Cemal	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Pazarcı	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Sali	Ali Osman	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Uğur	A. Edip	AK PARTİ	Katılmadı
Bilecik	Poyraz	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Ataoğlu	Kazım	AK PARTİ	Katılmadı
Bingöl	Coşkun	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Ergezen	Zeki	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Karabaş	Mehmet Nezir	BDP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Metin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Yılmaz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Alp	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Özkan	Ramazan Kerim	CHP	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Çakmak	Hayrettin	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Demirel	Kemal	CHP	Kabul
Bursa	Homriş	H. Hamit	MHP	Katılmadı
Bursa	Karapaşaoğlu	Mehmet Altan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Kızılcıklı	Sedat	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Koyuncu	Ali	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Kul	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Ocakden	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Öymen	Onur Başaran	CHP	Katılmadı
Bursa	Özensoy	Necati	MHP	Katılmadı
Bursa	Özer	Abdullah	CHP	Katılmadı
Bursa	Tunçak	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Tutan	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Cengiz	Mustafa Kemal	MHP	Katılmadı
Çanakkale	Daniş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Kuşku	Müjdat	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Küçük	Ahmet	CHP	Katılmadı
Çankırı	Akman	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Bukan	Ahmet	MHP	Katılmadı
Çankırı	Kınıklıoğlu	Suat	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Aydoğmuş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Bağcı	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Günday	Derviş	CHP	Katılmadı
Çorum	Kafkas	Agah	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Yıldırım	Murat	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Kabul
Denizli	Ekici	Mithat	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Erçelebi	Hasan	DSP	Katılmadı
Denizli	Erdoğan	Mehmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Ertemür	Ali Rıza	CHP	Katılmadı
Denizli	Kavaf	Selma Aliye	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Yüksel	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Arslan	M. İhsan	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Arzu	Kutbettin	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aslan	Osman	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Birdal	Akın	BDP	Katılmadı
Diyarbakır	Demirtaş	Selahattin	BDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Kışanak	Gültan	BDP	Katılmadı
Diyarbakır	Kurt	Abdurrahman	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Merdanoğlu	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Budak	Necdet	AK PARTİ	Katılmadı
Edirne	Çakır	Rasim	CHP	Katılmadı
Edirne	Paçarız	Bilgin	CHP	Katılmadı
Edirne	Uslu	Cemaleddin	MHP	Katılmadı
Elazığ	Çetinkaya	Mehmet Necati	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Elazığ	İşbaşaran	Feyzi	Bağımsız	Katılmadı
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Septioğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Yanılmaz	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Tınastepe	Erol	CHP	Katılmadı
Erzincan	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aksak	Muhyettin	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydın	Saadettin	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Dağcı Çığlık	Fazilet	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Ertugay	Zeki	MHP	Katılmadı
Erzurum	Gülyurt	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Kavaz	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Asil	Beytullah	MHP	Katılmadı
Eskişehir	İçli	Hüseyin Tayfun	Bağımsız	Katılmadı
Eskişehir	Mercan	Hasan Murat	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Öztürk	Emin Nedim	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Sönmez	Fehmi Murat	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Unakıtan	Kemal	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Ağyüz	Yaşar	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Durdu	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Mazıcıoğlu	Halil	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Müftüoğlu	Özlem	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Özdemir	Hasan	MHP	Kabul
Gaziantep	Sarı	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Karaibrahim	Eşref	CHP	Katılmadı
Giresun	Özkan	Murat	MHP	Katılmadı
Giresun	Sönmez	H. Hasan	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Aydın	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Doğan	Yahya	AK PARTİ	Katılmadı
Hakkâri	Geylani	Hamit	BDP	Katılmadı
Hakkâri	Özbek	Abdulmuttalip	AK PARTİ	Kabul
Hakkâri	Zeydan	Rüstem	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Çay	Fuat	CHP	Katılmadı
Hatay	Çirkin	Süleyman Turan	MHP	Katılmadı
Hatay	Durgun	Gökhan	CHP	Katılmadı
Hatay	Ergin	Sadullah	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Kahya	Abdülhadi	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Öztürk	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yazar	Abdulaziz	CHP	Katılmadı
Hatay	Yılmaz	İzzettin	MHP	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Coşkuner	Mevlüt	CHP	Katılmadı
Isparta	Dilek	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Korkmaz	Süleyman Nevzat	MHP	Kabul
Isparta	Kurt	Haydar Kemal	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Akkuş	Akif	MHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	MHP	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Mersin	Er	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Gök	İsa	CHP	Katılmadı
Mersin	İnan	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Oksal	Ali	CHP	Katılmadı
Mersin	Öztürk	Ali Rıza	CHP	Katılmadı
Mersin	Seçer	Vahap	CHP	Katılmadı
Mersin	Şandır	Mehmet	MHP	Kabul
Mersin	Tüzmen	Kürşad	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Ural	Kadir	MHP	Katılmadı
Mersin	Üskül	Mehmet Zafer	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ağırbaş	Ayşe Jale	DSP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	Abdülkadir	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Akşener	Meral	MHP	Katılmadı
İstanbul	Akşit	Güldal	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Arat	Necla	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ayva	Lokman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bağış	Egemen	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Başesgioğlu	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bayraktar	Nusret	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Besli	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Birinci	Necat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bol	Fuat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Büyükkaya	Alaattin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çamuroğlu	Reha	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çubukçu	Nimet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Mehmet Beyazıt	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dinçer	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Domaç	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekren	Nazım	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Elekdağ	Mustafa Şükrü	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Recep Tayyip	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Güllüce	İdris	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Günay	Ertuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Gündüz	İrfan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Hacaloğlu	Algan	CHP	Katılmadı
İstanbul	İncekara	Halide	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kacır	Ünal	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı
İstanbul	Keleş	Birgen	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Kabul
İstanbul	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Koral	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Korkmaz	Esfender	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK Parti	Kabul
İstanbul	Macit	Hasan	DSP	Katılmadı
İstanbul	Melen	Mithat	MHP	Katılmadı
İstanbul	Memecan	Mesude Nursuna	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Meral	Bayram Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Mert	Hüseyin	DSP	Katılmadı
İstanbul	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Öktem	Şinasi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özpolat	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İstanbul	Özyürek	Mustafa	CHP	Katılmadı
İstanbul	Piltanoğlu Türköne	Özlem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sekmen	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Serter	Fatma Nur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sevigen	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Soysal	Çetin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sözen	Edibe	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şafak	Ümit	MHP	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İdris Naim	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tan	Ahmet	Bağımsız	Katılmadı
İstanbul	Topuz	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Torlak	Durmuşali	MHP	Katılmadı
İstanbul	Tuncel	Sebahat	BDP	Katılmadı
İstanbul	Uras	Mehmet Ufuk	BDP	Katılmadı
İstanbul	Yağız	Süleyman	DSP	Katılmadı
İstanbul	Yardımcı	Hasan Kemal	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Sacid	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yiğit	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Aksoy	Taha	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Anadol	Kıvılcım Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Arıtman	Canan	CHP	Katılmadı
İzmir	Aydın	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Ayhan	Selçuk	CHP	Katılmadı
İzmir	Bal	Şenol	MHP	Katılmadı
İzmir	Baratalı	Bülent	CHP	Katılmadı
İzmir	Birgün	Recai	Bağımsız	Katılmadı
İzmir	Ersin	Ahmet	CHP	Katılmadı
İzmir	Erten	Abdurrezzak	CHP	Katılmadı
İzmir	Gönül	Mehmet Vecdi	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Hasgür	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nükhet	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Erdal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Katmerci	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Mumcu	Şükran Güldal	CHP	Katılmadı
İzmir	Oyan	Oğuz	CHP	Katılmadı
İzmir	Öztürk	Harun	CHP	Katılmadı
İzmir	Sipahi	Kamil Erdal	MHP	Katılmadı
İzmir	Susam	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı
İzmir	Tekelioğlu	Mehmet Sayım	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Kabul
İzmir	Yemişçi	Tuğrul	AK PARTİ	Kabul
Kars	Dağdaş	Gürcan	MHP	Katılmadı
Kars	Güven	Mahmut Esat	AK PARTİ	Kabul
Kars	Karabayır	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Altan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Serdaroğlu	Mehmet	MHP	Katılmadı
Kastamonu	Sıvacıoğlu	Musa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Çakmakoğlu	Sabahattin	MHP	Katılmadı
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Karayel	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Kulkuloğlu	Mehmet Şevki	CHP	Katılmadı
Kayseri	Öksüzkaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yakut	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı
Kırklareli	Barış	Tansel	CHP	Kabul
Kırklareli	Dibek	Turgut	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Sarıçam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Çalışkan	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Çobanoğlu	Metin	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Ayar	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Baştopçu	Muzaffer	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Durmuş	Cumali	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Erenkaya	Hikmet	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Ergün	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Gönül	Azize Sibel	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Pepe	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Selvi	Mehmet Cevdet	CHP	Katılmadı
Konya	Angı	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bal	Faruk	MHP	Katılmadı
Konya	Büyükakkaşlar	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Candan	Muharrem	AK PARTİ	Kabul
Konya	Çetinkaya	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Güçlü	Sami	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kabakcı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kart	Atilla	CHP	Katılmadı
Konya	Öksüz	Özkan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özkul	Kerim	AK PARTİ	Kabul
Konya	Öztürk	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Tuna	Hüsnü	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Tüfekci	Harun	AK PARTİ	Kabul
Konya	Türkmenoğlu	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Aksoy	Soner	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Biçer	İsmail Hakkı	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Işık	Alim	MHP	Katılmadı
Kütahya	Kinay	Hasan Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Ordu	Hüsnü	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Tuğcu	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Aslanoğlu	Ferit Mevlüt	CHP	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fındıklı	Mahmut Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ölmeztoprak	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Öz	Ömer Faruk	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Arınç	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Çerçi	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Enöz	Mustafa	MHP	Katılmadı
Manisa	Mengü	Şahin	CHP	Katılmadı
Manisa	Orhan	Ahmet	MHP	Katılmadı
Manisa	Tanrıverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Yetenç	Mustafa Erdoğan	Bağımsız	Katılmadı
Kahramanmaraş	Arıkan	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Doğan	Avni	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özbolat	Durdu	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Pakdil	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Paksoy	Mehmet Akif	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sağlam	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Tatlıbal	Cafer	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Ayna	Emine	BDP	Katılmadı
Mardin	Şahkulubey	Gönül Bekin	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Çelebi	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Demir	Mehmet Halit	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Arslan	Ali	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergin	Gürol	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	MHP	Katılmadı
Muğla	Hıdır	Mehmet Nil	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Özden	Yüksel	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Topuz	Fevzi	CHP	Katılmadı
Muş	Karayağız	Seracettin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Sakık	Sırrı	BDP	Katılmadı
Muş	Yaman	M. Nuri	BDP	Kabul
Muş	Yılmaz	Medeni	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Dede	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Feralan	Ahmet Erdal	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Köybaşı	Rıtvan	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Göksel	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Niğde	İnan	Mümin	MHP	Katılmadı
Niğde	Selamoğlu	Muharrem	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Fatsa	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Güler	Mehmet Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Güner	Rahmi	CHP	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Yalçın	Rıdvan	MHP	Katılmadı
Ordu	Yılmaz	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Yılmaz	Enver	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bayramoğlu	Bayram Ali	AK PARTİ	Kabul
Rize	Çırakoğlu	Lütfi	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yılmaz	Ahmet Mesut	DP	Katılmadı
Sakarya	Cebeci	Erol Aslan	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Çelik	Hasan Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Kutluata	Münir	MHP	Katılmadı
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yıldırım	Recep	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Binici	Suat	CHP	Katılmadı
Samsun	Çakır	Osman	MHP	Katılmadı
Samsun	Demir	Cemal Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Suat	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Samsun	Öztürk	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Şahinoğlu	Birnur	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Yeni	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Demirkıran	Afif	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Helvacıoğlu	Mehmet Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Özçelik	Osman	BDP	Kabul
Sinop	Altay	Engin	CHP	Kabul
Sinop	Dodurgalı	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Sinop	Tıngıroğlu	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Açıkalın	Mehmet Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Kılıç	Osman	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Özdemir	Malik Ecder	CHP	Katılmadı
Sivas	Uzun	Selami	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yerlikaya	Hamza	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Akbulut	Tevfik Ziyaeddin	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Nalcı	Kemalettin	MHP	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Taylan	Necip	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Tütüncü	Enis	CHP	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Ayalan	Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Demir	Osman	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Diren	Orhan Ziya	CHP	Katılmadı
Tokat	Doğru	Reşat	MHP	Katılmadı
Tokat	Gülsün	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Yüksel	Dilek	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Aykan	Asım	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cumur	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Erdöl	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Göktaş	Kemalettin	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Kabul
Trabzon	Özak	Faruk Nafiz	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Seymenoğlu	Safiye	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Yunusoğlu	Süleyman Latif	MHP	Katılmadı
Tunceli	Genç	Kamer	CHP	Katılmadı
Tunceli	Halis	Şerafettin	BDP	Red
Şanlıurfa	Akman	Yahya	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Başak	Ramazan	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Binici	İbrahim	BDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Sabahattin	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	Seyit	Bağımsız	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Eyyüp Cenap	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	İzol	Zülfükar	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kuş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aktemur Özyavuz	Çağla	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Yetkin	Abdurrahman Müfit	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Coşkunoğlu	Osman	CHP	Katılmadı
Uşak	Çetin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Uslu	Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Altun	Kerem	AK PARTİ	Kabul
Van	Çelik	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Van	Dinçer	İkram	AK PARTİ	Kabul
Van	Kurtulan	Fatma	BDP	Katılmadı
Van	Orhan	Gülşen	AK PARTİ	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Üçer	Özdal	BDP	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdülkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Coşkun	Osman	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Çiçek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Ekici	Mehmet	MHP	Katılmadı
Yozgat	Öztürk	Mehmet Yaşar	Türkiye P.	Katılmadı
Zonguldak	Erdoğan	Fazlı	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Koçal	Ali	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Zonguldak	Köktürk	Ali İhsan	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Toptan	Köksal	AK PARTİ	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Açıkgöz	Ruhi	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Alaboyun	Ali Rıza	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Ertuğrul	Osman	MHP	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Bayburt	Güney	Ülkü Gökalp	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Akgün	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Çalış	Hasan	MHP	Katılmadı
Karaman	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı
Kırıkkale	Durmuş	Osman	MHP	Katılmadı
Kırıkkale	Erdem	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Kıratlı	Turan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Özbayrak	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Batman	Ata	Ayla Akat	BDP	Katılmadı
Batman	Ekmen	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Batman	İnal	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Batman	Yıldız	Bengi	BDP	Kabul
Şırnak	Bayındır	Sevahir	BDP	Katılmadı
Şırnak	Kaplan	Hasip	BDP	Katılmadı
Şırnak	Seyda	Abdullah Veli	AK PARTİ	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı
Ardahan	Kaya	Saffet	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Öğüt	Ensar	CHP	Katılmadı
Iğdır	Buldan	Pervin	BDP	Katılmadı
Iğdır	Güner	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Evcin	İlhan	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı
Karabük	Ceylan	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Devecioğlu	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Kilis	Kara	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Coşkun	Hakan	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Doğruer	İbrahim Mete	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kastal	Durdu Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Erbay	Celal	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Kaşıkoğlu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Yakış	Yaşar	AK PARTİ	Katılmadı

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın, banka kredilerini ödeyemeyen üreticilere ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın cevabı (7/14705)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Bülent BARATALI
İzmir Milletvekili

1- Mayıs 2010 tarihi itibariyle banka kredileri nedeniyle ülkemizde toprağına ve arazisine ipotek konulan tarımsal üreticilerin sayısı kaçtır? Bunların bölge ve il bazında dağılımı nasıldır?

2- Banka kredileri nedeniyle ipotekli arazilerin toplam miktarı ne kadardır? İpoteğe konu olan kredi miktarı ne kadardır?

3- Aynı şekilde zirai kredi nedeniyle arazisinin dışında evi ya da traktörü ipoteklenen üretici sayısı ne kadardır? Bunların bölge ve il bazında dağılımı nasıldır?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.003/13-1976 30/06/2010

Konu : 7/14705 sayılı yazılı soru önergesi 7/14705

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) TBMM Başkanlığının 07/06/2010 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14705-23588/48703 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 10/06/2010 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-219-16/2575 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki İzmir Milletvekili Bülent BARATALI tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/14705 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ek :BDDK'nın 21/06/2010 tarih ve 12652 sayılı yazısı

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

Sayı : B.02.1.BDK.0.30.01.00-610/ 12652 21-06-2010
Konu : Soru önergesi

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi: 11.06.2010 tarih ve B.02.0.003-(13)/1760 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen İzmir Milletvekili Bülent BARATALI'nın 14705 sayılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda sunulmaktadır.

Bankaların göndermiş oldukları raporlamalardan elde edilen bilgilere göre Kurumumuz veri tabanında yer alan tarım kredisi bilgileri ile takip hesaplarında izlenen tarım kredi bilgileri Mart 2010 dönemi itibarıyla aşağıdaki tabloda gösterilmekte olup, tarım kredilerine ilişkin teminat bilgileri içerisinde arsa, tarla, araç vs. ayrımı bulunmamaktadır.

TARIM KREDİSİ BİLGİLERİ	**Bin TL**
Bankacılık Sektörü Nakdi Tarım Kredileri Toplamı*	15.988.352
Takipteki Nakdi Tarım Kredileri Toplamı	934.874

* Canlı ve Takip hesaplarında izlenen krediler toplamıdır.

Bilgilerini arz ederim.

Tevfik BİLGİN
Başkan

2.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'deki işsizliğe ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer'in cevabı (7/14713)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer DİNÇER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 17.05.2010

Behiç ÇELİK
Mersin Milletvekili

İşsizlik, küresel krizin önemsenmemesi gerekli tedbirlerin zamanında alınmaması nedeniyle her geçen gün artarak devam etmektedir. Kişisel ve toplumsal sonuçları olan işsizlik tüm Türkiye'de olduğu gibi Mersin İlimizde de çok önemli bir sorundur.

Buna göre;

1- Mersin İlimizde kaç adet işsiz insanımız vardır?
2- Mersin'de işsizliğin nüfusa oranı nedir?
3- Mersin İlimizde işsizliğin ilçelere göre dağılımı nedir?
4- Mersin'de ne kadar işsizlik sigortası pirimi tahsilatı yapılmaktadır?
5- Mersin'de kaç kişi işsizlik sigortası ödeneği almaktadır? Ödenen işsizlik sigortası ödeneği tutarı ne kadardır?
6- Mersin'deki işsizlerin eğitim durumuna göre sınıflanması nasıldır?
7- Mersin'de işsizliğin önlenmesi için ne gibi tedbirler almaktasınız?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Türkiye İş Kurumu İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.13.1.TİK.0.073.00.08-610/196340 25 /06/ 2010

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mersin Milletvekili Sayın Behiç ÇELİK'e ait 7/14713 Esas Nolu yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabî bilgi ve değerlendirmeler ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

Ek:
Yazı ve eki

MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN BEHİÇ ÇELİK'E AİT 7/14713 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

TUİK tarafından yayınlanan 2008 yılı il düzeyinde temel işgücü göstergelerine göre; Mersin İlindeki işsizlik oranı % 13,1 olarak belirtilmiştir. Diğer taraftan İŞKUR Mersin İl Müdürlüğü'ne kayıtlı işsizlerin öğrenim durumlarına göre dağılımı, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Kayıtlı İşsizlerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı*

Öğrenim Durumu	Kayıtlı İşsizler
Okur Yazar Olmayan	883
Okur Yazar	527
İlköğretim	13.686
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	13.169
Önlisans	3.875
Lisans	2.457
Yüksek Lisans	98
Doktora	10
Genel Toplam	**34.705**

* Mayıs 2010 İŞKUR verilerine göre

Mersin ilinde 2010 yılı Mayıs ayında işsizlik sigortası kapsamında 2.105 kişiye toplam 669.373,63 TL. işsizlik ödeneği ödemesi yapılmıştır.

Hükümetimiz, ekonomi politikalarının yürütülmesinde 'istihdam odaklı hareket' anlayışını özümsemiştir. Bireylerin ve ailelerin düzenli gelir elde etmesinin esas yolunun bir işe sahip olmak olduğu gerçeğinden hareketle, istihdamın artırılarak işsizliğin azaltılması yolunda önemli adımlar atılmaktadır. Özellikle küresel ekonomik kriz şartlarında ağırlaşan tabloya rağmen, alınan tedbirler, ortaya konan teşvik ve istihdam paketleri, kararlılıkla yürütülen ekonomik ve sosyal politikalar sayesinde krizin muhtemel olumsuz etkileri en aza indirilmiştir. İstihdamda olanların işlerini kaybetmemeleri; işsiz vatandaşlarımızın ise istihdama kazandırılmaları amacıyla, mevcut düzenleme ve uygulamalara ek olarak, kamuoyunda "istihdam paketleri" olarak da bilinen yasalarla, işsizlikle mücadelenin hukuki ve idari zemini güçlendirilmiştir.

Bu çerçevede ulusal istihdam kurumu olan İŞKUR, işgücü piyasasını izleyerek aktif ve pasif işgücü programlarının etkin bir şekilde uygulanması yönünde çalışmalarına devam etmektedir.

Türkiye İş Kurumu Mersin İl Müdürlüğü tarafından işgücü yetiştirme faaliyetleri kapsamında 2009 yılında 2 bin 426'ı erkek, bin 827'si kadın olmak üzere toplam 4 bin 253 kursiyere hizmet verilmiş olup, bu faaliyetler için 8 milyon 253 bin TL. ödenek harcanmıştır.

2010 yılı Mayıs ayı sonu itibariyle bin 411'i erkek, 932'si kadın olmak üzere toplam 2 bin 343 kişi işgücü yetiştirme faaliyetlerinden yararlandırılmış ve bu kapsamda 5 milyon 227 bin 894 TL kaynak harcanmıştır.

Öte yandan yılda 4 kez toplanan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu ile İl düzeyinde; istihdam ve mesleki eğitim politikalarının oluşturulmasını, istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirler ile uygulanacak aktif işgücü programlarının belirlenmesi, istihdam etkinliklerinin ve mesleki eğitim uygulamalarının izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Mersin İlinde 2010 yılı içinde İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu 2 kez toplanmış ve MEB bünyesindeki bütün resmi okullarda Toplum Yararına Çalışma Programı düzenlenmesi, girişimcilik eğitimleri ve staj programlarının uygulanması, ihtiyaç duyulan bütün meslek gruplarında mesleki eğitim verilmesi gibi önemli kararlar alınmıştır.

İŞKUR ulusal ve uluslararası düzeyde önemli projeler uygulamaktadır. Bu projelerden Mersin ilini de kapsayan ve henüz tamamlanmış olan en önemli proje "**Aktif İstihdam Tedbirleri ve Yerel Düzeyde Türkiye İş Kurumu'na Destek Projesi"dir.** Projenin genel amacı, hedef grup olarak belirlenen gençlerin ve kadınların istihdama girişlerini desteklemektir. Projenin özel amacı ise, İŞKUR'un özellikle yerel düzeyde daha etkin istihdam hizmeti sunmasını sağlamak ve aktif istihdam tedbirleri içeren hibe planı uygulamaktır. Bu kapsamda 25 ilimizde 1.129 proje teklifinden 101 proje onaylanmış ve uygulamaya konulmuştur. Şubat 2010 sonu itibariyle tüm proje uygulamaları sona ermiş olup projenin bitiş tarihi 26 Nisan 2010'dur. Proje kapsamında, 01/12/2009-31/03/2010 tarihleri arasında 391 kurs açılmış ve toplam 10.516 işsiz vatandaşımız eğitim görmüş ve bunların 8.484'ü başarılı olarak kurslardan mezun olmuştur.

Ayrıca İŞKUR ve KOSGEB arasında "Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi İşbirliği Protokolü" imzalanmış, protokole ilişkin iç genelge çalışmaları tamamlanmıştır. Böylece girişimcilik eğitimi için hizmet satın alınarak, gerçekleştirilecek programlarla istihdamın arttırılmasına büyük bir katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

3.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Ziraat Bankası yönetimine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın cevabı (7/14717)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Babacan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.25.05.2010

Hulusi Güvel

Adana Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi Ana Sözleşmesi'nin 21'inci maddesinde "Yönetim Kurulu Üyelerine Genel Kurul tarafından belirlenen miktarda aylık ücret veya huzur hakkı ödenir" denilmektedir.

Bu itibarla;

1. 2002–2010 yılları arasında ve yıllar itibariyle Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi Yönetim Kurulu başkanı, başkan yardımcıları, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve denetçiler ayrı ayrı belirtilmek suretiyle ödenen maaş, ödenek, huzur hakkı ve yolluk miktarı ne kadar olmuştur?

2. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi Yönetim Kurulu başkanı, başkan yardımcıları, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve denetçiler arasında 22 ve 23'üncü dönem TBMM üyeleri ile üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlığı bulunanlar mevcut mudur? Mevcut ise söz konusu personel kimdir? Kan ve sıhri hısımlığı olan TBMM üyesi kimdir?

3. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi Yönetim Kurulu başkanı, başkan yardımcıları, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve denetçiler arasında kurula atanmalarından önce herhangi bir siyasi partiye üyeliği olan veya herhangi bir siyasi partiden milletvekili adaylığı/aday adaylığı olan var mıdır? Böyle bir durum var ise söz konusu siyasi parti hangisidir?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.003/13-1902 30/06/2010

Konu : 7/14717 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 07/06/2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23509 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki Adana Milletvekili Hulusi Güvel tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/14717 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, T.C. Ziraat Bankasının yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ek : TCZB'nin 21/06/2010 tarih ve
84546/159 sayılı yazısı ve eki

T.C.
Z İ R A A T B A N K A S I A.Ş.
Genel Müdürlüğü
SERMAYE: 2.500.000.000 TÜRK LİRASI

Genel Muhasebe ve Raporlama Daire Başkanlığı
Sayı: 84546/159 Ankara 21/06/2010
Konu: Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'in
Yazılı Soru Önergesi

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sayın Ali BABACAN)
(Özel Kalem Müdürlüğü)

İlgi: 08.06.2010 tarih ve B.02.0.003-13/1702 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde alınan T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği'nin Bakanlığınızı muhatap 07.06.2010 tarih ve 23509 sayılı yazısı ile Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'in 7/14717 sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, anılan soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

Ek: 1- Cevap
2- Tablo
3- Tablo

Saygılarımızla
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Z İ R A A T B A N K A S I A.Ş.

İ. Erdal MAZLUM
Genel Müdür Yardımcısı

Selim Güray ÇELİK
Genel Müdür V.
Genel Müdür Baş Yardımcısı

Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'in 7/14717 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin Bankamız cevabı:

1- 2002-2010 yılları arasında ve yıllar itibariyle Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcıları, Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ve Denetçiler ayrı ayrı belirtilmek suretiyle ödenen maaş, ödenek, huzur hakkı ve yolluk miktarı ne kadar olmuştur ?

Sermayesinin tamamı Hazine Müstaşarlığı'na ait olan Bankamızda Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ve Denetçilerin maaşları Genel Kurul tarafından tespit edilmektedir. Bu çerçevede, 2002-2010 yılları arasında Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ve Denetçilere Bankamızca belirlenen maaş ve ek ödeme tutarları (Ek:2) ile harcırah tutarları (Ek:3) ilişik tablolarda belirtilmiştir.

2- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcıları, Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ve Denetçiler arasında 22 ve 23'üncü dönem TBMM üyeleri ile üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlığı bulunanlar mevcut mudur? Mevcut ise söz konusu personel kimdir? Kan ve sıhri hısımlığı olan TBMM üyesi kimdir?

3- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcıları, Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ve Denetçiler arasında kurula atanmalarından önce herhangi bir siyasi partiye üyeliği olan veya herhangi bir siyasi partiden milletvekili adaylığı/aday adaylığı olan var mıdır? Böyle bir durum var ise söz konusu siyasi parti hangisidir?

Bankamızın personel kayıtlarında TBMM üyeleri ile kan ve sıhri hısımlığı bulunanlara ilişkin bilgiler yer almamakla birlikte, 24.05.2010 tarihinde yapılan Bankamız Olağan Genel Kurul Toplantısına istinaden Yönetim Kurulu Başkanlığına atanan ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun Yönetim Kurulu başlıklı 23 üncü maddesinde belirtilen şartları taşıyan Sayın Muharrem KARSLI'nın Kasım/2003-Temmuz/2007 tarihleri arasında İstanbul Milletvekili olarak görev yaptığı bilinmektedir.

EK:2

2002-2010 YILLARINA İLİŞKİN BANKAMIZ YÖNETİM VE DENETİM KURULU ÜYELERİNİN AYLIK ÜCRETLERİNİ GÖSTERİR TABLO (TL)

UNVAN/GÖREV	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Yönetim Kurulu Başkanı	1.500	1.750	1.750	5.000	5.000	5.000	5.750	-	5.750
Yönetim Kurulu Başkan Vekili	1.500	500	1.750	5.000	5.000	5.000	5.750	5.750	5.750
Genel Müdür	7.000	7.000	7.000	10.000	10.000	10.000	11.500	14.000	15.000
Yönetim Kurulu Üyeleri (Uhdesinde Kamu Görevi Bulunan)	-	500	500	1.500	1.500	1.500	1.750	3.000	3.000
Yönetim Kurulu Üyeleri (Uhdesinde Kamu Görevi Bulunmayan)	1.500	1.750	1.750	5.000	5.000	5.000	5.750	5.750	5.750
Denetçi (Uhdesinde Kamu Görevi Bulunan)	350	-	-	-	-	-	1.000	1.250	-
Denetçi (Uhdesinde Kamu Görevi Bulunmayan)	-	1.050	1.050	1.500	1.500	1.500	1.750	2.000	2.250

Notlar:

(1) Her yıl yapılan Olağan Genel Kurul toplantılarında belirlenen söz konusu tutarlar aylık net ücretlerdir.

(2) Bankamızca 2007 yılından itibaren Yönetim Kurulu Üyeleri ve Denetçilere yılda dört kez 1 maaş tutarında ikramiye ödenmektedir.

(3) Bankamızda 2009 yılında Yönetim Kurulu Başkanlığı kadrosu boş olup, bu görev vekaleten yürütülmüştür.

EK:3

2002-2010 YILLARINA İLİŞKİN BANKAMIZ YÖNETİM VE DENETİM KURULU ÜYELERİNİN GÜNDELİK LİMİTLERİNİ GÖSTERİR TABLC

UNVAN/GÖREV	2002	2003	2004 (*)	2005 (*)	2006	2007	2008	2009	2010
Yönetim Kurulu Başkanı	200 USD	200 USD			200 USD	200 USD	200 USD	160 EURO	160 EURO
Yönetim Kurulu Başkan Vekili	200 USD	200 USD			200 USD	200 USD	200 USD	160 EURO	160 EURO
Genel Müdür	200 USD	200 USD			200 USD	200 USD	200 USD	160 EURO	160 EURO
Yönetim Kurulu Üyeleri	200 USD	200 USD			200 USD	200 USD	200 USD	160 EURO	160 EURO
Denetçiler	200 USD	200 USD			200 USD	200 USD	200 USD	160 EURO	160 EURO

Notlar:

(1) Bankamızca 01.10.2005 tarihinden itibaren Yönetim Kurulu Başkanı, Genel Müdür, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Denetçilere yurt içi görevlerinde gündelik ödemesi yapılmamakta olup, sadece yurtdışı görevlerde gündelik ödemesi yapılmaktadır.

(*) 22.07.2003-01.10.2005 tarihleri arasında Yönetim Kurulu Başkanı, Genel Müdür, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Denetçilere yurtdışı görevlerinde emsal memur yurtdışı gündeliğinin %50 fazlası tutarında gündelik ödemesi yapılmıştır.

4.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, bir tur otobüsünün karıştığı trafik kazasına ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/14818)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ertuğrul GÜNAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Tayfur SÜNER
Antalya Milletvekili

25.05.2010 tarihinde sabah 5 sıralarında Antalya'nın Alanya İlçesi'nden Pamukkale'ye giden ve Rus turistleri taşıyan tur otobüsü, sürücünün direksiyon başında uyuklaması sonucu Aksu İlçesi'nde köprü üzerinde kontrolden çıkarak, kuru çay yatağına uçmuştur. Ters dönen otobüste bulunan 41 kişiden 14'ü turist 16 kişi ölmüş, 25 kişi de yaralanmıştır.

SORU 1 : Bu kazada görünen suçlu otobüs şoförüdür. Bununla birlikte tur operatörleri yeterince denetlenmekte midir? Tur otobüslerinin standartları yeterince kontrol edilmekte midir? Bir otobüste kaç şoför çalıştırıldığı bilginiz dahilinde midir?

SORU 2 : Bakanlığınızı da ilgilendiren bu elim kaza sonucunda ne gibi girişimleriniz olacaktır? Hayatını kaybeden Rus turistlerin cenaze törenlerine katılıp, turizm sektörü adına Rus halkına üzüntülerimizi iletmeyi düşünüyor musunuz?

SORU 3 : Turistik amaçlı taşımacılıkta kullanılan araçların standartları, yollardaki hız ve kullanım süresi yeterince denetlenmekte midir? Bu denetimler İçişleri Bakanlığı ile koordineli bir biçimde düzenli olarak yapılmakta mıdır?

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 - 138720 30./06./2010
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 09/06/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 23711 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Tayfur SÜNER'in 7/14818 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN TAYFUR SÜNER'İN 7/14818 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP

25/05/2010 tarihinde sabah 05 sıralarında Antalya'nın Alanya ilçesinden Pamukkale'ye giden ve Rus turistleri taşıyan tur otobüsü, sürücünün direksiyon başında uyuklaması sonucu Aksu ilçesinde köprü üzerinde kontrolden çıkarak, kuru çay yatağına uçmuştur. Ters dönen otobüste bulunan 41 kişiden 14'ü turist 16 kişi ölmüş, 25 kişi de yaralanmıştır.

SORU 1 : Bu kazada görünen suçlu otobüs şoförüdür. Bununla birlikte tur operatörleri yeterince denetlenmekte midir? Tur otobüslerinin standartları yeterince kontrol edilmekte midir? Bir otobüste kaç şoför çalıştırıldığı bilginiz dahilinde midir?

CEVAP 1 : Ülkemizdeki seyahat acenteleri, esas olarak 14/09/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanunu ve anılan Kanuna göre çıkarılan Seyahat Acenteleri Yönetmeliği ve diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde faaliyet göstermektedirler.

Bakanlığımızdan belgeli seyahat acentelerinin, anılan Kanun ve Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun faaliyet gösterip göstermedikleri Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB), İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri ve Bakanlığımız Kontrolörler Kurulu Başkanlığınca rutin olarak denetlenmekte olup seyahat acentelerinin kullanmış oldukları taşıma araçları ve bu araçları kullananlar hakkında gerekli standart ve denetlemeler Ulaştırma Bakanlığınca yapılmaktadır.

SORU 2 : Bakanlığınızı da ilgilendiren bu elim kaza sonucunda ne gibi girişimleriniz olacaktır? Hayatını kaybeden Rus turistlerin cenaze törenlerine katılıp, turizm sektörü adına Rus halkına üzüntülerimizi iletmeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 2 : Üzücü kazanın meydana geldiğini öğrendiğim anda şahsım ve bakanlık yetkilileri olay yerine intikal etmiştir. Hastalarla ve yakınlarıyla birebir ilgilenilmiştir. Ayrıca yurt dışı temsilciliklerimizde konuyla ilgilenmektedirler.

SORU 3 : Turistik amaçlı taşımacılıkta kullanılan araçların standartları, yollardaki hız ve kullanım süresi yeterince denetlenmekte midir? Bu denetimler İçişleri Bakanlığı ile koordineli bir biçimde düzenli olarak yapılmakta mıdır?

CEVAP 3 : Turistik amaçlı taşımacılıkta kullanılan araçların standartları ise; Seyahat Acentaları Yönetmeliğinin "Transfer Araçlarında Bulundurulacak Belgeler" başlıklı 41'inci ve "Transfer Elemanlarının Nitelikleri" başlıklı 42'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Belirtilen belgelerin bulunup bulunmadığı Bakanlığımız ve TÜRSAB tarafından yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca denetlenmekte olup bu araçların taşımacılık standartlarına uygunluğu Ulaştırma Bakanlığı, yollardaki hız limiti ve kullanım süreleri ise, Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili birimleri tarafından denetlenmektedir.

5.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, seyahat acentelerinin denetimine ve bir tur otobüsü kazasına ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı (7/14819)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ertuğrul GÜNAY** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Antalya'nın Alanya İlçesi'nden Pamukkale'ye giden Rus turistleri taşıyan tur otobüsü, sürücünün direksiyon başında uyuklaması sonucu kaza yapmış, otobüste bulunan 41 kişiden 16 kişi ölmüş, 25 kişi de yaralanmıştır.

Tur acentelerinin turistleri kaldıkları otellerden çok erken saatlerde aldıkları dolayısıyla şoförlerin uykusuz bir şekilde yola çıktıkları iddia edilmektedir.

Buna göre;

1) Seyahat acentelerinin denetimleri nasıl yapılmaktadır? Yapılan bu denetimler yeterli midir?

2) Bu tür kazaların bir daha yaşanmaması için bakanlığınızca alınan ya da alınacak olan tedbirler nelerdir?

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 – 138724 30./06./2010
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 09/06/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 23711 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN'ın 7/14819 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN'IN 7/14819 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP

Antalya'nın Alanya ilçesinden Pamukkale'ye giden Rus turistleri taşıyan tur otobüsü, sürücünün direksiyon başında uyuklaması sonucu kaza yapmış, otobüste bulunan 41 kişiden 16 kişi ölmüş, 25 kişi de yaralanmıştır.

Tur acentelerinin turistleri kaldıkları otellerden çok erken saatlerde aldıkları dolayısıyla şoförlerin uykusuz bir şekilde yola çıktıkları iddia edilmektedir.

Buna göre;

SORU 1 : Seyahat acentelerinin denetimleri nasıl yapılmaktadır? Yapılan bu denetimleri yeterli midir?

SORU 2 : Bu tür kazaların bir daha yaşanmaması için Bakanlığınızca alınan ya da alınacak olan tedbirler nelerdir?

CEVAP 1-2 : Bakanlığımızdan belgeli seyahat acenteleri Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB), İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri ve Bakanlığımız Kontrolörler Kurulu Başkanlığınca denetlenmektedir.

30/05/2010 tarihi itibariyle Bakanlığımızdan belgeli 5951 seyahat acentesi faaliyet göstermektedir. Bu tür kazaların yaşanmaması için Bakanlığımızca yapılan denetimlerin sıklaştırılması için çalışmalar yoğunlaştırılmış olup, Ulaştırma Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından taşıma firması çalışanlarına yeterli eğitim verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımızca konuya ilişkin olarak "Turlardaki Ulaşım Güvenliği" konulu, 2010/07 sayılı Genelge hazırlanmış ve gereği için 81 İl Valiliğine, Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği'ne, Türkiye Otelciler Federasyonu'na, Deniz Turizmi Birliği'ne ve Turist Rehberleri Birliği'ne; bilgi için ise İçişleri Bakanlığı'na ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na gönderilmiştir. Söz konusu genelgede; turizm sektöründe etkin, verimli ve müşteri memnuniyetini üst düzeyde sağlayacak şekilde ruh ve beden sağlığı konusunda sorunsuz ve hizmet arzında hizmet alıcılarının can ve mal güvenliğine zarar getirmeyecek personelin istihdam edilmesinin, yetkili ve sertifikalı personelin tercih edilmesinin, çalışanlara hizmet gruplarına göre eğitim verilmesinin, çalışma koşulları açısından genel kabul görmüş güvenlik önlemlerinin alınmasının, turistlerin yeme-içme-eğlence-konaklama-ulaşım-transfer hizmetlerinin karşılanması esnasında uluslararası standartlara uygun malzeme, teknik ekipman, araç vs. seçilmesi ve kullanılmasının kazaların önlenmesi bakımından hayati önem arz ettiği vurgulanmış olup bu hususlar doğrultusunda, turizm tesisleri ile turizme hizmet veren alt sektör gruplarında çalışan personelin İş Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu ve İş Sağlığı ve Güvenliği hususundaki kanun ve ilgili ikincil mevzuat hükümleri dikkate alınarak istihdam edilmesi, söz konusu hususlara ilişkin ilgili kurumlarca yapılan denetimlerin sıklaştırılması ve turizm işletmelerince de gerekli hassasiyetin gösterilmesinin sağlanması önemle talep edilmiştir.

6.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, Sakarya-Akyazı'da fay hattı ile ilgili imar değişikliğine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/14964)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın R.Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

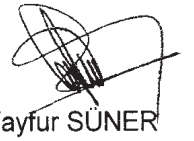

Tayfur SÜNER
Antalya Milletvekili

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Sakarya'nın Akyazı ilçesinde 17 Ağustos Depremi ardından tespit edilen fay hattında 150 metreye kadar ev yapılmaması kararını kaldırarak, imar yasağını 20 metreye düşürmüştür. Başkanlık, Akyazı Belediyesi'ne gönderdiği yazıda ilçe merkezli 100 kilometre yarıçaplı bölgede deprem tehlike ve risk analizlerini de açıklamış, bölgede 10 yıl içerisinde 6 büyüklüğünde deprem olma riskinin yüzde 83,8 olduğu belirtmiştir.

SORU 1 : Ülkemizdeki deprem uzmanlarına göre, fay hattının tespit edildiği yer konusunda artı-eksi yüz metrelik bir hata payı bulunmaktadır. Durum böyleyken ve başkanlığınızın yaptığı araştırmada burada 10 yıl içinde büyük çaplı bir deprem olma olasılığı yüzde 84 iken, buradaki 150 metrelik sınır nasıl 20 metreye indirilmiştir? Bu kararın alınma gerekçesi nedir?

SORU 2 : Böyle bir karar sonucunda, o bölgedeki olası bir deprem felaketi sonucunda bütün sorumluluğu üzerinize alıyor musunuz?

SORU 3 : Bir "Deprem Araştırma Komisyonu Üyesi" olarak, ülkemizdeki fayların haritasının sağlıklı bir şekilde çıkarıldığına ve yapıların bu haritalara göre titizlikle yapıldığını söyleyebilir misiniz?

SORU 4 : Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, görevine ne zaman atanmıştır? Atandığı görev için gerekli vasıflara haiz midir? Bugün deprem olması durumunda ilgili başkanın görevini tam olarak layıkıyla gerçekleştirebileceğini düşünüyor musunuz?

T.C
DEVLET BAKANI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.001/ 475
Konu: Soru Önergesi

01 Temmuz 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 16.06.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14964-23929/49451 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sn. Tayfur SÜNER'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/14964 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek- soru önergesi cevabı

Soru 1: Ülkemizdeki deprem uzmanlarına göre, fay hattının tespit edildiği yer konusunda artı-eksi yüz metrelik bir hata payı bulunmaktadır. Durum böyleyken ve başkanlığınızın yaptığı araştırmada burada 10 yıl içinde büyük çaplı bir deprem olma olasılığı yüzde 84 iken, buradaki 159 metrelik sınır nasıl 20 metreye indirilmiştir? Bu kararın alınma gerekçesi nedir?

Cevap 1: Ülkemizde imar planına esas jeolojik-jeoteknik etütler kapsamında diri faylar ve potansiyel diri faylar etrafında tampon bölgelerin oluşturulması sürecinde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. 1999 depremlerinin ardından, diri fay konusunda uzman olmayan kurum/kuruluş ve özel sektör tarafından hazırlanan ve onaylanan raporlarda, faylar etrafında 100 m, 200 m ve 400 m genişliklerde, keyfi tampon bölgeler oluşturulmuş, diri olmadığı bilinen faylar yapı yasaklı olarak tanımlanmıştır. Kuzey Anadolu Fayı ya da Doğu Anadolu Fayı, Fay Zonları gibi çok büyük levha sınırı fay zonları ile kıta-içi faylar aynı kategoride değerlendirilmiş, kayma hızları düşük ve tekrarlanma aralıkları 500 yıl ile bir kaç bin yıl içerisinde değişen faylar üzerinde ya da civarında bulunan, ekonomik ömrü maksimum 50 yıl olan binalar için yapı yasaklı kararları alınmıştır.

Sakarya Üniversitesi tarafından hazırlanan ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nce 17.07.2000 tarihinde onaylanan "Sakarya ili, Akyazı İlçesi İmar Planı'na Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu"nda, "Kent içinde yapılan incelemelerde, kuzey kenardan geçen bir fayın varlığı tespit edilmiştir. Bu fay ve bunun yan kollarının bulunduğu genişliği her iki tarafta 75'er m (toplam 150 m) olan koridor içinde her tür yerleşim sakıncalı olup, buradaki konutların boşaltılarak kuşağın yeşil alana dönüştürülmesi önerilmektedir" denilmektedir. Ancak bu raporda hiçbir ayrıntılı jeolojik, jeofizik, morfolojik ve özellikle paleosismolojik gerekçeler belirtilmeden tampon bölge genişliğine karar verilmiştir.

Akyazı Belediyesi tarafından özel bir firmaya hazırlatılan ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nca 26.05.2010 tarihinde onaylanan "Sakarya İli, Akyazı İlçesinde Kalan Tampon Bölge'nin İmar Planı Revizyonuna Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu"nda yapılan jeolojik, jeofizik, morfolojik ve paleosismolojik çalışmalardan elde edilen bulgulara dayanarak fay izinin her iki tarafında 10'ar metre olmak üzere toplam 20 metrelik tampon bölge yapıya yasaklı alan olarak değerlendirilmiştir. Geriye kalan 65'er metre olmak üzere toplam 130 metrelik alan ise önlem almak kaydıyla yapılaşmaya açılacak alan olarak belirlenmiştir.

Raporda, yaklaşık 2.850 m uzunluktaki hat boyunca 5 m ile 10 m arasında değişen dar bir zon içerisinde, ortalama 20 cm ve maksimum 55 cm civarında çok düşük yer-değiştirmeler olduğu, bazı kesimlerde ikincil kılcal kırıklar şeklinde yüzeye çıktığı, kırıkların kalın alüvyon içerisinde gömülü olarak kaldığı ve geniş bir bölgede saçıldığı, 17 Ağustos 1999 depremi öncesi eski depremlere ait yüzey faylanmalarının bu hattı izlemediği ve fay izi boyunca faylanmaya bağlı olarak hiçbir binanın yıkılmadığı belirtilmektedir.

Bilimsel ve mühendislik ilkelerine dayanarak Akyazı İlçesi'ndeki tampon bölgeye ilişkin yapılan çalışmalarda, şu anda çalışmaları yürütülen tampon bölge ile ilgili taslak yönetmelikte belirtilen standart ve esaslar kullanılmış ve yerinde denetimler yapılmıştır.

Soruda belirtilen, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın yaptığı araştırmada 10 yıl içinde büyük çaplı bir deprem olma olasılığı yüzde 84 ifadesi yanlıştır. Başkanlığın böyle bir araştırması yoktur. Bu araştırma Akyazı Belediyesi'nce özel bir firmaya yaptırılmış olup, araştırma, Akyazı özelinde değil, genel olarak o bölgeyi etkileyebilecek fay hatları ile ilgili bir değerlendirmedir.

Soru 2: Böyle bir karar sonucunda, o bölgedeki olası bir deprem felaketi sonucunda bütün sorumluluğu üzerinize alıyor musunuz?

Cevap 2: Böyle bir karar alınırken; ilgili yönetmelik, mevzuat ve yapı standartları dikkate alınmış olup, yapılar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, ilgili belediyeler ve yapı denetim firmaları tarafından denetlenmektedir. Binaların deprem yönetmeliğine uygun yapılıp yapılmadığına ilişkin sorumluluk bu kurumlara aittir.

Soru 3: Bir "Deprem Araştırma Komisyonu Üyesi" olarak, ülkemizdeki fayların haritasının sağlıklı bir şekilde çıkarıldığına ve yapıların bu haritalara göre titizlikle yapıldığını söyleyebilir misiniz?

Cevap 3: Ülkemizde Fay Hatları Haritası'nın çıkarılması konusu, Maden Teknik Arama (MTA) Genel Müdürlüğü'nün görevidir.

Bu yıl içerisinde; MTA Genel Müdürlüğü tarafından 1/250.000 ölçekte Türkiye diri fay hatları haritası çalışması bitirilmiştir.

Ayrıca, 2009 yılında Doğu Anadolu Fay haritası ile 2003 yılında Kuzey Anadolu Fayının detay atlası çıkartılmıştır.

Yapıların, "Fay Haritası ile Deprem Bölgeleri'nde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik" esaslarına göre yapılması gerekmektedir.

Yapıların bu yönetmeliğe uygun olup olmadığını denetlemek görevi de, belediyeler ve Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'ne aittir. Ayrıca, projeyi hazırlayan, onaylayan birimler ile Yapı Denetim Firmaları da yapıların deprem yönetmeliğine uygunluğundan sorumludur.

Soru 4: Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, görevine ne zaman atanmıştır? Atandığı görev için gerekli vasıflara haiz midir? Bugün deprem olması durumunda ilgili başkanın görevini tam olarak layıkıyla gerçekleştirebileceğini düşünüyor musunuz?

Cevap 4: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, 20 yılı aşkın bir süre kamuda çeşitli il ve ilçelerde İdareci ve Mülki Amir olarak üst düzey görevlerde bulunmuştur. 1990 yılında Balıkesir - İvrindi Kaymakamlığı'na atanmış, sırasıyla, Konya-Çeltik, Tunceli-Nazımiye Kaymakamlıkları, Mardin Vali Yardımcılığı, Denizli-Buldan, Adana-Kozan, İstanbul-Çatalca Kaymakamlığı görevlerini yürütmüştür. Buldan Kaymakamı iken, 12 Kasım 1999 depreminden sonra Bolu Vali Yardımcılığı'na görevlendirilmiş ve deprem sonrası çalışmaları koordine etmiştir. 25 Ekim 2005 tarihinde Sarıyer Kaymakamlığı'na, 19 Aralık 2008 tarihinde Yalova Valiliği'ne atanmıştır. 3152 sayılı Kanun'un 37'nci maddesine göre, 05 Ocak 2010 tarihinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı olarak görevlendirilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı; uzun yıllar yürüttüğü kaymakamlık ve valilik görevleri ile deprem bölgesindeki tecrübe, bilgi ve birikimi neticesinde, Başkanlık görevine uygun nitelikleri taşımakta olup, bu görevi layıkıyla yürütmektedir.

7.- Manisa Milletvekili Şahin Mengü'nün, bir açıklamasına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/15043)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent ARINÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Şahin MENGÜ
Manisa Milletvekili

CHP Genel Başkanı Sayın Kemal KILIÇDAROĞLU *hakkında "Kendisine tavsiyem, çok fazla konuşmasın ve sözlerini ölçerek doğru olduğunu bildikten sonra konuşsun. Sayın Baykal'da geçmişte yargılanan insanların avukatlığına soyunmuştu. Bu ona pahalıya mal oldu. Kılıçdaroğlu ısrar ederse ona da pahalıya mal olabilir"* şeklindeki sözleriniz basın yayın organlarında geniş yer aldı.

Kamuoyunda Ergenekon davası olarak bilinen dava hakkında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan bu davanın savcısıyım demesi üzerine, Sayın BAYKAL davanın avukatıyım diyerek tepkisini ortaya koyduğu herkesçe bilinmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi Ergenekon davası dışında birçok davayı yakından izlemekte ve hukuksuzluğa karşı mücadelesini sürdürmektedir.

Yaptığınız açıklamalardan Sayın BAYKAL'ın maruz bırakıldığı ahlak dışı komplonun Hükümetinizin bilgisi dahilinde olduğu iddiaları daha önce de ortaya atılmış, bu açıklamanızdan sonra bu iddialar kamuoyunda açıkça konuşulmaya başlanmıştır.

Bu nedenle;

1- Açıklamalarınıza göre Sayın Deniz BAYKAL'ın Türk Ceza Kanunu Kişisel verilerin kaydedilmesi başlıklı 135. maddesine göre suç teşkil eden görüntülerinin çekilmesi ve yayınlanması Hükümetinizin ve şahsınızın bilgisi dahilinde mi yapılmıştır?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.002-031- 762 28 /06/2010

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16/06/2010 tarihli ve A.01.0.GNS 0.10.00.02-7/15043-23999/49607 sayılı yazı.

İlgi yazınızla Bakanlığıma intikal eden Manisa Milletvekili Sayın Şahin MENGÜ tarafından cevaplandırılması istenen 7/15043 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Bülent ARINÇ
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EKLER:
1- Soru önergesi cevabı

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞAHİN MENGÜ TARAFINDAN TEVCİH EDİLEN 7/15043 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Önergede belirtilen sözler, tavsiye mahiyetinde söylenmiş sözler olup, bunun farklı şekilde yorumlanması doğru bir yaklaşım değildir.

Diğer yandan önergede belirtilen görüntülerin çekilmesi ve yayınlanması ile ilgili hususun yargıya intikal ettiği bilinmektedir. Beklentimiz, bu konunun yargı tarafından en kısa sürede aydınlatılması ve kamuoyu ile paylaşılmasıdır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM: 23 YASAMA YILI: 4

127 NCİ BİRLEŞİM
1 TEMMUZ 2010 PERŞEMBE
SAAT: 13.00

KISIMLAR

1	BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
2	ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER
3	SEÇİM
4	OYLAMASI YAPILACAK İŞLER
5	MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI
6	GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER
7	SÖZLÜ SORULAR
8	KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, "Sunuşlar" ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.10.2007 tarihli 3 üncü birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 126, 131 ve 321 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

321 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının ilk 21 bölümünün 30'ar maddeden, 22 nci bölümünün 631 ilâ 649 uncu maddelerden oluşması,

131 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ilâ 19 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 20 ilâ 40 ıncı maddelerden, üçüncü bölümünün Çerçeve 41 inci maddedeki 1, 2, 2/alt bentleri ilâ 3 ve 4 üncü fıkralar dahil olmak üzere 41 ilâ 44 üncü maddelerden oluşması,

126 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ilâ 15 inci maddelerden, ikinci bölümünün Çerçeve 22 nci maddedeki 1, 2, 3, 4 üncü fıkralar ilâ Geçici 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeler dahil olmak üzere 16 ilâ 24 üncü maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.5.2009 tarihli 95 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 477 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

477 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ilâ 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddeler dahil olmak üzere 13 ilâ 16 ncı maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 23.3.2010 tarihli 76 ncı birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 96 Sıra Sayılı Türk Ticaret Kanunu Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi, önerilmiştir.

(Not: İlk 50 bölüm 30'ar maddeden, 51 inci bölüm 1501 ilâ 1520 nci maddelerden, 52 nci bölüm ise Geçici Madde 1, 2, 3, 4, 5 dahil 1521 ilâ 1535 inci maddelerden oluşmaktadır.)

(Genel Kurulun 8.7.2008 tarihli 127 nci birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 502, 474 ve 493 Sıra Sayılı Kanun Tasarı ve Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

502 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 ve 2 dahil olmak üzere 8 ila 12 nci maddelerden oluşması,

474 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 10 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 11 ila 19 uncu maddelerden oluşması,

493 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 10 ila 16 ncı maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 27.5.2010 tarihli 108 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 507 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

507 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün Çerçeve 20 nci maddeye bağlı Geçici Madde 13 ve 14 dahil olmak üzere 13 ila 23 üncü maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 8.6.2010 tarihli 113 üncü birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- TBMM İçtüzüğünün 5 inci maddesi gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 1 Temmuz 2010 tarihinde tatile girmeyerek, yeni bir karar alınıncaya kadar çalışmalara devam edilmesi,

Genel Kurulun; 6 ve 13 Temmuz 2010 Salı günkü birleşimlerinde bir saat Sözlü Soruları müteakip diğer denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmında yer alan işlerin görüşülmesi, 7 ve 14 Temmuz 2010 Çarşamba günkü birleşimlerinde ise Sözlü Soruların görüşülmemesi,

Genel Kurulun; 2, 9, 16 Temmuz 2010 Cuma günleri de toplanarak, bu birleşimlerinde Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

Genel Kurulun; 6, 13 Temmuz 2010 Salı günkü birleşimlerinde 15:00-24:00 saatleri arasında, 1, 7, 8, 14, 15 Temmuz 2010 Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerde 13:00-24:00 saatleri arasında, 2, 9, 16 Temmuz 2010 Cuma günkü birleşimlerde 14:00-24:00 saatleri arasında çalışmalara devam edilmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.6.2010 tarihli 121 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 524, 506 ve 525 Sıra Sayılı Kanun Tasarı ve Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

524 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 18 inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 dahil olmak üzere 19 ila 27 nci maddelerden oluşması,

506 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün Ek Madde 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132 dahil olmak üzere 1 ila 2 nci maddelerden, ikinci bölümünün 3 ila 8 inci maddelerden oluşması,

525 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 9 uncu maddedeki 1 inci ve 2 nci fıkralar, 10 uncu maddedeki 1 inci ve 2 nci fıkralar, 11 inci maddedeki 1 inci ve 2 nci fıkralar, 12 nci maddedeki 1 inci ve 2 nci fıkralar dahil olmak üzere 8 ila 15 inci maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.6.2010 tarihli 126 ncı birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

* **Meclis Araştırması Komisyonu**
(Kanser Hastalığı)
2.7.2010 Cuma - Saat: 10.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

127 NCİ BİRLEŞİM 1 TEMMUZ 2010 PERŞEMBE SAAT: 13.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❄

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❄

3 – SEÇİM

❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄

7 – SÖZLÜ SORULAR

❄

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - **(S. Sayısı: 96)** Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (Dağıtma tarihi: 1.2.2008) (*) (**)

2. - **(S. Sayısı: 321)** Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/499) (Dağıtma tarihi: 15.1.2009) (*) (**)

3. - **(S. Sayısı: 458)** Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (Dağıtma tarihi: 5.1.2010) (*) **(X)**

4. - **(S. Sayısı: 507)** Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu'nun; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/833, 1/162, 2/443) (Dağıtma tarihi: 7.6.2010) (*) (**) **(X)**

5. - **(S. Sayısı: 524)** Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/892) (Dağıtma tarihi: 25.6.2010) (**) **(X)**

6. - **(S. Sayısı: 506)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 4 Milletvekilinin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/845, 1/884, 2/701) (Dağıtma tarihi: 7.6.2010) (**)

7. - **(S. Sayısı: 525)** Mali Kural Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/891) (Dağıtma tarihi: 25.6.2010) (**)

8. - **(S. Sayısı: 477)** İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/371, 1/101) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) (**) **(X)**

9. - **(S. Sayısı: 502)** Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/820) (Dağıtma tarihi: 17.5.2010) (**) **(X)**

10. - **(S. Sayısı: 474)** Tebligat Kanunu ile Adlî Sicil Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak'ın; Tebligat Kanunu ile Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742, 2/546) (Dağıtma tarihi: 18.2.2010) (**)

11. - **(S. Sayısı: 395)** Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un; Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/340) (Dağıtma tarihi: 9.6.2009)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Görüşmeleri yarım kalan Kanun Tasarı ve Tekliflerini gösterir.

(**) İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

12. - **(S. Sayısı: 493)** Kamu Hastane Birlikleri Pilot Uygulaması Hakkında Kanun Tasarısı ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (1/439) (Dağıtma tarihi: 5.4.2010) (**) **(X)**

13. - **(S. Sayısı: 73)** Irak'a Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/347) (Dağıtma tarihi: 7.12.2007) **(X)**

14. - **(S. Sayısı: 342)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik, Petrol, Gaz ve Maden Kaynakları Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/615) (Dağıtma tarihi: 26.2.2009) **(X)**

15. - **(S. Sayısı: 519)** Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Antalya Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/673) (Dağıtma tarihi: 17.6.2010) **(X)**

16. - **(S. Sayısı: 483)** Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/792) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

17. - **(S. Sayısı: 374)** Erzurum Milletvekili Muzaffer Gülyurt'un; 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/401) (Dağıtma tarihi: 7.5.2009)

18. - **(S. Sayısı: 306)** Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) 2003 Dünya Radyo Komünikasyon Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/333) (Dağıtma tarihi: 3.12.2008) **(X)**

19. - **(S. Sayısı: 472)** Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (1/772) (Dağıtma tarihi: 8.2.2010) **(X)**

20. - **(S. Sayısı: 279)** Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/623) (Dağıtma tarihi: 29.7.2008)

21. - **(S. Sayısı: 417)** Uşak Milletvekili Nuri Uslu'nun; 6831 Sayılı Orman Kanununa Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Çevre ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları (2/325) (Dağıtma tarihi: 4.8.2009)

22. - **(S. Sayısı: 228)** Bolu Milletvekili Fatih Metin'in; 491 Sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/137) (Dağıtma tarihi: 16.5.2008)

23. - **(S. Sayısı: 375)** Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/674) (Dağıtma tarihi: 20.5.2009)

24. - **(S. Sayısı: 99)** Telsiz Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/428) (Dağıtma tarihi: 1.2.2008)

25. - **(S. Sayısı: 121)** Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/518) (Dağıtma tarihi: 25.3.2008)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

26. - **(S. Sayısı: 126)** Darülaceze Müessesesi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (Dağıtma tarihi: 27.3.2008) (**) **(X)**

27. - **(S. Sayısı: 131)** Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/487) (Dağıtma tarihi: 4.4.2008) (**)

28. - **(S. Sayısı: 250)** Dopingle Mücadele Kanunu Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/562) (Dağıtma tarihi: 16.6.2008) **(X)**

29. - **(S. Sayısı: 260)** İl İdaresi Kanunu ile Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/477) (Dağıtma tarihi: 25.6.2008)

30. - **(S. Sayısı: 294)** Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/613) (Dağıtma tarihi: 1.10.2008)

31. - **(S. Sayısı: 382)** Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/582) (Dağıtma tarihi: 21.5.2009)

32. - **(S. Sayısı: 338)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/532) (Dağıtma tarihi: 26.2.2009) **(X)**

33. - **(S. Sayısı: 341)** Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölgesel Ofisi ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye'de Bir DSÖ Ülke Ofisi Kurulması Üzerine Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/614) (Dağıtma tarihi: 26.2.2009) **(X)**

34. - **(S. Sayısı: 346)** Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/580) (Dağıtma tarihi: 4.3.2009) **(X)**

35. - **(S. Sayısı: 347)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Jeoloji Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/408) (Dağıtma tarihi: 20.3.2009) **(X)**

36. - **(S. Sayısı: 348)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kadının, Ailenin ve Çocukların Statülerinin Geliştirilmesi Üzerine İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (Dağıtma tarihi: 20.3.2009) **(X)**

37. - **(S. Sayısı: 349)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Görsel-İşitsel ve Yazılı İletişim ile Belgelendirme Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/634) (Dağıtma tarihi: 20.3.2009) **(X)**

38. - **(S. Sayısı: 350)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile Tunus Cumhuriyeti Milli Arşivi Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/658) (Dağıtma tarihi: 20.3.2009) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

39. - **(S. Sayısı: 78)** Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 17 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Deniz Yoluyla Yapılan Kaçakçılıkla Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/295) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007) **(X)**

40. - **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/302) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007) **(X)**

41. - **(S. Sayısı: 62)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/339) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007) **(X)**

42. - **(S. Sayısı: 136)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı Arasında Savunma Uzay İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/395) (Dağıtma tarihi: 15.4.2008) **(X)**

43. - **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik İlişkiler Ajansı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/284) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007) **(X)**

44. - **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/287) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007) **(X)**

45. - **(S. Sayısı: 59)** Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007) **(X)**

46. - **(S. Sayısı: 66)** Güneydoğu Avrupa Sivil-Asker Acil Durum Planlama Konseyi Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/300) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007) **(X)**

47. - **(S. Sayısı: 79)** Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/299) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007) **(X)**

48. - **(S. Sayısı: 86)** Malatya Milletvekili Mahmut Mücahit Fındıklı ve 7 Milletvekilinin; Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; 24.06.2006 Tarih ve 5522 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/103, 2/104) (Dağıtma tarihi: 27.12.2007)

49. - **(S. Sayısı: 92)** Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 20 Milletvekilinin; Muhtar Ödeneklerinin Arttırılmasına ve Sosyal Güvenliklerine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/42) (Dağıtma tarihi: 10.1.2008)

50. - **(S. Sayısı: 106)** Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 2 Milletvekilinin; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/47) (Dağıtma tarihi: 11.2.2008)

51. - **(S. Sayısı: 107)** Zonguldak Milletvekili Köksal Toptan'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/122) (Dağıtma tarihi: 12.2.2008)

52. - **(S. Sayısı: 122)** İstanbul Milletvekili Atila Kaya ve 10 Milletvekilinin; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin (2/121), İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 25.3.2008)

53. - **(S. Sayısı: 132)** Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/116) (Dağıtma tarihi: 7.4.2008)

54. - **(S. Sayısı: 235)** Çorum Milletvekili Agah Kafkas ve 6 Milletvekilinin; 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu ile 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/240) (Dağıtma tarihi: 28.5.2008) **(X)**

55. - **(S. Sayısı: 245)** Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Yemen Cumhuriyeti Balıkçılık Bakanlığı Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanlarında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/488) (Dağıtma tarihi: 11.6.2008) **(X)**

56. - **(S. Sayısı: 286)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/317) (Dağıtma tarihi: 1.10.2008) **(X)**

57. - **(S. Sayısı: 139 ve 139'a 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/102) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

58. - **(S. Sayısı: 140 ve 140'a 1 inci Ek)** Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Burdur Milletvekili R. Kerim Özkan ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/103) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

59. - **(S. Sayısı: 141 ve 141'e 1 inci Ek)** Adana Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Burdur Milletvekili R. Kerim Özkan ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/104) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

60. - **(S. Sayısı: 142 ve 142'ye 1 inci Ek)** Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/105) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

61. - **(S. Sayısı: 143 ve 143'e 1 inci Ek)** Düzce Milletvekili Metin Kaşıkoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Afyonkarahisar Milletvekili Halil Ünlütepe ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/106) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

62. - **(S. Sayısı: 144 ve 144'e 1 inci Ek)** Konya Milletvekili Atilla Kart'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Konya Milletvekili Atilla Kart'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/107) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

63. - **(S. Sayısı: 145 ve 145'e 1 inci Ek)** Denizli Milletvekili Mehmet Salih Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/108) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

64. - **(S. Sayısı: 146 ve 146'ya 1 inci Ek)** Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet Koca'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/109) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

65. - **(S. Sayısı: 147 ve 147'ye 1 inci Ek)** Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/110) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

66. - **(S. Sayısı: 148 ve 148'e 1 inci Ek)** Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/111) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

67. - **(S. Sayısı: 149 ve 149'a 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Sadullah Ergin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/112) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

68. - **(S. Sayısı: 150 ve 150'ye 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/113) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

69. - **(S. Sayısı: 151 ve 151'e 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/114) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

70. - **(S. Sayısı: 152 ve 152'ye 1 inci Ek)** Kocaeli Milletvekilleri Nihat Ergün ve Osman Pepe'nin Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/115) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

71. - **(S. Sayısı: 153 ve 153'e 1 inci Ek)** Gaziantep Milletvekili Mehmet Sarı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/116) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

72. - **(S. Sayısı: 154 ve 154'e 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/117) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

73. - **(S. Sayısı: 156 ve 156'ya 1 inci Ek)** Karabük Milletvekili Mehmet Ceylan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/119) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

74. - **(S. Sayısı: 157 ve 157'ye 1 inci Ek)** Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/120) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

75. - **(S. Sayısı: 158 ve 158'e 1 inci Ek)** Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/121) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

76. - **(S. Sayısı: 159 ve 159'a 1 inci Ek)** Mersin Milletvekili Ali Er'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/122) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

77. - **(S. Sayısı: 160 ve 160'a 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili İdris Naim Şahin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/123) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

78. - **(S. Sayısı: 161 ve 161'e 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Mehmet Sekmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/124) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

79. - **(S. Sayısı: 162 ve 162'ye 1 inci Ek)** Şanlıurfa Milletvekili Abdurrahman Müfit Yetkin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/125) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

80. - **(S. Sayısı: 163 ve 163'e 1 inci Ek)** Erzincan Milletvekili Erol Tınastepe'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Erzincan Milletvekili Erol Tınastepe'nin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/126) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

81. - **(S. Sayısı: 164 ve 164'e 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/127) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

82. - **(S. Sayısı: 165 ve 165'e 1 inci Ek)** Eskişehir Milletvekili Kemal Unakıtan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/128) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

83. - **(S. Sayısı: 166 ve 166'ya 1 inci Ek)** Konya Milletvekili Atilla Kart'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Konya Milletvekili Atilla Kart'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/129) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

84. - **(S. Sayısı: 167 ve 167'ye 1 inci Ek)** Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/130) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

85. - **(S. Sayısı: 168 ve 168'e 1 inci Ek)** Bursa Milletvekili Mehmet Emin Tutan ve Giresun Milletvekili Ali Temür'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Sivas Milletvekili Malik Ecder Özdemir ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/131) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 20.6.2008)

86. - **(S. Sayısı: 169 ve 169'a 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekilleri Recep Tayyip Erdoğan, İdris Naim Şahin, Sivas Milletvekili Mehmet Mustafa Açıkalın ve Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Sivas Milletvekili Malik Ecder Özdemir ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/132) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 20.6.2008)

87. - **(S. Sayısı: 170 ve 170'e 1 inci Ek)** Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adıyaman Milletvekili Şevket Köse ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/133) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 23.6.2008)

88. - **(S. Sayısı: 171 ve 171'e 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adıyaman Milletvekili Şevket Köse ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/134) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 23.6.2008)

89. - **(S. Sayısı: 172 ve 172'ye 1 inci Ek)** Şanlıurfa Milletvekili Abdurrahman Müfit Yetkin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adıyaman Milletvekili Şevket Köse ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/135) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 23.6.2008)

90. - **(S. Sayısı: 173 ve 173'e 1 inci Ek)** Tokat Milletvekili Zeyid Aslan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/136) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

91. - **(S. Sayısı: 174 ve 174'e 1 inci Ek)** Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/137) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

92. - **(S. Sayısı: 175 ve 175'e 1 inci Ek)** Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/138) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

93. - **(S. Sayısı: 176 ve 176'ya 1 inci Ek)** Diyarbakır Milletvekili Mehmet Mehdi Eker'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/139) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

94. - **(S. Sayısı: 177 ve 177'ye 1 inci Ek)** Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/140) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

95. - **(S. Sayısı: 178 ve 178'e 1 inci Ek)** Afyonkarahisar Milletvekilleri Ahmet Koca ve Sait Açba'nın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/141) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

96. - **(S. Sayısı: 179 ve 179'a 1 inci Ek)** Adana Milletvekili Tacidar Seyhan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adana Milletvekili Tacidar Seyhan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/142) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

97. - **(S. Sayısı: 180 ve 180'e 1 inci Ek)** Karabük Milletvekili Mehmet Ceylan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/143) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

98. - **(S. Sayısı: 181 ve 181'e 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/144) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

99. - **(S. Sayısı: 182 ve 182'ye 1 inci Ek)** Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/145) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

100. - **(S. Sayısı: 183 ve 183'e 1 inci Ek)** Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/146) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

101. - **(S. Sayısı: 184 ve 184'e 1 inci Ek)** Zonguldak Milletvekili Fazlı Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/147) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

102. - **(S. Sayısı: 185 ve 185'e 1 inci Ek)** Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/148) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

103. - **(S. Sayısı: 186 ve 186'ya 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Mehmet Sekmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/149) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

104. - **(S. Sayısı: 187 ve 187'ye 1 inci Ek)** Eskişehir Milletvekili Kemal Unakıtan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/150) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

105. - **(S. Sayısı: 262)** Sivas Milletvekili Hamza Yerlikaya ve 2 Milletvekilinin; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Kars Milletvekili Zeki Karabayır ve 2 Milletvekilinin; Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/274, 2/272) (Dağıtma tarihi: 25.6.2008)

106. - **(S. Sayısı: 188 ve 188'e 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/151) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

107. - **(S. Sayısı: 189 ve 189'a 1 inci Ek)** Ordu Milletvekilleri Eyüp Fatsa ve Enver Yılmaz'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Ankara Milletvekili Zekeriya Akıncı ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/152) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

108. - **(S. Sayısı: 190 ve 190'a 1 inci Ek)** Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/153) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

109. - **(S. Sayısı: 191 ve 191'e 1 inci Ek)** Samsun Milletvekili Haluk Koç'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Haluk Koç'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/155) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

110. - **(S. Sayısı: 192 ve 192'ye 1 inci Ek)** İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/156) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

111. - **(S. Sayısı: 193 ve 193'e 1 inci Ek)** Samsun Milletvekili Haluk Koç'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Haluk Koç'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/157) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

112. - **(S. Sayısı: 194 ve 194'e 1 inci Ek)** Adana Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/158) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

113. - **(S. Sayısı: 195 ve 195'e 1 inci Ek)** Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Zekeriya Akıncı ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/159) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

114. - **(S. Sayısı: 196 ve 196'ya 1 inci Ek)** Mersin Milletvekili Ali Oksal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Mersin Milletvekili Ali Oksal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/160) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

115. - **(S. Sayısı: 197 ve 197'ye 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/161) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

116. - **(S. Sayısı: 198 ve 198'e 1 inci Ek)** İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/162) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

117. - **(S. Sayısı: 199 ve 199'a 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/163) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

118. - **(S. Sayısı: 200 ve 200'e 1 inci Ek)** Edirne Milletvekili Rasim Çakır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Edirne Milletvekili Rasim Çakır'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/164) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

119. - **(S. Sayısı: 201 ve 201'e 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/165) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

120. - **(S. Sayısı: 202 ve 202'ye 1 inci Ek)** Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Zekeriya Akıncı ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/166) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

121. - **(S. Sayısı: 203 ve 203'e 1 inci Ek)** Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/167) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

122. - **(S. Sayısı: 204 ve 204'e 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

123. - **(S. Sayısı: 205 ve 205'e 1 inci Ek)** Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Binici'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/188) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

124. - **(S. Sayısı: 206 ve 206'ya 1 inci Ek)** Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/189) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

125. - **(S. Sayısı: 207 ve 207'ye 1 inci Ek)** Hakkâri Milletvekili Hamit Geylani'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/209) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

126. - **(S. Sayısı: 208 ve 208'e 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/215) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

127. - **(S. Sayısı: 209 ve 209'a 1 inci Ek)** Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/217) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

128. - **(S. Sayısı: 211 ve 211'e 1 inci Ek)** Hakkâri Milletvekili Hamit Geylani'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/220) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

129. - **(S. Sayısı: 212 ve 212'ye 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/221) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

130. - **(S. Sayısı: 213 ve 213'e 1 inci Ek)** Niğde Milletvekili Mümin İnan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Atila Emek ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/234) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

131. - **(S. Sayısı: 278)** Mersin Milletvekili Zafer Üskül ve 21 Milletvekilinin; İnsan Hakları Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/263) (Dağıtma tarihi: 28.7.2008)

132. - **(S. Sayısı: 285)** Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 2 Milletvekilinin; 26 Şubat 1992 Tarihinde Ermeniler Tarafından Azerbaycan'ın Hocalı Kentinde Gerçekleştirilen Katliamın "Katliam" Olarak Tanınması, 26 Şubat'ın "Hocalı Katliamını Anma Günü" Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/148) (Dağıtma tarihi: 1.10.2008)

133. - **(S. Sayısı: 355)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/325) (Dağıtma tarihi: 24.4.2009) **(X)**

134. - **(S. Sayısı: 358)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/588) (Dağıtma tarihi: 24.4.2009) **(X)**

135. - **(S. Sayısı: 363)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kırgız Cumhuriyetindeki TİKA Program Koordinasyon Ofisinin Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/600) (Dağıtma tarihi: 27.4.2009) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

136. - **(S. Sayısı: 365)** Türkiye Cumhuriyeti ile Slovakya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/471) (Dağıtma tarihi: 29.4.2009) **(X)**

137. - **(S. Sayısı: 367)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/662) (Dağıtma tarihi: 29.4.2009) **(X)**

138. - **(S. Sayısı: 368)** Karadeniz Çevre Karayolunun Koordineli Olarak Geliştirilmesine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/667) (Dağıtma tarihi: 4.5.2009) **(X)**

139. - **(S. Sayısı: 369)** Karadenize Sahildar Devletlerin Sınır/Sahil Güvenlik Makamları Arasındaki İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (Dağıtma tarihi: 4.5.2009) **(X)**

140. - **(S. Sayısı: 392)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/650) (Dağıtma tarihi: 3.6.2009) **(X)**

141. - **(S. Sayısı: 393)** Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/574) (Dağıtma tarihi: 10.6.2009)

142. - **(S. Sayısı: 396)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/712) (Dağıtma tarihi: 11.6.2009)

143. - **(S. Sayısı: 398)** Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/369) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

144. - **(S. Sayısı: 399)** Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

145. - **(S. Sayısı: 400)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Çevre Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/376) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

146. - **(S. Sayısı: 401)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Moğolistan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Arasında Petrol, Doğal Gaz ve Mineral Kaynaklar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/400) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

147. - **(S. Sayısı: 402)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında, Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/401) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

148. - **(S. Sayısı: 404)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/495) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

149. - **(S. Sayısı: 405)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile Haşimi Ürdün Krallığı Kraliyet Dokümantasyon Merkezi Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/555) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

150. - **(S. Sayısı: 406)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/697) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

151. - **(S. Sayısı: 422)** Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Makedonya Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Arasında Makedonya Cumhuriyetinde Yer Alan Bazı Osmanlı Dönemi Eserlerinin Onarımı ve Rekonstrüksiyonuna Yönelik Yapılan Görüşmelere İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/362) (Dağıtma tarihi: 9.11.2009) **(X)**

152. - **(S. Sayısı: 425)** 2007 Uluslararası Kahve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/741) (Dağıtma tarihi: 9.11.2009) **(X)**

153. - **(S. Sayısı: 434)** Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesini Değiştiren Ek Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/270) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

154. - **(S. Sayısı: 435)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

155. - **(S. Sayısı: 437)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Ekvator Cumhuriyeti Enerji ve Maden Bakanlığı Arasında Enerji Sektöründe İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/403) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

156. - **(S. Sayısı: 438)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gelişen Sekiz Ülke Sekretaryası Arasında Merkez Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/701) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

157. - **(S. Sayısı: 439)** Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/757) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

158. - **(S. Sayısı: 440)** Muğla Milletvekili Gürol Ergin ve 13 Milletvekilinin; 5179 Sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/316) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009)

159. - **(S. Sayısı: 441)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/758) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009)

160. - **(S. Sayısı: 448)** Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresinde Kamulaştırma veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasaya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/1) (Dağıtma tarihi : 16.12.2009)

161. - **(S. Sayısı: 449)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/365) (Dağıtma Tarihi: 21.12.2009) **(X)**

162. - **(S. Sayısı: 450)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Arnavutluk Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/405) (Dağıtma tarihi: 21.12.2009) **(X)**

163. - **(S. Sayısı: 451)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı Yardım ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/660) (Dağıtma tarihi: 21.12.2009) **(X)**

164. - **(S. Sayısı: 452)** Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/734) (Dağıtma tarihi: 21.12.2009) **(X)**

165. - **(S. Sayısı: 454)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/765) (Dağıtma tarihi: 21.12.2009) **(X)**

166. - **(S. Sayısı: 459)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Irak Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/781) (Dağıtma tarihi: 5.1.2010) **(X)**

167. - **(S. Sayısı: 461)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/790) (Dağıtma tarihi: 14.1.2010) **(X)**

168. - **(S. Sayısı: 464)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluklarda Çalışan Diplomatik ve Konsüler Kadro ile İdari ve Teknik Personel Yakınlarının İstihdamına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/659) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

169. - **(S. Sayısı: 465)** Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/694) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

170. - **(S. Sayısı: 466)** Türkiye Cumhuriyeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Hükümlülerin Nakline Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/722) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

171. - **(S. Sayısı: 467)** Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/723) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

172. - **(S. Sayısı: 468)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyonlarda Çalışan Diplomatik, Konsüler, İdari ve Teknik Personelin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/724) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

173. - **(S. Sayısı: 470)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Konut ve İnşaat Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/791) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

174. - **(S. Sayısı: 478)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malavi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/345) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

175. - **(S. Sayısı: 480)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/732) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

176. - **(S. Sayısı: 481)** Türkiye Cumhuriyeti ile Filipinler Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/738) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

177. - **(S. Sayısı: 489)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Pakistanda Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) Tarafından Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/807) (Dağıtma tarihi: 26.3.2010) **(X)**

178. - **(S. Sayısı: 491)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyon Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/677) (Dağıtma tarihi: 1.4.2010) **(X)**

179. - **(S. Sayısı: 492)** Bursa Milletvekili Ali Koyuncu ve 4 Milletvekilinin; 5683 Sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/644) (Dağıtma tarihi: 1.4.2010)

180. - **(S. Sayısı: 495)** Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak ve 3 Milletvekilinin; 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (2/371) (Dağıtma tarihi: 7.4.2010) **(X)**

181. - **(S. Sayısı: 500)** Tarım ve Gıda Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Hasan Macit'in; Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Değiştirilerek Toprak Bankası Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/795, 2/529) (Dağıtma tarihi: 24.4.2010) **(X)**

182. - **(S. Sayısı: 510)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekileri Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ, Samsun Milletvekili Suat Kılıç, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı ve 3 Milletvekilinin; Sayıştay Kanunu Teklifi ve Avrupa Birliği Uyum ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (2/594) (Dağıtma tarihi: 10.6.2010) **(X)**

183. - **(S. Sayısı: 511)** Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Bitki Koruma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/303) (Dağıtma tarihi: 11.6.2010) **(X)**

184. - **(S. Sayısı: 512)** Avrupa Haberleşme Ofisi Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/700) (Dağıtma tarihi: 11.6.2010) **(X)**

185. - **(S. Sayısı: 513)** Türkiye Cumhuriyeti ile Uruguay Doğu Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/727) (Dağıtma tarihi: 11.6.2010) **(X)**

186. - **(S. Sayısı: 514)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/763) (Dağıtma tarihi: 11.6.2010) **(X)**

187. - **(S. Sayısı: 515)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/799) (Dağıtma tarihi: 11.6.2010) **(X)**

188. - **(S. Sayısı: 516)** Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı (1/844) (Dağıtma tarihi: 11.6.2010)

189. - **(S. Sayısı: 517)** Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/853) (Dağıtma tarihi: 14.6.2010) **(X)**

190. - **(S. Sayısı: 518)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/364) (Dağıtma tarihi: 14.6.2010) **(X)**

191. - **(S. Sayısı: 520)** Karadeniz Ekonomik İşbirliği Bölgesinde Deniz Otoyollarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (Dağıtma tarihi: 17.6.2010) **(X)**

192. - **(S. Sayısı: 521)** Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/869) (Dağıtma tarihi: 18.6.2010) **(X)**

193. - **(S. Sayısı: 522)** İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/752) (Dağıtma tarihi: 21.6.2010) **(X)**

194. - **(S. Sayısı: 523)** Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/818) (Dağıtma tarihi: 24.6.2010)

195. - **(S. Sayısı: 526)** Terörle Mücadele Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Samsun Milletvekili Osman Çakır'ın; Şırnak Milletvekili Sevahir Bayındır'ın; Hakkari Milletvekili Hamit Geylani'nin; İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş ve 2 Milletvekilinin; Mardin (Eski) Milletvekili Ahmet Türk ve 20 Milletvekilinin; Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve Batman Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ile Adalet Komisyonu Raporu (1/775, 2/84, 2/407, 2/477, 2/508, 2/534, 2/711) (Dağıtma tarihi: 25.6.2010)

196. - **(S. Sayısı: 527)** Cumhurbaşkanı Seçimi Kanunu Tasarısı ve Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Cumhurbaşkanlığı Seçimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kanun Teklifi ile Anayasa Komisyonu Raporu (1/787, 2/62) (Dağıtma tarihi: 28.6.2010) **(X)**

Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/892)

Not: Tasarı Başkanlıkça; esas olarak Dışişleri Komisyonuna; tali olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-136/2548

7/6/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/5/2010 tarihinde kararlaştırılan "Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, uluslararası ilişkilerin genişleyen kapsamı ve dış politikada alınan yeni inisiyatiflerle birlikte, çok çeşitli alanlarda ve coğrafyalarda yeni sorumluluklar üstlenmektedir. Buna paralel olarak Bakanlığın dış teşkilatı da son 20 yıl içerisindeki üçüncü ve en büyük genişleme sürecinden geçmektedir. 2009, 2010 ve 2011 yılları içerisinde faaliyete geçen veya geçmesi öngörülen kırkiki yeni temsilcilikle, Dışişleri Bakanlığının yurtdışı teşkilatını oluşturan toplam temsilcilik sayısı ikiyüzonikiye ulaşmış olacaktır.

Mevcut genişleme sürecini, diğer genişleme süreçlerinden ayıran iki önemli unsur mevcuttur. Öncelikle, mevcut genişleme süreci, belirli bir bölge ile sınırlı kalmayıp Afrika, Güney ve Doğu Asya, Kafkasya, Orta Asya, Güney ve Kuzey Amerika ve Orta Doğu ile Avrupa'yı içine alan küresel bir planda gerçekleşmektedir. İkinci önemli unsur ise mevcut genişlemenin, uluslararası topluma yeni katılan ülkelerle bağlantılı bir temsil ihtiyacından değil, Türk dış politikasının genişleyen gündeminden ve faaliyet sahasından kaynaklanmasıdır.

Türkiye, sadece yakın çevresinde ve komşu bölgelerde değil, Dünyanın hemen her bölgesinde istikrar, barış ve işbirliği çabalarına aktif ve somut katkılar yapmaya başlamıştır. Bunun sonucu olarak ülkemiz, küresel planda söz sahibi olmuş, uluslararası süreçleri yönlendirme kapasitesine sahip, güvenilir bir aktör haline gelmiştir.

Türkiye'nin dünya siyaset sahnesinde ulaştığı konumu daha da sağlamlaştırmanın koşulu, mevcut dış politika dinamizmini muhafaza etmek ve zaman içerisinde daha da artırmaktır. İçinde bulunulan dönemde, küreselleşmenin kuralları, çok taraflı bir anlayışla oluşturulmaya çalışılmaktadır. Türkiye'nin bu süreçlere aktif şekilde müdahil olması ve katkı sağlaması önem taşımaktadır. Dış politikadaki artan etkinliğimizin sürdürülebilir kılınması bu açıdan da önem ve gereklilik arzetmektedir.

Bu çerçevede, Dışişleri Bakanlığının kurumsal kapasitesinin tüm unsurlarıyla geliştirilmesi ihtiyacı ön plana çıkmış bulunmaktadır. Bu ihtiyacın karşılanması, dış politikadaki dinamizme ve dış teşkilatın genişleme sürecine koşut olarak daha da aciliyet kazanmaktadır.

Gelinen aşamada, kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik amaç ve ihtiyaç, Dışişleri Bakanlığının yeniden yapılandırılmasını ve bu bağlamda yeni bir teşkilat kanunu hazırlanmasını zorunlu kılmıştır. Bakanlığın kurumsal ihtiyaçlarının giderilmesi için atılacak her adım, ancak kapsamlı ve bütüncül bir yeniden yapılanma sürecinin parçası olabildiği takdirde gerçek anlam ve hedefini bulabilecektir. 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Bakanlık ihtiyaçlarına ve dış politikadaki dinamik süreçlere yeterince cevap verememektedir.

Tasarıyla öngörülen yeniden yapılanma süreci, Bakanlığın sahip bulunduğu insan kaynaklarının niteliği, niceliği ve yönetimi, bütçe imkanları, personelin özlük hakları, Bakanlığın hukuki, fiziki ve bilişimsel altyapısı gibi birbirine sıkı sıkıya bağlı unsurları barındırmaktadır. Tasarı ile, Bakanlığın hukuki altyapısını oluşturan bileşenlerin, çağdaş standartlar ışığında ve gelecekteki ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak yeniden oluşturulması hedeflenmiştir.

Bu çerçevede, Bakanlığın insan kaynaklarının, nitelik, nicelik ve özlük hakları açısından geliştirilmesi, kurumsal kapasite artırımının itici gücü olarak belirlenmiştir. Ayrıca, 4009 sayılı Kanunda yeterli hukuki zemine sahip bulunmayan meslek içi eğitim konularına dair yeni düzenlemeler getirilerek Bakanlık kariyer memuriyetlerine alınma bağlamında benimsenen daha kapsayıcı bir yaklaşım da Tasarıya yansıtılmıştır.

Dışişleri Bakanlığı personel yapısının daha işlevsel kılınması da temel bir önceliktir. Meslek memurluğu haricinde, Bakanlıkta farklı statüler altında istihdam edilmekte olan, ancak, Bakanlığın dış ilişkilerle bağlantılı vazifelerinin icrasında ortak ve eşit düzeyde görevler üstlenen diğer personelin, meslek memurluğuna ilave olarak, ikinci bir ana statü olarak konsolosluk ve ihtisas memurluğu unvanı adı altında birleştirilmesi öngörülmektedir. İşlevsel görev paylaşımları ve uzmanlaşma ise bu ortak statü çerçevesinde şekillendirilmektedir. Bu yapılanma çerçevesinde meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğu görev tanımları çağdaş kurumsal ihtiyaçlar ışığında yeniden oluşturulmuştur. Terfi sistemiyle bağlantılı motivasyon unsurları artırılmıştır. Bakanlık memurları arasında daha etkin bir görev paylaşımının zemini hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, merkez teşkilatında sürekli görev yapan diğer personelin de, mesleki gelişimlerini ön plana çıkartacak objektif teşvik unsurlarıyla, Bakanlık ana hizmet birimlerinde aktif şekilde görev ve sorumluluk üstlenmelerine zemin hazırlanmaktadır.

4009 sayılı Kanundaki yasal boşluklar, belirsizlikler ve eksiklikler giderilerek Bakanlığın yurtdışı teşkilatına ve dış temsilciliklerin görevlerine ilişkin net bir çerçeve oluşturulmuştur.

Tasarı ile; Türkiye Cumhuriyetinin dış politika faaliyetleri için yeni ve daha sağlam bir hukuki zemin oluşturulması, çağdaş dış politika yürütme araçlarının kullanımına imkan sağlanması ve öngörülen dış politika hedeflerine sürdürülebilir bir temelde ulaşılması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Kanunun amacı belirlenmekte ve Kanunda yer alan bazı ibarelerin tanımı yapılmaktadır.

Madde 2- Madde ile, Türk dış siyasetine uygun olarak Bakanlığın faaliyetlerine yön veren temel ilkeler ortaya konulmaktadır. Dış politikanın hayata geçirilmesine yönelik olarak Bakanlıkça oluşturulan stratejilerin ve icra edilen görevlerin, bu ilkelerle uyumlu olması amaçlanmaktadır. Madde ile ayrıca, Bakanlığın görev ve yetkileri, çağdaş dış politika ve uluslararası ilişkiler anlayışı, ilkeleri ve kapsamı zemininde belirlenmektedir.

Madde 3- Madde ile, Bakanlığın genel teşkilat ve kadro yapısı düzenlenmektedir.

Madde 4- Madde ile, Bakanlığın merkez teşkilatının yapısı, genel çerçevede belirlenmektedir.

Madde 5- Madde ile, Bakan, Müsteşar ve müsteşar yardımcılarının görev tanımı ve yetkileri düzenlenmektedir.

Madde 6- Madde ile, Bakanlığın ana hizmet birimleri ile bunların görevleri belirlenmektedir. Uluslararası ilişkilerdeki dinamik süreçler ve öngörülemeyen gelişmeler nedeniyle, dış politikadaki öncelikler ve gündem maddeleri ile Bakanlığın ilgilendiği konuların kapsamı sıklıkla değişebilmektedir. Buna paralel olarak ana hizmet birimlerinin temel görev çerçevesi değişmeksizin, söz konusu görev sahalarını oluşturan alt bileşenlerde ülke ve konu bazında düzenlemelerin yapılması ihtiyacı ortaya çıkabilmekte olup, madde çerçevesinde Dışişleri Bakanına anılan birimlere yeni görevler verilmesi hususunda yetki verilmektedir.

Madde 7- Madde ile, Bakanlığın danışma ve denetim birimleri ile bunların görevleri belirlenmektedir.

Madde 8- Madde ile, Bakanlığın yardımcı hizmet birimleri ile bunların görevleri belirlenmektedir.

Yardımcı birimler arasında sayılan Diplomasi Akademisi Başkanlığının kurulmasındaki amaç, Bakanlığın temel ve hazırlayıcı eğitim faaliyetleri ile hizmet içi eğitim faaliyetlerinin daha kurumsal bir zemine oturtulmasıdır. Bakanlığın mevcut ve gelecekteki insan kaynaklarının niteliksel olarak geliştirilmesi, Bakanlığın kurumsal kapasitesinin yükseltilmesi için temel bir öncelik olarak belirlenmiştir. Buna paralel olarak, eğitim faaliyetlerinin ve personel eğitimi konusunda diğer ülkelerle yapılacak işbirliği faaliyetlerinin kapsam ve yoğunluk itibarıyla genişletilmesi hedeflenmiştir. Bu itibarla, Bakanlığın personel eğitimi alanında gelecekte ortaya koyacağı faaliyetlerinin, Diplomasi Akademisi Başkanlığı çatısı altında yürütülmesi amaçlanmıştır. Diplomasi Akademisi Başkanlığının, Bakanlık iç kontrol sistemi gibi, ihtiyaç duyulan diğer hizmet içi eğitim faaliyetlerinin planlanması ve icrasından sorumlu olması da öngörülmektedir.

Madde 9- Madde ile, Bakanlığın yurtdışı teşkilatını oluşturan temsilcilik türleri ve bu temsilciliklerin görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Madde 10- Madde ile, Bakanlık personel kategorilerine ve terfilerine ilişkin temel düzenleyici hükümler belirlenmektedir.

Meslek memurları, Bakanlığın görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde, diplomasi ve uluslararası hukuk alanında sahip bulundukları tecrübe, yetenek ve yabancı dil hakimiyetleri temelinde Türk dış politikasının tüm unsurlarıyla yapılandırılması ve icrasında vazife ifa eden memurlardır. Bakanlık faaliyetlerine yön veren temel kararlar meslek memurları tarafından alınır. Bu itibarla, Bakanlıktaki ana yönetici grubunu meslek memurları oluşturur.

Meslek memurları, yabancı devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen ilişkilerin siyasi ve hukuki boyutları ile ağırlıklı olarak ilgilenir; uluslararası alandaki siyasi ve hukuki gelişmeleri takip ve analiz eder; dış politikanın oluşturulmasına yönelik gerekli girdileri sağlar ve stratejileri oluşturur. Diğer taraftan, Bakanlığın uluslararası hukuk alanında uzmanlaşacak memurlarının meslek memurluğu statüsü ve genel görev tanımı içerisinde yetiştirilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, uluslararası ilişkilerin genişleyen kapsamına paralel olarak, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım ile psikoloji bölümü mezunlarına da meslek memuru olabilme imkanı getirilmesinin kurumsal gelişim açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Madde ile, buna da imkan sağlanmakta ve bununla bağlantılı olarak, uluslararası ilişkiler, hukuk, siyaset bilimi, kamu yönetimi, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım, psikoloji, felsefe, iktisat, işletme, maliye ve finans alanlarında lisans üstü eğitim yapmış olanlara da meslek memurluğu sınavına girme hakkı tanınmaktadır.

Öte yandan, maddede, Bakanlıktaki otuz yıllık fiili hizmet süresi içerisinde bazı üst unvanları alamamış olan meslek memurlarının, söz konusu unvanları alma haklarını yitirmesi sonucunu doğuracak bir düzenlemeye de yer verilmiştir. Benzer bir düzenleme 4009 sayılı Kanunda da yer almış, ancak, yurtdışına atanamama gibi ağır bir yaptırım nedeniyle, bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Madde ile, belirli bir süre içinde bazı unvanları alamamış olanlar için yurtdışına çıkış engeli kaldırılmıştır. Bununla birlikte, bu durumda olanların üst unvana yükseltilme beklentileri de büyük oranda engellenmiştir.

Tasarı ile, Bakanlıktaki personel yapısının daha işlevsel kılınması hususu öncelikli olarak gözetilmiştir. Bu kapsamda, maddede, meslek memurlarının haricinde, Bakanlıkta farklı statüler altında istihdam edilmekte olan, ancak, Bakanlığın dış ilişkilerle bağlantılı vazifelerinin icrasında ortak ve eşit düzeyde görevler üstlenen personelin (danışmanlar, idari memurlar, bölge uzmanları, dil uzmanları) tek bir statü altında birleştirilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda, meslek memurluğuna ilave olarak, konsolosluk ve ihtisas memurluğu adı altında ikinci bir kariyer memuriyeti oluşturulmuştur. Konsolosluk ve ihtisas memurları, görev tanımları gereği, halihazırda meslek memurları tarafından yürütülmekte olan birçok görev ve sorumluluğu (konsolosluk, protokol, kültür, ekonomi, dış ticaret, idari ve mali işler, personel, kamu diplomasisi, ulusal mevzuatla bağlantılı hukuki işler, elektronik konsolosluk ve bilişim hizmetleri ile özel uzmanlık bilgisi gerektiren diğer alanlar) üstleneceklerdir. Bu itibarla, konsolosluk ve ihtisas memurları, yurtdışı sürekli görevlerde temsil görevine ve sorumluluğuna da sahip olacaklardır. İşlevsel görev paylaşımları ve uzmanlaşma ise konsolosluk ve ihtisas memurluğu ortak statüsü çerçevesinde şekillendirilecektir. Böylece, benzer işleri yapan ancak statüleri farklı olan memur kategorilerinden kaynaklanan sorunların önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Bu yapılanmaya koşut olarak, konsolosluk ve ihtisas memurlarının görev tanımı çağdaş kurumsal ihtiyaçlar ışığında oluşturulmaktadır. Ayrıca, terfi sistemiyle bağlantılı motivasyon unsurları (başkonsolosluğa kadar yükselme) getirilmekte, Bakanlık memurları arasında daha etkin bir görev paylaşımının zemini hazırlanmaktadır.

Aynı unvanı taşıyan meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları arasındaki öndegelim sırasının belirlenmesi, geçici maslahatgüzarlık görevinin ihtiyaç halinde temsilcilikteki hangi memur tarafından üstlenileceğinin saptanması açısından önem taşımaktadır. Hiyerarşik yapılanmada, meslek memurları ile aynı unvanı taşıyan konsolosluk ve ihtisas memurlarının, meslek memurlarından sonra gelmesi; unvan olarak daha üstte bulunan bir konsolosluk ve ihtisas memurunun ise kendinden daha alt unvan taşıyan bir meslek memurunun önünde yer alması amaçlanmaktadır.

Tasarı ile, Bakanlık personel yapılanması ile ilgili olarak gözetilen temel unsur, statüleri aynı ancak uzmanlıkları farklı memurların istihdamıdır. Bu yapı içerisinde, diplomatik süreçler ile yakın ilişkisi bulunan uluslararası hukuk konularında uzmanlaşacak memurların meslek memurluğu kanalından; konsolosluk hukuku ve ulusal mevzuatla bağlantılı hukuki işler alanında uzmanlaşacak memurların ise konsolosluk ve ihtisas memurluğu kanalından Bakanlığa alınmaları ve bu statüler içerisinde yetiştirilmeleri amaçlanmaktadır. Çevre, enerji, su gibi tek bir konuya odaklanan ve teknik yönü ağır basan konulardaki uzmanlaşma ihtiyacının ise konsolosluk ve ihtisas memurları aracılığıyla karşılanması öngörülmektedir.

Bununla birlikte, hukuk alanında veya Türk dış politikasının yürütülmesi bağlamında daha önce öngörülmemiş veya Bakanlık bünyesinde üzerinde uzmanlaşılması mümkün olamayan teknik bir alanda ileri uzmanlık bilgisi ihtiyacının ortaya çıktığı istisnai hallerde, bu ihtiyacın yine istisnai olarak karşılanabilmesi amacıyla, danışmanlara ilişkin olarak 4009 sayılı Kanunda öngörülmüş olan statülerin genel mevcudiyeti korunmuştur. Ancak, bu statü altında Bakanlığa girebileceklerin kapsamı, uzmanlık tecrübesine yönelik ilave ölçütler getirilerek daraltılmıştır.

Madde ile, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun “İç Kontrol Sistemi" başlıklı Beşinci Kısmında öngörülen mali düzenlemelerin de Kanuna yansıtılması amaçlanmıştır.

Öte yandan, maddede, Bakanlık merkez teşkilatında görevli olup, kariyer memuru statüsü taşımayan memurlara ilişkin genel bir çerçeve çizilmekte, bu genel kategori içinde yer alan memur gruplarına özgü düzenlemelere yer verilmektedir. Bu kapsamda, mütercim kadrosundaki memurların Bakanlığa alınması ile ilgili öngörülen sınav zarureti, Bakanlığın merkez teşkilatının güçlendirilmesi amacı çerçevesinde, yabancı dil açısından daha kalifiye memurların istihdamını hedeflemektedir. Söz konusu memurların, öncelikle Bakanlık Tercüme Merkezi Başkanlığında istihdam edilmeleri öngörülmektedir. Söz konusu Başkanlıkça üstlenilecek görevler, diplomatik açıdan son derece hassas uluslararası metinlerin tercüme edilmesini de kapsayacaktır. Bu nedenle, anılan birimde görevli mütercimlerin uluslararası hukuk ve uluslararası ilişkiler terminolojisine hakim olmaları gerekmektedir. Söz konusu nitelikleri taşıyan personelin seçimi ise Kamu Personel Seçme Sınavına ilave olarak Bakanlıkça düzenlenecek ikinci bir yarışma sınavını zaruri kılmaktadır. Böylece, Bakanlığın nitelikli mütercim ihtiyacı daha sağlıklı bir zeminde karşılanabilecektir. Bu durum, mütercimlerin, orta vadede Bakanlık ana hizmet birimlerinde de geniş şekilde görev ve sorumluluk üstlenmeleri hedefi ile de örtüşmektedir.

Madde çerçevesinde Bakanlık sağlık hizmetleri sınıfına mensup memurlar ile ilgili olarak öngörülen ilave görev tanımı, son dönemde özellikle (E) grubu temsilcilik sayısında yaşanan artış muvacehesinde önem ve gereklilik kazanmıştır. (E) grubu temsilcilikler, ağır mahrumiyet koşulları

ile ciddi sağlık ve güvenlik riskleri bulunan ülkelerde yer almaktadır. Bu ülkelerde güvenilir sağlık hizmetlerine ulaşılması çoğu zaman mümkün değildir. Ayrıca, yaygın sağlık risklerine karşı personelin belirli aralıklarla sağlık kontrolünden geçmeleri ve aşılama gibi koruyucu sağlık hizmetlerinden faydalanmaları ihtiyacı doğmaktadır. Örneğin, 2009 yılında görülen domuz gribi salgınında bu ihtiyaç acil bir şekilde ortaya çıkmıştır. Öte yandan, yurtdışında psikolog desteğine ihtiyaç duyulan haller nadir de olsa görülebilmektedir.

Madde 11- Madde ile, yurtdışı sürekli görev motivasyonu vasıtasıyla, merkez teşkilatında sürekli görev yapan personelin mesleki gelişimlerini ön plana çıkartacak objektif teşvik unsurlarının ortaya konulması amaçlanmaktadır. Mali hizmetler uzmanları da bu motivasyon unsurundan yararlanabilecektir. Söz konusu teşvik unsurlarının, merkezde görevli memurların çalışma hayatlarının geneline teşmil edilmesine özen gösterilmiştir. Böylece, özellikle, merkez memurlarının Bakanlık ana hizmet birimlerinde de aktif şekilde görev ve sorumluluk üstlenmelerine zemin hazırlanması hedeflenmiştir. Bu şekilde, merkez teşkilatı, personel niteliği açısından daha da güçlendirilmiş olacaktır. Esasen, Bakanlığın genişleyen yurtdışı teşkilatı, merkez teşkilatının da güçlendirilmesini zaruri kılmaktadır.

Mali hizmetler uzmanlığı yeterlik sınavını geçmiş olanların dış temsilciliklere sürekli görevle atanmaları planlanırken, mali hizmetler uzmanlarının asli görevlerinin merkez teşkilatında ifa edildiği ve yurtdışına atanmalarının istisnai ihtiyaçlar zemininde gündeme gelmesi gerektiği esası gözetilmektedir. Örneğin, büyük yatırım projeleri (mahallinde ihaleye çıkılacak kançılarya inşaatları, büyük onarımlar gibi) uygulanan temsilciliklere mali hizmetler uzmanlarının sürekli görevle atanabilmeleri söz konusu olabilecektir.

Yurtdışı sürekli görev kapsamına teknik hizmetler sınıfı da alınmıştır. Bu kapsamda, yurtdışına sürekli görevle gönderilecek teknisyenler, birkaç farklı ülkedeki temsilciliklerin bilişim altyapısından sorumlu olması öngörülen bölge bilişim merkezi uygulaması çerçevesinde de aktif şekilde kullanılabileceklerdir (Örneğin, görev yaptığı temsilciliğin yanı sıra, civar ülkelerdeki Türk temsilciliklerinin haberleşme sistemlerinin düzenli bakımı, geliştirilmesi ve onarılması gibi). Benzer şekilde, büyük yatırım projelerinin (kançılarya inşaatı) icra edildiği ülkelerde, Bakanlık mimarlarının da bizzat mahallinde görev almaları ve sürece katkı vermeleri sağlanabilecektir. Böylece, merkezden görevlendirme ihtiyacı azalabilecektir. Öte yandan, teknik hizmetler sınıfına mensup memurların yurtdışına gönderilmelerinin, genel idare hizmetleri sınıfına mensup memurlara oranla daha istisnai bir temelde gerçekleşmesi amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, Bakanlığın yurtdışı teşkilatında meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının taşıyacağı unvanlara ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Maddede, hiyerarşik yönetim ve idari vesayet kavramları ışığında, büyükelçilerin görev tanımı yapılmakta ve büyükelçi unvanının nasıl kazanılacağına dair esaslar düzenlenmektedir. Bu çerçevede, birinci derece kadrodaki meslek memurlarının büyükelçi olmalarına ilişkin ölçütler, 4009 sayılı Kanunda öngörülen ölçütlere oranla daha esnek hale getirilmiştir.

Madde ile getirilen önemli bir yenilik ise diplomatik misyon şefliğine bağlı sorumluluk ve vazifelerin, görevlerinde başarıyla temayüz etmiş meslek memurlarınca daha erken bir dönemde

üstlenilebilmesine de olanak sağlanmasıdır. Böylece, meslek memurları için önemli bir motivasyon unsuru yaratılmış olmaktadır. Bu çerçevede, ikinci ve üçüncü derece kadrolardaki meslek memurları da, belirli temsilciliklerle sınırlı olmak üzere, büyükelçi olarak atanabileceklerdir.

Madde ile ayrıca, elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanlarının nasıl kazanılacağına dair, 4009 sayılı Kanundan farklılık arzeden yeni esaslar düzenlenmektedir. Elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı olarak atanabilecek diplomatik temsilciliklerin belirlenmesinde, diğer hususların yanı sıra, diplomatik temsilciliğin temsil profilinin yükseltilmesi ihtiyacı, iş hacmi ve personel sayısı gibi unsurlar öncelikle değerlendirilir. Elçi-müsteşarlık ve elçi-daimi temsilci yardımcılığı pozisyonunun güçlendirilmesi ve meslek memurları açısından büyükelçilik gibi terfi motivasyonu sağlayan birer unvan haline getirilmesi hedeflenmektedir.

Madde 13- Madde ile, merkez teşkilatındaki bazı görevlerle bağlantılı unvan ve atamalara ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.

Madde 14- Madde ile, yurtdışı sürekli görevlere atanmak için aranan genel nitelikler saptanmakta ve yurtdışı sürekli göreve atanmaya veya bu görevleri sürdürmeye engel teşkil eden hususlar belirlenmektedir. Madde ile ayrıca, dış temsilciliklerin gruplandırılması ile Bakanlık personelinin yurtdışı sürekli görevlere atanmasını düzenleyen kuralların hukuki zemini oluşturulmaktadır.

Madde 15- Madde ile, Bakanlık memurlarının aylıklarına dair usul ve esaslar belirlenmektedir.

Merkez teşkilatında ödenen maaşlara ilişkin sistemde bazı unvan grupları için mülki idare sınıfı ile paralellik kurulmasına yönelik düzenlemelerin nedeni, söz konusu unvanları taşıyan Dışişleri Bakanlığı personeli ile mülki idare sınıfına mensup memurların ifa ettiği görevler ile üstlenilen sorumlulukların ve temsil vazifelerinin özü ve kapsamı itibarıyla benzeşmesidir. Örneğin, Almanya'da görevli Essen Başkonsolosu, diğer temsil görevlerinin yanı sıra, beşyüz binin üzerinde Türk vatandaşına sunulan konsolosluk hizmetlerinden (nüfus, pasaport, vatandaşlık, askerlik, noterlik işlemleri ve benzeri) sorumludur.

Öte yandan, madde kapsamında, yurtdışında görevli büyükelçiler, başkonsoloslar ve elçi-müsteşarlar ile ilgili olarak 4009 sayılı Kanunda da kayıt altına alınmış bulunan emsal artırımı alt oranlarının bir katına kadar yükseltilmesi ve bu çerçevede ülke emsal gruplarının bir bölümünü kapsayacak şekilde farklı ilave artış oranları belirlenmesi yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesinin nedeni ise esasen, büyükelçi unvanıyla görev yapan memurlar arasında mevcut dış maaş sistemi nedeniyle oluşan büyük farkların bertaraf edilmesidir. Örneğin, Ulanbator-Moğolistan'da görevli büyükelçinin maaşı, Vaşington-ABD'de görevli büyükelçinin maaşından 1840 ABD Doları daha düşüktür.

Meslek memurları için Bakanlık sınavına girdikleri birinci dil ile bağlantılı olarak ödenen yabancı dil tazminatına ilişkin düzenleme ise esasen, 4009 sayılı Kanun ile de hüküm altına alınmış olan mali bir hakkın devamı niteliğindedir. Bu hakkın verilmiş olmasının nedeni, yabancı dili çok iyi düzeyde bilme keyfiyetinin meslek memurluğu görev tanımına sıkı sıkıya bağlı bir nitelik olmasıdır. Bu niteliğe sahip bulunmayanların meslek memuru olması mümkün değildir. Bu nedenledir ki meslek

memurluğu adaylık sınavının yazılı ilk aşaması ağırlıklı olarak yabancı dile olan hakimiyetin ölçülmesine odaklanmakta; benzer bir değerlendirme, sınavın ikinci aşamasını oluşturan mülakat sınavı sırasında da tekrarlanmaktadır.

Madde 16- Bakanlığın özenle sürdürmeye çalıştığı nitelikli personel istihdamı politikasının devamı için yurtdışı maaş sisteminin yeni bir yaklaşım çerçevesinde, ilave maaş bileşenleri ile güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu husus, Türk dış politikasındaki mevcut dinamizmin orta ve uzun vadede sürdürülebilirliği açısından da önem arz etmektedir. Bu sistemde sağlanacak ilerlemeler, sadece Bakanlık personeli ile sınırlı kalmayıp, yurtdışında sürekli görev yapan diğer kamu kurum ve kuruluş temsilcileri için de geçerli olacaktır. Bu anlayışla, madde kapsamında, aile ve eğitim yardımları yeniden yapılandırılmış; yurtdışında görevli personelin ve aile üyelerinin Türkiye ile olan bağlarını korumaya yönelik önlemler planlanmıştır.

Mevcut maaş sistemi çerçevesinde eğitim yardımı, Bakanlar Kurulu tarafından emsal kararnamesiyle belirlenmekte ancak, uygulamada bazı sorunlarla karşılaşılmaktadır. 2010 yılı Haziran ayı itibarıyla faaliyette bulunan yüzseksenaltı temsilcilikten yüzelliye yakını, mahalli dilin İngilizce, Fransızca veya Almanca olmadığı ülkelerdedir. Bu nedenle, söz konusu temsilciliklerde görevli personelin, çocuklarını parasız devlet okullarına gönderme imkanı bulunmamaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak özel okullara gönderilmek zorunda kalınan çocukların eğitim masrafları, memurun dış maaşının önemli bir kısmına tekabül etmektedir. Bu durumu sürdürülebilir kılamayan Bakanlık memurları ise çocuklarını Türkiye'de okutarak onlardan yıllarca ayrı kalabilmekte; ayrıca, Türkiye'de ikinci bir ev idame ettirmek ya da yatılı okul giderlerini karşılamak durumunda kalmaktadır.

Görev tanımları gereği dünyanın çok farklı ülkelerinde hizmet veren Bakanlık memurlarının çocukları, uluslararası geçerliliği bulunan eğitim müfredat sistemlerinden birine (Genel olarak İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinde icra edilmektedir.) dahil olmak durumundadır. Ülke değişikliklerinde çocukların eğitiminin aksamaması için bu husus bir zorunluluk teşkil etmektedir. Bununla bağlantılı olarak, üniversite eğitimi için de ancak bahsekonu müfredat sistemlerinden mezuniyeti kabul eden üniversitelere başvuru zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, başvurulan üniversiteler de genellikle yükseköğretimin paralı olduğu Batılı ülkelerde yoğunlaşmaktadır. Bu itibarla, yurtdışında paralı yükseköğrenim gören çocukların eğitim masrafları için de belli oranda bir destek öngörülmüştür. Birleşmiş Milletler maaş sisteminde üniversite dahil çocuk eğitim yardımı, çocuk başına yıllık otuz bin ABD Dolarına kadar çıkmakta, Alman dış maaş sisteminde ise yurtdışı eğitim giderlerinin tümü Alman Hükümeti tarafından karşılanmaktadır. Madde ile, temsilcilik mensupları aynı miktarda yardım alacak şekilde, dış maaşın orta öğrenim için %10'u, yüksek öğrenim için %5'i ile sınırlandırılan aylık bazdaki eğitim yardımının, yurtdışında görev yapan personel açısından önemli ve gerekli bir katkı olacağı değerlendirilmiştir.

Madde kapsamında, eş ve çocuk yardımları da hakkaniyet zemininde ve esasen yurtiçi maaş sistemindeki mevcut uygulamanın paralelinde yeniden yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, eş ve çocuk yardımlarının dış maaşa olan oranı değiştirilmemiş, ancak, misyon şefi ile temsilcilikte görevli en düşük dereceli memurun aynı miktarda yardım alması temin edilmiştir.

Madde kapsamında, diğer pek çok ülke Dışişleri Bakanlıkları tarafından yaygın şekilde uygulanan sıla bileti imkanı da ilk kez getirilmektedir. Bu imkan Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlardan dış temsilcilik gruplandırmasında, sondaki üç grupta yer alan temsilciliklerde görevli bulunanlar ile beraberlerindeki eş ve aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarını kapsamaktadır. Bu düzenleme, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışında hizmet gören personeli için de geçerli olacaktır. Özellikle yaz aylarında hava ulaşım bedellerinin yükselmesi, yurtdışında görevli personelin aile üyeleriyle birlikte topluca Türkiye'ye gelebilmeleri açısından ciddi bir mali engel oluşturmaktadır. Ulaşım masrafları nedeniyle Türkiye'den yıllarca uzak kalan veya ailesinin sadece bir kısım üyelerini Türkiye'ye gönderebilen personel mevcuttur. Bu durum, personelin Türkiye'deki yakınları ile bağlarının korunması ve özellikle küçük çocukların Türk kültürünü ve toplumsal yaşamını öğrenmeleri açısından olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Madde ile, örneğin dört yıllık normal bir yurtdışı görev süresi zarfında, personelin, ailesi ile birlikte bir kez Türkiye'ye gidip gelmesine olanak sağlanmış olmaktadır. Katlanılan mahrumiyet koşulları ve güvenlik riskleri, esasen, memurun motivasyon ve performansının korunabilmesi açısından önem arz etmektedir.

Madde 17- Madde ile, görev yeri zorluğu ve güvenlik şartlarıyla bağlantılı olarak yer verilen yeni maaş bileşeni kurumsal ihtiyaçlara göre şekillendirilmektedir. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler teşkilatı başta olmak üzere, İngiliz, Alman, Fransız ve İspanyol dışişleri bakanlıklarının dış maaş ile görev yeri zorluğu ve güvenlik tazminatı sistemleri ayrıntılı şekilde incelenmiştir. Gerek Birleşmiş Milletler sisteminde gerek incelenen diğer ülkelerin sistemlerinde, dış maaş ile ülkedeki güvenlik ve görev yeri zorluğu koşullarının birbirinden ayrı çerçevede değerlendirildiği görülmektedir.

Getirilen ilave maaş bileşenlerinin kamu maaş rejimi açısından birer istisna teşkil edeceği bilinmekle birlikte, görev yeri zorluğu koşullarının hüküm sürdüğü ülkelerde görev yapmanın beraberinde getirdiği ciddi zorlukların ve telafisi güç olan ağır risklerin varlığı da bir gerçektir. Öte yandan, bu husus, Türk dış politikasındaki mevcut dinamizmin orta ve uzun vadede sürdürülebilirliği açısından da önem arz etmektedir. Bu sistemde sağlanacak ilerlemeler, sadece Bakanlık personeli ile sınırlı kalmayıp, yurtdışında sürekli görev yapan ve 657 sayılı Kanunun 156 ncı ve 157 nci maddesi çerçevesinde yurtdışı aylığı alan diğer kamu kurum ve kuruluş temsilcileri için de geçerli olacaktır.

Bakanlığın dış teşkilatını oluşturan temsilciliklerden yirmisi (D) grubunda, otuzsekizi ise (E) grubunda yer almaktadır. Irak ve Afganistan gibi ülkelerdeki temsilciliklerin de dahil olduğu (E) grubunda yer alıp, Sahraaltı Afrika ülkelerinde faaliyet gösteren toplam temsilcilik sayısı 2010 yılı içinde yirmibeşe yaklaşacaktır. Bu ülkelerde, çoğu zaman temiz içme suyu dahi bulunmayabilmektedir.

Mevcut dış maaş sisteminde, ülke emsal katsayılarının belirlenmesinde hayat pahalılığı endeksleri temel veri olarak alınmaktadır. Bu durum, zaten şartları son derece zor olan ülkelerde görev yapan Bakanlık personelini, çoğu zaman daha az maaş alma sonucuyla karşı karşıya bırakabilmektedir. Örneğin, Etiyopya'da görevli bir memur, Lüksemburg'da görevli aynı düzeydeki bir memurdan %25 oranında daha düşük maaş almaktadır. Buna ilave olarak, aile üyeleri ile birlikte ülkedeki tüm güvenlik ve sağlık risklerini de göğüslemekte; aile fertleri açısından başta eğitim alanında olmak üzere önemli mahrumiyetleri göze almak durumunda kalmakta; ailesini beraberinde

götürmemeyi tercih etmesi veya buna zorunlu kalması halinde Türkiye'deki evini kapatmayarak, aynı anda iki ayrı ev idame ettirmek durumunda kalmaktadır. Çalışma arzusunu örseleyen ve verimliliği düşüren bu sorunun aşılabilmesi için, temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklerde ve savaş bölgelerinde çalışan personel ile sınırlı kalmak üzere, değişen oranlarda teşvik ödeneği öngörülmüştür.

Zor şartlarda görev yapan personelin, görevleri sırasında ve önceden belirlenmiş yazılı kurallar çerçevesinde desteklenmesi, dış atamalar açısından Bakanlık personel yönetimine bir esneklik de kazandıracaktır. Mevcut sistemde, mahrumiyet bölgelerine yönelik atamalar bağlamında kullanılabilen tek teşvik unsuru, müteakip tayinin daha iyi koşullara sahip bir ülkeye yapılacağı yönünde personele verilen perspektiftir. Bu durum, personel yönetiminde dar boğazlara yol açmakta, atama süreçlerini işlevsellikten uzaklaştırmaktadır.

Ayrıca, Türkiye için önem taşıyan ancak koşulları nispeten zor olan ülkelerde çalışmayı özendirici yasal teşvik unsurlarının bulunmaması, bu ülkelerin özellikle ailevi endişeler nedeniyle kıdemli personel tarafından tercih edilmemesine neden olmaktadır. Getirilen teşvik ödeneği uygulamasıyla, temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklerin daha kıdemli ve tecrübeli personel tarafından tercih edilmesi amaçlanmıştır.

Madde 18- Özellikle 11/9/2001 tarihinde yaşanan terör eylemleri sonrasında Dünyanın hemen hiçbir yeri terör eylemlerinden bağışık değildir. Devlet sistem ve otoritesinin zayıf ve yaşam koşullarının güç olduğu ülkeler başta olmak üzere, terörist gruplar hemen her ülkede melce ve eylem imkanı bulabilmektedir. İç karışıklık, iç savaş ve savaş halleri ile salgın ve bulaşıcı hastalıklar da yine bu nitelikteki ülkelerde daha sıklıkla görünen sorun ve risklerdir. Madde ile, Bakanlığın dış teşkilatındaki genişleme süreci çerçevesinde, özellikle son iki grupta yer alan temsilciliklerin sayısındaki yüksek artış da dikkate alınarak, 4009 sayılı Kanunda yeterli şekilde düzenlenmemiş olan savaş, iç savaş, terör eylemleri, salgın hastalıklar, doğal afet ve benzeri olağanüstü durumlar ile görev başındayken geçirilen kazalara ilişkin düzenlemelerin, çağdaş kurumsal ihtiyaçlar doğrultusunda yapılandırılması hedeflenmiştir.

Madde 19- İnsan kaynaklarının nitelik olarak geliştirilmesi, Bakanlığın kurumsal kapasitesinin artırılmasına yönelik çaba ve stratejilerin temel unsuru olarak belirlenmiştir. Madde ile, bu yönde hazırlanacak ve icra edilecek planlara kuvvetli bir yasal zemin oluşturulması amaçlanmaktadır.

Madde 20- Madde ile, yurtdışı teşkilatındaki resmi tatiller, Bakanlıkta istihdam edilecek personel bağlamında ihtiyaç duyulacak güvenlik soruşturmaları, evlenme izinleri ile yurtdışına sürekli görevle atanmış memurların beraberlerindeki bakmakla yükümlü oldukları aile üyelerinin gelir getirici işlerde çalışabilmelerine dair usul ve esaslar ile yetki devri ve siciller ile ilgili münferit düzenlemelere yer verilmektedir.

Personel adaylarına ilişkin güvenlik soruşturması, dış politikanın yürütülmesinde hassasiyet ve gizlilik arz eden konular bağlamında ve kriptografik haberleşme açısından büyük önem arz etmektedir. Bu durum, Bakanlık personeli veya personel olmak isteyen kişinin veya evlendiği ya da evleneceği kişinin, bilgi güvenliği başta olmak üzere, güvenlik açısından sakınca doğurabilecek bir hali olup olmadığının tespitini gerekli kılmaktadır. Bu tespitin yapılmasında, güvenlik soruşturması

yapılması zarureti ortaya çıkmaktadır. Güvenlik soruşturması sonucunun değerlendirilmesi kapsamında ise idareye belli bir takdir yetkisi tanınmaktadır. Bununla birlikte, kişi hakkında güvenlik bakımından engel teşkil eden halinin bulunduğu yönünde bir kanaate varılması halinde, bu kanaate dayanak teşkil eden gerekçelerin yeterli düzeyde belgelendirilmiş olması gerekir.

Madde ile ayrıca, dış temsilcilikler bünyesindeki binaların bakım, onarım ve güvenliği ile Devlet konuk evi niteliğindeki binaların kullanımına dair genel usul ve esaslar da düzenlenmektedir.

Madde 21- Madde ile, Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte yürürlükten kalkacak mevzuat ile diğer ilgili mevzuatta yapılacak değişiklikler belirlenmektedir. Bu çerçevede, konsolosluk ve ihtisas memurluğunun 657 sayılı Kanun çerçevesinde kamudaki kariyer memuriyetleri arasında düzenlenmesi sağlanmaktadır.

Madde çerçevesinde, konsolosluk ve ihtisas memurluğunun yeni birer kariyer memuriyeti olarak yapılandırılmış olması ışığında, bu statüleri taşıyacak personelin faydalanacağı özel hizmet tazminatı oranları belirlenmektedir. Ancak, Bakanlıktaki ana yönetici grubunun meslek memurları olduğu noktasından hareketle, meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları arasında, merkez maaşları açısından makul bir farkın korunması hususu gözetilmektedir. Maddede ayrıca, konsolosluk ve ihtisas memurlarının yararlanacakları ek göstergelere ilişkin kanuni düzenleme, 657 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I-Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünde yapılmaktadır.

Maddede, Bakanlığın danışma ve denetim birimleri arasında yer alan Stratejik Araştırmalar Merkezinin, görev tanımına ve fonksiyonlarına uygun olarak, Bakanlık dışından tercihen bir akademisyen tarafından yönetilebilmesine de 657 sayılı Kanunun "İstisnai Memurluklar" başlığını taşıyan 59 uncu maddesi çerçevesinde olanak sağlanmaktadır.

Madde kapsamında, yurtdışı görevleri sırasında terör eylemleri sonucu şehit edilmiş olan Dışişleri Bakanlığı meslek mensubu, ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş kadrolarda görev yapanların aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanan aylık ve vazife malullüğü aylıkları unvan tavanları yeniden tespit edilerek başkonsolos, elçi-müsteşar, büyükelçilik birinci müsteşarı kadro unvanında görev yapanlar için büyükelçi, diğer meslek mensubu kadro unvanlarında görev yapanlar için başkonsolos, ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş kadrolarda görev yapmış olanlar için uzman kadro unvanı emsal alınması öngörülmüştür. Bu fıkra kapsamında ayrıca, bu esaslara göre hak sahiplerinin aylıklarının artırılması ve bu yükseltmeden dolayı geçmişe yönelik aylık veya aylık farkı ödenmemesi planlanmıştır. Böylece, şehit diplomatların aylığa müstehak dul ve yetimlerine bağlanan aylık ve vazife malullüğü aylıkları ile ilgili olarak, aylık unvan tavanlarının 5434 sayılı Kanunun ek 77 nci maddesinde düzenlenmemiş olması nedeniyle, hak sahiplerinin bu konudaki mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde kapsamında, yurtdışında sürekli görevle bulunan bir Devlet memurunun vefatı halinde, beraberindeki aile üyelerinin veya görev yaptığı ülkede kurmuş olduğu evin eşyalarının Türkiye'ye dönüşüne olanak sağlayacak değişikliğin de 6245 sayılı Kanunda yapılması amaçlanmıştır.

Madde kapsamında, Bakanlık personel sisteminin yeniden yapılandırılması amacıyla yapılan kadro iptal ve ihdaslarının da hukuki zemini oluşturulmuştur. Bu çerçevede, 1994 yılında Bakanlığa tahsis edilen, ancak, o dönemden bu yana kayda değer artış sağlanamamış olan mevcut kadro sayısı aşağıda sıralanan gerekçelerle artırılmaktadır.

- Tasarı ile başlayacak geçiş sürecinde, yeni personel yapılanmasının hayata geçirilmesi bağlamında ortaya çıkacak kadro ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.

- Dış politikadaki aktif süreçlere ve uluslararası ilişkilerin genişleyen gündemine paralel olarak, Bakanlığın yurtdışı ve dolayısıyla merkez teşkilatındaki büyüme süreci 1990'lı yılların sonundan bu yana devam etmektedir. Bu çerçevede 1999-2009 döneminde, yurtdışı temsilcilik sayısı %23,75 artmıştır. Buna mukabil, aynı dönemde, meslek memuru sayısındaki artış %10,8 ile sınırlı kalmış, idari memur sayısı ise %5,7 oranında düşmüştür. Halihazırda içinde bulunulan en büyük genişleme süreci kapsamında ise, 2009, 2010 ve 2011'de açılan veya açılacak toplam yeni temsilcilik sayısı kırkikidir. 2011'de yurtdışı teşkilatındaki toplam temsilcilik sayısının ikiyüzonikiye ulaşması öngörülmektedir. Bu tablo karşısında, genişleme sürecinin personel açısından sürdürülebilir bir zeminde desteklenebilmesi elzemdir ve müteakip onbeş yıl içerisinde yapılması öngörülen personel alımları için ilave kadro ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.

Geçici Madde 1- Madde ile, Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilmesi amaçlanmakta ve geçiş sürecinin Bakanlık teşkilatındaki birimler açısından düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Geçici Madde 2- Madde ile, meslek memurlarına ilişkin geçiş süreci düzenlenmektedir. Bu kapsamda oluşabilecek mağduriyetleri ortadan kaldıracak şekilde, hakkaniyet prensibi temelinde, zamana yayılan bir geçiş süreci öngörülmüştür. Bu çerçevede, Bakanlığa 4009 sayılı Kanuna tabi olarak girmiş meslek memurlarının başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girişlerinin yine 4009 sayılı Kanun hükümlerine göre düzenlenmeye devam edilmesi yoluna gidilmiştir.

Kanun yürürlüğe girdikten sonra yıl bazında Bakanlığa girecek ilk üç grup meslek memurlarının, ikinci katip unvanında fazladan beklemeleri söz konusu olmakla birlikte, öngörülen kademeli geçiş süreci çerçevesinde, yeni hükümlere tabi olarak Bakanlığa girmek isteyecek meslek memurları bu durumu önceden bilebilecektir. Ayrıca, ikinci katip unvanı ile geçirilen fazla süreler, bu memurların başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavı sonrasındaki derece terfisinde dikkate alınacaktır.

Geçici Madde 3- Madde ile, hukuk müşavirlerine ilişkin geçiş süreci düzenlenmektedir. Bakanlık, dış politikanın yürütülmesi ve uluslararası ilişkilerdeki dinamik süreçlerin takibi çerçevesinde, çeşitli alanlara ilişkin uzmanlık bilgisine ihtiyaç duymaktadır. Uluslararası hukuk, bu alanların başında gelmektedir. Esasen, Bakanlığın bu alandaki faaliyetleri siyasi diplomasi süreçleriyle birarada ya da bu süreçlere paralel şekilde yürütülmektedir. Ayrıca, Bakanlığın, uluslararası hukukun gelişimine katkı yapma ve bu süreçleri yönlendirebilme kapasitesine sahip olabilmesi de ana hedeflerden biri olarak belirlenmiştir. Bu itibarla, uluslararası hukuk konularıyla ilgilenecek personelin, ihtiyaca artık yeterince cevap veremeyen müşavirlik statüsünde değil, meslek memurluğu statüsü altında Bakanlığa alınması ve yetiştirilmesi önem ve gereklilik arz etmektedir. Bu

nedenle, Bakanlığın yeni personel yapılanmasında, hukuk müşavirlerinin meslek memurluğu statüsüne, yeterlik sınavını müteakip geçmeleri tasarlanmıştır. Bu çerçevede, statü değiştirecek hukuk müşavirlerinin terfileri ve alacakları yeni unvanlar bağlamında, meslek memurları açısından hakkaniyetsiz bir durumun ortaya çıkmamasına da özen gösterilmiştir.

Öte yandan, 4009 sayılı Kanuna tabi olarak Bakanlığa girmiş bulunan hukuk müşavirleri, görev tanımları çerçevesinde, ulusal mevzuatla ilgili hukuki işlere de bakmaktadır. Madde ile öngörülen yeni personel yapılanmasında, iç hukuk ile ilgili konular konsolosluk ve ihtisas memurluğu kanalından da gelecek, tercihen hukukçu kökenli memurlar tarafından da üstlenilebilecektir. Bu uygulama tam olarak hayata geçirilene kadar, meslek memuru statüsüne geçecek olan hukuk müşavirlerinin de iç hukuk ile ilgili görevler üstlenmeye devam etmeleri gerekecektir.

Geçici Madde 4- Madde ile, Kanunda öngörülen yeni personel yapılanması zemininde, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsünün hayata geçirilmesinin ilk aşamasının uygulamaya konulması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, Bakanlığa 4009 sayılı Kanuna tabi olarak girmiş olan danışman, idari memur, bölge uzmanı, yabancı dil uzmanı ve haberleşme teknik personeli statüsündeki memurların, konsolosluk ve ihtisas memurluğu görev tanımı ve statüsü altında toplanmasına ilişkin geçiş süreci düzenlenmektedir.

Geçici Madde 5- Madde ile, 4009 sayılı Kanuna tabi olarak ve sürekli merkez hizmeti görmek üzere Bakanlığa girmiş memurların, 4009 sayılı Kanundan kaynaklanan yurtdışı sürekli göreve atanabilmelerine dair mevcut hakkın korunması amaçlanmaktadır. Ayrıca, Kanunun merkez memurlarının mesleki gelişim gayretlerini ödüllendirmeye yönelik olarak tasarlanan 11 inci maddesi çerçevesinde, bu hakkın daha da geliştirilmesi öngörülmüştür.

Geçici Madde 6- Madde ile, Kanunla kadroları iptal edilen personel hakkında düzenleme yapılmaktadır.

Madde ile ayrıca, yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Bakanlık personeline yapılan ödemelerin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi kapsamında ek ödemeden yararlanmaya başlayıncaya kadar aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmesine devam olunacağına ve diğer mevzuatta 4009 sayılı Kanuna yapılan atıflara ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 22- Yürürlük maddesidir.

Madde 23- Yürütme maddesidir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No: 1/892 *23 Haziran 2010*
Karar No: 67

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 7/6/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 8/6/2010 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 21/6/2010 tarihli toplantısında, Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet DAVUTOĞLU ile Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ile Dışişleri Bakanlığının kuruluş, görev ve yetkileri, teşkilatı, kadro ve personeline ilişkin esaslar öngörülmektedir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler sırasında Hükümet temsilcisi tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir:

- Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, uluslararası ilişkilerin genişleyen kapsamı ve dış politikada alınan yeni inisiyatiflerle birlikte, çok çeşitli alanlarda ve coğrafyalarda yeni sorumluluklar üstlendiği, buna paralel olarak Bakanlığın dış teşkilatı da son 20 yıl içerisindeki üçüncü ve en büyük genişleme sürecinden geçtiği, 2009, 2010 ve 2011 yılları içerisinde faaliyete geçen veya geçmesi öngörülen kırk iki yeni temsilcilikle birlikte Dışişleri Bakanlığının yurtdışı teşkilatını oluşturan toplam temsilcilik sayısı iki yüz on ikiye ulaşmış olacaktır.

- Mevcut genişleme sürecini, diğer genişleme süreçlerinden ayıran iki önemli unsurun mevcut olduğu, öncelikle mevcut genişleme sürecinin belirli bir bölge ile sınırlı kalmayıp Afrika, Güney ve Doğu Asya, Kafkasya, Orta Asya, Güney ve Kuzey Amerika ve Orta Doğu ile Avrupa'yı içine alan küresel bir planda gerçekleşmekte olduğu, ikinci önemli unsur ise mevcut genişlemenin, uluslararası topluma yeni katılan ülkelerle bağlantılı bir temsil ihtiyacından değil, Türk dış politikasının genişleyen gündeminden ve faaliyet sahasından kaynaklanması olduğu, Türkiye, sadece yakın çevresinde ve komşu bölgelerde değil, Dünyanın hemen her bölgesinde istikrar, barış ve işbirliği çabalarına aktif ve somut katkılar yapmaya başladığı, bunun sonucu olarak ülkemiz, küresel planda söz sahibi olmuş, uluslararası süreçleri yönlendirme kapasitesine sahip, güvenilir bir aktör haline gelmiştir.

- Türkiye'nin dünya siyaset sahnesinde ulaştığı konumu daha da sağlamlaştırmanın koşulu, mevcut dış politika dinamizmini muhafaza etmek ve zaman içerisinde daha da artırmak olduğu, içinde bulunulan dönemde küreselleşmenin kurallarının çok taraflı bir anlayışla oluşturulmaya çalışıldığı, Türkiye'nin bu süreçlere aktif şekilde müdahil olması ve katkı sağlaması önem taşımakta olduğu, dış politikadaki artan etkinliğimizin sürdürülebilir kılınması bu açıdan da önem ve gereklilik arz etmektedir.

- Bu çerçevede, Dışişleri Bakanlığının kurumsal kapasitesinin tüm unsurlarıyla geliştirilmesi ihtiyacı ön plana çıkmış bulunduğu, bu ihtiyacın karşılanması, dış politikadaki dinamizme ve dış teşkilatın genişleme sürecine koşut olarak daha da aciliyet kazandığı, gelinen aşamada, kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik amaç ve ihtiyaç, Dışişleri Bakanlığının yeniden yapılandırılmasını ve bu bağlamda yeni bir teşkilat kanunu hazırlanmasını zorunlu kıldığı, Bakanlığın kurumsal ihtiyaçlarının giderilmesi için atılacak her adım, ancak kapsamlı ve bütüncül bir yeniden yapılanma sürecinin parçası olabildiği takdirde gerçek anlam ve hedefini bulabileceği, 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Bakanlık ihtiyaçlarına ve dış politikadaki dinamik süreçlere yeterince cevap verememektedir.

- Tasarıyla öngörülen yeniden yapılanma süreci, Bakanlığın sahip bulunduğu insan kaynaklarının niteliği, niceliği ve yönetimi, bütçe imkanları, personelin özlük hakları, Bakanlığın hukuki, fiziki ve bilişimsel altyapısı gibi birbirine sıkı sıkıya bağlı unsurları barındırmaktadır. Tasarı ile, Bakanlığın hukuki altyapısını oluşturan bileşenlerin, çağdaş standartlar ışığında ve gelecekteki ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak yeniden oluşturulması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, Bakanlığın insan kaynaklarının, nitelik, nicelik ve özlük hakları açısından geliştirilmesi, kurumsal kapasite artırımının itici gücü olarak belirlenmiştir. Ayrıca, 4009 sayılı Kanunda yeterli hukuki zemine sahip bulunmayan meslek içi eğitim konularına dair yeni düzenlemeler getirilerek Bakanlık kariyer memuriyetlerine alınma bağlamında benimsenen daha kapsayıcı bir yaklaşım da Tasarıya yansıtılmıştır.

- Dışişleri Bakanlığı personel yapısının daha işlevsel kılınması da temel bir önceliktir. Meslek memurluğu haricinde, Bakanlıkta farklı statüler altında istihdam edilmekte olan, ancak, Bakanlığın dış ilişkilerle bağlantılı vazifelerinin icrasında ortak ve eşit düzeyde görevler üstlenen diğer personelin, meslek memurluğuna ilave olarak, ikinci bir ana statü olarak konsolosluk ve ihtisas memurluğu unvanı adı altında birleştirilmesi öngörülmektedir. İşlevsel görev paylaşımları ve uzmanlaşma ise bu ortak statü çerçevesinde şekillendirilmektedir. Bu yapılanma çerçevesinde meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğu görev tanımları çağdaş kurumsal ihtiyaçlar ışığında yeniden oluşturulmuştur. Terfi sistemiyle bağlantılı motivasyon unsurları artırılmıştır. Bakanlık memurları arasında daha etkin bir görev paylaşımının zemini hazırlanmıştır. Diğer taraftan, merkez teşkilatında sürekli görev yapan diğer personelin de, mesleki gelişimlerini ön plana çıkartacak objektif teşvik unsurlarıyla, Bakanlık ana hizmet birimlerinde aktif şekilde görev ve sorumluluk üstlenmelerine zemin hazırlanmaktadır. 4009 sayılı Kanundaki yasal boşluklar, belirsizlikler ve eksiklikler giderilerek Bakanlığın yurtdışı teşkilatına ve dış temsilciliklerin görevlerine ilişkin net bir çerçeve oluşturulmuştur.

- Tasarı ile; Türkiye Cumhuriyetinin dış politika faaliyetleri için yeni ve daha sağlam bir hukuki zemin oluşturulması, çağdaş dış politika yürütme araçlarının kullanımına imkan sağlanması ve öngörülen dış politika hedeflerine sürdürülebilir bir temelde ulaşılması hedeflenmektedir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler sırasında Komisyon üyeleri tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir.

- Dışişleri Bakanlık teşkilatının gelişen şartlar çerçevesinde yeniden düzenlenmesi bir zorunluluk haline gelmiştir.

- Ülkemizin son dönemde izlediği aktif dış politikanın bir gereği olarak bakanlık teşkilatının da kapasitesinin ve işlevselliğinin artırılması gerekmektedir.

- Aslında Dışişleri Bakanlığının yerine getirdiği hizmetin özelliği nedeniyle diğer bakanlık yapılanmalarından farklı şekilde değerlendirilmesi gerekir. Bu çerçevede yabancı ülkelerin Dışişleri Bakanlığı teşkilat yapılarının göz önünde tutulması faydalı olacaktır.

- Bakanlığın hizmet birimlerinin yapılanmasındaki siyasi ve ekonomik ilişkiler ayrımının gözden geçirilmesi gerekmektedir. Başka ülkelerde uygulanan, bir birimin ilgili olduğu coğrafyanın tüm boyutları ile sorumlu olduğu farklı sistemler ülkemizde de uygulanabilir.

- Bakanlık mensuplarının yurtdışında oldukça zorlu görev alanlarında çalışmakta olup, bu çerçevede Tasarı ile getirilen mali iyileştirmeler önemli bir adım teşkil etmektedir.

- Mevcut düzenlemeden farklı olarak tarih, psikoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım gibi bölümlerden mezun olanların da meslek memuru olma imkanına sahip olacağı, bu konunun bakanlığın ihtiyaç duyduğu farklı alanlardaki insan kaynağına sahip olabilmesi açısından olumlu bir adım olacaktır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının maddeleri üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyonumuzca yapılan ilave ve değişiklikler gerekçeleriyle birlikte aşağıda açıklanmıştır:

Tasarının 2 nci maddesi, birinci fıkrada yer alan ilkelerin içerisine ulusal hak ve çıkarların korunması ibaresinin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının 6 ncı maddesinde sayılan ana hizmet birimlerinden Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün görev ve yetkilerinin sadece Avrupa Birliği'ne katılım süreci ile ilgili işlerle sınırlı olacağı yönünde bir algılama oluşabileceği düşünülmüştür. Bu doğrultuda söz konusu genel müdürlüğün görev tanımında değişiklik yapılmıştır. Ayrıca aynı maddede yer alan İkili Siyasi İlişkiler Genel Müdürlüklerinin görev tanımları içerisinde yer alan "deniz ve hava hukuku çerçevesindeki" ifade, uluslararası hukuk terminolojisine uygunluğun sağlanması amacıyla değiştirilmiştir. Söz konusu madde yukarıda bahsedilen değişiklikler ile kabul edilmiştir.

Tasarının 7 nci maddesi, Bakanlık Müşavirleri ile ilgili ikinci fıkrasında yer alan "657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi çerçevesinde" ibaresinin, Bakanlığın halihazırdaki kuruluş kanunundaki ilgili hükümle paralellik sağlanmasının uygun olacağı düşüncesiyle madde metninden çıkartılması suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının 8 inci maddesi, yardımcı hizmet birimlerden İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığının görevleri arasına sivil savunma ve seferberlik hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesi ile ilgili bir hüküm konulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının 9 uncu maddesi, büyükelçilerin görevleri arasında Türkiye Cumhuriyetinin hak ve menfaatlerinin korunmasının da bulunmasının uygun olacağı düşüncesiyle yapılan değişiklikle kabul edilmiştir.

Tasarının 10 uncu maddesinin meslek memuru olabilmek için gereken mezuniyet şartları ile ilgili hükümler içerisinde yer alan lisansüstü eğitim programlarının belirli alanlar ile sınırlandırılmasının uygun olacağı düşünülmüştür. Bu doğrultuda sosyal bilimler alanlarından lisans eğitimi yaptıktan sonra uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk ve iktisat alanlarından birinde lisansüstü eğitim yapmış olanların meslek memurluğu sınavına girebilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Diğer taraftan maddenin konsolosluk ve ihtisas memurlarına ilişkin

ikinci fıkrasında söz konusu memurların hangi alanlardan alınacağına ilişkin ifadede belirginlik sağlanması amacıyla değişikliğe gidilmiştir. Yine maddenin uzman müşavirlere ilişkin altıncı fıkrasında yer alan "geçici" ibaresi uzman müşavirlerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici süreli görevlendirme hakkında ek 8 inci ve ek 9 uncu maddelerinde belirtilen hususlardan farklılık taşıyan yönüne belirginlik kazandırılması ve tasarı içinde uzman müşavirlik konusunu düzenleyen iki ayrı hüküm arasında bağlantı kurulması amacıyla değişikliğe tabi tutulmuştur. Maddenin meslek memurlarının görevleri çerçevesinde sayılan ikili ve çok taraflı ilişkilerin sadece siyasi boyutunun değil ayrıca ekonomik ve kültür boyutlarının ifade edilmesinin uygun olacağı düşüncesiyle değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişikliğe paralel olarak konsolosluk ve ihtisas memurlarının görev tanımları içerisine kültürel işler ibaresi de eklenmiştir. Diğer taraftan maddeye bağlı (2) sayılı listeden, işleyiş ve faaliyetlerinde meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlık içindeki hiyerarşik konumları bağlamında yaşanabilecek sorunların engellenmesi amacıyla, "Teftiş Kurulu Başkanı" ve "Müfettiş" ibareleri çıkarılmıştır. 10 uncu madde yukarıda sayılan değişiklikler ile kabul edilmiştir.

Tasarının 12 nci maddesinin maslahatgüzarların atanmasına ilişkin beşinci fıkrası, üçüncü derece kadrolarda yer alan meslek memurlarının da maslahatgüzar olarak atanabilmesine imkan sağlayacak şekilde değiştirilmiştir. Maddenin dokuzuncu fıkrasında yer alan büyükelçilerin yurtdışı teşkilatındaki görev sürelerine ilişkin hüküm, bir takım duraksamalara yol açabileceği düşüncesiyle madde metninden çıkarılmıştır. Madde yukarıda sayılan değişikliklerle birlikte kabul edilmiştir.

Tasarının 16 ncı maddesinin ulaşım masraflarına ilişkin son fıkrasına, mahrumiyet bölgelerinde bulunmamakla birlikte Türkiye'ye uzak ve dolayısıyla ulaşım masrafları fazla olan ülkelerde görevli personelin de söz konusu fıkrada yer alan hükümlerden faydalanabilmesine imkan tanıyan bir hüküm eklenmiştir. Yine aynı fıkraya, uygulamada karşılaşılabilecek sorunların giderilmesi amacıyla bir hüküm eklenmiştir. Madde yukarıda sayılan eklemelerle birlikte kabul edilmiştir.

Tasarının 21 inci maddesinin ikinci fıkrası, ilgili değişikliğin 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kendi iç sistematiği içinde değerlendirilmesinin uygun olacağı düşüncesiyle madde metninden çıkarılmıştır. Madde söz konusu değişiklik ile kabul edilmiştir.

Tasarının Geçici 5 inci maddesinde yer alan "lisans düzeyinde üniversite mezunu olmak" ibareleri "yükseköğretim mezunu olmak" şeklinde, "son grupta" ibaresi ise "son iki grupta" olarak değiştirilmiştir. Değişiklik ile gerekli şartları taşıyan Bakanlık merkez memurlarının hizmet sunabilecekleri dış temsilciliklerin kapsamı genişletilmekte ve ön lisans mezunu merkez memurlarının yurtdışına atanabilmesi için gerekli olan fiili hizmet süresi koşulundaki belirsizlik giderilmektedir. Geçici 5 inci madde yukarıda ifade edilen değişiklik ile kabul edilmiştir.

Tasarının diğer maddeleri ise Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca Kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla tasarının 21 inci maddesinin; altıncı fıkrası kadrolar başlıklı 21 inci madde olarak, birinci fıkrası 22 nci madde olarak, üçüncü fıkrası 23 üncü madde olarak, dördüncü fıkrası 24 üncü madde olarak ve beşinci fıkrası da 25 inci madde olarak düzenlenmiş, bu değişiklik doğrultusunda yürürlük ve yürütme maddeleri de 26 ve 27 nci maddeler olarak teselsül ettirilmiştir. Tasarı metninde geçen "anlaşma" ibareleri uluslararası hukuk terminolojisine ve anayasaya uyumluluğunun sağlanması amacıyla "andlaşma" olarak düzeltilmiş ve tasarının tümü redaksiyona tabi tutulmuştur.

Komisyon üyelerinden Sakarya Milletvekili Şaban Dişli ve Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan'ın Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere Yüksek Başkanlığınıza saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
H. Murat Mercan	*Mehmet Ceylan*	*Metin Yılmaz*
Eskişehir	Karabük	Bolu
Üye	Üye	Üye
Ahmet Deniz Bölükbaşı	*Zeynep Dağı*	*Onur Öymen*
Ankara	Ankara	Bursa
(İmzada bulunamadı)		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
Fevzi Şanverdi	*Şükrü Mustafa Elekdağ*	*Mehmet Ufuk Uras*
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(12. madde ile ilgili muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
Abdullah Çalışkan	*Hüseyin Tuğcu*	*Mehmet Şahin*
Kırşehir	Kütahya	Malatya
(Bu raporun özel sözcüsü)		

Üye	Üye
Gönül Bekin Şahkulubey	*Şaban Dişli*
Mardin	Sakarya
	(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 12. maddesinin 2. paragrafının (a) bendinde yer alan,

"Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Cumhurbaşkanını ve Hükümeti temsil eder."

hükmü hakkında ileri sürdüğümüz muhalefet şerhinin gerekçesi aşağıdadır:

Uluslararası teamül ve uygulama, büyükelçilerin ülkelerinin Cumhurbaşkanını temsil ettiği şeklindedir. Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasından itibaren de bu uluslararası teamüle uyulmuştur. Nitekim, 1994'ten önceki Dışişleri Teşkilat Kanunu'na da bu hüküm sadece **"Büyükelçi Cumhurbaşkanını temsil eder"** şeklinde dercedilmiştir. 1994 Kanunu yapılırken bazı Hükümet üyelerinin hükümete ne için atıf yapılmadığı üzerinde tartışma açmaları üzerine konu etraflı bir şekilde görüşülmüş ve **"ve Hükümeti temsil eder"** ibaresinin uluslararası teamüle ve Anayasa'ya aykırı düşeceği mülahazasıyla Kanuna eklemlenmesinden vazgeçilmiştir. Çözüm, **"Büyükelçi ..... Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni ve Cumhurbaşkanını temsil eder"** formülünde bulunmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ifadesi, Hükümeti de kapsadığı cihetle bu formül en uygun yaklaşım olarak kabul görmüştür.

Bu itibarla, **"Hükümeti temsil eder"** ibaresinin önerilen Kanun tasarısından 12. maddesinden çıkarılması gereklidir. **Aksi takdirde, T. C. Anayasası'nın 104. maddesindeki hükümler ihlal edilmiş olacaktır.** Zira, söz konusu madde, **"Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder..."** hükmünü içerdiği gibi, (b) fıkrasında da Cumhurbaşkanı'na **"Yabancı devletlere Türk devletinin temsilcilerini göndermek"** görevini tevcih etmektedir.

Bu mülahazalarla, Kanun tasarısının 12. maddesinin 2. paragrafının (a) bendinin şu şekilde düzeltilmesi önerilmektedir:

"Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve Cumhurbaşkanını temsil eder."

Saygılarımızla,

Şükrü M. Elekdağ
İstanbul

Onur Öymen
Bursa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞININ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Tanımlar, İlkeler ve Görevler

Amaç ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Dışişleri Bakanlığının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakan: Dışişleri Bakanını,

b) Bakanlık: Dışişleri Bakanlığını,

c) Emsal kararnamesi: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 156 ncı ve 157 nci maddeleri uyarınca yürürlüğe konulan sürekli görevle yurtdışında bulunan memurlara ödenecek aylıklara ilişkin Bakanlar Kurulu kararını,

ifade eder.

İlkeler ve görevler

MADDE 2- (1) Bakanlık, bu Kanunda belirtilen görevlerini yerine getirirken aşağıda belirtilen ilkeler çerçevesinde hareket eder:

a) Bölgesinde ve dünyada barışçıl, adil ve kalkınmaya imkan tanıyan bir ortamın kalıcı şekilde tesisi ve güçlendirilmesi.

b) Her türlü toplumsal yaşamın temelini oluşturan insan haklarının ve demokratik değerlerin savunulması ve ileriye götürülmesi, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle yapılan her türlü ayrımcılık ile mücadele edilmesi.

c) İnsanlığın kültürel mirasının, çevrenin ve yerkürenin doğal yaşam alanlarının korunması.

ç) Uluslararası hukukun ve ona olan saygının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi.

(2) Bakanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının tespiti için hazırlık çalışmaları yapmak ve tekliflerde bulunmak, Hükümet tarafından tayin ve tespit edilen hedef ve esaslara göre dış politikayı uygulamak ve koordine etmek.

b) Türkiye Cumhuriyetini ve Hükümetini yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar nezdinde yetkili makam olarak temsil etmek, yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakereleri ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak suretiyle yürütmek, Türkiye Cumhuriyetinin dış ilişkilerini tüm boyutlarıyla ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak suretiyle tesis etmek, yürütmek, yönlendirmek, geliştirmek ve ülkenin çıkarlarını korumak.

c) Devlet organlarının uluslararası temaslarının yürütülmesinde bu organlara yardımcı olmak.

ç) 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca dış politika ile bağlantılı olarak yurtdışında yürütülen faaliyetlerin Hükümetçe saptanan dış politikaya uygunluğunu gözetmek, bu faaliyetleri koordine etmek ve bunlara katılım sağlamak.

d) Hükümeti dış dünyadaki gelişmeler ve değişen şartlar konusunda bilgilendirmek.

e)Türkiye Cumhuriyeti hakkında yurtdışında bilgilendirici faaliyetler yürütmek.

f) Yurtdışında yaşayan vatandaşların hak ve menfaatlerini korumak ve yaşam kalitelerinin yükseltilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, ülke dışındaki vatandaşlara ve Türkiye Cumhuriyeti uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere destek, yardım ve konsolosluk himayesi sağlamak.

g) 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanun çerçevesinde, diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilen anlaşmalara ilişkin temas, müzakere, yetki belgesi, imza, onay ve tescil süreçlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yürütmek, bu anlaşmaları veya tescil edilmiş kopyalarını muhafaza etmek ve sicillerini tutmak, anlaşma taslaklarının mevzuata uygunluğunu incelemek ve görüş bildirmek.

ğ) Uluslararası hukukun ve uluslararası hukuk içtihadının gelişimine yönelik süreçleri takip etmek ve bu süreçlere iştirak etmek.

h) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye Cumhuriyetinin tarafı olduğu davalar ile görev alanına giren siyasi nitelikli diğer uluslararası davaları ikame ve takip etmek.

ı) Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahip olarak Bakanlar Kurulu kararı ile belli bir geçici görevle görevlendirilen temsilciler ve temsil heyetlerine Türkiye Cumhuriyetini bağlayan hususlarda Hükümetin talimatlarını iletmek, bu temsilci ve temsil heyetlerinin ihtisasa dair hususlarda ihtiyaç duyacakları talimatları ilgili bakanlıklar ile istişare suretiyle tespit edip onlara iletmek, heyetlerin başkanları diğer bakanlıklardan ise bu heyetlerde temsilci bulundurmak.

i) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yurtdışı teşkilatı kurulması ve dış temsilcilik açılması konusunda görüş bildirmek.

j) Mali, iktisadi ve diğer teknik konularda ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülmesi gereken veya statülerinde, üyelerinin ve ortaklarının belirli bakanlık veya merci vasıtasıyla işlem yapacağı belirtilen uluslararası kuruluşlarla yürütülen dış temas ve müzakerelerin dış politikaya uygun olarak yürütülmesini gözetmek, gerekirse bunlara katılmak.

k) Türkiye Cumhuriyetinin Devlet ve dışişleri protokolünü düzenlemek ve yürütmek.

l) Diplomasi ve konsolosluk ilişkilerinin yürütülmesi ile bağlantılı olarak uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan iş ve görevleri yerine getirmek.

m) Uluslararası kuruluşlarla işbirliğini geliştirmek.

n) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Bakanlık Teşkilatı, Kadroları ve Personeli

Bakanlığın genel teşkilat ve kadro yapısı

MADDE 3- (1) Dışişleri Bakanlığı, merkez teşkilatı ve yurtdışı teşkilatından oluşur. Bakanlığın merkez ve yurtdışı kadroları bir bütün teşkil eder.

Merkez teşkilatı

MADDE 4- (1) Bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Bakanlık makamı

MADDE 5- (1) Bakanlık makamı Bakan ve Müsteşardan oluşur.

(2) Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir. Bakanlık hizmetlerinin mevzuata ve Hükümetin genel siyasetine uygun olarak yürütülmesini ve Bakanlığın görev alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonun tesisini sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur. Bakan, emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden sorumlu olup, merkez ve yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

(3) Müsteşar, Bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlığın hizmet ve görevlerinin Bakan adına ve Bakanın talimatları yönünde, Bakanlığın amaç, politika ve tabi olduğu mevzuat hükümleri ile stratejik planlara uygun olarak düzenlenmesi ve yürütülmesinden sorumludur. Bu amaçla, Teftiş Kurulu Başkanlığı hariç olmak üzere, merkez ve yurtdışı teşkilatına gereken talimatları verir ve bunların uygulanmasını takip ve temin eder. Müsteşar, bu görev ve hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(4) Ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet birimlerinin ve yurtdışı teşkilatının yönetim ve koordinasyonunda Müsteşara yardımcı olmak üzere, yedi adet müsteşar yardımcısı görevlendirilebilir.

Ana hizmet birimleri

MADDE 6- (l) Bakanlıktaki ana hizmet birimleri yirmibeş adet genel müdürlükten oluşur. Genel müdürlükler, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde, kendi görev alanlarına giren konularda, dış politikanın ve dış ilişkilerin icra edilmesine yönelik stratejilerin ve hareket tarzlarının tespit ve tatbikinden sorumludur. Bakanlık yurtdışı teşkilatının dış politika amaçları doğrultusunda yönlendirilmesi ve talimatlandırılması ile dış ilişkilerin ülke içindeki boyutunun icra ve koordinasyonundan da genel müdürlükler sorumludur. Genel müdürlükler, ikinci fıkrada sayılan görevlerin yanı sıra, Türk dış politikasının yürütülmesi çerçevesinde ülkeler ve bölgeler temelinde ortaya çıkan yeni öncelikler ile uluslararası ilişkiler alanında yaşanan gelişmeler doğrultusunda Bakan tarafından verilen diğer görevleri de yerine getirir.

(2) Ana hizmet birimleri ve görevleri şunlardır:

a) Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü; Türkiye'nin dış politikasını ilgilendiren güncel uluslararası ve bölgesel konulara ilişkin uzun vadeli politikaların belirlenmesine katkıda bulunur ve bu konularda analiz, planlama, eşgüdüm ve kamuoyunu bilgilendirme çalışmaları yapar.

b) Avrupa Genel Müdürlüğü; Avrupa ülkeleri ile ikili düzeydeki siyasi ilişkileri yürütür ve koordine eder.

c) Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecine yönelik politikaların ve hareket tarzlarının belirlenmesi, uygulanması ve Avrupa Birliği organlarıyla ilişkilerin yürütülmesi çerçevesinde, ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde gerekli faaliyetleri icra eder.

ç) İkili Siyasi İşler Genel Müdürlükleri: Bakanlıkta bulunan sekiz adet İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğünden yedi adedi, coğrafi görev alanlarındaki ülkelerle ikili düzeydeki siyasi ilişkiler ile

bölgesel nitelikli siyasi örgütlerle ilişkileri ve işbirliğini planlar, koordine eder ve yürütür. Genel Müdürlüklerin sorumlu oldukları coğrafi görev alanları, Bakan onayı ile belirlenir. İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüklerinden sekizincisi, Yunanistan ile siyasi ve ekonomik ilişkilerin yürütülmesinden, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesinden, Kıbrıs sorununa ilişkin gelişmelerin izlenmesi ile gerekli politika ve hareket tarzlarının belirlenerek icrasından, deniz ve hava hukuku çerçevesinde hava ve deniz alanlarının sınırlandırılması ile karasal hudut konularında gerekli faaliyetlerin icra ve koordinasyonundan sorumludur.

d) Uluslararası Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü; Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) ile ilişkileri yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde Türkiye'nin hak ve çıkarlarının savunulmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle sağlar. Avrupa-Atlantik güvenliği, bu çerçevedeki savunma ilişkileri, silahların kontrolü ve silahsızlanma, NATO altyapı ve lojistik konuları ile sivil olağanüstü hal planlaması konularında faaliyetlerde bulunur ve koordinasyonu sağlar.

e) Çok Taraflı Siyasi İşler Genel Müdürlüğü; Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve diğer uluslararası siyasi örgütler ile ilişkileri yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde Türkiye'nin hak ve çıkarlarının savunulmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle sağlar.

f) Küresel ve İnsani Konular Genel Müdürlüğü; çevre, insan hakları, göç, iltica, insan ticareti ve insani yardımlar ile küresel boyut taşıyan diğer konularda politika ve hareket tarzlarının belirlenmesine ve tatbikine yönelik faaliyetlerde bulunur, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlar.

g) Çatışmayı Önleme ve Kriz Yönetimi Genel Müdürlüğü; bölgesel ve küresel boyutlu çatışmalara yol açma riski taşıyan gelişmeleri ve çatışmaya dönüşmüş uyuşmazlıkları takip eder, bunların önlenmesine, yönetimine ve çözümüne yönelik olarak ilgili ülke ve uluslararası örgütlerle işbirliği içerisinde izlenecek politikaları ve tatbik edilecek hareket tarzlarını, ilgili kurum, kuruluş ve Bakanlık birimleriyle eşgüdüm içerisinde belirler.

ğ) Çok Taraflı Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü; Dünya Ticaret Örgütü, Birleşmiş Milletler sistemi içindeki ekonomik ve sosyal kuruluşlar ile diğer uluslararası ve bölgesel nitelikli ekonomi, ticaret, çevre ve benzeri alanlarda faaliyet gösteren kuruluşlar ile ilişkileri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde ülkenin hak ve çıkarlarının savunulmasını sağlar. Dış ilişkiler ile bağlantısı olan enerji ile bölgesel ve sınır aşan sular konularındaki politika ve hareket tarzlarının oluşturulması ve uygulanması çerçevesinde icra edilecek çalışma ve faaliyetlerde, ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle yer alır ve gerekli koordinasyonu sağlar.

h) İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlükleri; Bakanlıkta bulunan iki adet İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlüğünden biri Türkiye'ye komşu ülke veya bölgelerle ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür. Diğeri bu ülkeler dışındaki diğer ülkelerle ikili düzeydeki ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür. Bu Genel Müdürlükler genel ekonomik gelişmeleri takip etmek suretiyle bu çalışma ve faaliyetlerin dış politikayla uyumlu olmasını gözetir.

ı) Uluslararası Hukuk Genel Müdürlüğü; uluslararası hukukun ve uluslararası hukuk içtihadının gelişimine yönelik süreçleri takip eder, bu süreçlere iştirak edilmesini ve katkıda bulunulmasını sağlar.

i) Anlaşmalar Genel Müdürlüğü; diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilecek anlaşmalara ilişkin temas, müzakere, yetki belgesi, imza, onay ve tescil süreçlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yürütür. Anlaşma taslaklarının mevzuata uygunluğunu inceler, görüş bildirir, onay ve yürürlük sürecini takip eder. Taraf olunan anlaşmaları veya tescil edilmiş kopyalarını muhafaza eder ve sicillerini tutar. Taraf olunan anlaşmalar konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu ile Bakanlar Kurulunu düzenli olarak bilgilendirir.

j) Konsolosluk İşleri Genel Müdürlüğü; konsolosluk ilişkilerinin ve buna dair görüşmelerin yürütülmesinden ve koordinasyonundan sorumludur. Konsolosluk hizmetleri, vize ve yurtdışında yaşayan vatandaşlar ile dış ilişkileri ilgilendiren emlak konularındaki çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle yürütür.

k) Araştırma ve Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü; ikili ve çok taraflı güvenlik işbirliğinin tesisi ve yürütülmesinin yanı sıra uluslararası boyutu bulunan veya dış ilişkileri ilgilendiren terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı ve diğer örgütlü suçlar ile ülke aleyhine faaliyetlerle mücadele konularını takip eder, bu görevlerini ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle yerine getirir.

l) Enformasyon Genel Müdürlüğü; Bakanlık sözcülüğü, Bakanlığın yerli ve yabancı medya kuruluşları ve medya mensupları ile ilişkilerinin yürütülmesi, basın toplantılarının ve Bakanlık açıklamalarının yapılması görevlerini yürütür. Dış politika alanında medya aracılığıyla yerli ve yabancı kamuoyu ile iletişimi sağlar, kamu diplomasisi alanındaki faaliyetlerin planlanması ve icra edilmesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hareket eder. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde Bakanlık içi koordinasyonu sağlar.

m) Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürlüğü; ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle, kültür, eğitim, bilim, spor ve benzeri alanlarında diğer ülke ve uluslararası kuruluşlarla ikili ve çok taraflı ilişkileri ve işbirliğini yürütür. Türkiye'nin yurtdışındaki tanıtımına yönelik proje ve faaliyetlerin yürütülmesini ve koordinasyonunu sağlar.

n) Protokol Genel Müdürlüğü; Devlet ve dışişleri protokolünü düzenler ve uygular.

Ülkedeki yabancı misyonların diplomatik işlemlerini, yurtdışındaki Türk misyonları ile ülkedeki yabancı misyonların güvenlikle ilgili iş ve işlemlerini, diplomatik pasaport işlemlerini, misyon şeflerinin atama belgeleri ile yabancı konsolosların buyrultu belgelerinin hazırlanması işlemlerini yürütür.

Danışma ve denetim birimleri

MADDE 7- (1) Danışma ve denetim birimleri ile görevleri şunlardır:

a) Dış Politika Danışma Kurulu Başkanlığı; Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının oluşturulması, yönlendirilmesi ve uygulanması hakkında değerlendirmeler yapar ve görüş bildirir. Kurul Başkanlığı görevi Müsteşar tarafından yürütülür. Kurul, meslek memurları arasından atanan altı üye ile müsteşar yardımcılarından oluşur.

b) Teftiş Kurulu Başkanlığı; Bakanın emri veya onayı üzerine, Bakanlık merkez ve yurtdışı teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemlerini, Bakan adına incelemek, denetlemek ve gerekli görülmesi halinde soruşturmakla görevlidir. Teftiş Kurulu Başkanlığı, merkez ve yurtdışı teşkilatını oluşturan birimlerin işleyişini mevcut görev tanımları ve verimlilik esasları temelinde Bakanın emriyle gözden geçirip tavsiyelerde de bulunabilir. Teftiş Kurulu Başkanlığının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

c) Strateji Geliştirme Başkanlığı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirir.

ç) Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığı; Türk dış politikası, uluslararası ilişkiler ve bölgesel konular hakkında bilimsel araştırma, inceleme ve analizler yapar ve bağımsız kaynaklarca oluşturulan analizleri Bakanlığın ilgili birimlerinin kullanımına sunar. Başkanlık, bu görevlerini yürütürken, emekli büyükelçiler ile yerli ve yabancı üniversitelerin, kurumların, düşünce ve medya kuruluşlarının temsilcileri ve uzmanlarıyla işbirliği yapabilir, yerli ve yabancı özel kişiler ile tüzelkişilere bedeli mukabilinde araştırma, etüt ve proje çalışmaları yaptırabilir. Müsteşara bağlı olarak faaliyet gösteren Başkanlığın teşekkül tarzı ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

d) Hukuk Müşavirliği; Bakanlık birimlerince hazırlanan veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca gönderilen kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmelik taslakları ile diğer hukuki konularda görüş bildirir, Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri alır, 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlar, Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığı temsil eder ve Bakanın vereceği diğer vazifeleri yerine getirir.

(2) Bakanlık Müşavirleri; 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi çerçevesinde, Bakanlık açısından özel önem ve öncelik taşıyan konularda, sayıları otuzu geçmemek şartıyla, Bakanlık makamına yardımcı olmak üzere merkez teşkilatında görevlendirilen ve Bakanlık Makamına bağlı olarak hizmet veren memurlardır.

Yardımcı hizmet birimleri

MADDE 8- (1) Yardımcı hizmet birimleri ve görevleri aşağıda gösterilmiştir.

a) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Bakanlığın insan kaynakları politikası ve planlamasıyla ilgili çalışmaları yürütmek, insan kaynaklarının ve personel yönetiminin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmak ve bu kapsamda alınan kararları uygulamak.

2) Kurumsal gelişim faaliyetlerini koordine etmek ve yürütmek.

3) Bakanlık personelinin atama, özlük ve emeklilik işlemlerini planlamak ve yürütmek.

4) Bakanlık personelinin ve ailelerinin yurtdışında sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına ilişkin işlemleri yürütmek.

b) Diplomasi Akademisi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Türkiye Cumhuriyetinin dış ilişkilerinin, Türk dış politikasının ve konsolosluk hizmetlerinin yürütülmesinde görev alan Bakanlık mensuplarının temel ve hazırlayıcı eğitimleri ve stajları ile Bakanlığın ihtiyaçlarına göre tespit edilen diğer hizmet içi eğitim faaliyetlerini planlamak ve icra etmek.

2) Bakanlık mensuplarının yurtiçinde ve yurtdışındaki eğitim programlarına, yabancı dil ve mesleki eğitim amaçlı kurslara, seminerlere ve benzeri etkinliklere katılımları ile diplomasi ve konsolosluk alanında diğer ülkelerle gerçekleştirilen eğitim işbirliği faaliyetlerini, ilgili Bakanlık birimleri ve gerekli görülmesi halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla eşgüdümde bulunmak suretiyle planlamak ve yürütmek.

c) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Merkez ve yurtdışı teşkilatında kullanılmak üzere gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.

2) Merkez ve yurtdışı teşkilatında ihtiyaç duyulan arazinin ve binaların kiralanması ve satın alınması ile bina inşası ve büyük onarımlarıyla ilgili işleri yürütmek.

3) Bina ve yerleşke yönetimi, güvenliği, temizliği, aydınlatması, ısıtması, bakımı, onarımı ile taşıma hizmetlerini yürütmek.

4) Yurtiçindeki ve yurtdışındaki lojmanlar ile sosyal tesislerin kurulması, yönetimi ve bakımı ile ilgili hizmetleri yürütmek.

ç) Bilişim Teknolojileri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Merkez ile yurtdışı teşkilatı arasındaki haberleşmeyi yürütmek, gelen ve giden haberleşme evrakının kayıt, tasnif ve dağıtımını sağlamak, bilişim ve haberleşme ihtiyaçları ile bağlantılı yazılımları temin etmek, oluşturmak ve geliştirmek.

2) Merkez ve yurtdışı teşkilatında mevcut bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmetiçi eğitim almalarını sağlamak.

3) Merkez ile yurtdışı teşkilatı arasında mevcut haberleşme sistemi üzerinden yapılması uygun görülmeyen yazışmaları periyodik kuryeler göndermek suretiyle ulaştırmak, diplomatik çanta ve kargoların sevkiyatını sağlamak ve bunlara dair yazışmaları yürütmek.

d) Diplomatik Arşiv Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Bakanlık arşivini muhafaza etmek, arşiv sistemini yönetmek ve geliştirmek.

2) Gizli içerikli belgelerin belli süreler sonunda araştırmacıların istifadesine açılmasına yönelik olarak gizlilik kaldırma komisyonları oluşturmak ve bunların faaliyetlerini düzenlemek.

3) Diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilen anlaşmaların tasnifini ve muhafazasını gerçekleştirmek.

e) Tercüme Dairesi Başkanlığı; yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar ile akdedilen anlaşmalar başta olmak üzere, dış politikanın yürütülmesi çerçevesinde Bakanlıkça ihtiyaç duyulan belge ve metinlerin tercüme edilmesini veya yapılmış olan tercümelerin gözden geçirilmesini sağlamakla görevlidir.

f) Özel Kalem Müdürlüğü; Bakanın resmi ve özel temaslarını planlamak, yazışmalarını yürütmek, protokol, tören, ziyaret, karşılama, uğurlama ve ağırlama ile ilgili hizmetleri düzenlemek, yerine getirmek ve Bakanın vereceği diğer işleri yapmakla görevlidir.

(2) Bakan ve Müsteşar ile Bakanlık birimleri arasında koordinasyon ve karşılıklı bilgi akışının süratle sağlanmasından sorumlu olmak üzere Bakan ve Müsteşar için birer özel müşavir görevlendirilir.

(3) Bakanlık Komisyonu; büyükelçiler ve daimi temsilciler dışında kalan Bakanlık personelinin terfi, tayin ve diğer özlük işlerini görüşmek ve Bakan onayına sunulmak üzere gerekli teklifleri hazırlamakla görevlidir. Bakanlık Komisyonu, Müsteşarın başkanlığında müsteşar yardımcılarından oluşur. İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlık Komisyonunun raportörlüğünü yapar. Komisyon Başkanı, gerekli gördüğü hallerde, belirleyeceği diğer Bakanlık mensuplarını da Komisyon toplantılarına davet edebilir. Komisyon, Müsteşar ve en az dört müsteşar yardımcısının katılımıyla toplanabilir.

(4) Birinci fıkranın (a), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde sayılan yardımcı birimler, müstakil daire başkanlıklarıdır.

(5) Diplomasi Akademisi Başkanlığının çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir. Diplomasi Akademisi Başkanlığında ücret karşılığı ders vermek üzere görevlendirilen Bakanlık personeli ve diğer kişilere, haftada yirmi, bir takvim yılında üçyüzaltmış saati aşmamak ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen azami ek ders ücretlerini geçmemek üzere, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlık tarafından belirlenen miktar, esas ve usuller çerçevesinde ders ücreti ödenir.

(6) Bakanlık, yurtiçinde, dış ilişkilerin yürütülmesi açısından önem ve gereklilik taşıyan yerlerde Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile toplam sayıları beşi geçmemek üzere irtibat bürosu açabilir. İrtibat bürolarının çalışma esasları, Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışı teşkilatı

MADDE 9- (1) Bakanlık, 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilatı kurabilir.

(2) Bakanlığın yurtdışı teşkilatı, büyükelçilikler, daimi temsilcilikler, başkonsolosluklar, büyükelçilik konsolosluk şubeleri ile fahri başkonsolosluk ve fahri konsolosluklardan oluşur. Bakanlık, ihtiyaç duyması halinde, elçilik, konsolosluk, irtibat ofisi, büyükelçilik bürosu, başkonsolosluk bürosu, muavin konsolosluk ve konsolosluk ajanlığı ile diplomatik temsil ve konsolosluk hizmeti amaçlı benzer temsilciliklerin kurulması için Bakanlar Kuruluna teklifte bulunabilir.

(3) Büyükelçiliklerin görevleri şunlardır:

a) Kuruldukları ve akredite edildikleri devlet nezdinde Türkiye Cumhuriyetini temsil etmek, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilerin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Kuruldukları ve akredite edildikleri devletlerin hükümetleri ve ilgili kuruluşları ile gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

c) Türkiye Cumhuriyeti ile nezdinde bulundukları ve akredite edildikleri devlet arasında dostluk ilişkileri kurulması ve siyasi, askeri, ekonomik, kültürel, bilimsel ve diğer alanlardaki ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesi için çalışmak.

ç) Nezdinde bulundukları ve akredite edildikleri ülkelerdeki gelişmeleri takip etmek, görevleriyle ilgili bilgi ve değerlendirmeleri merkez ve yurtdışı teşkilatındaki ilgili birimlere iletmek.

(4) Daimi temsilciliklerin görevleri şunlardır:

a) Bulundukları uluslararası kuruluş nezdinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsil etmek, Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak ve geliştirmek.

b) Nezdinde bulundukları uluslararası kuruluşla veya bu kuruluşta icra edilen toplantılar çerçevesinde ilgili muhataplarla gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

c) Nezdinde bulundukları uluslararası kuruluşa ve bu kuruluşun faaliyetlerine ilişkin gelişmeleri takip etmek, bilgi ve değerlendirmeleri merkez ve yurtdışı teşkilatındaki ilgili birimlere iletmek.

ç) Nezdinde bulundukları uluslararası kuruluş ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ilişkileri ve işbirliğini geliştirmek için faaliyette bulunmak.

(5) Başkonsolosluk niteliğindeki konsolosluk temsilciliklerinin görevleri şunlardır:

a) Görev çevreleri dahilinde, Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak ve geliştirmek, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk işlemlerini yürütmek ve konsolosluk himayesi sağlamak.

b) Yabancılara yönelik vize işlemlerini yürütmek ve vize ita etmek.

c) 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde sayılan diğer görevleri ifa etmek.

(6) Büyükelçilikler bünyesindeki konsolosluk şubelerinin görevleri şunlardır:

a) Büyükelçiliğin bulunduğu ve akredite edildiği ülke genelinde ya da bu ülkedeki belli bir görev çevresi dahilinde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk işlemlerini yürütmek ve konsolosluk himayesi sağlamak.

b) Yabancılara yönelik vize işlemlerini yürütmek ve vize ita etmek.

c) 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde sayılan diğer görevleri ifa etmek.

ç) Büyükelçilik tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(7) Büyükelçiliklere bağlı olarak kurulan fahri başkonsolosluk ve fahri konsoloslukların görevleri şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak, geliştirmek ve tanıtımına katkıda bulunmak.

b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk himayesi sağlamak.

c) Özel olarak yetkilendirildiği takdirde, konsolosluk işlemleri yapmak.

ç) Büyükelçilik tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Bakanlık personeli

MADDE 10- (1) Meslek memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Meslek memurları, Bakanlığın görevleri çerçevesinde, Türk dış politikasının oluşturulması ve icrasında görev, yetki ve sorumluluk üstlenen ve temsil görevi icra eden memurlardır. Meslek memurları, yabancı devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen ikili ve çok taraflı ilişkilerin siyasi boyutu ve uluslararası hukuk konuları ağırlıklı olmak üzere, uluslararası ilişkiler alanındaki gelişmeleri takip ve analiz eder, dış politikanın oluşturulmasına yönelik gerekli girdileri sağlar, stratejileri ve hareket tarzlarını oluşturarak Hükümet tarafından tespit olunan dış politika çerçevesinde uygular. Meslek memurları, yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atandıklarında, konsolosluk işlemlerinde imzaya yetkilidir.

b) Meslek memuru olabilmek için, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartlar ile Bakanlıkça açılan yarışma sınavına ilişkin yönetmelikle belirlenen diğer şartlar saklı kalmak üzere, yurtiçindeki üniversitelerin veya diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olmak kaydıyla yabancı üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerinin uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım, psikoloji, iktisat, işletme, maliye ve finans bölümleri ile ağırlıklı olarak bu alanlara yönelik eğitim programlarına sahip bölümlerinden veya hukuk fakültelerinden mezun olmak ya da bu alanlarda lisansüstü eğitim yapmış olmak gerekir. Meslek memurluğu sınavının açıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla, lisans diplomasına sahip bulunanlar için otuz yaşını, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz iki yaşını doldurmamış olmak şarttır. Meslek memurluğunda adaylık süresi bir yıldır.

c) Meslek memurlarının merkez ve yurtdışı teşkilatında taşıyacakları unvanlar ve bunların hangi derecelere tekabül ettiği ekli (1) sayılı listede gösterilmiştir.

ç) Meslek memurları, askerlik hizmeti dahil olmak üzere, mevcut statülerinde geçirdikleri en erken altıncı fiili hizmet yılı içinde ve ikinci katip veya muavin konsolos unvanında geçirdikleri üçüncü yıl içerisinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girer. Bu sınavda iki kez başarılı olamayanlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Meslek memurları, kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına, en erken, mevcut statülerindeki dokuzuncu fiili hizmet yılı içerisinde girebilir. Bu sınava katılıp başarılı olan meslek memurları, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavlarda başarılı olamayan meslek memurları ise mevcut statülerini ve unvanlarını korur ancak daha üst unvanlara yükseltilmez. Her iki kategorideki yeterlik sınavlarında kullanılacak ikinci sınav hakkı, başarısız olunan ilk sınavı takiben düzenlenen üç sınavdan birinde kullanılır.

d) Meslek memurlarına üçüncü, ikinci ve birinci derece kadro unvanlarının verilmesinde, sicil ve disiplinle ilgili hususlar da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlık Komisyonunun memurun başarı düzeyine, mesleki gelişimine ve görev motivasyonuna ilişkin olarak yapacağı değerlendirme esas alınır.

e) Askerlik hizmeti dahil olmak üzere meslek memurluğunda geçirdikleri toplam otuz yıllık fiili hizmet süresi içerisinde, merkez teşkilatında elçi unvanı taşımamış olan meslek memurları ile yurtdışı teşkilatında büyükelçi, daimi temsilci, elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından herhangi birini taşımamış olan meslek memurları bu bentte sayılan unvanlara yükseltilme hakkını kaybeder. Birinci, ikinci veya üçüncü derecedeyken en az iki sene kesintisiz ve başarılı olarak maslahatgüzarlık yapmış olan meslek memurları bu hükümden muaftır.

f) Meslek memurlarının mesleğe alınmaları ile görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(2) Konsolosluk ve ihtisas memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Konsolosluk ve ihtisas memurları, Bakanlığın görevleri çerçevesinde, konsolosluk, protokol, ekonomik işler, kançılarya idaresi, kamu diplomasisi, ulusal mevzuatla bağlantılı hukuki işler, personel işleri, idari ve mali işler, elektronik konsolosluk ve bilişim hizmetleri ile özel uzmanlık bilgisi gerektiren diğer alanlarda görev, yetki ve sorumluluk üstlenen ve temsil görevi icra eden memurlardır. Konsolosluk ve ihtisas memurları, yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atandıklarında, konsolosluk işlemlerinde imzaya yetkilidir.

b) Konsolosluk ve ihtisas memuru olabilmek için, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartları taşımanın yanı sıra usul ve esasları yönetmelikle düzenlenen Bakanlıkça açılan yarışma sınavında başarılı olmak gerekir. Konsolosluk ve ihtisas memurluğu sınavının açıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla, lisans diplomasına sahip bulunanlar için otuz yaşını, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuziki yaşını doldurmamış olmak gerekir. Bakanlık, belirli alanlardaki uzmanlaşma ihtiyacını dikkate alarak sadece belirli fakültelerin veya bölümlerin mezunlarının başvurabileceği konsolosluk ve ihtisas memurluğu adaylık sınavları açabilir. Gerek görülmesi halinde, sınava iştirak için mesleki ön tecrübe şartı da aranabilir. Belirli fakültelerin veya bölümlerin mezunlarının başvurabileceği veya mesleki ön tecrübe şartı aranan sınavlar sonucunda Bakanlığa alınan memurların, merkez ve yurtdışı teşkilatında uzmanlık dalları ile bağlantılı olarak görevlendirilmeleri esastır. Konsolosluk ve ihtisas memurluğunda adaylık süresi bir yıldır.

c) Konsolosluk ve ihtisas memurlarının merkez ve yurtdışı teşkilatında taşıyacakları unvanlar ve bunların hangi derecelere tekabül ettiği ekli (2) sayılı listede gösterilmiştir.

ç) Konsolosluk ve ihtisas memurları, askerlik hizmeti dahil olmak üzere, mevcut statülerinde geçirdikleri en erken dokuzuncu fiili hizmet yılı içerisinde kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına girer. Bu sınavda iki kez başarılı olamayanlar başkatip veya konsolos unvanı alma haklarını kaybeder ve daha üst unvanlara yükseltilmez. İkinci sınav hakkı, başarısız olunan ilk sınavı takiben düzenlenen üç sınavdan birinde kullanılır.

d) Konsolosluk ve ihtisas memurlarına ikinci ve birinci derece kadro unvanlarının verilmesinde, sicil ve disiplinle ilgili hususlar da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlık Komisyonunun memurun başarı düzeyine, mesleki gelişimine ve görev motivasyonuna ilişkin olarak yapacağı değerlendirme esas alınır.

e) Konsolosluk ve ihtisas memurlarının mesleğe alınmaları ile görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(3) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları arasındaki öndegelim sırası, taşınan unvanlar da dikkate alınmak suretiyle yönetmelikle düzenlenir.

(4) Hukuk müşavirleri, 657 sayılı Kanunun 59 uncu ve 60 ıncı maddesi kapsamında istihdam edilen memurlardır.

(5) Danışmanlar, Bakanlığın özel uzmanlık bilgileriyle bağlantılı istisnai ihtiyaçları temelinde istihdam edilen memurlardır. Danışman olabilmek için, Bakanlığın belirleyeceği yabancı dile çok iyi derecede hakimiyetin yanı sıra, Bakanlığın ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanlarında en az beş yıllık mesleki tecrübeye veya bu alanlarda doktora ya da daha üst akademik unvanlara sahip bulunulması gerekir. Danışman alımında uygulanacak usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

(6) Uzman müşavirler, kuruluş kanunlarında yurtdışı teşkilatı kurma yetkisi verilmemiş kamu kurum ve kuruluşlarının ihtisas alanına giren konularda yurtdışı teşkilatında memur istihdamına Bakanlıkça gerek duyulduğu takdirde, bu kurum ve kuruluşlarca belirlenen ve Bakanlığa bu amaçla tahsis edilen kadrolara geçici olarak atanan memurlardır. Uzman müşavirler, bağlı bulundukları diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin verdiği görevleri yerine getirir ve onların bilgisi dahilinde olmaksızın kurumları ile doğrudan yazışma yapamaz.

(7) Mali hizmetler uzmanları ve mali hizmetler uzman yardımcıları, 5018 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi kapsamında, Bakanlığın mali hizmetler biriminde istihdam edilen memurlardır.

(8) Dışişleri merkez memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Merkez memurları, 11 inci maddede yurtdışı görevlere ilişkin olarak yer verilen hüküm saklı kalmak üzere, merkez teşkilatında sürekli görev yapan ve genel idare hizmetleri, teknik hizmetler ve sağlık hizmetleri sınıflarına mensup olan memurlardır.

b) Mütercim kadrosunda görev yapacak memurların merkezi sınava ilave olarak hizmetin gereklerine uygun olarak seçilebilmesi için usul ve esasları yönetmelikle belirlenen yarışma sınavında da başarılı olmaları gerekir.

c) Sağlık hizmetleri sınıfına mensup merkez memurları, merkez teşkilatındaki görevlerine ilave olarak, yerel mahrumiyet şartları nedeniyle güvenilir sağlık hizmetlerine erişim imkanının kısıtlı olduğu veya ciddi sağlık riskleri bulunan bölge veya ülkelerdeki temsilciliklerde görevli personelin ve beraberlerindeki aile üyelerinin sağlık kontrolünden geçirilmelerinin, koruyucu sağlık hizmetlerinden yararlandırılmalarının ve ağır şekilde rahatsızlananların Türkiye'ye nakline nezaret edilmesinin gerektirdiği durumlarda geçici olarak yurtdışı teşkilatında görevlendirilebilir.

(9) Koruma görevlileri, 657 sayılı Kanunun ek 8 inci ve ek 9 uncu maddelerine göre görevlendirildikleri yurtdışı teşkilatına ait bina ve konutların güvenliğinin sağlanması ile diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin ve onun talimatı çerçevesinde diğer diplomatik misyon veya konsolosluk mensuplarının şahsi korunmalarından sorumludur.

(10) Yardımcı hizmetliler, 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (VIII) numaralı bendi çerçevesinde görev yapan memurlardır.

Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışı teşkilatında görevlendirilmeleri

MADDE 11- (l) Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarından genel idare hizmetleri ve teknik hizmetler sınıfına mensup olanlar, askerlik hizmeti dahil merkez teşkilatındaki kesintisiz ve fiili hizmet süreleri her defasında yedi yıldan az olmamak şartıyla ve sicil ve disiplin ile ilgili hususlar dikkate alınmak üzere, en fazla iki kez yurtdışı sürekli görevlere atanabilir. Bunun için memurun;

a) İlk kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmek için, usul ve esasları yönetmelikle belirlenen yeterlik sınavını geçmesi ve Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında yeterlik sınavının yapıldığı tarih itibarıyla son iki yıl içerisinde en az (C) düzeyinde başarılı olması ve lisans diplomasına sahip bulunması,

b) İkinci kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmek için Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki yıl içerisinde en az (B) düzeyinde başarılı olması ve yüksek lisans diplomasına sahip bulunması,

c) Merkez teşkilatındaki görevleri sırasında ve varsa daha önceki yurtdışı görevinde sergilediği başarıya ilişkin olarak Bakanlık Komisyonu tarafından her bir yurtdışı sürekli görevlendirme öncesinde yapılan değerlendirmenin olumlu olması,

gerekir.

(2) Birinci fıkrada sayılan şartları taşımak, memurun yurtdışı sürekli görevlere atanmasında Bakanlık Komisyonunca her defasında kullanılacak takdir yetkisini ortadan kaldırmaz. Her yıl kaç memurun yurtdışına sürekli görevle atanacağı Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Gerek görülmesi halinde, ikinci kez yurtdışı sürekli göreve atanacakların belirlenmesinde de sınav yöntemine başvurabilir.

(3) Bu madde hükümleri çerçevesinde yapılan birinci yurtdışı sürekli görevlendirmenin süresi üç yıldan, ikinci sürekli görevlendirmenin süresi ise dört yıldan fazla olamaz.

(4) Yurtdışı sürekli göreve atanan mali hizmetler uzmanları ataşe, merkez memurları ise ataşe yardımcısı unvanını taşır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Unvanlar ve Atamalar

Yurtdışı teşkilatında unvanlar ve görev süreleri

MADDE 12- (1) Bakanlık memurlarının merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına, yurtdışı teşkilatındaki bir temsilcilikten diğer bir temsilciliğe ve yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına sürekli görevle atanmalarında, 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunda belirtilen usuller uygulanır. Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları, ekli (1) ve (2) sayılı cetvellerde sayılan unvanları, temsil görevinin diplomatik veya konsüler niteliğine göre, aşağıdaki fıkralarda belirtilen esaslar çerçevesinde taşırlar.

(2) Büyükelçi unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Cumhurbaşkanını ve Hükümeti temsil eder.

b)Büyükelçi, görev yaptığı ülkede büyükelçiliğe bağlı tüm birimlerin amiridir.

c)Büyükelçiliğe hiyerarşik olarak bağlı bulunmamakla birlikte, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışındaki temsilcileri veya birimleri de yürüttükleri faaliyetler bağlamında büyükelçinin gözetimine tabi olup, bu faaliyetler hakkında büyükelçiyi bilgilendirir.

ç) Meslek memurlarının 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırması gözetilmeksizin büyükelçi olarak atanabilmeleri için, merkez teşkilatında elçi veya yurtdışı teşkilatında elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından biriyle, başarılı şekilde en az bir yıl görev yapmış olmaları gerekir. Bu unvanları henüz almamış birinci derece kadrodaki meslek memurları ile ikinci ve üçüncü kadrodaki meslek memurları dış temsilcilik gruplandırmasında sondaki iki grupta yer alan temsilciliklere büyükelçi olarak atanabilir.

d) 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi çerçevesinde büyükelçi olarak atananlardan diğer kamu kurum veya kuruluşlarına mensup olanlar, merkeze döndüklerinde, hizmetlerine ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlıkta çalışmaya ve bu görevleri süresince büyükelçi unvanını kullanmaya devam ederler. Bunlardan hizmetlerine ihtiyaç duyulmayanlar, Bakanlık ile ilişikleri kesilerek daha önceden bağlı bulundukları kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadrolarına iade edilir.

(3) Daimi temsilci unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Daimi temsilci, bir uluslararası kuruluşta Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsil etmek üzere atanan memurdur. Meslek memurlarının daimi temsilci olarak atanma şartları, büyükelçi olarak atanma şartları ile aynıdır. Daimi temsilci, aynı zamanda büyükelçi unvanını da taşır. Bunlardan meslek memuru olanlar, merkez görevine döndüklerinde büyükelçi unvanını kullanmaya devam eder.

b) Bakanlığın gerekli görmesi halinde, Birleşmiş Milletler Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğine, büyükelçi-daimi temsilcinin yanı sıra, meslek memuru statüsündeki bir büyükelçi, büyükelçi-daimi temsilci yardımcısı unvanıyla atanabilir.

c) Nezdinde daimi temsilcilik açılmamış bulunan milletlerarası kuruluşlarda meslek memurlarına temsilcilik görevi verilebilir.

(4) Özel temsilci unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Özel temsilci, dış politika gereklilikleri çerçevesinde özel bir görevi ifa etmek üzere görevlendirilen, büyükelçi veya elçi unvanını taşıyan temsilcilerdir. Büyükelçi veya elçi unvanı taşımayanlar da geçici bazı görevler için özel temsilci sıfatıyla görevlendirilebilir.

b) Özel temsilciler Bakanlar Kurulu kararı ile görevlendirilir.

(5) Maslahatgüzar ve geçici maslahatgüzar unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bir ülkedeki siyasi temsil düzeyi büyükelçi veya elçi seviyesinde değilse birinci ve ikinci derece kadrolardaki meslek memurları arasından o ülke nezdinde görev yapmak üzere maslahatgüzar atanabilir.

b) Misyon şefinin geçici olarak yokluğunda, geçici maslahatgüzarlık görevinin temsilcilikteki hangi memur tarafından üstlenileceği yönetmelikle belirlenir.

c) Maslahatgüzar veya geçici maslahatgüzar, görevli oldukları ülkede diplomatik misyon şefinin tüm yetki ve sorumluluklarına sahiptir.

(6) Elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve daimi temsilci yardımcısı unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanları, büyükelçiliklerde ve daimi temsilciliklerde misyon şefinden sonra öndegelim sırasındaki birinci meslek memuru tarafından taşınabilir. Birinci derece kadrolardaki meslek memurları Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı üzerine, ilgili mevzuat hükümlerine göre elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı olarak atanabilir. Büyükelçiliklerde ve daimi temsilciliklerde birinci müsteşar olarak görev yapmakta olan veya bu unvanla atanmış ancak fiilen göreve başlamamış bulunan birinci derece kadrodaki meslek memurlarına da Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanı verilebilir.

b) Elçi unvanı taşımayacak daimi temsilci yardımcıları da birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir.

c) Dış politika gereklerine göre, elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı atanabilecek büyükelçilikler ve daimi temsilcilikler, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Bu unvanlar merkez teşkilatında kullanılmaz. Daha önce bu unvanları almış olanlar, ancak elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı atanması mümkün olan diplomatik temsilciliklerde yeniden görevlendirildikleri ve bu temsilciliklerde söz konusu unvanları taşıyan başka bir meslek memuru bulunmadığı takdirde bu unvanları kullanabilir.

(7) Birinci sınıf başkonsolos ve başkonsolos unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Birinci sınıf başkonsolos veya başkonsolos, başkonsoloslukların en üst amiridir. Meslek memurlarının yanı sıra konsolosluk ve ihtisas memurları da başkonsolos olarak atanabilir. Birinci derece kadrodaki meslek memurları, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı üzerine, ilgili mevzuat hükümlerine göre birinci sınıf başkonsolos olarak atanabilir. Başkonsolos olarak görev yapmakta olan veya bu unvanla atanmış ancak fiilen göreve başlamamış bulunan birinci derece kadrodaki meslek memurlarına da Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile birinci sınıf başkonsolos unvanı verilebilir.

b) Daha önce büyükelçilik yapmış meslek memurları ile merkez teşkilatında elçi veya yurtdışı teşkilatında elçi-müsteşar ya da elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanıyla görev yapmış olan meslek memurları, konsolosluk şefi olarak atandıklarında birinci sınıf başkonsolos unvanını taşır. Büyükelçi unvanını daha önce kazanmış olanlar, büyükelçi unvanlarını da muhafaza eder.

(8) Ekli (1) ve (2) sayılı listeler çerçevesinde, meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarınca diplomatik temsilciliklerde kullanılabilecek diğer unvanlar, birinci müsteşar, müsteşar, başkatip, ikinci katip, üçüncü katip ve ataşe; konsolosluk temsilciliklerde kullanılabilecek diğer unvanlar ise başkonsolos yardımcısı, konsolos, muavin konsolos ve ataşedir.

(9) Büyükelçi unvanı taşımayan meslek memurları ve büyükelçi unvanını da koruyan birinci sınıf başkonsoloslar ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının, hukuk müşavirlerinin ve danışmanların görev süreleri, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında, yurtdışı teşkilatında en çok beş yıl, merkez teşkilatında en az iki yıldır. Büyükelçilerin yurtdışı teşkilatındaki görev süreleri, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında en çok altı yıldır.

(10) Aday memurlar yurtdışına sürekli görevle atanamaz.

(11) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına veya yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına, sahip bulundukları kadro dereceleriyle ve bu kadro derecelerine tekabül eden unvanlarla atanır.

(12) Uzman müşavirlerin görev süresi, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında en çok dört yıldır. Yurtdışı görevleri sona eren uzman müşavirler, Bakanlık ile ilişikleri kesilerek daha önceden bağlı bulundukları kamu kurum veya kuruluşundaki kadrolarına iade edilir. Uzman müşavirler, diplomatik temsilciliklerde müşavir veya müşavir yardımcısı; konsolosluklarda ataşe veya ataşe yardımcısı unvanlarını taşır.

Merkez teşkilatındaki unvanlar ve atamalar

MADDE 13- (1) Merkez teşkilatındaki görevlere yapılan atamalara ilişkin genel esaslar şunlardır:

a) Müsteşar ve müsteşar yardımcıları, büyükelçilik yapmış birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından atanır.

b) Genel müdürler, genel müdür yardımcıları ve müstakil daire başkanları, birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından atanır.

c) Müstakil daire başkanları ve genel müdür yardımcıları ile büyükelçilik yapmamış genel müdürler ve meslek memurları arasından atanan Strateji Geliştirme Başkanı elçi unvanı da taşır.

ç) Bakan Özel Müşaviri ve Müsteşar Özel Müşaviri meslek memurları arasından atanır. Özel müşavir olarak atanan meslek memurlarına, birinci derece kadroda bulunmaları halinde elçi unvanı da verilebilir.

d) Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı, 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında da atanabilir.

e) Yurtdışı teşkilatında büyükelçi unvanıyla görev yapmış olan meslek memurları, merkez görevine döndüklerinde bu unvanı kullanmaya devam eder.

(2) Bakanlık merkez teşkilatında görev yapan personelden 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini gerekli gördüğü hallerde alt kademelere devredebilir.

(3) Yarışma sınavı ile memur alınan Bakanlık kadrolarına yapılan atamalar, ilan edilen kadro sayısına kadar ve başarı listesindeki sıraya göre yapılır.

Yurtdışı sürekli görevlere ilişkin genel esaslar

MADDE 14- (1) Yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanacak memurların, temsil yeteneği, olumlu sicil ve kanaat, mesleki bilgi ve yeterlik ile yabancı dil bilgisi konularında yurtdışı sürekli görevlere ilişkin mevzuat hükümlerinde yer verilen nitelikleri taşımaları ve son iki yılda olumlu sicil almış olmaları gerekir.

(2) Durumlarının aşağıda sayılanlardan birine uyduğu Bakanlık Komisyonunun teklifi üzerine Bakan onayıyla tespit edilen Bakanlık memurları yurtdışı sürekli görevlere atanamaz.

a) Birinci fıkrada sayılan nitelikleri kaybettiği tespit edilenler.

b) Devletin güvenlik ve itibarını zedeleyici davranışta bulunduğu tespit edilenler.

c) Yurtdışı görevde ülke ve meslek itibarını zedeleyecek şekilde borç bırakanlar.

ç) Görevlerini yerine getirmedeki başarısızlıkları veya dış görevlendirme için gerekli olan temsil yeteneğini kaybettiği tespit edilenler.

d) Haklarında ceza kovuşturması yürütülenler.

(3) Yurtdışında temsil, hizmet ya da görev gereklerini yerine getirmeyen veya Devletin güvenlik ve itibarını zedeleyici davranışta bulunduğu tespit edilen veya sicil bakımından başarısız olan veya haklarında ceza kovuşturması başlatılan memurların merkeze alınması hakkında, 12 nci maddenin dokuzuncu fıkrasındaki sürelerle bağlı kalınmaksızın, 2451 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(4) Haklarında ceza soruşturması başlatılan memurların yurtdışı sürekli görevlere atanmaları veya atanmış bulunanların görevlerine başlamaları, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile soruşturmanın sonuçlanmasına kadar askıya alınabilir.

(5) Bakanlığın yurtdışı teşkilatını oluşturan temsilcilikler, diğer unsurların yanı sıra, bulundukları ülke veya şehirlerdeki asayiş, güvenlik, sağlık, eğitim, iskan, sosyal yaşam, temel ihtiyaçlara erişim, iklim ve buna benzer yaşam koşullarının zorluğu dikkate alınarak derecelendirilmek suretiyle altı kategoriye kadar gruplandırılabilir.

(6) Bakanlık personelinin merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına, yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına ve bir temsilcilikten diğer bir temsilciliğe sürekli görevle atanmaları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Aylıklara ilişkin düzenlemeler

MADDE 15- (1) Ek gösterge ve makam tazminatlarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Büyükelçilere, valiler için belirlenen ek gösterge ve makam tazminatı göstergeleri uygulanır.

b) Kazanılmış hak olarak birinci derece üzerinden aylık almış;

1) Birinci sınıf başkonsoloslar ile elçi unvanı taşıyan diğer meslek memurlarına merkez teşkilatında, birinci sınıf mülki idare amirleri için,

2) Başkonsoloslar, müsteşarlar ve daimi temsilci yardımcılarına merkez teşkilatında, kazanılmış hak aylıkları birinci derecede olan kaymakamlar için,

belirlenen göstergeler üzerinden makam tazminatı ödenir.

c) Birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alan;

1) Birinci sınıf başkonsoloslar ile elçi unvanı taşıyan diğer meslek memurlarına, birinci sınıf mülki idare amirlerinden birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alanlar için,

2) Başkonsoloslar, müsteşarlar ve daimi temsilci yardımcılarına, birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alan kaymakamlar için,

belirlenen ek gösterge uygulanır.

(2) Emsal kararnamesiyle belirlenen katsayılar, büyükelçiler ve daimi temsilcilere %15, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve başkonsoloslara %5 oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bakanlar Kurulu, bu oranları bir katına kadar artırmaya ve bu oranları aşmamak üzere yurtdışı aylıklara esas ülke gruplarının bir bölümünü veya bazı ülkeleri kapsayacak şekilde farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

(3) Meslek memurlarına, aday memuriyete atanmalarıyla birlikte başlamak üzere, sınava girdikleri birinci dilden Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında (A) seviyesinde başarılı olanlar için tespit edilmiş bulunan yabancı dil tazminatı Bakanlık kadrolarında bulundukları sürece ödenir.

Yurtdışı teşkilatındaki görevlere ilişkin diğer mali haklar

MADDE 16- (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara 657 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar dahilinde, aile yardımı ödeneğine hak kazanan eş için %5 ve her bir çocuk için %2,5 oranında aile yardımı ödeneği verilir. Bu ödeneğin hesaplanmasında, yurtdışı aylıklara ilişkin emsal kararnamesi çerçevesinde, görev yapılan ülke için birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı aylığı esas alınır. Bakanlar Kurulu bu oranları birer katına kadar artırabilir.

(2) Eğitim yardımına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara, aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarından yurtdışında eğitim-öğretim görenleri için, belgelendirilmesi şartıyla eğitim yardımı verilebilir. Temsilciliğin bulunduğu şehirde Türkçe, İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinde faaliyet gösteren ilk, orta ve lise düzeyinde ücretsiz bir eğitim kurumuna devam etme imkanı bulunması halinde eğitim yardımı verilmez.

b) Eğitim yardımı, ilk, orta ve lise öğrenimine devam eden her bir çocuk için, eğitim-öğretim yılı masrafının %50'si, yirmiüç yaşından büyük olmamak üzere lisans düzeyinde üniversite öğrenimine devam eden her bir çocuk için ise eğitim-öğretim yılı masrafının %25'i oranında hesaplanır ve aylık bazda ödenir. Bakanlar Kurulunca bu oranlar yarısına kadar artırılabilir. Servis, kurs ve yemek ücretleri ile benzeri ödemeler eğitim-öğretim yılı masrafı kapsamında kabul edilmez.

c) Aylık bazda ödenecek eğitim yardımı, emsal kararnamesi çerçevesinde, çocuğun öğrenim gördüğü ülke için birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı aylığının ilkokul, ortaokul ve lise öğrenimi görenler için % 10'unu, üniversite öğrenimi görenler için %5'ini aşamaz. Bu oranlar Bakanlar Kurulunca birer katına kadar artırılabilir.

(3) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlardan 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında, sondaki üç grupta yer alan temsilciliklerde görevli bulunanlar ile beraberlerindeki eş ve aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarının iki yılda bir defa olmak üzere Türkiye'ye gidiş-dönüş ulaşım masrafları bütçeden karşılanabilir. Ulaşım masrafı karşılananlar Türkiye'de en az onbeş gün kalmak zorundadır. Merkez teşkilatına dönüş yapılacağı yıl bu imkandan faydalanılmaz.

Teşvik ödeneği

MADDE 17- (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlara, aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kazanılmış hak teşkil etmemek üzere, teşvik ödeneği verilebilir.

a) Teşvik ödeneği, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklerde görev yapan memurlara, yurtdışı aylığının %15'ini geçmemek üzere emsal kararnamesinde belirlenen oran, esas ve usuller çerçevesinde ödenir. Sondan üçüncü grupta yer alan temsilciliklerde görevli memurlara ödenecek tazminat oranı %5 'tir. Sondan ikinci ve sonuncu gruplarda görev yapanlara ödenecek tazminat oranları Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Bakanlar Kurulu bu oranları birer katına kadar artırmaya ve yarısına kadar azaltmaya

yetkilidir. Savaş, iç savaş ve iç karışıklık halinin devam ettiği veya bu durumların ortaya çıktığı ülke veya bölgelerdeki temsilciliklerde görevli memurlara, temsilcilik sınıflandırması gözetilmeksizin, daha yüksek oranlarda tazminat ödenmesine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

b) Teşvik ödeneği kapsamına dahil temsilciliklerde görevli Türk uyruklu sözleşmeli personel de teşvik ödeneğinden yararlanır. Bu ödemenin hesaplanmasında, sözleşmeli personelin net maaşı esas alınır. Net maaş üzerinden hesaplanacak ödenek miktarının oranı, aynı temsilcilikte görevli memurlar için saptanan teşvik ödeneği oranına eşittir.

(2) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara, bu Kanunla yurtdışı aylığı ve diğer ödemelere ilişkin getirilen hükümler, diğer kamu idarelerince sürekli görevle yurtdışına atananlardan yurtdışı aylıkları 657 sayılı Kanunun 156 ncı ve 157 nci maddelerine göre belirlenenler hakkında da uygulanır.

Olağanüstü durumlar

MADDE 18- (1) Bir ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalık ve can güvenliğini tehdit eden benzeri olağanüstü durumların ortaya çıkması veya bu yönde kuvvetli belirtiler bulunması halinde, can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla, bu ülkede bulunan temsilciliklerde görevli personelin ve beraberlerindeki aile üyelerinin tahliye edilmesi kararı Bakanlıkça alınabilir. Böyle bir kararın alınması halinde, personelin ve aile üyelerinin ülke dışına çıkarılması veya ülke içinde daha güvenli bölgelere nakilleri ile iaşe ve ibatelerinin sağlanması dahil gerekli tüm tedbirler Bakanlıkça alınır ve giderleri karşılanır.

(2) Yurtdışında sürekli görevle bulunan memurların, beraberlerinde bulunan bakmakla yükümlü oldukları aile üyelerini de kapsamak üzere, görevleri sırasında maruz kaldıkları saldırılar nedeniyle veya görevli bulundukları ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet ve diğer olağanüstü hallere bağlı sebeplerle taşınır veya taşınmazlarının kısmen veya tamamen tahrip olması halinde, sigorta şirketleri veya yabancı makamlar tarafından herhangi bir tazminat ödenmediği takdirde, olayın meydana geldiği ülkenin mevzuatına göre düzenlenecek hasar tespit raporunda belirtilen parasal miktarın %80'i tazminat olarak hak sahiplerine Bakanlıkça ödenir. Ancak, ilgili ülke mevzuatının uygulama imkanı bulunmaması gibi zorunlu hallerde en yakın misyon şefi tarafından teşkil edilecek ve uzmanlardan oluşan bir kurulca düzenlenecek hasar tesbit raporu ödemeye esas alınır. Sigorta şirketleri veya yabancı makamların ödedikleri tazminatın tutarı bu miktardan az olduğu takdirde, aradaki fark Bakanlık tarafından karşılanır.

(3) Savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın ve bulaşıcı hastalıklar ile can güvenliğini tehdit eden diğer olağanüstü haller ve görev riskleri sonucunda meydana gelen yaralanmalar veya hastalanmalar ile görevleriyle bağlantılı olarak geçirdikleri kazalar neticesinde, yurtdışında sürekli görevli bulundukları ülkeden Türkiye'ye tedavi amacıyla dönmek zorunda kalan veya başka bir ülkeye geçmesi istenen memurlara Bakan onayı ile tazminat ödenir. Tazminatın miktarı, daimi sakatlık ve ölümle sonuçlanmayan durumlarda, altı aylık yurtdışı maaşından fazla olamaz. Söz konusu maaş tutarının hesaplanmasında, yurtdışı aylıklara esas birinci ülke grubunda çalışan memurların tabi oldukları emsal katsayıları kullanılır.

(4) Siyasi gerekçelerle veya savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalıklar ve can güvenliğini tehdit eden diğer olağanüstü haller nedeniyle görev yaptıkları ülkeden başka bir ülkeye geçmeleri ya da Türkiye'ye dönmeleri Bakanlıkça istenen veya bu gerekçeler nedeniyle, görev yaptıkları ülkeye dönmelerine Bakanlıkça izin verilmeyen memurlara üç aya kadar yurtdışı maaşı ödenebilir. Siyasi gerekçelerle geçici olarak merkeze çağırılan misyon şefleri için bu süre altı aya kadar uzatılabilir.

(5) İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında yapılan ödemeler gelir vergisine tabi değildir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Yabancı dillerin geliştirilmesi ve uzmanlaşmanın teşviki

MADDE 19- (1) Bakanlık, dış politikanın yürütülmesinde gerekli ve faydalı gördüğü uzmanlık konularının ve yabancı dillerin Bakanlık personelince öğrenilmesi ve bu alanlardaki mevcut birikim ve yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla gerekli gördüğü tedbirleri alır ve bu personele uygulanacak teşvikleri belirler.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışı teşkilatında resmi tatiller, yetki devri, siciller, güvenlik ve sağlık raporları, Bakanlık iznine tabi hususlar, yurtdışı temsilcilikler bünyesindeki binalar, Devlet konuk evleri

MADDE 20- (1) Yurtdışı teşkilatı, Cumhuriyet Bayramı ve dini bayramların birinci günü ile Bakanlıkça belirlenen istisnalar dışında, mahalli tatil günlerinde tatil edilir.

(2) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, yetkisini devreden amirin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(3) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının sicillerinin verilmesinde, mesleğin özelliklerine göre, genel hükümlere ilave düzenlemeler yönetmelikle yapılabilir.

(4) Bakanlık, kendi yapacağı yarışma sınavları ile alacağı memurlar başta olmak üzere, yurtiçi ve yurtdışı teşkilatında istihdam edeceği personel ve eşleri için güvenlik soruşturması yaptırabilir. Güvenlikle bağlantılı gerekçelerle, Bakanlık memurları evlenmeden önce Bakanlığın iznini almakla yükümlüdür. İzin almadan evlenen memurlar istifa etmiş sayılır.

(5) Meslek memurları ve konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlığa alınabilmeleri için tam teşekküllü bir Devlet hastanesinden verilen, her türlü iklim şartında görev yapabileceklerine dair rapor ibraz etmeleri gereklidir. Hukuk müşavirleri ile danışmanlardan da Bakanlığa alınmaları sırasında bu raporu ibraz etmeleri istenebilir.

(6) Yurtdışına atanmış bulunan Bakanlık memurları ile Bakanlık kadroları kullanılarak yurtdışına atanan diğer memurların bakmakla mükellef oldukları aile fertlerinin yurtdışında gelir getirici işlerde çalışmaları, ikili istihdam anlaşma hükümleri saklı kalmak üzere, diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin yazılı iznine bağlıdır. Diplomatik misyon veya konsolosluk şefi bu izni, ancak çalışılacak işin Devletin itibarını zedelemeyeceğine ve ilgili memurun temsil görevini aksatmayacağına kanaat getirmesi halinde verebilir.

(7) Bakanlık, yurtdışı temsilcilikleri bünyesindeki kançılarya binaları, misyon veya konsolosluk şefi konutları ve lojmanların bakım ve onarımı ile bunların güvenliklerini ilgilendiren hususlarda bütçe imkanları çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

(8) Devlet konuk evi olarak kullanılacak binaların kullanılması ve döner sermaye işletmeleri şeklinde işletilmesi görev, yetki ve sorumluluğu Bakanlığa aittir. Döner sermaye işletmeleri için kendi kaynaklarından karşılanmak üzere 500.000 Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir. Bu miktar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca beş katına kadar artırılabilir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaşıncaya kadar, elde edilen dönem sonu karları ödenmiş sermayeye eklenir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra elde edilen karlar, hesap dönemini izleyen Nisan ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılır. Döner sermaye işletmelerinin yönetimi, faaliyet

alanları, işleyişi, sermaye kaynakları, idari ve mali işlemleri ile gelirlerine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının da görüşü alındıktan sonra yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir. Bakanlıkça gerekli görüldüğü takdirde, Devlet konuk evinin kullanma ve işletme görev, yetki ve sorumluluğu, ihtisas alanları da gözönünde tutularak kısmen resmi veya özel diğer kuruluşlara devredilebilir.

Yürürlükten kaldırılan ve değiştirilen hükümler

MADDE 21- (1) 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 13/12/1983 tarihli ve 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan "Dışişleri Bakanlığı meslek memurları" ibaresi "Dışişleri Bakanlığı meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları" olarak, "Dışişleri meslek memurluğunda" ibaresi "Dışişleri Bakanlığı meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğunda" olarak değiştirilmiştir.

b) 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Daimi Temsilciliklere," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına," ibaresi eklenmiştir.

c) 152 nci maddesinin "II-Tazminatlar" kısmının "A-Özel Hizmet Tazminatı" bölümünün (1) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Dışişleri Bakanlığı meslek memurları için (aday meslek memurları dahil) % 140'ına, konsolosluk ve ihtisas memurları için (aday konsolosluk ve ihtisas memurları dahil) % 130'una,"

ç) Eki (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "1- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (d) bendine "Genel Müdürler," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı," ibaresi ile (h) bendine "Devlet Bütçe Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Konsolosluk ve İhtisas Memurları," ibaresi eklenmiştir.

(4) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 222- Dışişleri Bakanlığı meslek mensubu, ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş olan kadro unvanlarına atanmak suretiyle görev yapmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen terör eylemleri nedeniyle malul veya şehit olanlar için bağlanan aylık ve vazife malullüğü aylıklarında unvan tavanları;

a) Başkonsolos, elçi-müsteşar, büyükelçilik birinci müsteşarı kadro unvanında görev yaptığı halde büyükelçi kadro unvanı emsal alınarak,

b) Diğer meslek mensubu kadro unvanlarında görev yaptığı halde başkonsolos kadro unvanı emsal alınarak,

c) Ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş olan kadro unvanlarında görev yaptığı halde uzman kadro unvanı emsal alınarak,

belirlenir.

Bu madde kapsamına giren hak sahiplerinin aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren ek 77 nci madde hükmü dikkate alınarak birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yükseltilir. Ancak bu yükseltmeden dolayı geçmişe yönelik aylık veya aylık farkı ödenmez."

(5) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde veyahut göreve başladıktan sonra vefat halinde aile harcırahı

MADDE 13- Yurtiçinde daimi memuriyetle bir mahale tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli, ailesini birlikte götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstehak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde bulundukları mahalden itibaren, 45 inci madde esaslarına göre harcırah verilir.

Yabancı bir memlekete daimi vazife ile tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel veyahut vazifesine başladıktan sonra vefat eden memur veya hizmetli, ailesini beraberinde götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ödenecek harcırah 46 ncı madde esaslarına göre belirlenir."

(6) Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (i) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış, ekli (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (i) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Geçici Hükümler

Yönetmelikler ve teşkilata ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlık tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanunda Bakanlık teşkilatı için öngörülen yeni düzenlemeler uygulamaya konuluncaya kadar, Bakanlık birimleri mevcudiyetlerini ve görevlerini sürdürürler.

Meslek memurlarına ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla meslek memuru veya aday meslek memuru statüsünde bulunanlardan başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına henüz girmemiş veya bu sınavı geçememiş olanlar, dördüncü fıkradaki düzenleme saklı kalmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi bulundukları hükümler çerçevesinde, başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girmeye devam eder. İlk sınav haklarında başarılı olamayanlar, kalan iki sınav haklarını, müteakip iki yıl içerisinde kullanabilir.

(2) Üç sınav hakkında da başarısız olan meslek memurlarına, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez girme hakkı tanınır. Meslek memuru bu haklarını, en son katıldığı başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanabilir. Kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına katılıp başarılı olan meslek memurları, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavda da başarılı olamayan veya bu sınava katılmayan meslek memurları, mevcut statüleri ile birlikte, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını korur, ancak daha üst unvanlara yükselemez.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aday meslek memuru statüsünü kazananlar, bu Kanunda belirtilen gerekli diğer şartları taşımaları halinde, aşağıda yer alan esaslara göre belirlenecek tarihlerde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına kabul edilir.

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten içinde bulunulan takvim yılı sonuna kadar geçecek süre içerisinde göreve başlayanlar, meslek memurluğundaki dokuzuncu fiili hizmet yılları içinde.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıldan sonraki ilk takvim yılı içerisinde göreve başlayanlar, askerlik hizmeti dahil meslek memurluğundaki sekizinci fiili hizmet yılları içinde.

c) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıldan sonraki ikinci takvim yılı içerisinde göreve başlayanlar, askerlik hizmeti dahil meslek memurluğundaki yedinci fiili hizmet yılları içinde.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Aday meslek memuru olarak bir yılını tamamlamış bulunanlar asli memurluğa atanarak üçüncü katip, bir yılını tamamlamamış olanlar ise adaylıkta geçirdikleri ilk yılın sonunda asli memurluğa atanarak üçüncü katip,

b) Ataşe unvanını taşıyanlar üçüncü katip,

c) Üçüncü katip unvanını taşıyanlar ikinci katip,

unvanını alır ve askerlik hizmeti dahil meslek memurluğunda geçirdikleri en erken dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girer.

(5) Üçüncü fıkra çerçevesinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girecek meslek memurlarından, aynı fıkranın (a) bendine tabi olacakların üç yıla kadar, (b) bendine tabi olacakların iki yıla kadar, (c) bendine tabi olacakların ise bir yıla kadar ikinci katip veya muavin konsolos unvanıyla fazladan geçirdikleri süreler, ilgili memurların müteakip derece ilerlemesi için gerekli olan süreden sayılır.

Hukuk müşavirlerine ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bakanlıkta hukuk müşaviri unvanıyla görev yapan memurlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüzyirmi gün içerisinde meslek memuru statüsüne geçiş yapmak istediklerini yazılı olarak beyan etmeleri halinde, bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde meslek memurluğu statüsüne geçirilir ve uygun unvanları alır. Meslek memurluğuna geçiş yapmayan hukuk müşavirleri mevcut unvanlarını ve özlük haklarını muhafaza eder.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, memuriyette askerlik hizmeti dahil en fazla sekizinci fiili hizmet yılı içinde bulunanların alacakları unvanlar aşağıda yer alan esaslara göre belirlenir ve geçici 2 nci maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde unvan düzenlemeleri yapılır.

a) Aday hukuk müşaviri olarak görev yapanlar aday meslek memuru,

b) Memuriyette üçüncü fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri ataşe,

c) Memuriyette dördüncü, beşinci ve altıncı fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri üçüncü katip veya muavin konsolos,

ç) Memuriyette yedinci ve sekizinci fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri ikinci katip veya muavin konsolos,

unvanını alır.

(3) İkinci fıkra çerçevesinde unvan alanların başkatip veya konsolos unvanına yükselebilmeleri için dışişleri hukuk müşaviri unvanını kazandıkları tarihten itibaren hesaplanmak üzere, askerlik hizmeti dahil Bakanlıktaki en erken dokuzuncu fiili hizmet yılında girebilecekleri başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavında başarılı olmaları şarttır. İlk sınav haklarında başarılı olamayanlara, müteakip üç sınavda kullanılmak üzere, iki sınav hakkı daha tanınır. Son sınav haklarında da başarılı olamayanlar, mevcut statülerini ve unvanlarını muhafaza ederler ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler. Bunlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Bu sınav hakları, en son girilen başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanabilir. Bu sınavda başarılı olanlar, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavda da başarılı olamayan veya bu sınava katılmayanlar, mevcut statüleri ile birlikte, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını korurlar, ancak daha üst unvanlara yükselemezler.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanların meslek memurluğu statüsüne geçebilmeleri için Bakanlıkça düzenlenecek özel bir yeterlik sınavına girerek başarılı olmaları şarttır. Sınavda başarılı olanların alacakları unvanlar Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Sınavda başarılı olanlar, 12 nci maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde büyükelçi olarak da atanabilir. Sınavda başarılı olamayanlara en az altışar ay arayla iki sınav hakkı daha tanınır. Bu haklarında da başarılı olamayanlar, merkez ve yurtdışı teşkilatında hukuk müşaviri unvanlarını muhafaza ederler. Bunlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Bu sınav hakları, en son girilen özel yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanılabilir. Bu sınava katılıp başarılı olanlar, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olurlar. Bu haklarında da başarılı olamayanlar, merkez ve yurtdışı teşkilatında mevcut unvanlarını korurlar.

(5) Bu madde çerçevesinde meslek memuru veya konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçen hukuk müşavirlerinin kadroları herhangi bir işleme gerek kalmaksızın toplam kadro sayısı yirmiye düşünceye kadar iptal edilmiş sayılır.

Danışmanlar, idari memurlar, bölge uzmanları, yabancı dil uzmanları ve haberleşme teknik personeline ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Bakanlıkta danışman, idari memur (bunlardan uzman ve idari ataşe unvanı taşıyanlar dahil), bölge uzmanı ve yabancı dil uzmanı ile haberleşme teknik personeli olarak görev yapan mühendis, tekniker ve haberleşme teknisyenlerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüzyirmi gün içerisinde konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsüne geçmek istediklerini yazılı olarak beyan edenler aşağıda yer alan esaslar çerçevesinde konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçirilir. Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçmek istemeyenler, mevcut statülerini ve özlük haklarını muhafaza ederler.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsüne geçiş nedeniyle boşalacak olan danışman kadroları, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın, toplam kadro sayısı onbeşe düşünceye kadar iptal edilmiş sayılır. Danışman kadroları hariç olmak üzere, birinci fıkrada sayılan kadrolara yeni atama yapılmaz. Atama yapılmayacak kadrolardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte boş olanlar ile herhangi bir nedenle boşalacak olanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(3) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapan memurlar, dördüncü fıkrada yer alan esaslar çerçevesinde, merkez ve yurtdışı teşkilatında ataşe veya daha üst unvanları taşımaya hak kazanırlar.

(4) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapanlardan;

a) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 37 nci maddesi çerçevesinde muavin konsolos veya konsolos olarak görev yapmak üzere, Bakanlıkça düzenlenen eğitim programlarına katılmış ve takiben girdikleri yazılı ve sözlü sınavlarda başarılı olmuş bulunanlar, yeterlik sınavına tabi tutulmaksızın, merkez ve yurtdışı teşkilatında başkatip veya konsolos unvanına terfi etmeye ve kazanılmış hak aylık derecelerine karşılık gelen daha üst unvanlara Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile yükseltilmeye hak kazanırlar.

b) (a) bendinde yer alan eğitim programlarına daha önce katılmamış veya katılmış olmasına rağmen eğitim sonrasındaki sınavda başarısız olanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki statülerinde ve yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, askerlik hizmeti dahil en az dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde bulunanlar veya üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanlar, en az dört yıllık eğitim veren bir fakülteden mezun olmaları kaydıyla, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya hak kazanırlar. Bunların, merkez ve yurtdışı teşkilatında başkatip veya konsolos unvanına terfi edebilmeleri ve kazanılmış hak aylık derecelerine karşılık gelen daha üst unvanlara yükseltilmeleri için Bakanlıkça yapılacak özel bir yeterlik sınavına girmeleri şarttır. Bu sınavda başarılı olanlar Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile bu unvanlardan uygun olanlara yükseltilirler. Yeterlik sınavında başarılı olamayanlara en az altı ay arayla ikinci bir sınav hakkı daha tanınır. İkinci haklarında da başarılı olamayanlar merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya devam ederler, ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler.

c) Dört yıldan az eğitim veren bir yüksek öğrenim kurumundan veya orta öğrenim kurumlarından mezun olanlar merkez teşkilatında ataşe, yurtdışı teşkilatında ise, imza yetkisine sahip olmaksızın, ataşe unvanını taşımaya hak kazanırlar. Bunlar merkez veya yurtdışı teşkilatında daha üst unvanlara yükselemezler. Dört yıllık üniversite diplomasına bilahare sahip olanlara, yurtdışı teşkilatında imza yetkisi ile birlikte, muavin konsolos veya ikinci katip, merkez teşkilatında ikinci katip unvanı verilir. Bunlara, askerlik hizmeti dahil, eski statülerinde ve konsolosluk ve ihtisas memurluğunda geçirdikleri fiili hizmet süresi toplamı dokuz yıldan fazla ise veya fazla olduğunda kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez iştirak etme hakkı tanınır. Bu sınav hakları, sınava katılma hakkının Bakanlıkça kayda geçirildiği tarihten itibaren tertip edilecek ilk üç sınavdan ikisinde kullanılır. İkinci haklarında da başarılı olamayanlar merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya devam ederler, ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler.

ç) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki statülerinde ve yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, askerlik hizmeti dahil sekizinci ve daha az fiili hizmet yılı içinde bulunanlar, fiili hizmet sürelerine karşılık gelen unvanlara atanır. Bunlar, eski statülerinde ve konsolosluk ve ihtisas memurluğunda geçirdikleri askerlik hizmeti dahil toplam dokuzuncu fiili hizmet yılları içinde, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine tabi olarak, kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına girerler.

(5) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapan personelin kendi aralarındaki önde gelim sıralarının belirlenmesine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Sürekli merkez hizmeti gören memurlara ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sürekli merkez hizmeti gören memur statüsüyle görev yapmakta olanlar, bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla merkez memuru statüsüne geçiş yapar.

(2) Bu memurlar, 11 inci maddede belirtilen şartları taşımaları veya taşıyor duruma gelmeleri halinde, aynı maddedeki esaslar çerçevesinde yurtdışı sürekli görevlere atanabilirler.

(3) Bu memurlardan, 11 inci maddede kayıtlı şartları taşımayanlar da askerlik hizmeti dahil Bakanlıkta en az onbeş yıl fiili hizmeti bulunmak, beşinci ve daha üst derecelere yükselmiş olmak, lisans düzeyinde üniversite mezunu olmak, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (E) düzeyinde başarılı olmuş bulunmak ve son altı yıllık sicil notu ortalamaları en az seksenbeş olmak kaydıyla, en fazla iki defaya mahsus olmak üzere ve en çok üçer yıllık sürelerle, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklere sürekli görevle atanabilirler. Bunların 11 inci madde çerçevesinde ikinci kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmeleri için, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (C) düzeyinde başarılı olmaları şartı aranır.

(4) Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (E) düzeyinde başarılı olamamış bulunan memurlar, üçüncü fıkrada belirtilen sicil ve derece ile ilgili şartları taşıyor olmaları kaydıyla, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son grupta yer alan temsilciliklere bir defaya mahsus olmak üzere ve en çok üç yıl süreyle sürekli görevle atanabilirler. Bu fıkra çerçevesinde yurtdışına atanacak merkez memurlarının askerlik hizmeti dahil Bakanlıktaki fiili hizmet sürelerinin, lisans düzeyinde üniversite mezunu olanlar için en az onbeş yıl, lise ve daha alt düzeyde bir eğitim kurumundan mezun olanlar için en az yirmi yıl olması gerekir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralar çerçevesinde bir yılda en fazla on merkez memuru yurtdışı teşkilata sürekli görevle atanabilir. Bu sayıyı, ihtiyaca binaen üç katına kadar artırmaya Bakanlık Komisyonunun teklifi üzerine Bakan yetkilidir.

Diğer geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu Kanunla kadroları iptal edilen personelden kadro unvanları değişmeyenler ihdas edilen aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Personel Dairesi Başkanı, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığına; Dışişleri Eğitim Merkezi Başkanı, Diplomasi Akademisi Başkanlığına; Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanı, Bilişim Teknolojileri Dairesi Başkanlığına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Daimi temsilciliklerde; elçi-müsteşar unvanıyla görev yapan daimi temsilci yardımcıları elçi-daimi temsilci yardımcısı, büyükelçilik birinci müsteşarı unvanıyla görev yapanlar daimi temsilcilik birinci müsteşarı, büyükelçilik müsteşarı unvanıyla görev yapanlar daimi temsilcilik müsteşarı unvanlarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.

(2) Mahalli katip kadrolarının boşalması halinde bu kadrolara tekrar atama yapılmaz. Mahalli katipler, merkez teşkilatına tayin edildiklerinde merkez memuru kadrolarına atanırlar.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Devlet konuk evindeki mevcut sözleşmeli personelin aynı statüleri ile istihdamına devam olunur ve aynı tarih itibarıyla sözleşmeli personele ait boş pozisyonlar ile boşalacak olanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(4) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Bakanlık personeline yapılan ödemeler 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi kapsamında ek ödemeden yararlanmaya başlayıncaya kadar aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmeye devam olunur.

(5) Diğer mevzuatta 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 22- (1) Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren otuz gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
C. Çiçek	*B. Arınç*	*A. Babacan*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
M. Aydın	*H. Yazıcı*	*F. N. Özak*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
M. Z. Çağlayan	*F. Çelik*	*E. Bağış*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
S. A. Kavaf	*C. Yılmaz*	*S. Ergin*
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
M. V. Gönül	*B. Atalay*	*A. Davutoğlu*
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı
M. Şimşek	*N. Çubukçu*	*M. Demir*
Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köyişleri Bakanı
R. Akdağ	*B. Yıldırım*	*M. M. Eker*
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
Ö. Dinçer	*N. Ergün*	*T. Yıldız*

Kültür ve Turizm Bakanı	Çevre ve Orman Bakanı
E. Günay	*V. Eroğlu*

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞININ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Tanımlar, İlkeler, Görev ve Yetkiler

Amaç ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Dışişleri Bakanlığının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakan: Dışişleri Bakanını,

b) Bakanlık: Dışişleri Bakanlığını,

c) Emsal kararnamesi: 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 156 ncı ve 157 nci maddeleri uyarınca yürürlüğe konulan sürekli görevle yurtdışında bulunan memurlara ödenecek aylıklara ilişkin Bakanlar Kurulu kararını,

ifade eder.

İlkeler, görev ve yetkiler

MADDE 2- (1) Bakanlık, bu Kanunda belirtilen görevlerini yerine getirirken aşağıda belirtilen ilkeler çerçevesinde hareket eder:

a) Bölgesinde ve dünyada barışçıl, adil ve kalkınmaya imkan tanıyan bir ortamın kalıcı şekilde tesisi ve güçlendirilmesi.

b) Ulusal hak ve çıkarların savunulması ve korunması.

c) Her türlü toplumsal yaşamın temelini oluşturan insan haklarının ve demokratik değerlerin savunulması ve ileriye götürülmesi, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle yapılan her türlü ayrımcılık ile mücadele edilmesi.

ç) İnsanlığın kültürel mirasının, çevrenin ve yerkürenin doğal yaşam alanlarının korunması.

d) Uluslararası hukukun ve ona olan saygının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi.

(2) Bakanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının tespiti için hazırlık çalışmaları yapmak ve tekliflerde bulunmak, Hükümet tarafından tayin ve tespit edilen hedef ve esaslara göre dış politikayı uygulamak ve koordine etmek.

b) Türkiye Cumhuriyetini ve Hükümetini yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar nezdinde yetkili makam olarak temsil etmek, yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakereleri ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak suretiyle yürütmek, Türkiye Cumhuriyetinin dış ilişkilerini tüm boyutlarıyla ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak suretiyle tesis etmek, yürütmek, yönlendirmek, geliştirmek ve ülkenin çıkarlarını korumak.

c) Devlet organlarının uluslararası temaslarının yürütülmesinde bu organlara yardımcı olmak.

ç) 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca dış politika ile bağlantılı olarak yurtdışında yürütülen faaliyetlerin Hükümetçe saptanan dış politikaya uygunluğunu gözetmek, bu faaliyetleri koordine etmek ve bunlara katılım sağlamak.

d) Hükümeti dış dünyadaki gelişmeler ve değişen şartlar konusunda bilgilendirmek.

e) Türkiye Cumhuriyeti hakkında yurtdışında bilgilendirici faaliyetler yürütmek.

f) Yurtdışında yaşayan vatandaşların hak ve menfaatlerini korumak ve yaşam kalitelerinin yükseltilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, ülke dışındaki vatandaşlara ve Türkiye Cumhuriyeti uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere destek, yardım ve konsolosluk himayesi sağlamak.

g) 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Milletlerarası Andlaşmaların Yapılması, Yürürlüğü ve Yayınlanması ile Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Bakanlar Kuruluna Yetki Verilmesi Hakkında Kanun çerçevesinde, diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilen andlaşmalara ilişkin temas, müzakere, yetki belgesi, imza, onay ve tescil süreçlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yürütmek, bu andlaşmaları veya tescil edilmiş kopyalarını muhafaza etmek ve sicillerini tutmak, andlaşma taslaklarının mevzuata uygunluğunu incelemek ve görüş bildirmek.

ğ) Uluslararası hukukun ve uluslararası hukuk içtihadının gelişimine yönelik süreçleri takip etmek ve bu süreçlere iştirak etmek.

h) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye Cumhuriyetinin tarafı olduğu davalar ile görev alanına giren siyasi nitelikli diğer uluslararası davaları ikame ve takip etmek.

ı) Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahip olarak Bakanlar Kurulu kararı ile belli bir geçici görevle görevlendirilen temsilciler ve temsil heyetlerine Türkiye Cumhuriyetini bağlayan hususlarda Hükümetin talimatlarını iletmek, bu temsilci ve temsil heyetlerinin ihtisasa dair hususlarda ihtiyaç duyacakları talimatları ilgili bakanlıklar ile istişare suretiyle tespit edip onlara iletmek, heyetlerin başkanları diğer bakanlıklardan ise bu heyetlerde temsilci bulundurmak.

i) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yurtdışı teşkilatı kurulması ve dış temsilcilik açılması konusunda görüş bildirmek.

j) Mali, iktisadi ve diğer teknik konularda ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülmesi gereken veya statülerinde, üyelerinin ve ortaklarının belirli bakanlık veya merci vasıtasıyla işlem yapacağı belirtilen uluslararası kuruluşlarla yürütülen dış temas ve müzakerelerin dış politikaya uygun olarak yürütülmesini gözetmek, gerekirse bunlara katılmak.

k) Türkiye Cumhuriyetinin Devlet ve dışişleri protokolünü düzenlemek ve yürütmek.

l) Diplomasi ve konsolosluk ilişkilerinin yürütülmesi ile bağlantılı olarak uluslararası andlaşmalardan kaynaklanan iş ve görevleri yerine getirmek.

m) Uluslararası kuruluşlarla işbirliğini geliştirmek.

n) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Bakanlık Teşkilatı, Kadroları ve Personeli

Bakanlığın genel teşkilat ve kadro yapısı

MADDE 3- (1) Bakanlık, merkez teşkilatı ve yurtdışı teşkilatından oluşur. Bakanlığın merkez ve yurtdışı kadroları bir bütün teşkil eder.

Merkez teşkilatı

MADDE 4- (1) Bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Bakanlık makamı

MADDE 5- (1) Bakanlık makamı Bakan ve Müsteşardan oluşur.

(2) Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir. Bakanlık hizmetlerinin mevzuata ve Hükümetin genel siyasetine uygun olarak yürütülmesini ve Bakanlığın görev alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonun tesisini sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur. Bakan, emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden sorumlu olup, merkez ve yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

(3) Müsteşar, Bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlığın hizmet ve görevlerinin Bakan adına ve Bakanın talimatları yönünde, Bakanlığın amaç, politika ve tabi olduğu mevzuat hükümleri ile stratejik planlara uygun olarak düzenlenmesi ve yürütülmesinden sorumludur. Bu amaçla, Teftiş Kurulu Başkanlığı hariç olmak üzere, merkez ve yurtdışı teşkilatına gereken talimatları verir ve bunların uygulanmasını takip ve temin eder. Müsteşar, bu görev ve hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(4) Ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet birimlerinin ve yurtdışı teşkilatının yönetim ve koordinasyonunda Müsteşara yardımcı olmak üzere, yedi adet müsteşar yardımcısı görevlendirilebilir.

Ana hizmet birimleri

MADDE 6- (1) Bakanlıktaki ana hizmet birimleri yirmibeş adet genel müdürlükten oluşur. Genel müdürlükler, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde, kendi görev alanlarına giren konularda, dış politikanın ve dış ilişkilerin icra edilmesine yönelik stratejilerin ve hareket tarzlarının tespit ve tatbikinden sorumludur. Bakanlık yurtdışı teşkilatının dış politika amaçları doğrultusunda yönlendirilmesi ve talimatlandırılması ile dış ilişkilerin ülke içindeki boyutunun icra ve koordinasyonundan da genel müdürlükler sorumludur. Genel müdürlükler, ikinci fıkrada sayılan görevlerin yanı sıra, Türk dış politikasının yürütülmesi çerçevesinde ülkeler ve bölgeler temelinde ortaya çıkan yeni öncelikler ile uluslararası ilişkiler alanında yaşanan gelişmeler doğrultusunda Bakan tarafından verilen diğer görevleri de yerine getirir.

(2) Ana hizmet birimleri ve görevleri şunlardır:

a) Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü; Türkiye'nin dış politikasını ilgilendiren güncel uluslararası ve bölgesel konulara ilişkin uzun vadeli politikaların belirlenmesine katkıda bulunur ve bu konularda analiz, planlama, eşgüdüm ve kamuoyunu bilgilendirme çalışmaları yapar.

b) Avrupa Genel Müdürlüğü; Avrupa ülkeleri ile ikili düzeydeki siyasi ilişkileri yürütür ve koordine eder.

c) Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; Türkiye'nin Avrupa Birliği ve organları ile ilişkilerinin yürütülmesi çerçevesinde, ilgili diğer kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle gerekli politikaların ve hareket tarzlarının belirlenmesi, uygulanması ve koordinasyonundan sorumludur.

ç) İkili Siyasi İşler Genel Müdürlükleri; Bakanlıkta bulunan sekiz adet İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğünden yedi adedi, coğrafi görev alanlarındaki ülkelerle ikili düzeydeki siyasi ilişkiler ile bölgesel nitelikli siyasi örgütlerle ilişkileri ve işbirliğini planlar, koordine eder ve yürütür. Genel Müdürlüklerin sorumlu oldukları coğrafi görev alanları, Bakan onayı ile belirlenir. İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüklerinden sekizincisi, Yunanistan ile siyasi ve ekonomik ilişkilerin yürütülmesinden, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesinden, Kıbrıs sorununa ilişkin gelişmelerin izlenmesi ile gerekli politika ve hareket tarzlarının belirlenerek icrasından, uluslararası hukuk çerçevesinde denizcilik ve havacılık konuları ile deniz yetki alanlarının sınırlandırılması, hava sahası düzenlemeleri ile kara sınırı konularında gerekli faaliyetlerin icra ve koordinasyonundan sorumludur.

d) Uluslararası Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü; Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) ile ilişkileri yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde Türkiye'nin hak ve çıkarlarının savunulmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle sağlar. Avrupa-Atlantik güvenliği, bu çerçevedeki savunma ilişkileri, silahların kontrolü ve silahsızlanma, NATO altyapı ve lojistik konuları ile sivil olağanüstü hal planlaması konularında faaliyetlerde bulunur ve koordinasyonu sağlar.

e) Çok Taraflı Siyasi İşler Genel Müdürlüğü; Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve diğer uluslararası siyasi örgütler ile ilişkileri yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde Türkiye'nin hak ve çıkarlarının savunulmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle sağlar.

f) Küresel ve İnsani Konular Genel Müdürlüğü; Çevre, insan hakları, göç, iltica, insan ticareti ve insani yardımlar ile küresel boyut taşıyan diğer konularda politika ve hareket tarzlarının belirlenmesine ve tatbikine yönelik faaliyetlerde bulunur, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlar.

g) Çatışmayı Önleme ve Kriz Yönetimi Genel Müdürlüğü; Bölgesel ve küresel boyutlu çatışmalara yol açma riski taşıyan gelişmeleri ve çatışmaya dönüşmüş uyuşmazlıkları takip eder, bunların önlenmesine, yönetimine ve çözümüne yönelik olarak ilgili ülke ve uluslararası örgütlerle işbirliği içerisinde izlenecek politikaları ve tatbik edilecek hareket tarzlarını, ilgili kurum, kuruluş ve Bakanlık birimleriyle eşgüdüm içerisinde belirler.

ğ) Çok Taraflı Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü; Dünya Ticaret Örgütü, Birleşmiş Milletler sistemi içindeki ekonomik ve sosyal kuruluşlar ile diğer uluslararası ve bölgesel nitelikli ekonomi, ticaret, çevre ve benzeri alanlarda faaliyet gösteren kuruluşlar ile ilişkileri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde ülkenin hak ve çıkarlarının savunulmasını sağlar. Dış ilişkiler ile bağlantısı olan enerji ile bölgesel ve sınır aşan sular konularındaki politika ve hareket tarzlarının oluşturulması ve uygulanması çerçevesinde icra edilecek çalışma ve faaliyetlerde, ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle yer alır ve gerekli koordinasyonu sağlar.

h) İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlükleri; Bakanlıkta bulunan iki adet İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlüğünden biri Türkiye'ye komşu ülke veya bölgelerle ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür. Diğeri bu ülkeler dışındaki diğer ülkelerle ikili düzeydeki ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür. Bu Genel Müdürlükler genel ekonomik gelişmeleri takip etmek suretiyle bu çalışma ve faaliyetlerin dış politikayla uyumlu olmasını gözetir.

ı) Uluslararası Hukuk Genel Müdürlüğü; uluslararası hukukun ve uluslararası hukuk içtihadının gelişimine yönelik süreçleri takip eder, bu süreçlere iştirak edilmesini ve katkıda bulunulmasını sağlar.

i) Andlaşmalar Genel Müdürlüğü; diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilecek andlaşmalara ilişkin temas, müzakere, yetki belgesi, imza, onay ve tescil süreçlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yürütür. Andlaşma taslaklarının mevzuata uygunluğunu inceler, görüş bildirir, onay ve yürürlük sürecini takip eder. Taraf olunan andlaşmaları veya tescil edilmiş kopyalarını muhafaza eder ve sicillerini tutar. Taraf olunan andlaşmalar konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu ile Bakanlar Kurulunu düzenli olarak bilgilendirir.

j) Konsolosluk İşleri Genel Müdürlüğü; konsolosluk ilişkilerinin ve buna dair görüşmelerin yürütülmesinden ve koordinasyonundan sorumludur. Konsolosluk hizmetleri, vize ve yurtdışında yaşayan vatandaşlar ile dış ilişkileri ilgilendiren emlak konularındaki çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle yürütür.

k) Araştırma ve Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü; ikili ve çok taraflı güvenlik işbirliğinin tesisi ve yürütülmesinin yanı sıra uluslararası boyutu bulunan veya dış ilişkileri ilgilendiren terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı ve diğer örgütlü suçlar ile ülke aleyhine faaliyetlerle mücadele konularını takip eder, bu görevlerini ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle yerine getirir.

l) Enformasyon Genel Müdürlüğü; Bakanlık sözcülüğü, Bakanlığın yerli ve yabancı medya kuruluşları ve medya mensupları ile ilişkilerinin yürütülmesi, basın toplantılarının ve Bakanlık açıklamalarının yapılması görevlerini yürütür. Dış politika alanında medya aracılığıyla yerli ve yabancı kamuoyu ile iletişimi sağlar, kamu diplomasisi alanındaki faaliyetlerin planlanması ve icra edilmesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hareket eder. 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde Bakanlık içi koordinasyonu sağlar.

m) Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürlüğü; ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle, kültür, eğitim, bilim, spor ve benzeri alanlarında diğer ülke ve uluslararası kuruluşlarla ikili ve çok taraflı ilişkileri ve işbirliğini yürütür. Türkiye'nin yurtdışındaki tanıtımına yönelik proje ve faaliyetlerin yürütülmesini ve koordinasyonunu sağlar.

n) Protokol Genel Müdürlüğü; Devlet ve dışişleri protokolünü düzenler ve uygular. Ülkedeki yabancı misyonların diplomatik işlemlerini, yurtdışındaki Türk misyonları ile ülkedeki yabancı misyonların güvenlikle ilgili iş ve işlemlerini, diplomatik pasaport işlemlerini, misyon şeflerinin atama belgeleri ile yabancı konsolosların buyrultu belgelerinin hazırlanması işlemlerini yürütür.

Danışma ve denetim birimleri

MADDE 7- (1) Danışma ve denetim birimleri ile görevleri şunlardır:

a) Dış Politika Danışma Kurulu Başkanlığı; Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının oluşturulması, yönlendirilmesi ve uygulanması hakkında değerlendirmeler yapar ve görüş bildirir. Kurul Başkanlığı görevi Müsteşar tarafından yürütülür. Kurul, meslek memurları arasından atanan altı üye ile müsteşar yardımcılarından oluşur.

b) Teftiş Kurulu Başkanlığı; Bakanın emri veya onayı üzerine, Bakanlık merkez ve yurtdışı teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemlerini, Bakan adına incelemek, denetlemek ve gerekli görülmesi halinde soruşturmakla görevlidir. Teftiş Kurulu Başkanlığı, merkez ve yurtdışı teşkilatını oluşturan birimlerin işleyişini mevcut görev tanımları ve verimlilik esasları temelinde Bakanın emriyle gözden geçirip tavsiyelerde de bulunabilir. Teftiş Kurulu Başkanlığının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

c) Strateji Geliştirme Başkanlığı; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirir.

ç) Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığı; Türk dış politikası, uluslararası ilişkiler ve bölgesel konular hakkında bilimsel araştırma, inceleme ve analizler yapar ve bağımsız kaynaklarca oluşturulan analizleri Bakanlığın ilgili birimlerinin kullanımına sunar. Başkanlık, bu görevlerini yürütürken, emekli büyükelçiler ile yerli ve yabancı üniversitelerin, kurumların, düşünce ve medya kuruluşlarının temsilcileri ve uzmanlarıyla işbirliği yapabilir, yerli ve yabancı özel kişiler ile tüzelkişilere bedeli mukabilinde araştırma, etüt ve proje çalışmaları yaptırabilir. Müsteşara bağlı olarak faaliyet gösteren Başkanlığın teşekkül tarzı ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

d) Hukuk Müşavirliği; Bakanlık birimlerince hazırlanan veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca gönderilen kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmelik taslakları ile diğer hukuki konular hakkında görüş bildirir, Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri alır, 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlar, Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığı temsil eder ve Bakanın vereceği diğer vazifeleri yerine getirir.

(2) Bakanlık Müşavirleri; Bakanlık açısından özel önem ve öncelik taşıyan konularda, sayıları otuzu geçmemek şartıyla, Bakanlık makamına yardımcı olmak üzere merkez teşkilatında görevlendirilen ve Bakanlık Makamına bağlı olarak hizmet veren memurlardır.

Yardımcı hizmet birimleri

MADDE 8- (1) Yardımcı hizmet birimleri ve görevleri aşağıda gösterilmiştir.

a) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Bakanlığın insan kaynakları politikası ve planlamasıyla ilgili çalışmaları yürütmek, insan kaynaklarının ve personel yönetiminin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmak ve bu kapsamda alınan kararları uygulamak.

2) Kurumsal gelişim faaliyetlerini koordine etmek ve yürütmek.

3) Bakanlık personelinin atama, özlük ve emeklilik işlemlerini planlamak ve yürütmek.

4) Bakanlık personelinin ve ailelerinin yurtdışında sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına ilişkin işlemleri yürütmek.

b) Diplomasi Akademisi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Türkiye Cumhuriyetinin dış ilişkilerinin, Türk dış politikasının ve konsolosluk hizmetlerinin yürütülmesinde görev alan Bakanlık mensuplarının temel ve hazırlayıcı eğitimleri ve stajları ile Bakanlığın ihtiyaçlarına göre tespit edilen diğer hizmet içi eğitim faaliyetlerini planlamak ve icra etmek.

2) Bakanlık mensuplarının yurtiçinde ve yurtdışındaki eğitim programlarına, yabancı dil ve mesleki eğitim amaçlı kurslara, seminerlere ve benzeri etkinliklere katılımları ile diplomasi ve konsolosluk alanında diğer ülkelerle gerçekleştirilen eğitim işbirliği faaliyetlerini, ilgili Bakanlık birimleri ve gerekli görülmesi halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla eşgüdümde bulunmak suretiyle planlamak ve yürütmek.

c) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Merkez ve yurtdışı teşkilatında kullanılmak üzere gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.

2) Merkez ve yurtdışı teşkilatında ihtiyaç duyulan arazinin ve binaların kiralanması ve satın alınması ile bina inşası ve büyük onarımlarıyla ilgili işleri yürütmek.

3) Bina ve yerleşke yönetimi, güvenliği, temizliği, aydınlatması, ısıtması, bakımı, onarımı ile taşıma hizmetlerini yürütmek.

4) Yurtiçindeki ve yurtdışındaki lojmanlar ile sosyal tesislerin kurulması, yönetimi ve bakımı ile ilgili hizmetleri yürütmek.

5) Bakanlıkta sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

ç) Bilişim Teknolojileri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Merkez ile yurtdışı teşkilatı arasındaki haberleşmeyi yürütmek, gelen ve giden haberleşme evrakının kayıt, tasnif ve dağıtımını sağlamak, bilişim ve haberleşme ihtiyaçları ile bağlantılı yazılımları temin etmek, oluşturmak ve geliştirmek.

2) Merkez ve yurtdışı teşkilatında mevcut bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmetiçi eğitim almalarını sağlamak.

3) Merkez ile yurtdışı teşkilatı arasında mevcut haberleşme sistemi üzerinden yapılması uygun görülmeyen yazışmaları periyodik kuryeler göndermek suretiyle ulaştırmak, diplomatik çanta ve kargoların sevkiyatını sağlamak ve bunlara dair yazışmaları yürütmek.

d) Diplomatik Arşiv Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Bakanlık arşivini muhafaza etmek, arşiv sistemini yönetmek ve geliştirmek.

2) Gizli içerikli belgelerin belli süreler sonunda araştırmacıların istifadesine açılmasına yönelik olarak gizlilik kaldırma komisyonları oluşturmak ve bunların faaliyetlerini düzenlemek.

3) Diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilen andlaşmaların tasnifini ve muhafazasını gerçekleştirmek.

e) Tercüme Dairesi Başkanlığı; yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar ile akdedilen andlaşmalar başta olmak üzere, dış politikanın yürütülmesi çerçevesinde Bakanlıkça ihtiyaç duyulan belge ve metinlerin tercüme edilmesini veya yapılmış olan tercümelerin gözden geçirilmesini sağlamakla görevlidir.

f) Özel Kalem Müdürlüğü; Bakanın resmi ve özel temaslarını planlamak, yazışmalarını yürütmek, protokol, tören, ziyaret, karşılama, uğurlama ve ağırlama ile ilgili hizmetleri düzenlemek, yerine getirmek ve Bakanın vereceği diğer işleri yapmakla görevlidir.

(2) Bakan ve Müsteşar ile Bakanlık birimleri arasında koordinasyon ve karşılıklı bilgi akışının süratle sağlanmasından sorumlu olmak üzere Bakan ve Müsteşar için birer özel müşavir görevlendirilir.

(3) Bakanlık Komisyonu; büyükelçiler ve daimi temsilciler dışında kalan Bakanlık personelinin terfi, tayin ve diğer özlük işlerini görüşmek ve Bakan onayına sunulmak üzere gerekli teklifleri hazırlamakla görevlidir. Bakanlık Komisyonu, Müsteşarın başkanlığında müsteşar yardımcılarından oluşur. İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlık Komisyonunun raportörlüğünü yapar. Komisyon Başkanı, gerekli gördüğü hallerde, belirleyeceği diğer Bakanlık mensuplarını da Komisyon toplantılarına davet edebilir. Komisyon, Müsteşar ve en az dört müsteşar yardımcısının katılımıyla toplanabilir.

(4) Birinci fıkranın (a), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde sayılan yardımcı birimler, müstakil daire başkanlıklarıdır.

(5) Diplomasi Akademisi Başkanlığının çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir. Diplomasi Akademisi Başkanlığında ücret karşılığı ders vermek üzere görevlendirilen Bakanlık personeli ve diğer kişilere, haftada yirmi, bir takvim yılında üçyüzaltmış saati aşmamak ve 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen azami ek ders ücretlerini geçmemek üzere, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlık tarafından belirlenen miktar, esas ve usuller çerçevesinde ders ücreti ödenir.

(6) Bakanlık, yurtiçinde, dış ilişkilerin yürütülmesi açısından önem ve gereklilik taşıyan yerlerde Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile toplam sayıları beşi geçmemek üzere irtibat bürosu açabilir. İrtibat bürolarının çalışma esasları, Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışı teşkilatı

MADDE 9- (1) Bakanlık, 13/12/1983 tarihli ve 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilatı kurabilir.

(2) Bakanlığın yurtdışı teşkilatı, büyükelçilikler, daimi temsilcilikler, başkonsolosluklar, büyükelçilik konsolosluk şubeleri ile fahri başkonsolosluk ve fahri konsolosluklardan oluşur. Bakanlık, ihtiyaç duyması halinde, elçilik, konsolosluk, irtibat ofisi, büyükelçilik bürosu, başkonsolosluk bürosu, muavin konsolosluk ve konsolosluk ajanlığı ile diplomatik temsil ve konsolosluk hizmeti amaçlı benzer temsilciliklerin kurulması için Bakanlar Kuruluna teklifte bulunabilir.

(3) Büyükelçiliklerin görevleri şunlardır:

a) Kuruldukları ve akredite edildikleri devlet nezdinde Türkiye Cumhuriyetini temsil etmek, Türkiye Cumhuriyetinin, vatandaşlarının ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilerin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Kuruldukları ve akredite edildikleri devletlerin hükümetleri ve ilgili kuruluşları ile gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

c) Türkiye Cumhuriyeti ile nezdinde bulundukları ve akredite edildikleri devlet arasında dostluk ilişkileri kurulması ve siyasi, askeri, ekonomik, kültürel, bilimsel ve diğer alanlardaki ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesi için çalışmak.

ç) Nezdinde bulundukları ve akredite edildikleri ülkelerdeki gelişmeleri takip etmek, görevleriyle ilgili bilgi ve değerlendirmeleri merkez ve yurtdışı teşkilatındaki ilgili birimlere iletmek.

(4) Daimi temsilciliklerin görevleri şunlardır:

a) Bulundukları uluslararası kuruluş nezdinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsil etmek, Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak ve geliştirmek.

b) Nezdinde bulundukları uluslararası kuruluşla veya bu kuruluşta icra edilen toplantılar çerçevesinde ilgili muhataplarla gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

c) Nezdinde bulundukları uluslararası kuruluşa ve bu kuruluşun faaliyetlerine ilişkin gelişmeleri takip etmek, bilgi ve değerlendirmeleri merkez ve yurtdışı teşkilatındaki ilgili birimlere iletmek.

ç) Nezdinde bulundukları uluslararası kuruluş ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ilişkileri ve işbirliğini geliştirmek için faaliyette bulunmak.

(5) Başkonsolosluk niteliğindeki konsolosluk temsilciliklerinin görevleri şunlardır:

a) Görev çevreleri dahilinde, Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak ve geliştirmek, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk işlemlerini yürütmek ve konsolosluk himayesi sağlamak.

b) Yabancılara yönelik vize işlemlerini yürütmek ve vize ita etmek.

c) 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde sayılan diğer görevleri ifa etmek.

(6) Büyükelçilikler bünyesindeki konsolosluk şubelerinin görevleri şunlardır:

a) Büyükelçiliğin bulunduğu ve akredite edildiği ülke genelinde ya da bu ülkedeki belli bir görev çevresi dahilinde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk işlemlerini yürütmek ve konsolosluk himayesi sağlamak.

b) Yabancılara yönelik vize işlemlerini yürütmek ve vize ita etmek.

c) 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde sayılan diğer görevleri ifa etmek.

ç) Büyükelçilik tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(7) Büyükelçiliklere bağlı olarak kurulan fahri başkonsolosluk ve fahri konsoloslukların görevleri şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak, geliştirmek ve tanıtımına katkıda bulunmak.

b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk himayesi sağlamak.

c) Özel olarak yetkilendirildiği takdirde, konsolosluk işlemleri yapmak.

ç) Büyükelçilik tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Bakanlık personeli

MADDE 10- (1) Meslek memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Meslek memurları, Bakanlığın görevleri çerçevesinde, Türk dış politikasının oluşturulması ve icrasında görev, yetki ve sorumluluk üstlenen ve temsil görevi icra eden memurlardır. Meslek memurları, yabancı devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen ikili ve çok taraflı ilişkilerin siyasi, ekonomik ve kültürel boyutları ile uluslararası hukuk konuları ağırlıklı olmak üzere, uluslararası ilişkiler alanındaki gelişmeleri takip ve analiz eder, dış politikanın oluşturulmasına yönelik gerekli girdileri sağlar, stratejileri ve hareket tarzlarını oluşturarak Hükümet tarafından tespit olunan dış politika çerçevesinde uygular. Meslek memurları, yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atandıklarında, konsolosluk işlemlerinde imzaya yetkilidir.

b) Meslek memuru olabilmek için, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartlar ile Bakanlıkça açılan yarışma sınavına ilişkin yönetmelikle belirlenen diğer şartlar saklı kalmak üzere, yurtiçindeki üniversitelerin veya diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olmak kaydıyla yabancı üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerinin uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım, psikoloji, iktisat, işletme, maliye ve finans bölümleri ile ağırlıklı olarak bu alanlara yönelik eğitim programlarına sahip bölümlerinden veya hukuk fakültelerinden mezun olmak ya da üniversitelerin sosyal bilimler alanında en az dört yıllık lisans eğitimi yapmış olup, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk ve iktisat alanlarında lisansüstü eğitim yapmış olmak gerekir. Meslek memurluğu sınavının açıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla, lisans diplomasına sahip bulunanlar için otuz yaşını, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz iki yaşını doldurmamış olmak şarttır. Meslek memurluğunda adaylık süresi bir yıldır.

c) Meslek memurlarının merkez ve yurtdışı teşkilatında taşıyacakları unvanlar ve bunların hangi derecelere tekabül ettiği ekli (1) sayılı listede gösterilmiştir.

ç) Meslek memurları, askerlik hizmeti dahil olmak üzere, mevcut statülerinde geçirdikleri en erken altıncı fiili hizmet yılı içinde ve ikinci katip veya muavin konsolos unvanında geçirdikleri üçüncü yıl içerisinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girer. Bu sınavda iki kez başarılı olamayanlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Meslek memurları, kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına, en erken, mevcut statülerindeki dokuzuncu fiili hizmet yılı içerisinde girebilir. Bu sınava katılıp başarılı olan meslek memurları, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavlarda başarılı olamayan meslek memurları ise mevcut statülerini ve unvanlarını korur ancak daha üst unvanlara yükseltilmez. Her iki kategorideki yeterlik sınavlarında kullanılacak ikinci sınav hakkı, başarısız olunan ilk sınavı takiben düzenlenen üç sınavdan birinde kullanılır.

d) Meslek memurlarına üçüncü, ikinci ve birinci derece kadro unvanlarının verilmesinde, sicil ve disiplinle ilgili hususlar da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlık Komisyonunun memurun başarı düzeyine, mesleki gelişimine ve görev motivasyonuna ilişkin olarak yapacağı değerlendirme esas alınır.

e) Askerlik hizmeti dahil olmak üzere meslek memurluğunda geçirdikleri toplam otuz yıllık fiili hizmet süresi içerisinde, merkez teşkilatında elçi unvanı taşımamış olan meslek memurları ile yurtdışı teşkilatında büyükelçi, daimi temsilci, elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından herhangi birini taşımamış olan meslek memurları bu bentte sayılan unvanlara yükseltilme hakkını kaybeder. Birinci, ikinci veya üçüncü derecedeyken en az iki sene kesintisiz ve başarılı olarak maslahatgüzarlık yapmış olan meslek memurları bu hükümden muaftır.

f) Meslek memurlarının mesleğe alınmaları ile görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(2) Konsolosluk ve ihtisas memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Konsolosluk ve ihtisas memurları, Bakanlığın görevleri çerçevesinde, konsolosluk, protokol, ekonomik ve kültürel işler, kançılarya idaresi, kamu diplomasisi, ulusal mevzuatla bağlantılı hukuki işler, personel işleri, idari ve mali işler, elektronik konsolosluk ve bilişim hizmetleri ile özel uzmanlık bilgisi gerektiren diğer alanlarda görev, yetki ve sorumluluk üstlenen ve temsil görevi icra eden memurlardır. Konsolosluk ve ihtisas memurları, yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atandıklarında, konsolosluk işlemlerinde imzaya yetkilidir.

b) Konsolosluk ve ihtisas memuru olabilmek için, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartları taşımanın yanı sıra usul ve esasları yönetmelikle düzenlenen Bakanlıkça açılan yarışma sınavında başarılı olmak gerekir. Konsolosluk ve ihtisas memurluğu sınavının açıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla, lisans diplomasına sahip bulunanlar için otuz yaşını, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuziki yaşını doldurmamış olmak gerekir. Bakanlık, işlev alanlarındaki uzmanlaşma ihtiyacını dikkate alarak sadece belirli fakültelerin veya bölümlerin mezunlarının başvurabileceği konsolosluk ve ihtisas memurluğu adaylık sınavları açabilir. Gerek görülmesi halinde, sınava iştirak için mesleki ön tecrübe şartı da aranabilir. Belirli fakültelerin veya bölümlerin mezunlarının başvurabileceği veya mesleki ön tecrübe şartı aranan sınavlar sonucunda Bakanlığa alınan memurların, merkez ve yurtdışı teşkilatında uzmanlık dalları ile bağlantılı olarak görevlendirilmeleri esastır. Konsolosluk ve ihtisas memurluğunda adaylık süresi bir yıldır.

c) Konsolosluk ve ihtisas memurlarının merkez ve yurtdışı teşkilatında taşıyacakları unvanlar ve bunların hangi derecelere tekabül ettiği ekli (2) sayılı listede gösterilmiştir.

ç) Konsolosluk ve ihtisas memurları, askerlik hizmeti dahil olmak üzere, mevcut statülerinde geçirdikleri en erken dokuzuncu fiili hizmet yılı içerisinde kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına girer. Bu sınavda iki kez başarılı olamayanlar başkatip veya konsolos unvanı alma haklarını kaybeder ve daha üst unvanlara yükseltilmez. İkinci sınav hakkı, başarısız olunan ilk sınavı takiben düzenlenen üç sınavdan birinde kullanılır.

d) Konsolosluk ve ihtisas memurlarına ikinci ve birinci derece kadro unvanlarının verilmesinde, sicil ve disiplinle ilgili hususlar da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlık Komisyonunun memurun başarı düzeyine, mesleki gelişimine ve görev motivasyonuna ilişkin olarak yapacağı değerlendirme esas alınır.

e) Konsolosluk ve ihtisas memurlarının mesleğe alınmaları ile görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(3) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları arasındaki öndegelim sırası, taşınan unvanlar da dikkate alınmak suretiyle yönetmelikle düzenlenir.

(4) Hukuk müşavirleri, 657 sayılı Kanunun 59 uncu ve 60 ıncı maddesi kapsamında istihdam edilen memurlardır.

(5) Danışmanlar, Bakanlığın özel uzmanlık bilgileriyle bağlantılı istisnai ihtiyaçları temelinde istihdam edilen memurlardır. Danışman olabilmek için, Bakanlığın belirleyeceği yabancı dile çok iyi derecede hakimiyetin yanı sıra, Bakanlığın ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanlarında en az beş yıllık mesleki tecrübeye veya bu alanlarda doktora ya da daha üst akademik unvanlara sahip bulunulması gerekir. Danışman alımında uygulanacak usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

(6) Uzman müşavirler, kuruluş kanunlarında yurtdışı teşkilatı kurma yetkisi verilmemiş kamu kurum ve kuruluşlarının ihtisas alanına giren konularda yurtdışı teşkilatında memur istihdamına Bakanlıkça gerek duyulduğu takdirde, bu kurum ve kuruluşlarca belirlenen ve Bakanlığa bu amaçla tahsis edilen kadrolara 12 nci maddenin onikinci fıkrasındaki esaslar çerçevesinde geçici olarak atanan memurlardır. Uzman müşavirler, bağlı bulundukları diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin verdiği görevleri yerine getirir ve onların bilgisi dahilinde olmaksızın kurumları ile doğrudan yazışma yapamaz.

(7) Mali hizmetler uzmanları ve mali hizmetler uzman yardımcıları, 5018 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi kapsamında, Bakanlığın mali hizmetler biriminde istihdam edilen memurlardır.

(8) Dışişleri merkez memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Merkez memurları, 11 inci maddede yurtdışı görevlere ilişkin olarak yer verilen hüküm saklı kalmak üzere, merkez teşkilatında sürekli görev yapan ve genel idare hizmetleri, teknik hizmetler ve sağlık hizmetleri sınıflarına mensup olan memurlardır.

b) Mütercim kadrosunda görev yapacak memurların merkezi sınava ilave olarak hizmetin gereklerine uygun olarak seçilebilmesi için usul ve esasları yönetmelikle belirlenen yarışma sınavında da başarılı olmaları gerekir.

c) Sağlık hizmetleri sınıfına mensup merkez memurları, merkez teşkilatındaki görevlerine ilave olarak, yerel mahrumiyet şartları nedeniyle güvenilir sağlık hizmetlerine erişim imkanının kısıtlı olduğu veya ciddi sağlık riskleri bulunan bölge veya ülkelerdeki temsilciliklerde görevli personelin ve beraberlerindeki aile üyelerinin sağlık kontrolünden geçirilmelerinin, koruyucu sağlık hizmetlerinden yararlandırılmalarının ve ağır şekilde rahatsızlananların Türkiye'ye nakline nezaret edilmesinin gerektirdiği durumlarda geçici olarak yurtdışı teşkilatında görevlendirilebilir.

(9) Koruma görevlileri, 657 sayılı Kanunun ek 8 inci ve ek 9 uncu maddelerine göre görevlendirildikleri yurtdışı teşkilatına ait bina ve konutların güvenliğinin sağlanması ile diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin ve onun talimatı çerçevesinde diğer diplomatik misyon veya konsolosluk mensuplarının şahsi korunmalarından sorumludur.

(10) Yardımcı hizmetliler, 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (VIII) numaralı bendi çerçevesinde görev yapan memurlardır.

Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışı teşkilatında görevlendirilmeleri

MADDE 11- (1) Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarından genel idare hizmetleri ve teknik hizmetler sınıfına mensup olanlar, askerlik hizmeti dahil merkez teşkilatındaki kesintisiz ve fiili hizmet süreleri her defasında yedi yıldan az olmamak şartıyla ve sicil ve disiplin ile ilgili hususlar dikkate alınmak üzere, en fazla iki kez yurtdışı sürekli görevlere atanabilir. Bunun için memurun;

a) İlk kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmek için, usul ve esasları yönetmelikle belirlenen yeterlik sınavını geçmesi ve Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında yeterlik sınavının yapıldığı tarih itibarıyla son iki yıl içerisinde en az (C) düzeyinde başarılı olması ve lisans diplomasına sahip bulunması,

b) İkinci kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmek için Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki yıl içerisinde en az (B) düzeyinde başarılı olması ve yüksek lisans diplomasına sahip bulunması,

c) Merkez teşkilatındaki görevleri sırasında ve varsa daha önceki yurtdışı görevinde sergilediği başarıya ilişkin olarak Bakanlık Komisyonu tarafından her bir yurtdışı sürekli görevlendirme öncesinde yapılan değerlendirmenin olumlu olması,

gerekir.

(2) Birinci fıkrada sayılan şartları taşımak, memurun yurtdışı sürekli görevlere atanmasında Bakanlık Komisyonunca her defasında kullanılacak takdir yetkisini ortadan kaldırmaz. Her yıl kaç memurun yurtdışına sürekli görevle atanacağı Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Gerek görülmesi halinde, ikinci kez yurtdışı sürekli göreve atanacakların belirlenmesinde de sınav yöntemine başvurabilir.

(3) Bu madde hükümleri çerçevesinde yapılan birinci yurtdışı sürekli görevlendirmenin süresi üç yıldan, ikinci sürekli görevlendirmenin süresi ise dört yıldan fazla olamaz.

(4) Yurtdışı sürekli göreve atanan mali hizmetler uzmanları ataşe, merkez memurları ise ataşe yardımcısı unvanını taşır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Unvanlar ve Atamalar

Yurtdışı teşkilatında unvanlar ve görev süreleri

MADDE 12- (1) Bakanlık memurlarının merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına, yurtdışı teşkilatındaki bir temsilcilikten diğer bir temsilciliğe ve yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına sürekli görevle atanmalarında, 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunda belirtilen usuller uygulanır. Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları, ekli (1) ve (2) sayılı cetvellerde sayılan unvanları, temsil görevinin diplomatik veya konsüler niteliğine göre, aşağıdaki fıkralarda belirtilen esaslar çerçevesinde taşırlar.

(2) Büyükelçi unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Cumhurbaşkanını ve Hükümeti temsil eder.

b) Büyükelçi, görev yaptığı ülkede büyükelçiliğe bağlı tüm birimlerin amiridir.

c) Büyükelçiliğe hiyerarşik olarak bağlı bulunmamakla birlikte, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışındaki temsilcileri veya birimleri de yürüttükleri faaliyetler bağlamında büyükelçinin gözetimine tabi olup, bu faaliyetler hakkında büyükelçiyi bilgilendirir.

ç) Meslek memurlarının 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırması gözetilmeksizin büyükelçi olarak atanabilmeleri için, merkez teşkilatında elçi veya yurtdışı teşkilatında elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından biriyle, başarılı şekilde en az bir yıl görev yapmış olmaları gerekir. Bu unvanları henüz almamış birinci derece kadrodaki meslek memurları ile ikinci ve üçüncü derece kadrodaki meslek memurları dış temsilcilik gruplandırmasında sondaki iki grupta yer alan temsilciliklere büyükelçi olarak atanabilir.

d) 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi çerçevesinde büyükelçi olarak atananlardan diğer kamu kurum veya kuruluşlarına mensup olanlar, merkeze döndüklerinde, hizmetlerine ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlıkta çalışmaya ve bu görevleri süresince büyükelçi unvanını kullanmaya devam ederler. Bunlardan hizmetlerine ihtiyaç duyulmayanlar, Bakanlık ile ilişikleri kesilerek daha önceden bağlı bulundukları kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadrolarına iade edilir.

(3) Daimi temsilci unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Daimi temsilci, bir uluslararası kuruluşta Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsil etmek üzere atanan memurdur. Meslek memurlarının daimi temsilci olarak atanma şartları, büyükelçi olarak atanma şartları ile aynıdır. Daimi temsilci, aynı zamanda büyükelçi unvanını da taşır. Bunlardan meslek memuru olanlar, merkez görevine döndüklerinde büyükelçi unvanını kullanmaya devam eder.

b) Bakanlığın gerekli görmesi halinde, Birleşmiş Milletler Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğine, büyükelçi-daimi temsilcinin yanı sıra, meslek memuru statüsündeki bir büyükelçi, büyükelçi-daimi temsilci yardımcısı unvanıyla atanabilir.

c) Nezdinde daimi temsilcilik açılmamış bulunan milletlerarası kuruluşlarda meslek memurlarına temsilcilik görevi verilebilir.

(4) Özel temsilci unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Özel temsilci, dış politika gereklilikleri çerçevesinde özel bir görevi ifa etmek üzere görevlendirilen, büyükelçi veya elçi unvanını taşıyan temsilcilerdir. Büyükelçi veya elçi unvanı taşımayanlar da geçici bazı görevler için özel temsilci sıfatıyla görevlendirilebilir.

b) Özel temsilciler Bakanlar Kurulu kararı ile görevlendirilir.

(5) Maslahatgüzar ve geçici maslahatgüzar unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bir ülkedeki siyasi temsil düzeyi büyükelçi veya elçi seviyesinde değilse birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolardaki meslek memurları arasından o ülke nezdinde görev yapmak üzere maslahatgüzar atanabilir.

b) Misyon şefinin geçici olarak yokluğunda, geçici maslahatgüzarlık görevinin temsilcilikteki hangi memur tarafından üstlenileceği yönetmelikle belirlenir.

c) Maslahatgüzar veya geçici maslahatgüzar, görevli oldukları ülkede diplomatik misyon şefinin tüm yetki ve sorumluluklarına sahiptir.

(6) Elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve daimi temsilci yardımcısı unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanları, büyükelçiliklerde ve daimi temsilciliklerde misyon şefinden sonra öndegelim sırasındaki birinci meslek memuru tarafından taşınabilir. Birinci derece kadrolardaki meslek memurları Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı üzerine, ilgili mevzuat hükümlerine göre elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı olarak atanabilir. Büyükelçiliklerde ve daimi temsilciliklerde birinci müsteşar olarak görev yapmakta olan veya bu unvanla atanmış ancak fiilen göreve başlamamış bulunan birinci derece kadrodaki meslek memurlarına da Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanı verilebilir.

b) Elçi unvanı taşımayacak daimi temsilci yardımcıları da birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir.

c) Dış politika gereklerine göre, elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı atanabilecek büyükelçilikler ve daimi temsilcilikler, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Bu unvanlar merkez teşkilatında kullanılmaz. Daha önce bu unvanları almış olanlar, ancak elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı atanması mümkün olan diplomatik temsilciliklerde yeniden görevlendirildikleri ve bu temsilciliklerde söz konusu unvanları taşıyan başka bir meslek memuru bulunmadığı takdirde bu unvanları kullanabilir.

(7) Birinci sınıf başkonsolos ve başkonsolos unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Birinci sınıf başkonsolos veya başkonsolos, başkonsoloslukların en üst amiridir. Meslek memurlarının yanı sıra konsolosluk ve ihtisas memurları da başkonsolos olarak atanabilir. Birinci derece kadrodaki meslek memurları, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı üzerine, ilgili mevzuat hükümlerine göre birinci sınıf başkonsolos olarak atanabilir. Başkonsolos olarak görev yapmakta olan veya bu unvanla atanmış ancak fiilen göreve başlamamış bulunan birinci derece kadrodaki meslek memurlarına da Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile birinci sınıf başkonsolos unvanı verilebilir.

b) Daha önce büyükelçilik yapmış meslek memurları ile merkez teşkilatında elçi veya yurtdışı teşkilatında elçi-müsteşar ya da elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanıyla görev yapmış olan meslek memurları, konsolosluk şefi olarak atandıklarında birinci sınıf başkonsolos unvanını taşır. Büyükelçi unvanını daha önce kazanmış olanlar, büyükelçi unvanlarını da muhafaza eder.

(8) Ekli (1) ve (2) sayılı listeler çerçevesinde, meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarınca diplomatik temsilciliklerde kullanılabilecek diğer unvanlar, birinci müsteşar, müsteşar, başkatip, ikinci katip, üçüncü katip ve ataşe; konsolosluk temsilciliklerinde kullanılabilecek diğer unvanlar ise başkonsolos yardımcısı, konsolos, muavin konsolos ve ataşedir.

(9) Büyükelçi unvanı taşımayan meslek memurları ve büyükelçi unvanını da koruyan birinci sınıf başkonsoloslar ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının, hukuk müşavirlerinin ve danışmanların görev süreleri, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında, yurtdışı teşkilatında en çok beş yıl, merkez teşkilatında en az iki yıldır.

(10) Aday memurlar yurtdışına sürekli görevle atanamaz.

(ll) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına veya yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına, sahip bulundukları kadro dereceleriyle ve bu kadro derecelerine tekabül eden unvanlarla atanır.

(l2) Uzman müşavirlerin görev süresi, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında en çok dört yıldır. Yurtdışı görevleri sona eren uzman müşavirler, Bakanlık ile ilişikleri kesilerek daha önceden bağlı bulundukları kamu kurum veya kuruluşundaki kadrolarına iade edilir. Uzman müşavirler, diplomatik temsilciliklerde müşavir veya müşavir yardımcısı; konsolosluklarda ataşe veya ataşe yardımcısı unvanlarını taşır.

Merkez teşkilatındaki unvanlar ve atamalar

MADDE 13- (l) Merkez teşkilatındaki görevlere yapılan atamalara ilişkin genel esaslar şunlardır:

a) Müsteşar ve müsteşar yardımcıları, büyükelçilik yapmış birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından atanır.

b) Genel müdürler, genel müdür yardımcıları ve müstakil daire başkanları, birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından atanır.

c) Müstakil daire başkanları ve genel müdür yardımcıları ile büyükelçilik yapmamış genel müdürler ve meslek memurları arasından atanan Strateji Geliştirme Başkanı elçi unvanı da taşır.

ç) Bakan Özel Müşaviri ve Müsteşar Özel Müşaviri meslek memurları arasından atanır.

Özel müşavir olarak atanan meslek memurlarına, birinci derece kadroda bulunmaları halinde elçi unvanı da verilebilir.

d) Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı, 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında da atanabilir.

e) Yurtdışı teşkilatında büyükelçi unvanıyla görev yapmış olan meslek memurları, merkez görevine döndüklerinde bu unvanı kullanmaya devam eder.

(2) Bakanlık merkez teşkilatında görev yapan personelden 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini gerekli gördüğü hallerde alt kademelere devredebilir.

(3) Yarışma sınavı ile memur alınan Bakanlık kadrolarına yapılan atamalar, ilan edilen kadro sayısına kadar ve başarı listesindeki sıraya göre yapılır.

Yurtdışı sürekli görevlere ilişkin genel esaslar

MADDE 14- (1) Yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanacak memurların, temsil yeteneği, olumlu sicil ve kanaat, mesleki bilgi ve yeterlik ile yabancı dil bilgisi konularında yurtdışı sürekli görevlere ilişkin mevzuat hükümlerinde yer verilen nitelikleri taşımaları ve son iki yılda olumlu sicil almış olmaları gerekir.

(2) Durumlarının aşağıda sayılanlardan birine uyduğu Bakanlık Komisyonunun teklifi üzerine Bakan onayıyla tespit edilen Bakanlık memurları yurtdışı sürekli görevlere atanamaz.

a) Birinci fıkrada sayılan nitelikleri kaybettiği tespit edilenler.

b) Devletin güvenlik ve itibarını zedeleyici davranışta bulunduğu tespit edilenler.

c) Yurtdışı görevde ülke ve meslek itibarını zedeleyecek şekilde borç bırakanlar.

ç) Görevlerini yerine getirmedeki başarısızlıkları veya dış görevlendirme için gerekli olan temsil yeteneğini kaybettiği tespit edilenler.

d) Haklarında ceza kovuşturması yürütülenler.

(3) Yurtdışında temsil, hizmet ya da görev gereklerini yerine getirmeyen veya Devletin güvenlik ve itibarını zedeleyici davranışta bulunduğu tespit edilen veya sicil bakımından başarısız olan veya haklarında ceza kovuşturması başlatılan memurların merkeze alınması hakkında, 12 nci maddenin dokuzuncu fıkrasındaki sürelerle bağlı kalınmaksızın, 2451 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(4) Haklarında ceza soruşturması başlatılan memurların yurtdışı sürekli görevlere atanmaları veya atanmış bulunanların görevlerine başlamaları, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile soruşturmanın sonuçlanmasına kadar askıya alınabilir.

(5) Bakanlığın yurtdışı teşkilatını oluşturan temsilcilikler, diğer unsurların yanı sıra, bulundukları ülke veya şehirlerdeki asayiş, güvenlik, sağlık, eğitim, iskan, sosyal yaşam, temel ihtiyaçlara erişim, iklim ve buna benzer yaşam koşullarının zorluğu dikkate alınarak derecelendirilmek suretiyle altı kategoriye kadar gruplandırılabilir.

(6) Bakanlık personelinin merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına, yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına ve bir temsilcilikten diğer bir temsilciliğe sürekli görevle atanmaları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Aylıklara ilişkin düzenlemeler

MADDE 15- (1) Ek gösterge ve makam tazminatlarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Büyükelçilere, valiler için belirlenen ek gösterge ve makam tazminatı göstergeleri uygulanır.

b) Kazanılmış hak olarak birinci derece üzerinden aylık almış;

1) Birinci sınıf başkonsoloslar ile elçi unvanı taşıyan diğer meslek memurlarına merkez teşkilatında, birinci sınıf mülki idare amirleri için,

2) Başkonsoloslar, müsteşarlar ve daimi temsilci yardımcılarına merkez teşkilatında, kazanılmış hak aylıkları birinci derecede olan kaymakamlar için,

belirlenen göstergeler üzerinden makam tazminatı ödenir.

c) Birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alan;

1) Birinci sınıf başkonsoloslar ile elçi unvanı taşıyan diğer meslek memurlarına, birinci sınıf mülki idare amirlerinden birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alanlar için,

2) Başkonsoloslar, müsteşarlar ve daimi temsilci yardımcılarına, birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alan kaymakamlar için,

belirlenen ek gösterge uygulanır.

(2) Emsal kararnamesiyle belirlenen katsayılar, büyükelçiler ve daimi temsilcilere %15, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve başkonsoloslara %5 oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bakanlar Kurulu, bu oranları bir katına kadar artırmaya ve bu oranları aşmamak üzere yurtdışı aylıklara esas ülke gruplarının bir bölümünü veya bazı ülkeleri kapsayacak şekilde farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

(3) Meslek memurlarına, aday memuriyete atanmalarıyla birlikte başlamak üzere, sınava girdikleri birinci dilden Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında (A) seviyesinde başarılı olanlar için tespit edilmiş bulunan yabancı dil tazminatı Bakanlık kadrolarında bulundukları sürece ödenir.

Yurtdışı teşkilatındaki görevlere ilişkin mali haklar

MADDE 16- (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara 657 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar dahilinde, aile yardımı ödeneğine hak kazanan eş için %5 ve her bir çocuk için %2,5 oranında aile yardımı ödeneği verilir. Bu ödeneğin hesaplanmasında, yurtdışı aylıklara ilişkin emsal kararnamesi çerçevesinde, görev yapılan ülke için birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı aylığı esas alınır. Bakanlar Kurulu bu oranları birer katına kadar artırabilir.

(2) Eğitim yardımına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara, aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarından yurtdışında eğitim-öğretim görenleri için, belgelendirilmesi şartıyla eğitim yardımı verilebilir. Temsilciliğin bulunduğu şehirde Türkçe, İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinde faaliyet gösteren ilk, orta ve lise düzeyinde ücretsiz bir eğitim kurumuna devam etme imkanı bulunması halinde eğitim yardımı verilmez.

b) Eğitim yardımı, ilk, orta ve lise öğrenimine devam eden her bir çocuk için, eğitim-öğretim yılı masrafının %50'si, yirmiüç yaşından büyük olmamak üzere lisans düzeyinde üniversite öğrenimine devam eden her bir çocuk için ise eğitim-öğretim yılı masrafının %25'i oranında hesaplanır ve aylık bazda ödenir. Bakanlar Kurulunca bu oranlar yarısına kadar artırılabilir. Servis, kurs ve yemek ücretleri ile benzeri ödemeler eğitim-öğretim yılı masrafı kapsamında kabul edilmez.

c) Aylık bazda ödenecek eğitim yardımı, emsal kararnamesi çerçevesinde, çocuğun öğrenim gördüğü ülke için birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı aylığının ilkokul, ortaokul ve lise öğrenimi görenler için % 10'unu, üniversite öğrenimi görenler için %5'ini aşamaz. Bu oranlar Bakanlar Kurulunca birer katına kadar artırılabilir.

(3) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlardan 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında, sondaki üç grupta yer alan temsilciliklerde görevli bulunanlar ile beraberlerindeki eş ve aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarının iki yılda bir defa olmak üzere Türkiye'ye gidiş-dönüş ulaşım masrafları bütçeden karşılanabilir. Sondaki üç grupta yer almayan temsilciliklerden hangilerinde görevli olanların bu imkandan faydalanabileceğine Bakanlar Kurulunca karar verilir. Ulaşım masrafı karşılananlar Türkiye'de en az onbeş gün kalmak zorundadır. Merkez teşkilatına dönüş yapılacağı yıl bu imkandan faydalanılmaz. Öngörülen dönüş yılından önce zorunlu sebeplerle merkez teşkilatına dönen veya alınanlar ile beraberlerindeki eş ve aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocukları için bu fıkra çerçevesinde daha önce yapılmış olan ödemeler nedeniyle ilgiliye borç çıkarılmaz.

Teşvik ödeneği

MADDE 17- (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlara, aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kazanılmış hak teşkil etmemek üzere, teşvik ödeneği verilebilir.

a) Teşvik ödeneği, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklerde görev yapan memurlara, yurtdışı aylığının %15'ini geçmemek üzere emsal kararnamesinde belirlenen oran, esas ve usuller çerçevesinde ödenir. Sondan üçüncü grupta yer alan temsilciliklerde görevli memurlara ödenecek tazminat oranı %5'tir. Sondan ikinci ve sonuncu gruplarda görev yapanlara ödenecek tazminat oranları Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Bakanlar Kurulu bu oranları birer katına kadar artırmaya ve yarısına kadar azaltmaya yetkilidir. Savaş, iç savaş ve iç karışıklık halinin devam ettiği veya bu durumların ortaya çıktığı ülke veya bölgelerdeki temsilciliklerde görevli memurlara, temsilcilik sınıflandırması gözetilmeksizin, daha yüksek oranlarda tazminat ödenmesine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

b) Teşvik ödeneği kapsamına dahil temsilciliklerde görevli Türk uyruklu sözleşmeli personel de teşvik ödeneğinden yararlanır. Bu ödemenin hesaplanmasında, sözleşmeli personelin net maaşı esas alınır. Net maaş üzerinden hesaplanacak ödenek miktarının oranı, aynı temsilcilikte görevli memurlar için saptanan teşvik ödeneği oranına eşittir.

(2) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara, bu Kanunla yurtdışı aylığı ve diğer ödemelere ilişkin getirilen hükümler, diğer kamu idarelerince sürekli görevle yurtdışına atananlardan yurtdışı aylıkları 657 sayılı Kanunun 156 ncı ve 157 nci maddelerine göre belirlenenler hakkında da uygulanır.

Olağanüstü durumlar

MADDE 18- (1) Bir ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalık ve can güvenliğini tehdit eden benzeri olağanüstü durumların ortaya çıkması veya bu yönde kuvvetli belirtiler bulunması halinde, can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla, bu ülkede bulunan temsilciliklerde görevli personelin ve beraberlerindeki aile üyelerinin tahliye edilmesi kararı Bakanlıkça alınabilir. Böyle bir kararın alınması halinde, personelin ve aile üyelerinin ülke dışına çıkarılması veya ülke içinde daha güvenli bölgelere nakilleri ile iaşe ve ibatelerinin sağlanması dahil gerekli tüm tedbirler Bakanlıkça alınır ve giderleri karşılanır.

(2) Yurtdışında sürekli görevle bulunan memurların, beraberlerinde bulunan bakmakla yükümlü oldukları aile üyelerini de kapsamak üzere, görevleri sırasında maruz kaldıkları saldırılar nedeniyle veya görevli bulundukları ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet ve diğer olağanüstü hallere bağlı sebeplerle taşınır veya taşınmazlarının kısmen veya tamamen tahrip olması halinde, sigorta şirketleri veya yabancı makamlar tarafından herhangi bir tazminat ödenmediği takdirde, olayın meydana geldiği ülkenin mevzuatına göre düzenlenecek hasar tespit raporunda belirtilen parasal miktarın %80'i tazminat olarak hak sahiplerine Bakanlıkça ödenir. Ancak, ilgili ülke mevzuatının uygulama imkanı bulunmaması gibi zorunlu hallerde en yakın misyon şefi tarafından teşkil edilecek ve uzmanlardan oluşan bir kurulca düzenlenecek hasar tespit raporu ödemeye esas alınır. Sigorta şirketleri veya yabancı makamların ödedikleri tazminatın tutarı bu miktardan az olduğu takdirde, aradaki fark Bakanlık tarafından karşılanır.

(3) Savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın ve bulaşıcı hastalıklar ile can güvenliğini tehdit eden diğer olağanüstü haller ve görev riskleri sonucunda meydana gelen yaralanmalar veya hastalanmalar ile görevleriyle bağlantılı olarak geçirdikleri kazalar neticesinde, yurtdışında sürekli görevli bulundukları ülkeden Türkiye'ye tedavi amacıyla dönmek zorunda kalan veya başka bir ülkeye geçmesi istenen memurlara Bakan onayı ile tazminat ödenir. Tazminatın miktarı, daimi sakatlık ve ölümle sonuçlanmayan durumlarda, altı aylık yurtdışı maaşından fazla olamaz. Söz konusu maaş tutarının hesaplanmasında, yurtdışı aylıklara esas birinci ülke grubunda çalışan memurların tabi oldukları emsal katsayıları kullanılır.

(4) Siyasi gerekçelerle veya savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalıklar ve can güvenliğini tehdit eden diğer olağanüstü haller nedeniyle görev yaptıkları ülkeden başka bir ülkeye geçmeleri ya da Türkiye'ye dönmeleri Bakanlıkça istenen veya bu gerekçeler nedeniyle, görev yaptıkları ülkeye dönmelerine Bakanlıkça izin verilmeyen memurlara üç aya kadar yurtdışı maaşı ödenebilir. Siyasi gerekçelerle geçici olarak merkeze çağırılan misyon şefleri için bu süre altı aya kadar uzatılabilir.

(5) İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında yapılan ödemeler gelir vergisine tabi değildir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yabancı dillerin geliştirilmesi ve uzmanlaşmanın teşviki

MADDE 19- (1) Bakanlık, dış politikanın yürütülmesinde gerekli ve faydalı gördüğü uzmanlık konularının ve yabancı dillerin Bakanlık personelince öğrenilmesi ve bu alanlardaki mevcut birikim ve yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla gerekli gördüğü tedbirleri alır ve bu personele uygulanacak teşvikleri belirler.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışı teşkilatında resmi tatiller, yetki devri, siciller, güvenlik ve sağlık raporları, Bakanlık iznine tabi hususlar, yurtdışı temsilcilikler bünyesindeki binalar, Devlet konuk evleri

MADDE 20- (1) Yurtdışı teşkilatı, Cumhuriyet Bayramı ve dini bayramların birinci günü ile Bakanlıkça belirlenen istisnalar dışında, mahalli tatil günlerinde tatil edilir.

(2) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, yetkisini devreden amirin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(3) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının sicillerinin verilmesinde, mesleğin özelliklerine göre, genel hükümlere ilave düzenlemeler yönetmelikle yapılabilir.

(4) Bakanlık, kendi yapacağı yarışma sınavları ile alacağı memurlar başta olmak üzere, yurtiçi ve yurtdışı teşkilatında istihdam edeceği personel ve eşleri için güvenlik soruşturması yaptırabilir. Güvenlikle bağlantılı gerekçelerle, Bakanlık memurları evlenmeden önce Bakanlığın iznini almakla yükümlüdür. İzin almadan evlenen memurlar istifa etmiş sayılır.

(5) Meslek memurları ve konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlığa alınabilmeleri için tam teşekküllü bir Devlet hastanesinden verilen, her türlü iklim şartında görev yapabileceklerine dair rapor ibraz etmeleri gereklidir. Hukuk müşavirleri ile danışmanlardan da Bakanlığa alınmaları sırasında bu raporu ibraz etmeleri istenebilir.

(6) Yurtdışına atanmış bulunan Bakanlık memurları ile Bakanlık kadroları kullanılarak yurtdışına atanan diğer memurların bakmakla mükellef oldukları aile fertlerinin yurtdışında gelir getirici işlerde çalışmaları, ikili istihdam anlaşma hükümleri saklı kalmak üzere, diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin yazılı iznine bağlıdır. Diplomatik misyon veya konsolosluk şefi bu izni, ancak çalışılacak işin Devletin itibarını zedelemeyeceğine ve ilgili memurun temsil görevini aksatmayacağına kanaat getirmesi halinde verebilir.

(7) Bakanlık, yurtdışı temsilcilikleri bünyesindeki kançılarya binaları, misyon veya konsolosluk şefi konutları ve lojmanların bakım ve onarımı ile bunların güvenliklerini ilgilendiren hususlarda bütçe imkanları çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

(8) Devlet konuk evi olarak kullanılacak binaların kullanılması ve döner sermaye işletmeleri şeklinde işletilmesi görev, yetki ve sorumluluğu Bakanlığa aittir. Döner sermaye işletmeleri için kendi kaynaklarından karşılanmak üzere 500.000 Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir. Bu miktar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca beş katına kadar artırılabilir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaşıncaya kadar, elde edilen dönem sonu kârları ödenmiş sermayeye eklenir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra elde edilen kârlar, hesap dönemini izleyen Nisan ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılır. Döner sermaye işletmelerinin yönetimi, faaliyet alanları, işleyişi, sermaye kaynakları, idari ve mali işlemleri ile gelirlerine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının da görüşü alındıktan sonra yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir. Bakanlıkça gerekli görüldüğü takdirde, Devlet konuk evinin kullanma ve işletme görev, yetki ve sorumluluğu, ihtisas alanları da gözönünde tutularak kısmen resmi veya özel diğer kuruluşlara devredilebilir.

Kadrolar

MADDE 21- (1) Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış, ekli (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 22- (1) 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 23- (1) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan "Dışişleri Bakanlığı meslek memurları" ibaresi "Dışişleri Bakanlığı meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları" olarak, "Dışişleri meslek memurluğunda" ibaresi "Dışişleri Bakanlığı meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğunda" olarak değiştirilmiştir.

b) 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Daimi Temsilciliklere," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına," ibaresi eklenmiştir.

c) 152 nci maddesinin "II-Tazminatlar" kısmının "A-Özel Hizmet Tazminatı" bölümünün (1) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Dışişleri Bakanlığı meslek memurları için (aday meslek memurları dahil) % 140'ına, konsolosluk ve ihtisas memurları için (aday konsolosluk ve ihtisas memurları dahil) % 130'una,"

ç) Eki (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "1- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (d) bendine "Genel Müdürler," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı," ibaresi ile (h) bendine "Devlet Bütçe Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Konsolosluk ve İhtisas Memurları," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 24- (1) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 222- Dışişleri Bakanlığı meslek mensubu, ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş olan kadro unvanlarına atanmak suretiyle görev yapmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen terör eylemleri nedeniyle malul veya şehit olanlar için bağlanan aylık ve vazife malullüğü aylıklarında unvan tavanları;

a) Başkonsolos, elçi-müsteşar, büyükelçilik birinci müsteşarı kadro unvanında görev yaptığı halde büyükelçi kadro unvanı emsal alınarak,

b) Diğer meslek mensubu kadro unvanlarında görev yaptığı halde başkonsolos kadro unvanı emsal alınarak,

c) Ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş olan kadro unvanlarında görev yaptığı halde uzman kadro unvanı emsal alınarak,

belirlenir.

Bu madde kapsamına giren hak sahiplerinin aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren ek 77 nci madde hükmü dikkate alınarak birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yükseltilir. Ancak bu yükseltmeden dolayı geçmişe yönelik aylık veya aylık farkı ödenmez."

MADDE 25- (1) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde veyahut göreve başladıktan sonra vefat halinde aile harcırahı

MADDE 13- Yurtiçinde daimi memuriyetle bir mahale tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli, ailesini birlikte götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstehak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde bulundukları mahalden itibaren, 45 inci madde esaslarına göre harcırah verilir.

Yabancı bir memlekete daimi vazife ile tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel veyahut vazifesine başladıktan sonra vefat eden memur veya hizmetli, ailesini beraberinde götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ödenecek harcırah 46 ncı madde esaslarına göre belirlenir."

ALTINCI BÖLÜM

Geçici Hükümler

Yönetmelikler ve teşkilata ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlık tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanunda Bakanlık teşkilatı için öngörülen yeni düzenlemeler uygulamaya konuluncaya kadar, Bakanlık birimleri mevcudiyetlerini ve görevlerini sürdürürler.

Meslek memurlarına ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla meslek memuru veya aday meslek memuru statüsünde bulunanlardan başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına henüz girmemiş veya bu sınavı geçememiş olanlar, dördüncü fıkradaki düzenleme saklı kalmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi bulundukları hükümler çerçevesinde, başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girmeye devam eder. İlk sınav haklarında başarılı olamayanlar, kalan iki sınav haklarını, müteakip iki yıl içerisinde kullanabilir.

(2) Üç sınav hakkında da başarısız olan meslek memurlarına, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez girme hakkı tanınır. Meslek memuru bu haklarını, en son katıldığı başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanabilir. Kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına katılıp başarılı olan meslek memurları, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavda da başarılı olamayan veya bu sınava katılmayan meslek memurları, mevcut statüleri ile birlikte, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını korur, ancak daha üst unvanlara yükselemez.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aday meslek memuru statüsünü kazananlar, bu Kanunda belirtilen gerekli diğer şartları taşımaları halinde, aşağıda yer alan esaslara göre belirlenecek tarihlerde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına kabul edilir.

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten içinde bulunulan takvim yılı sonuna kadar geçecek süre içerisinde göreve başlayanlar, meslek memurluğundaki dokuzuncu fiili hizmet yılları içinde.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıldan sonraki ilk takvim yılı içerisinde göreve başlayanlar, askerlik hizmeti dahil meslek memurluğundaki sekizinci fiili hizmet yılları içinde.

c) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıldan sonraki ikinci takvim yılı içerisinde göreve başlayanlar, askerlik hizmeti dahil meslek memurluğundaki yedinci fiili hizmet yılları içinde.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Aday meslek memuru olarak bir yılını tamamlamış bulunanlar asli memurluğa atanarak üçüncü katip, bir yılını tamamlamamış olanlar ise adaylıkta geçirdikleri ilk yılın sonunda asli memurluğa atanarak üçüncü katip,

b) Ataşe unvanını taşıyanlar üçüncü katip,

c) Üçüncü katip unvanını taşıyanlar ikinci katip,

unvanını alır ve askerlik hizmeti dahil meslek memurluğunda geçirdikleri en erken dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girer.

(5) Üçüncü fıkra çerçevesinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girecek meslek memurlarından, aynı fıkranın (a) bendine tabi olacakların üç yıla kadar, (b) bendine tabi olacakların iki yıla kadar, (c) bendine tabi olacakların ise bir yıla kadar ikinci katip veya muavin konsolos unvanıyla fazladan geçirdikleri süreler, ilgili memurların müteakip derece ilerlemesi için gerekli olan süreden sayılır.

Hukuk müşavirlerine ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bakanlıkta hukuk müşaviri unvanıyla görev yapan memurlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüzyirmi gün içerisinde meslek memuru statüsüne geçiş yapmak istediklerini yazılı olarak beyan etmeleri halinde, bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde meslek memurluğu statüsüne geçirilir ve uygun unvanları alır. Meslek memurluğuna geçiş yapmayan hukuk müşavirleri mevcut unvanlarını ve özlük haklarını muhafaza eder.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, memuriyette askerlik hizmeti dahil en fazla sekizinci fiili hizmet yılı içinde bulunanların alacakları unvanlar aşağıda yer alan esaslara göre belirlenir ve geçici 2 nci maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde unvan düzenlemeleri yapılır.

a) Aday hukuk müşaviri olarak görev yapanlar aday meslek memuru,

b) Memuriyette üçüncü fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri ataşe,

c) Memuriyette dördüncü, beşinci ve altıncı fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri üçüncü katip veya muavin konsolos,

ç) Memuriyette yedinci ve sekizinci fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri ikinci katip veya muavin konsolos,

unvanını alır.

(3) İkinci fıkra çerçevesinde unvan alanların başkatip veya konsolos unvanına yükselebilmeleri için dışişleri hukuk müşaviri unvanını kazandıkları tarihten itibaren hesaplanmak üzere, askerlik hizmeti dahil Bakanlıktaki en erken dokuzuncu fiili hizmet yılında girebilecekleri başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavında başarılı olmaları şarttır. İlk sınav haklarında başarılı olamayanlara,

müteakip üç sınavda kullanılmak üzere, iki sınav hakkı daha tanınır. Son sınav haklarında da başarılı olamayanlar, mevcut statülerini ve unvanlarını muhafaza ederler ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler. Bunlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Bu sınav hakları, en son girilen başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanabilir. Bu sınavda başarılı olanlar, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavda da başarılı olamayan veya bu sınava katılmayanlar, mevcut statüleri ile birlikte, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını korurlar, ancak daha üst unvanlara yükselemezler.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanların meslek memurluğu statüsüne geçebilmeleri için Bakanlıkça düzenlenecek özel bir yeterlik sınavına girerek başarılı olmaları şarttır. Sınavda başarılı olanların alacakları unvanlar Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Sınavda başarılı olanlar, 12 nci maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde büyükelçi olarak da atanabilir. Sınavda başarılı olamayanlara en az altışar ay arayla iki sınav hakkı daha tanınır. Bu haklarında da başarılı olamayanlar, merkez ve yurtdışı teşkilatında hukuk müşaviri unvanlarını muhafaza ederler. Bunlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Bu sınav hakları, en son girilen özel yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanılabilir. Bu sınava katılıp başarılı olanlar, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olurlar. Bu haklarında da başarılı olamayanlar, merkez ve yurtdışı teşkilatında mevcut unvanlarını korurlar.

(5) Bu madde çerçevesinde meslek memuru veya konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçen hukuk müşavirlerinin kadroları herhangi bir işleme gerek kalmaksızın toplam kadro sayısı yirmiye düşünceye kadar iptal edilmiş sayılır.

Danışmanlar, idari memurlar, bölge uzmanları, yabancı dil uzmanları ve haberleşme teknik personeline ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Bakanlıkta danışman, idari memur (bunlardan uzman ve idari ataşe unvanı taşıyanlar dahil), bölge uzmanı ve yabancı dil uzmanı ile haberleşme teknik personeli olarak görev yapan mühendis, tekniker ve haberleşme teknisyenlerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüzyirmi gün içerisinde konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsüne geçmek istediklerini yazılı olarak beyan edenler aşağıda yer alan esaslar çerçevesinde konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçirilir. Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçmek istemeyenler, mevcut statülerini ve özlük haklarını muhafaza ederler.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsüne geçiş nedeniyle boşalacak olan danışman kadroları, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın, toplam kadro sayısı onbeşe düşünceye kadar iptal edilmiş sayılır. Danışman kadroları hariç olmak üzere, birinci fıkrada sayılan kadrolara yeni atama yapılmaz. Atama yapılmayacak kadrolardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte boş olanlar ile herhangi bir nedenle boşalacak olanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(3) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapan memurlar, dördüncü fıkrada yer alan esaslar çerçevesinde, merkez ve yurtdışı teşkilatında ataşe veya daha üst unvanları taşımaya hak kazanırlar.

(4) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapanlardan;

a) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 37 nci maddesi çerçevesinde muavin konsolos veya konsolos olarak görev yapmak üzere, Bakanlıkça düzenlenen eğitim programlarına katılmış ve takiben girdikleri yazılı ve sözlü sınavlarda başarılı olmuş bulunanlar, yeterlik sınavına tabi tutulmaksızın, merkez ve yurtdışı teşkilatında başkatip veya konsolos unvanına terfi etmeye ve kazanılmış hak aylık derecelerine karşılık gelen daha üst unvanlara Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile yükseltilmeye hak kazanırlar.

b) (a) bendinde yer alan eğitim programlarına daha önce katılmamış veya katılmış olmasına rağmen eğitim sonrasındaki sınavda başarısız olanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki statülerinde ve yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, askerlik hizmeti dahil en az dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde bulunanlar veya üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanlar, en az dört yıllık eğitim veren bir fakülteden mezun olmaları kaydıyla, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya hak kazanırlar. Bunların, merkez ve yurtdışı teşkilatında başkatip veya konsolos unvanına terfi edebilmeleri ve kazanılmış hak aylık derecelerine karşılık gelen daha üst unvanlara yükseltilmeleri için Bakanlıkça yapılacak özel bir yeterlik sınavına girmeleri şarttır. Bu sınavda başarılı olanlar Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile bu unvanlardan uygun olanlara yükseltilirler. Yeterlik sınavında başarılı olamayanlara en az altı ay arayla ikinci bir sınav hakkı daha tanınır. İkinci haklarında da başarılı olamayanlar merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya devam ederler, ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler.

c) Dört yıldan az eğitim veren bir yüksek öğrenim kurumundan veya orta öğrenim kurumlarından mezun olanlar merkez teşkilatında ataşe, yurtdışı teşkilatında ise, imza yetkisine sahip olmaksızın, ataşe unvanını taşımaya hak kazanırlar. Bunlar merkez veya yurtdışı teşkilatında daha üst unvanlara yükselemezler. Dört yıllık üniversite diplomasına bilahare sahip olanlara, yurtdışı teşkilatında imza yetkisi ile birlikte, muavin konsolos veya ikinci katip, merkez teşkilatında ikinci katip unvanı verilir. Bunlara, askerlik hizmeti dahil, eski statülerinde ve konsolosluk ve ihtisas memurluğunda geçirdikleri fiili hizmet süresi toplamı dokuz yıldan fazla ise veya fazla olduğunda kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez iştirak etme hakkı tanınır. Bu sınav hakları, sınava katılma hakkının Bakanlıkça kayda geçirildiği tarihten itibaren tertip edilecek ilk üç sınavdan ikisinde kullanılır. İkinci haklarında da başarılı olamayanlar merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya devam ederler, ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler.

ç) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki statülerinde ve yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, askerlik hizmeti dahil sekizinci ve daha az fiili hizmet yılı içinde bulunanlar, fiili hizmet sürelerine karşılık gelen unvanlara atanır. Bunlar, eski statülerinde ve konsolosluk ve ihtisas memurluğunda geçirdikleri askerlik hizmeti dahil toplam dokuzuncu fiili hizmet yılları içinde, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine tabi olarak, kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına girerler.

(5) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapan personelin kendi aralarındaki önde gelim sıralarının belirlenmesine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Sürekli merkez hizmeti gören memurlara ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sürekli merkez hizmeti gören memur statüsüyle görev yapmakta olanlar, bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla merkez memuru statüsüne geçiş yapar.

(2) Bu memurlar, 11 inci maddede belirtilen şartları taşımaları veya taşıyor duruma gelmeleri halinde, aynı maddedeki esaslar çerçevesinde yurtdışı sürekli görevlere atanabilirler.

(3) Bu memurlardan, l1 inci maddede kayıtlı şartları taşımayanlar da askerlik hizmeti dahil Bakanlıkta en az onbeş yıl fiili hizmeti bulunmak, beşinci ve daha üst derecelere yükselmiş olmak, yükseköğretim mezunu olmak, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (E) düzeyinde başarılı olmuş bulunmak ve son altı yıllık sicil notu ortalamaları en az seksenbeş olmak kaydıyla, en fazla iki defaya mahsus olmak üzere ve en çok üçer yıllık sürelerle, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklere sürekli görevle atanabilirler. Bunların 11 inci madde çerçevesinde ikinci kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmeleri için, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (C) düzeyinde başarılı olmaları şartı aranır.

(4) Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (E) düzeyinde başarılı olamamış bulunan memurlar, üçüncü fıkrada belirtilen sicil ve derece ile ilgili şartları taşıyor olmaları kaydıyla, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son iki grupta yer alan temsilciliklere bir defaya mahsus olmak üzere ve en çok üç yıl süreyle sürekli görevle atanabilirler. Bu fıkra çerçevesinde yurtdışına atanacak merkez memurlarının askerlik hizmeti dahil Bakanlıktaki fiili hizmet sürelerinin, yükseköğretim mezunu olanlar için en az onbeş yıl, lise ve daha alt düzeyde bir eğitim kurumundan mezun olanlar için en az yirmi yıl olması gerekir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralar çerçevesinde bir yılda en fazla on merkez memuru yurtdışı teşkilata sürekli görevle atanabilir. Bu sayıyı, ihtiyaca binaen üç katına kadar artırmaya Bakanlık Komisyonunun teklifi üzerine Bakan yetkilidir.

Diğer geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu Kanunla kadroları iptal edilen personelden kadro unvanları değişmeyenler ihdas edilen aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Personel Dairesi Başkanı, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığına; Dışişleri Eğitim Merkezi Başkanı, Diplomasi Akademisi Başkanlığına; Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanı, Bilişim Teknolojileri Dairesi Başkanlığına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Daimi temsilciliklerde; elçi-müsteşar unvanıyla görev yapan daimi temsilci yardımcıları elçi-daimi temsilci yardımcısı, büyükelçilik birinci müsteşarı unvanıyla görev yapanlar daimi temsilcilik birinci müsteşarı, büyükelçilik müsteşarı unvanıyla görev yapanlar daimi temsilcilik müsteşarı unvanlarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.

(2) Mahalli katip kadrolarının boşalması halinde bu kadrolara tekrar atama yapılmaz. Mahalli katipler, merkez teşkilatına tayin edildiklerinde merkez memuru kadrolarına atanırlar.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Devlet konuk evindeki mevcut sözleşmeli personelin aynı statüleri ile istihdamına devam olunur ve aynı tarih itibarıyla sözleşmeli personele ait boş pozisyonlar ile boşalacak olanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(4) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Bakanlık personeline yapılan ödemeler 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi kapsamında ek ödemeden yararlanmaya başlayıncaya kadar aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmeye devam olunur.

(5) Diğer mevzuatta 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren otuz gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

MESLEK MEMURLARININ UNVANI	DERECESİ
MÜSTEŞAR	1
MÜSTEŞAR YARDIMCISI	1
BAKAN ÖZEL MÜŞAVİRİ	1
BAKANLIK MÜŞAVİRİ	1
MÜSTEŞAR ÖZEL MÜŞAVİRİ	1
TEFTİŞ KURULU BAŞKANI	1
MÜFETTİŞ	1
DIŞ POLİTİKA DANIŞMA KURULU ÜYESİ	1
BÜYÜKELÇİ	1
DAİMİ TEMSİLCİ	1
GENEL MÜDÜR	1
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI	1
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1
DİPLOMASİ AKADEMİSİ BAŞKANI	1
MASLAHATGÜZAR	1, 2, 3
BİRİNCİ SINIF BAŞKONSOLOS	1
ELÇİ	1
ELÇİ-MÜSTEŞAR	1
ELÇİ-DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI	1
DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI	1
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI	1
GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1
İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANI	1
DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANI	1
İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANI	1
TERCÜME DAİRESİ BAŞKANI	1
BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI	1
DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI	1
BAŞKONSOLOS	1, 2
DAİRE BAŞKANI	1, 2
BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI	1, 2, 3
DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI	1, 2, 3
ŞUBE MÜDÜRÜ	1, 2, 3
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	3
BAŞKONSOLOS YARDIMCISI	1, 2, 3
BAŞKATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6
KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6
İÇ DENETÇİ	1, 2, 3, 4, 5
İKİNCİ KATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
MUAVİN KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ÜÇÜNCÜ KATİP	9
ADAY MESLEK MEMURU	9

(2) SAYILI LİSTE

KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURLARININ UNVANI	DERECESİ
TEFTİŞ KURULU BAŞKANI	1
MÜFETTİŞ	1
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI	1
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1
DAİRE BAŞKANI	1
BAŞKONSOLOS	1
BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI	1, 2
DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI	1, 2
BAŞKONSOLOS YARDIMCISI	1, 2
ŞUBE MÜDÜRÜ	1, 2
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	3
BAŞKATİP	1, 2, 3, 4, 5
KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5
İKİNCİ KATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
MUAVİN KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ÜÇÜNCÜ KATİP	8
ATAŞE	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9
ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU	9

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ	1	1		1
GİH	EĞİTİM MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	TERCÜME MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	PERSONEL DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	ARŞİV VE ULAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	EĞİTİM MERKEZİ SEKRETERİ	1	1		1
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİMİ TEMSİLCİ, MASLAHATGÜZAR, ELÇİ-MÜSTEŞAR, 1.SINIF BAŞKONSOLOS, DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK 1.MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS	1	245		245
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	1	50		50
GİH	DAİRE BAŞKANI	1	61		61
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	2	99		99
GİH	ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ, ŞUBE MÜDÜRÜ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	3	123		123
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS	4	107		107
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS	5	33		33
GİH	ORTAELÇİLİK BAŞKATİBİ, KONSOLOS, ŞUBE MÜDÜRÜ	6	1		1
GİH	İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS	7	114		114
GİH	ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS	8	124		124
GİH	ADAY MESLEK MEMURU, ATAŞE	9	132		132
GİH	İDARİ ATAŞE, UZMAN, ATAŞE YARDIMCISI	4	104		104
GİH	İDARİ ATAŞE, İDARİ MEMUR, ATAŞE YARDIMCISI	5	46		46
	TOPLAM		**1.245**		**1.245**

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	GENEL MÜDÜR	1	10		10
GİH	DİPLOMASİ AKADEMİSİ BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ	1	1		1
GİH	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1	5		5
GİH	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1	18		18
GİH	STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİMİ TEMSİLCİ, MASLAHATGÜZAR, BİRİNCİ SINIF BAŞKONSOLOS, ELÇİ-MÜSTEŞAR, ELÇİ-DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI, ELÇİ, DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	1	600		600
GİH	İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	TERCÜME DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, ELÇİ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	1	478		478
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, MASLAHATGÜZAR, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	2	260		260
GİH	BÜYÜKELÇİ, ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ, ŞUBE MÜDÜRÜ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, MASLAHATGÜZAR, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	3	330		330
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	4	270		270
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	5	190		190
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	6	190		190
GİH	İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	7	200		200
GİH	İKİNCİ KATİP, ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	8	290		290
GİH	ADAY MESLEK MEMURU, ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE, ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU	9	420		420
GİH	ATAŞE	4	30		30
GİH	ATAŞE	5	40		40
GİH	ATAŞE	6	30		30
GİH	İDARİ ATAŞE, UZMAN	4	104		104
GİH	İDARİ ATAŞE, İDARİ MEMUR	5	46		46
GİH	UZMAN	1	90		90
GİH	UZMAN	2	60		60
GİH	UZMAN	3	30		30
GİH	UZMAN	4	30		30
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	1	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	2	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	3	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	4	70		70
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	5	20		20
GİH	MÜTERCİM	6	20		20
GİH	MÜTERCİM	7	19		19
GİH	PROGRAMCI	6	14		14
GİH	PROGRAMCI	7	8		8
GİH	ŞEF	3	37		37
GİH	ŞEF	4	11		11
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	6	45		45
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	7	38		38
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	8	9		9
GİH	ŞOFÖR	5	6		6
GİH	ŞOFÖR	6	6		6
GİH	ŞOFÖR	9	9		9
GİH	ŞOFÖR	10	9		9
GİH	ÇOCUK GELİŞİMCİSİ	6	3		3
TH	TEKNİSYEN	9	9		9
TH	TEKNİSYEN	10	7		7
	TOPLAM		**4.127**		**4.127**

(1) SAYILI LİSTE

MESLEK MEMURLARININ UNVANI	DERECESİ
MÜSTEŞAR	1
MÜSTEŞAR YARDIMCISI	1
BAKAN ÖZEL MÜŞAVİRİ	1
BAKANLIK MÜŞAVİRİ	1
MÜSTEŞAR ÖZEL MÜŞAVİRİ	1
TEFTİŞ KURULU BAŞKANI	1
MÜFETTİŞ	1
DIŞ POLİTİKA DANIŞMA KURULU ÜYESİ	1
BÜYÜKELÇİ	1
DAİMİ TEMSİLCİ	1
GENEL MÜDÜR	1
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI	1
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1
DİPLOMASİ AKADEMİSİ BAŞKANI	1
MASLAHATGÜZAR	1, 2, 3
BİRİNCİ SINIF BAŞKONSOLOS	1
ELÇİ	1
ELÇİ-MÜSTEŞAR	1
ELÇİ-DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI	1
DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI	1
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI	1
GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1
İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANI	1
DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANI	1
İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANI	1
TERCÜME DAİRESİ BAŞKANI	1
BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI	1
DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI	1
BAŞKONSOLOS	1, 2
DAİRE BAŞKANI	1, 2
BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI	1, 2, 3
DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI	1, 2, 3
ŞUBE MÜDÜRÜ	1, 2, 3
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	3
BAŞKONSOLOS YARDIMCISI	1, 2, 3
BAŞKATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6
KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6
İÇ DENETÇİ	1, 2, 3, 4, 5
İKİNCİ KATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
MUAVİN KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ÜÇÜNCÜ KATİP	9
ADAY MESLEK MEMURU	9

(2) SAYILI LİSTE

KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURLARININ UNVANI	DERECESİ
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI	1
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1
DAİRE BAŞKANI	1
BAŞKONSOLOS	1
BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI	1, 2
DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI	1, 2
BAŞKONSOLOS YARDIMCISI	1, 2
ŞUBE MÜDÜRÜ	1, 2
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	3
BAŞKATİP	1, 2, 3, 4, 5
KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5
İKİNCİ KATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
MUAVİN KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ÜÇÜNCÜ KATİP	8
ATAŞE	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9
ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU	9

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ	1	1		1
GİH	EĞİTİM MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	TERCÜME MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	PERSONEL DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	ARŞİV VE ULAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	EĞİTİM MERKEZİ SEKRETERİ	1	1		1
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİMİ TEMSİLCİ, MASLAHATGÜZAR, ELÇİ-MÜSTEŞAR, 1.SINIF BAŞKONSOLOS, DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK 1.MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS	1	245		245
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	1	50		50
GİH	DAİRE BAŞKANI	1	61		61
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	2	99		99
GİH	ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ, ŞUBE MÜDÜRÜ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	3	123		123
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS	4	107		107
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS	5	33		33
GİH	ORTAELÇİLİK BAŞKATİBİ, KONSOLOS, ŞUBE MÜDÜRÜ	6	1		1
GİH	İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS	7	114		114
GİH	ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS	8	124		124
GİH	ADAY MESLEK MEMURU, ATAŞE	9	132		132
GİH	İDARİ ATAŞE, UZMAN, ATAŞE YARDIMCISI	4	104		104
GİH	İDARİ ATAŞE, İDARİ MEMUR, ATAŞE YARDIMCISI	5	46		46
	TOPLAM		**1.245**		**1.245**

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	GENEL MÜDÜR	1	10		10
GİH	DİPLOMASİ AKADEMİSİ BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ	1	1		1
GİH	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1	5		5
GİH	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1	18		18
GİH	STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİMİ TEMSİLCİ, MASLAHATGÜZAR, BİRİNCİ SINIF BAŞKONSOLOS, ELÇİ-MÜSTEŞAR, ELÇİ-DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI, ELÇİ, DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	1	600		600
GİH	İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	TERCÜME DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, ELÇİ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	1	478		478
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, MASLAHATGÜZAR, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	2	260		260
GİH	BÜYÜKELÇİ, ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ, ŞUBE MÜDÜRÜ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, MASLAHATGÜZAR, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	3	330		330
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	4	270		270
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	5	190		190
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	6	190		190
GİH	İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	7	200		200
GİH	İKİNCİ KATİP, ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	8	290		290
GİH	ADAY MESLEK MEMURU, ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE, ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU	9	420		420
GİH	ATAŞE	4	30		30
GİH	ATAŞE	5	40		40
GİH	ATAŞE	6	30		30
GİH	İDARİ ATAŞE, UZMAN	4	104		104
GİH	İDARİ ATAŞE, İDARİ MEMUR	5	46		46
GİH	UZMAN	1	90		90
GİH	UZMAN	2	60		60
GİH	UZMAN	3	30		30
GİH	UZMAN	4	30		30
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	1	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	2	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	3	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	4	70		70
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	5	20		20
GİH	MÜTERCİM	6	20		20
GİH	MÜTERCİM	7	19		19
GİH	PROGRAMCI	6	14		14
GİH	PROGRAMCI	7	8		8
GİH	ŞEF	3	37		37
GİH	ŞEF	4	11		11
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	6	45		45
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	7	38		38
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	8	9		9
GİH	ŞOFÖR	5	6		6
GİH	ŞOFÖR	6	6		6
GİH	ŞOFÖR	9	9		9
GİH	ŞOFÖR	10	9		9
GİH	ÇOCUK EĞİTİMCİSİ	6	3		3
TH	TEKNİSYEN	9	9		9
TH	TEKNİSYEN	10	7		7
	TOPLAM		**4.127**		**4.127**